

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

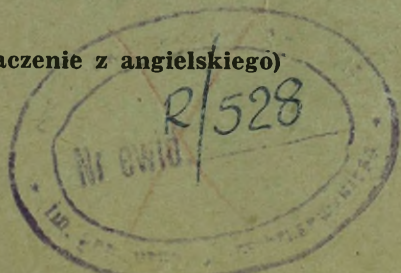
Egz. nr 103

**REGULAMIN POŁOWY
SIŁ LĄDOWYCH
STANÓW ZJEDNOCZONYCH
FM 57-35**

**UŻYCIE
LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO
SIŁ LĄDOWYCH W DZIAŁANIACH BOJOWYCH
WOJSK LĄDOWYCH**

Czerwiec 1958 r.

(Tłumaczenie z angielskiego)

SZTAB GENERALNY — ZARZĄD II
WARSZAWA — 1962

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

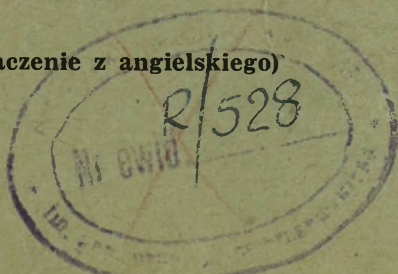
Egz. nr 106

**REGULAMIN POŁOWY
SIŁ LĄDOWYCH
STANÓW ZJEDNOCZONYCH
FM 57—35**

**UŻYCIĘ
LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO
SIŁ LĄDOWYCH W DZIAŁANIACH BOJOWYCH
WOJSK LĄDOWYCH**

Czerwiec 1958 r.

(Tłumaczenie z angielskiego)

SZTAB GENERALNY — ZARZĄD II
WARSZAWA — 1962

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Egz. Nr 106

REGULAMIN POŁOWY
SIŁ LĄDOWYCH
STANÓW ZJEDNOCZONYCH
FM 57-35

UŻYCIĘ
LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO
SIŁ LĄDOWYCH W DZIAŁANIACH BOJOWYCH
WOJSK LĄDOWYCH

Czerwiec 1958 r.

(Tłumaczenie z angielskiego)

SZTAB GENERALNY — ZARZĄD II
WARSZAWA — 1962

4079

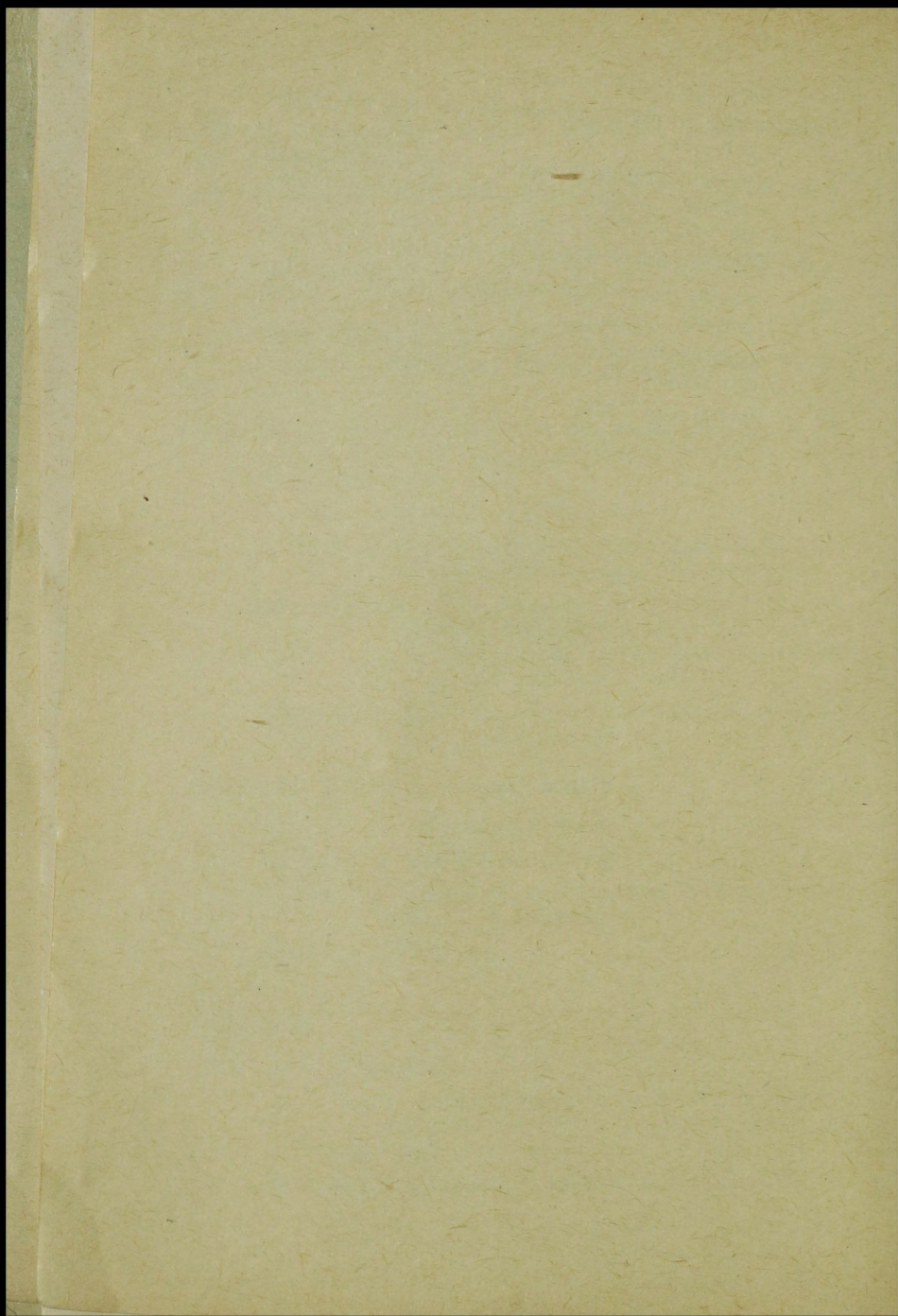
252/2

SPIS TREŚCI

	Str.
Część I. Zasady ogólne	7
Rozdział 1. Wstęp	7
Rozdział 2. Podstawowe zasady	9
Rozdział 3. Organizacja i dowodzenie	15
Część II. Lotnictwo transportowe sił lądowych	21
Rozdział 1. Organizacja pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych	21
Rozdział 2. Odpowiedzialność	23
Rozdział 3. Możliwości i cechy ujemne	28
Część III. Planowanie	33
Rozdział 1. Zasady ogólne	33
Rozdział 2. Rozpoznanie	36
Rozdział 3. Planowanie	50
Rozdział 4. Plan wysadzenia desantu	70
Rozdział 5. Plan przerzutu wojsk drogą po- wietrzną	75
Rozdział 6. Plan załadowania	84
Część IV. Planowanie administracyjno-gospodarcze	88
Rozdział 1. Skład osobowy	88
Rozdział 2. Zabezpieczenie materiałowo-tech- niczne	92

Część V. Prowadzenie działań bojowych przez desant powietrzny	100
Rozdział 1. Zasady ogólne	100
Rozdział 2. Rejon załadowania	102
Rozdział 3. Przerzut wojsk drogą powietrzną	106
Rozdział 4. Wysadzenie desantu	110
Rozdział 5. Obrona opanowanego rejonu	121
Rozdział 6. Sposób prowadzenia działań bojowych	125
Część VI. Wykorzystanie lotnictwa transportowego sił lądowych w działaniach bojowych wojsk w różnych rodzajach walki	129
Rozdział 1. Zasady ogólne	129
Rozdział 2. Ogólne zasady wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych	132
Rozdział 3. Cechy szczególne wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych w działaniach bojowych wojsk w różnych rodzajach walki	144
Rozdział 4. Działania bojowe wojsk w warunkach specjalnych	180
Część VII. Szkolenie bojowe wojsk	188
Rozdział 1. Odpowiedzialność	188
Rozdział 2. Wojska desantowe	189
Rozdział 3. Pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych	192
Rozdział 4. Trening	193
Załączniki:	
1 — (Pominięto)	
2 — Dane taktyczno-techniczne śmigłowców i samolotów lotnictwa transportowego sił lądowych	197
3 — Rozkaz bojowy i załączniki do rozkazu	207

4 — Dokumentacja lotnicza	248
5 — Grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych	253
6 — Wybór, przygotowanie i wykorzystanie rejonów wysadzenia desantu, lądowisk i pasów startowych	259
7 — Zbiórka po wysadzeniu desantu	268
8 — Sposób określenia potrzeb w środkach lotniczych	272
9 — Zapotrzebowanie grupy bojowej na lotnictwo transportowe sił lądowych	277
10 — Instrukcja stała	283

CZĘŚĆ I

ZASADY OGÓLNE

Rozdział 1

WSTĘP

1. Cel i treść

Pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych (samolotów i śmigłowców) wchodzą w skład typowej armii polowej i są przeznaczone do zapewnienia ruchliwości oddziałów bojowych, do szybkiego przerzutu drogą powietrzną zaopatrzenia i wojsk w taktycznej strefie działań bojowych.

Niniejszy regulamin jest podręcznikiem dla dowódców, oficerów sztabu i innych osób funkcyjnych zajmujących się zagadnieniami planowania i prowadzenia działań bojowych z wykorzystaniem lotnictwa transportowego sił lądowych. Podane w nim zasady ogólne dotyczą prowadzenia działań bojowych zarówno z zastosowaniem, jak i bez zastosowania broni atomowej.

Regulamin rozpatruje zagadnienia planowania, prowadzenia oraz materiałowego i technicznego za-

bezpieczenia walki przy udziale lotnictwa transportowego sił lądowych i oddziałów desantowych* (grupa bojowa i niżej). Podane zasady i wskazówki do wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych w równej mierze dotyczą grupy bojowej dywizji powietrzno-desantowej, dywizji pancernej i równorzędnych oddziałów. Regulamin szczegółowo rozpatruje zagadnienia planowania i wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych do przerzucania wojsk na tyły nieprzyjaciela.

2. Wyjaśnienie

Regulamin rozpatruje sposób wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych w celu dokonania obejścia drogą powietrzną, wykonywanego przez grupę bojową dywizji piechoty. Podane w regulaminie sposoby i taktyka prowadzenia działań bojowych dotyczą wszystkich oddziałów i pododdziałów i mają zastosowanie we wszystkich rodzajach działań bojowych.

Dowódcy wojsk lądowych wszystkich szczebli powinni wiedzieć, że taktyczne desanty powietrzne na śmigłowcach wysadza się zwykle na głębokość zasięgu ognia broni znajdującej się na uzbrojeniu wojsk lądowych.

Kolejność planowania działań taktycznych desantów powietrznych na śmigłowcach w swoim całości kształcie jest podobna do planowania operacji powietrzno-desantowych, (prowadzonych przez różne rodzaje wojsk. Różnica wyraża się jedynie w skali

* Oddziały desantowe w siłach lądowych Stanów Zjednoczonych są to oddziały (pododdziały) piechoty specjalnie przeszkolone do wykonywania działań desantowych.

operacji i głębokości wysadzenia desantu. Dlatego wiele terminów użytych w niniejszym regulaminie jest podobnych do terminów używanych w instrukcjach dotyczących prowadzenia operacji powietrzno-desantowych, wykonywanych wspólnym wysiłkiem różnych rodzajów wojsk.

Rozdział 2

PODSTAWOWE ZASADY

3. Charakter działań bojowych taktycznych desantów powietrznych na śmigłowcach

Działania bojowe oddziałów desantowych są podobne do działań wojsk lądowych, lecz różnią się od nich tym, że:

— oddziały desantowe zwykle są wysadzane ze śmigłowców w rejonach, które są bronione stosunkowo słabo, lub po wykonaniu atomowego albo artyleryjskiego przygotowania z wykorzystaniem zaskoczenia;

— oddziały desantowe mogą być wysadzane bezpośrednio na obiekty lub w pobliżu nich;

— wojska biorące udział w działaniach desantowych na śmigłowcach są szczególnie wrażliwe na ogień podczas wysadzania i zbiórki;

— oddziały desantowe mogą być jednocześnie wysadzane przez grupy taktyczne, organizowane, wyposażone i przygotowane do szybkiego wejścia do walki (do rejonu obiektu może być przerzucona pewna ilość broni ciężkiej i sprzętu bojowego);

— oddziały desantowe mogą prowadzić działania bojowe w rejonach niedostępnych dla innych rodzajów wojsk;

— ograniczona ruchliwość i brak ciężkiego uzbrojenia zwiększają wrażliwość oddziałów desantowych na uderzenia wojsk pancernych nieprzyjaciela;

— oddziały desantowe są w bardzo dużym stopniu zależne od wsparcia lotniczego;

— możliwości bojowe oddziałów desantowych zależą w większym stopniu od warunków meteorologicznych niż możliwości wojsk lądowych.

Wysadzanie desantów powietrznych ze śmigłowców jest pod względem swego charakteru operacją powietrzno-desantową, ponieważ składa się z takich elementów, jak przerzut wojsk i zaopatrzenia do rejonu desantu drogą powietrzną. Do wykonania operacji powietrzno-desantowej mogą być użyte wojska powietrzno-desantowe i oddziały desantowe oraz różnorodne typy samolotów transportowych (śmigłowców). Charakterystyczna różnica między wysadzeniem desantu powietrznego na śmigłowcach a zrzuconiem desantu spadochronowego polega na tym, że:

— zrzuconie desantu spadochronowego wymaga specjalnego wyszkolenia wojsk oraz odpowiedniego uzbrojenia i sprzętu bojowego;

— niesprzyjające warunki meteorologiczne wywierają mniejszy wpływ na działania bojowe desantów powietrznych na śmigłowcach niż na wykonanie operacji powietrzno-desantowych z wysadzaniem wojsk innymi sposobami;

— wysadzanie wojsk ze śmigłowców odbywa się na znacznie mniejszą głębokość niż wysadzanie przy użyciu innych środków;

— przy wykonywaniu taktycznych desantów powietrznych na śmigłowcach, drogą powietrzną mogą być przerzucane tylko niektóre rodzaje broni ciężkiej i sprzętu bojowego;

— wojska przerzucane na śmigłowcach mogą być wysadzone w mniej sprzyjającym terenie niż podczas wykonywania operacji powietrzno-desantowych przy użyciu innych środków;

— wysadzone oddziały desantowe zachowują zwykle swoją całość organizacyjną i mogą być szybko wprowadzone do walki.

4. Zasady wykorzystania

Oddziały desantowe są używane do pokonywania trudno dostępnych odcinków terenu i przeszkód oraz do obchodzenia rejonów bronionych przez nieprzyjaciela.

Posiadanie w odwodzie oddziałów desantowych może zmusić nieprzyjaciela do rozśrodkowania swoich wojsk dla obrony ważnych obiektów i odcinków terenu.

Wysadzanie desantów powietrznych na śmigłowcach odbywa się w sposób zmasowany, przez zaskoczenie i w jak najkrótszym czasie.

Oddziały desantowe mogą być użyte w rejonie działań bojowych do uchwycenia jednego określonego rejonu (przyczółka) w tym wypadku, jeżeli główne siły są potrzebne do utrzymania ważnych obiektów, leżących niedaleko siebie.

Oddziały desantowe w rejonie działań bojowych są wykorzystywane w postaci niewielkich grup taktycznych, w celu uniknięcia dużych strat od broni atomowej nieprzyjaciela.

Taktyczne desanty powietrzne na śmigłowcach są organizowane w celu większego zabezpieczenia wojsk przed bronią atomową nieprzyjaciela. Zmniejszenie strat od broni atomowej nieprzyjaciela osią-

ga się przez użycie śmigłowców (samolotów) do zwiększenia głębokości działań pododdziałów rozpoznawczych i pododdziałów ubezpieczenia bojowego. Ponadto osiąga się to również przez zmniejszenie ilości wojsk znajdujących się na pozycjach obronnych oraz przez utworzenie dużych odwodów, rozmieszczonych w sposób rozśrodkowany i przygotowanych do szybkiego przetrzutu transportowymi środkami lotniczymi sił lądowych do zagrożonych rejonów lub do rejonów działań bojowych.

Działania bojowe taktycznych desantów powietrznych, prowadzone wspólnie z wojskami lądowymi lub desantami morskimi mają na celu udzielenie maksymalnej pomocy wojskom działającym na głównym kierunku.

Oddziały desantowe zwykle są wysadzane w rejonach słabo obsadzonych lub w rejonach, na które zostało wykonane silne atomowe lub artyleryjskie przygotowanie. Oddziały desantowe mogą szybko wykorzystywać wyniki zastosowania broni atomowej.

Wysadzanie taktycznych desantów powietrznych może odbywać się w dzień, w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności.

Przy zastosowaniu dużych taktycznych desantów powietrznych, trzeba koniecznie mieć przewagę w powietrzu w rejonie wysadzania desantu. Nieduży desant powietrzny można wysadzić również nie mając przewagi w powietrzu. W tym wypadku wykorzystuje się zaskoczenie, przeloty śmigłowców (samolotów) na małej wysokości, ograniczoną widoczność i zasłony dymne.

W wypadku gdy wojska powietrzno-desantowe zgrupowania uderzeniowego nie mogą być zluzo-

ne lub wzmocnione, wojska lądowe powinny szybko połączyć się z desantem powietrznym.

Oddziały desantowe mogą być użyte razem z wojskami powietrzno-desantowymi.

5. Zadania

Oddziały desantowe i lotnictwo transportowe sił lądowych są używane do:

— szybkiego wykorzystania wyników zastosowania broni atomowej;

— okrążenia bronionych rejonów lub pokonania przeszkód naturalnych utrudniających opanowanie obiektu;

— udzielenia pomocy wojskom przy wykonywaniu manewru na polu walki;

— udzielenia pomocy oddziałom pancernym, zmechanizowanym i zmotoryzowanym podczas rozwijania powodzenia lub pościgu;

— uchwycenia ważnych odcinków terenu w czasie pościgu, rozwijania powodzenia i posuwania się w celu nawiązania styczności z nieprzyjacielem;

— wzmocnienia oddziałów i pododdziałów okrążonych, odciętych lub izolowanych od wojsk własnych;

— przerzucania odwodów w obronie ruchowej lub w obronie na szerokim froncie;

— przerzucania zaopatrzenia drogą powietrzną;

— ześrodkowania wojsk rozmieszczonych w rejonach rozśrodkowanych podczas przygotowywania operacji;

— rozśrodkowania wojsk po zakończeniu operacji (jeśli tego wymaga sytuacja);

— zwalczania partyzantów;

- zwalczania desantów powietrznych nieprzyjaciela;
- przrzucania oddziałów (pododdziałów) rozpoznawczych i patroli;
- ewakuacji rannych;
- udzielania pomocy w przrzucaniu wojsk i zaopatrywania na brzeg w czasie morskich operacji desantowych.

6. Możliwości i cechy ujemne

Możliwości. Oddziały desantowe są w ręku dowódcy dodatkowym środkiem, przy pomocy którego może wywierać decydujący wpływ na przebieg działań bojowych. Ruchliwość oddziałów desantowych zapewnia im możliwość szybkiego ześrodkowania się w celu wzięcia udziału w działaniach bojowych; umożliwia ona szybkie przrzucenie oddziałów desantowych w celu wykorzystania wyników zastosowania broni atomowej. Oprócz tego lotnictwo transportowe sił lądowych daje możliwość oszczędnego wykorzystywania wojsk dzięki szybkiemu przrzucaniu niedużych odwodów na szerokim froncie i na dużą głębokość. Oddziały desantowe łatwo i szybko mogą być przrzucane przez góry, przeszkody wodne i dżungle.

Cechy ujemne. Podczas wysadzania dużych taktycznych desantów powietrznych trzeba zdobywać przewagę w powietrzu w rejonie wysadzania desantu. Istniejące typy śmigłowców (samolotów) lotnictwa transportowego sił lądowych nie mogą przewozić do rejonu desantu czołgów, ciężkiej artylerii i innych rodzajów ciężkiego sprzętu bojowego. Nie sprzyjające warunki meteorologiczne wywierają większy wpływ na wysadzenie i działania bojowe

taktycznych desantów powietrznych niż na działania bojowe innych wojsk lądowych. W razie braku środków transportowych, ruchliwość oddziałów desantowych w rejonie wysadzenia desantu może być ograniczona.

R o z d z i a ł 3

ORGANIZACJA I DOWODZENIE

7. Zadania lotnictwa sił lądowych

Podstawowym zadaniem lotnictwa sił lądowych jest zwiększenie możliwości prowadzenia działań bojowych przez wojska lądowe. Lotnictwo sił lądowych organizacyjnie wchodzi w skład sił lądowych i jest przeznaczone do natychmiastowego zaspokojenia potrzeb wojsk i służb oraz do zwiększenia ruchliwości, manewrowości i zdolności bojowych wojsk lądowych.

8. Dowodzenie lotnictwem transportowym sił lądowych

Armia polowa. Pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych, które wchodzi w skład armii polowej, są zwykle przydzielane do korpusu armijnego w celu wsparcia działań bojowych. Podziału tych pododdziałów dokonuje się w zależności od potrzeb korpusów i decyzji dowódcy armii polowej, w celu ześrodkowania sił na głównym kierunku lub w celu zapewnienia któremukolwiek korpusowi armijnemu dodatkowych lotniczych środków transportowych.

Armia polowa organizuje zabezpieczenie materiałowe pododdziałów lotnictwa transportowego kor-

pusu armijnego oraz zatwierdza i koordynuje zapotrzebowania na przerzuty wojsk poza granice pasa działania korpusu i armii polowej.

Korpus armijny. Korpus armijny przydziela lub podporządkowuje operacyjnie pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych związkom korpuśnym dla zabezpieczenia działań bojowych wojsk, kontroluje użycie desantu powietrznego, który działa w rejonie położonym poza granicami związków i oddziałów podległych korpusowi.

Dywizja. Pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych są zwykle przydzielane związkom taktycznym do dywizji włącznie. Pododdziały te podlegają dowódcy dywizji lub mogą być podporządkowane operacyjnie dywizyjnym oddziałom (pododdziałom) dla wykonywania zadań specjalnych. Prawo do użycia desantu powietrznego należy do dowódcy dywizji i wyżej.

Grupa bojowa. Jeżeli pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych są operacyjnie podporządkowane grupie bojowej, dowodzenie nimi należy do dowódcy tej grupy.

Inne oddziały (pododdziały). Niekiedy pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych mogą być podporządkowane operacyjnie dowódcy pododdziału artylerii, piechoty lub wojsk pancernych.

9. Odpowiedzialność sztabu

Przed przystąpieniem do wykonywania otrzymanego zadania sztab sprawdza:

— czy zostały uzgodnione niezbędne zagadnienia ze wszystkimi sztabami mającymi bezpośredni związek z wykonywanym zadaniem;

— czy zostało zorganizowane materiałowe i techniczne zabezpieczenie oddziałów biorących udział w wysadzeniu desantu i czy zostały przydzielone niezbędne środki;

— czy skład wojsk przeznaczonych do wykonania danego zadania jest wystarczający;

— kolejność artyleryjskiego i lotniczego wsparcia wojsk;

— czy został podany czas trwania operacji;

— czy dysponuje się niezbędnymi danymi z rozpoznania;

— czy pododdział wykonujący zadanie ma niezbędne dane o działaniach własnych partyzantów i agentów w rejonie wysadzenia desantu, włączając w to nawiązanie z nimi łączności;

— czy wojska biorące udział w wysadzeniu desantu zostały zaopatrzone w niezbędne środki łączności.

10. Odpowiedzialność dowództwa wojsk desantowych

Sztab odpowiedzialny za przygotowanie wysadzenia desantu powietrznego wykonuje następujące czynności:

— opracowuje plany wykonania otrzymanego zadania;

— obejmuje dowództwo nad oddziałami i pododdziałami przydzielonymi lub podporządkowanymi operacyjnie na okres wykonywania otrzymanego zadania;

— wydaje zarządzenie przygotowawcze oddziałom i pododdziałom biorącym udział w desancie powietrznym, dotyczące opracowania planu działań;

— określa zapotrzebowanie na śmigłowce (samoloty) i dokonuje rozdziału ich pomiędzy podległe oddziały i pododdziały;

— przygotowuje rejony załadowania, w tym specjalne punkty załadowania i rejony ześrodkowania wojsk i uzbrojenia;

— określa strefy wysadzenia desantu dla podległych oddziałów i pododdziałów;

— opracowuje tabelę przewozu drogą powietrzną;

— określa zakres wsparcia ogniowego i lotniczego oraz składa zapotrzebowanie na wsparcie do wyższego sztabu, uzgadnia działania przydzielonych środków wsparcia ogniowego;

— sprawdza stopień zorganizowania współdziałania wojsk biorących udział w desancie powietrznym;

— sprawuje kontrolę nad przebiegiem przygotowania wojsk do przyszłych działań;

— określa potrzeby w zakresie przedmiotów materiałowego i technicznego zabezpieczenia i sprzętu bojowego i składa niezbędne zapotrzebowania;

— wydaje wskazówki do organizacji przedsięwzięć kontrozpoznawczych i sprawdza ich wykonanie;

— organizuje kontrolę załadowania;

— kieruje działaniami bojowymi wojsk po wysadzeniu desantu;

— zapewnia organizację współdziałania między wojskami biorącymi udział w desancie powietrznym.

11. Skład bojowy wojsk desantowych

Skład, liczebność i uzbrojenie pododdziałów wojsk desantowych zależą od otrzymanego zadania, rodzaju działań bojowych, czasu połączenia się z wojskami nacierającymi od czoła, czasu wycofania lub zluźnienia, siły i składu wojsk nieprzyjaciela oraz od sytuacji.

acji bojowej w rejonie wysadzenia desantu. Do zgrupowania uderzeniowego wojsk desantowych mogą być przydzielone:

- grupa (grupy) kierowania przelotami;
- grupa (grupy) naprowadzania lotnictwa sił lądowych (załącznik 5);
- pododdział (pododdziały) artylerii;
- pododdział (pododdziały) saperów;
- pododdział (pododdziały) medyczny;
- grupa zabezpieczenia łączności współdziałania (wysyłana przez wojska nacierające w celu połączenia się z desantem);
- pododdział (pododdziały) łączności;
- pododdział (pododdziały) rozpoznawczy;
- grupa zbierania, ewidencji i grzebania zabitych.

Skład środków wzmocnienia przydzielanych do zgrupowania uderzeniowego określa się w trakcie opracowywania planu działań bojowych. Pododdziały wzmocnienia wchodzące w skład zgrupowania uderzeniowego powinny przybywać w miarę możliwości zawczasu, aby mogły wziąć udział w opracowaniu planów działań bojowych.

Wszystkie pododdziały zgrupowania uderzeniowego, dla przerzutu drogą powietrzną i prowadzenia walki w rejonie wysadzenia desantu, łączy się zwykle we wzmocnione kompanie i wzmocnione plutony.

12. Współdziałanie

Współdziałanie pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych, przydzielonych do wojsk lądowych lub wspierających je, przebiega w zwykłym trybie. Dowódca pododdziału lotnictwa transporto-

wego sił lądowych przedstawia propozycje co do wykorzystania jego pododdziału i pomaga w sporządzaniu planów i rozkazów dotyczących wysadzenia desantu. Specjalne sekcje lotnicze sztabów wszystkich szczebli sprawują kontrolę nad wszystkimi pododdziałami lotnictwa transportowego sił lądowych.

13. Grupy naprowadzania samolotów sił lądowych

Szybki rozwój lotnictwa sił lądowych i szerokie jego zastosowanie na polu walki wymagają posiadania wyszkolonych grup naprowadzania, które są przeznaczone do zabezpieczenia oddziałów i pododdziałów bojowych podczas prowadzenia operacji z użyciem lotnictwa transportowego sił lądowych. Doświadczenie wykazuje, że podczas działań w specyficznych warunkach pogody, terenu, a także w działaniach nocnych, są konieczne potrzebne specjalnie wyszkolone grupy naprowadzania samolotów sił lądowych, w celu wykonywania przerzutów drogą powietrzną i dowodzenia lotnictwem w rejonie desantu.

Podstawowe zadanie grup naprowadzania samolotów sił lądowych polega na udzielaniu pomocy w nawigacji lotniczej i dowodzeniu lotnictwem transportowym sił lądowych. Równoległe z innymi zadaniami, grupy te szybko organizują rozpoznanie radioaktywne na polu walki.

C Z Ę Ś Ć II

LOTNICTWO TRANSPORTOWE SIŁ LĄDOWYCH

Rozdział 1

ORGANIZACJA PODODDZIAŁÓW LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO SIŁ LĄDOWYCH

14. Zasady ogólne

Niniejszy regulamin podaje organizację pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych w typowej armii polowej. Jest to przejściowa struktura organizacyjna, która w przyszłości będzie wypróbowywana i doskonalona. W zależności od udźwigu śmigłowców, obecnie przewiduje się dwa typy kompanii śmigłowców transportowych: kompania lekkich śmigłowców transportowych (udźwig 1,5 tony) i kompania średnich śmigłowców transportowych (udźwig 3 tony). Skład i organizacja pododdziałów samolotów transportowych również zależą od udźwigu samolotów.

15. Przeznaczenie

Pododdziały lotnictwa transportowego wchodzą zwykle w skład armii polowej. Mogą one jednak być przydzielane do korpusu armijnego i wykorzystywane jako oddziały i pododdziały korpusne. Wsparcie związków i oddziałów korpusu odbywa się w drodze przydzielania lub operacyjnego podporządkowania pododdziałów lotnictwa transportowego. Pododdziały lotnictwa transportowego sił lądowych przydziela się zwykle do związków — do dywizji włącznie. Mogą one jednak być podporządkowane operacyjnie dywizyjnym oddziałom i pododdziałom. W tym wypadku dowodzenie operacyjne pododdziałami lotnictwa transportowego sił lądowych spoczywa w ręku dowódcy, odpowiedzialnego za wykonanie zadania.

16. Batalion lotnictwa transportowego

Batalion lotnictwa transportowego składa się ze sztabu, drużyny dowodzenia i dwóch lub więcej kompanii lotnictwa transportowego. Sztab i pododdziały dowodzenia wykonują funkcje administracyjno-gospodarcze, czynności związane z planowaniem oraz organizują współdziałanie i dowodzenie etatowymi lub przydzielonymi kompaniami lotnictwa transportowego. Sztab batalionu lotnictwa transportowego składa się z czterech sekcji: administracyjnej i żywnościowej, łączności, operacyjnej i rozpoznawczej, zaopatrzenia i remontu.

17. Kompania lotnictwa transportowego

Kompania śmigłowców transportowych (samolotów) składa się z dowództwa kompanii, plutonu remontu i obsługi oraz trzech plutonów lotnictwa tran-

sportowego. Odpowiednio do istniejącej struktury organizacyjnej, kompania lekkich śmigłowców transportowych posiada 20 lekkich śmigłowców, kompania średnich śmigłowców transportowych — 16 średnich śmigłowców, a kompania lekkich samolotów transportowych — 16 lekkich samolotów.

Rozdział 2

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

18. Łączność

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych albo oficer sztabu nawiązuje i nieprzerwanie utrzymuje łączność z tym pododdziałem wojsk lądowych, który wspiera jego pododdział lotniczy.

19. Planowanie

Po otrzymaniu zarządzenia przygotowawczego, dowódca pododdziału lotnictwa transportowego i dowódca wspieranego pododdziału przystępują do opracowania szczegółowego planu działań bojowych, zwracając uwagę na następujące zagadnienia:

— charakter wykonywanego zadania i liczba śmigłowców (samolotów) potrzebnych do jego wykonania;

— organizacja łączności między śmigłowcami (samolotami), wspieranymi pododdziałami i grupą naprowadzania lotnictwa sił lądowych w rejonie wysadzenia desantu;

— ilość i sposób wykorzystania lotniczych środków nawigacyjnych;

— organizacja obsługi technicznej i remontu; podczas prowadzenia długotrwałych operacji może wyłonić się potrzeba dodatkowych środków remontowych i ludzi dla wykonywania bieżącego remontu śmigłowców (samolotów) w rejonie załadowania, na punkcie uzupełniania paliwa lub w rejonie wysadzenia desantu;

— posiadanie danych z rozpoznania, w tej liczbie danych o stanie pogody (prognoza pogody), o nieprzyjacielu (możliwości bojowe wojsk lądowych i sił powietrznych), o charakterze terenu (w rejonach załadowania, na kierunkach przelotu i w strefie wysadzenia desantu) oraz posiadanie map i zdjęć lotniczych;

— inżynierskie zabezpieczenie; jeżeli przewiduje się wykorzystanie opanowanego rejonu jako bazy do dalszych działań bojowych lub organizacji materiałowego i technicznego zabezpieczenia, koniecznie należy uwzględnić zakres prac inżynierskich w danym rejonie (budowa lądowisk);

— posiadanie i wykorzystanie etatowego sprzętu lotniczego; sprzęt lotniczy i skład osobowy wspieranego związku (oddziału) może być wykorzystany zarówno do celów szkoleniowych, jak i do wykonywania otrzymanego zadania.

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych sporządza i wysyła do podległych mu dowódców zarządzenia dotyczące wykonania stojących przed nimi zadań. Dowódca sporządza te zarządzenia zgodnie z planami działań bojowych, opracowanymi przez dowódców wojsk desantowych, i wysyła je do podległych mu dowódców przed wylotem pododdziału do rejonu załadowania. W uzupełnieniu wytycznych ujętych w planie dowódcy wojsk desan-

towych, w zarządzeniach dowódcy pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych podaje się:

— podział kluczy według wspieranych pododdziałów;

— skład kluczy śmigłowców (samolotów) zgodnie z planem dowódcy wojsk desantowych;

— rejony załadowania i rejony lądowisk;

— rejon rozmieszczenia środków uzupełniania paliwa i wytyczne do ich wykorzystania;

— wykres ruchu do rejonu załadowania.

20. Wykorzystanie lotnictwa do celów szkoleniowych

Jeżeli jest to możliwe, śmigłowce i samoloty, które będą brały udział w desancie powietrznym, mogą być wykorzystane do szkolenia pododdziałów bojowych, stosownie do oczekującego je zadania.

21. Uzupełnianie paliwa

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych ponosi odpowiedzialność za zaopatrzenie w paliwo i smary oraz za wybór punktów uzupełniania, uzgadniając to zagadnienie z dowódcą wspieranego pododdziału.

Paliwo i smary powinny znajdować się w rejonie załadowania w takiej ilości i w takim czasie, aby pododdziałom lotnictwa transportowego zapewnić możliwość przerzutu jak największej ilości wojsk i ładunków. Śmigłowce (samoloty) zwykle biorą minimalną ilość paliwa. Powoduje to konieczność częstego uzupełniania tego paliwa, ale umożliwia przewożenie większej ilości ładunku.

22. Remont

Oprócz odpowiedzialności za remont aparatury radiowej, transportu samochodowego i różnorodnych przyrządów, dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych ponosi odpowiedzialność za wykonywanie remontu polowego etatowych śmigłowców (samolotów). Jeżeli jest to możliwe, plany remontu w rejonie wysadzenia desantu podaje się do wiadomości składu osobowego różnych pododdziałów remontowych. Remont trzeciego stopnia jest wykonywany przez pododdziały remontu polowego służby transportowej. Remont czwartego stopnia i zaopatrzenie należą do kompanii remontu kapitalnego i zaopatrzenia służby transportowej. Dla wykonania remontu trzeciego stopnia do niektórych kompanii lotnictwa transportowego sił lądowych mogą być przydzielane grupy remontu polowego. Bazowy (fabryczny) remont i zaopatrzenie należą do batalionu obsługi składnic lotniczych lotnictwa transportowego sił lądowych.

23. Ruch w rejonie załadowania

Po dokonaniu wyboru rejonów załadowania, dowódca pododdziału lotnictwa transportowego powinien sprawdzić, czy podległy mu skład osobowy zna dokładnie miejsce tych rejonów, drogi dojścia do nich i czas przybycia.

24. Załadowanie na śmigłowce (samoloty)

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych lub jego oficer łącznikowy udziela pomocy w wyborze rejonów załadowania, aby odpowiadały niezbędnym wymaganiom; udziela rad i pomaga dowódcy wspieranego pododdziału w opraco-

waniu planów załadowania, opierając się na udźwigu śmigłowców (samolotów); ponosi odpowiedzialność za niedopuszczenie do załadowania śmigłowców (samolotów) ponad normę udźwigu oraz za prawidłowe załadowanie i umocowanie ładunku, tak aby nie stwarzały niebezpieczeństwa w czasie przelotu.

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych ponosi odpowiedzialność za rozmieszczenie środków kierowania przelotami w rejonie załadowania.

25. Przelot do rejonu wysadzenia desantów i z powrotem

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych ponosi odpowiedzialność za zabezpieczenie przerzutu wojsk w granicach swoich możliwości i zgodnie z wytycznymi dowódcy wspieranego pododdziału lub dowódcy wojsk desantowych. Udziela on rad i pomocy dowódcy wspieranego pododdziału w opracowaniu szczegółowego planu przelotu, w którym ustala się trasy, wysokość i prędkość przelotu, ugrupowanie, punkty kontrolne, lotnicze środki nawigacyjne i inne środki kierowania przelotami do rejonu wysadzenia desantów i z powrotem.

W razie konieczności, oficer do spraw lotnictwa sztabu dywizji uzgadnia niezbędne zagadnienia z korpusnym ośrodkiem kierowania przelotami.

26. Strefy wysadzenia desantu i lądowiska

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych udziela rad i pomocy dowódcy wspieranego pododdziału w zakresie wyboru stref wysadzenia desantu i lądowisk.

Rozdział 3

MOŻLIWOŚCI I CECHY UJEMNE

27. Możliwości i cechy ujemne lotnictwa transportowego

(Patrz załącznik 2)

Śmigłowce

Możliwości:

— w normalnych warunkach śmigłowce mogą startować i lądować pod ostrym kątem, co umożliwia im działanie z małych, nie urządzonych placów startowych;

— załadowanie wojsk i sprzętu może być dokonywane w czasie znajdowania się śmigłowców w powietrzu;

— ładunki można zawieszać na śmigłowcu i przewozić do rejonów niedostępnych dla innych środków transportu;

— śmigłowce mogą dokonywać lotów horyzontalnych w dowolnym kierunku: do przodu, do tyłu, na boki i ukośnie;

— śmigłowce rozwijają prędkość lotu do 220 km/godz.;

— śmigłowce mogą skutecznie dokonywać przelotów na małej wysokości, wykorzystując fałdy terenowe i szatę roślinną dla ukrycia się i zamaskowania;

— dzięki znacznej ruchliwości śmigłowce mogą dokonywać szybkich przelotów z rejonu załadowania do rejonu wysadzenia desantu i odwrotnie;

— w tych wypadkach, kiedy pozwalają strefy

wysadzenia desantu, śmigłowce mogą dokonywać lądowania z zachowaniem ugrupowania bojowego;

— zdolność do szybkiego zmniejszania prędkości lotu, w połączeniu ze zdolnością wykonywania lotu z małą prędkością i pionowego lądowania, zapewnia śmigłowcom możliwość działania w niesprzyjających warunkach atmosferycznych.

Cechy ujemne:

— pododdziały śmigłowców transportowych w czasie nieprzerwanych działań bojowych mają stosunkowo dużo niesprawnego sprzętu, co wynika z trudności organizacji remontu i obsługi technicznej;

— śmigłowce zużywają duże ilości paliwa, co ogranicza promień ich działania i zmniejsza dopuszczalne obciążenie;

— konieczność równomiernego rozmieszczenia ładunków na pokładzie śmigłowca w celu ułatwienia kierowania nim;

— grad, mokry śnieg, gołoledź, ulewne deszcze i porywiste wiatry (50 km/godz. lub więcej) mogą utrudnić użycie śmigłowców;

— warkot silników i szum wirników utrudniają zachowanie w tajemnicy przygotowywania do operacji;

— pilot śmigłowca wyczerpuje się prędzej niż pilot samolotu;

— udźwig śmigłowca zmniejsza się wraz ze wzrostem wysokości lotu, temperatury i wilgotności powietrza;

— skutek niewystarczającej stateczności i niemożliwości wykonywania lotów według przyrządów, możliwości wykorzystania śmigłowców do działań

nocnych i w niesprzyjających warunkach atmosferycznych są ograniczone;

— prędkość wiatru dochodząca do 18,5 km/godz. wywiera wpływ na wybór kierunku podejścia do lądowania i lądowanie.

Samoloty

M o ż l i w o ś c i :

— samoloty transportowe lotnictwa sił lądowych mogą działać z niewielkich nie urządzonych lotnisk, znajdujących się na równym terenie;

— promień działania samolotów jest znacznie większy od promienia działania śmigłowców, a zakres prac remontowych i obsługi technicznej samolotów jest mniejszy niż prac, których wyrządzają śmigłowce;

— ładunki do przewożenia można podwieszać pod skrzydłami samolotów i zrzucać je z dużą dokładnością przy małej wysokości lotu;

— dzięki niewielkiej prędkości i dużej manewrowości samoloty transportowe mogą latać na małej wysokości, wykorzystując fałdy terenowe i szatę roślinną do maskowania i ukrycia się;

— start i lądowanie w nocy mogą odbywać się przy minimalnym oświetleniu.

C e c h y u j e m n e :

— dla samolotów transportowych potrzeba więcej urządzonych lotnisk niż dla śmigłowców;

— grad, mokry śnieg, gołoledź, ulewne deszcze i porywiste wiatry (50 km/godz. i więcej) mogą przeszkodzić w użyciu samolotów;

— prędkość wiatru dochodząca do 18,5 km/godz. wywiera wpływ na wybór kierunku podejścia do lądowania i lądowanie.

28. Działania w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności

Stawiane wymagania. Lotnictwo transportowe może działać w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności, gdy:

— wskazana wysokość lotu pozwala na bezpieczny przelot nad najwyższym punktem powierzchni ziemi na trasie przelotu;

— jest zapewniona dostateczna widoczność (minimum 1,6 km), aby pilot mógł zawczasu zauważyć i ominąć przeszkodę podczas lotu na małej prędkości;

— jest zapewniona dostateczna widoczność, umożliwiającą pilotowi rozróżnianie charakterystycznych przedmiotów terenowych.

Zalety działań nocnych. Ciemność zapewnia lotnictwu transportowemu ukrycie się przed obserwacją i samolotami nieprzyjaciela.

Cechy ujemne działań nocnych:

— trudność kierowania i wielka ostrożność w wykonywaniu czynności przez pilota i przewożone wojska zwalniają tempo przeprowadzenia nocnych operacji. Prócz tego operacja nocna może się przeciągnąć ponad ustalony czas, ponieważ przeloty koniecznie trzeba wykonywać pojedynczymi samolotami, a nie w zwartych grupach;

— brak odpowiednich systemów naprowadzenia ogranicza możliwości w zakresie wyboru stref wysadzenia desantu;

— konieczność dodatkowego szkolenia załóg śmigłowców (samolotów) w prowadzeniu działań nocnych.

29. W prowadzeniu operacji powietrzno-desantowych ważną rolę odgrywają samoloty i śmigłowce. Gotowość bojowa śmigłowców (samolotów) zależy od organizacji technicznego obsługiwanie, remontu i zaopatrzenia. Przy dostatecznej ilości czasu i środków materiałowego i technicznego zabezpieczenia, pododdziały lotnictwa transportowego mogą zachować całkowitą gotowość bojową śmigłowców i samolotów. Podczas prowadzenia nieprzerwanych działań bojowych pododdziały samolotów transportowych zwykle zachowują wyższy stopień gotowości bojowej niż pododdziały śmigłowców transportowych.

CZĘŚĆ III

PLANOWANIE

Rozdział 1

ZASADY OGÓLNE

30. Zasady ogólne

Rozpatrywana w niniejszym rozdziale kolejność planowania jest najbardziej charakterystyczna i przydatna przy wysadzeniu desantu powietrznego. Jeżeli wojska znajdują się w stanie gotowości bojowej, zostało zorganizowane materiałowe i techniczne zabezpieczenie oraz jest opracowana stale obowiązująca instrukcja, wówczas czas potrzebny na planowanie wysadzenia desantu może być znacznie skrócony.

31. Planowanie wstępne

Planowanie wysadzenia desantu powietrznego zwykle zaczyna się w sztabie dywizji lub w sztabie wyższego szczebla. Planowanie wstępne rozpoczyna się od analizy zadania, która zawiera:

- przebieg naziemnych działań bojowych;
- stan i skład wojsk desantowych;
- posiadane środki materiałowego i technicznego zabezpieczenia;
- stan liczebny i możliwości nieprzyjaciela;
- charakter terenu;
- prognozę pogody.

Podlegli dowódcy mogą otrzymać wytyczne do szczegółowego lub częściowego planowania wysadzenia desantu powietrznego.

32. Wytyczne do planowania

W początkowym okresie planowania sztab wyższego szczebla może wydawać ustne zarządzenia przygotowawcze. Ostateczny pisemny rozkaz może być wydany nieco później.

W zarządzeniach odnośnie do planowania wysadzenia desantu powietrznego podaje się:

- zadanie i ogólny plan jego wykonania;
- początek wysadzenia desantu i czas trwania działań;
- posiadane dane z rozpoznania;
- przedsięwzięcia w zakresie zachowania tajemnicy;
- pododdziały biorące udział w desancie powietrznym i czas trwania ich udziału;
- środki wsparcia ogniowego;
- wiadomości o organizacji materiałowego i technicznego zabezpieczenia;
- wiadomości dotyczące organizacji łączności;
- wydzielony dla desantu specjalny sprzęt bojowy i uzbrojenie;
- przedsięwzięcia na wypadek zmiany, odroczenia lub odwołania wysadzenia desantu powietrznego.

33. Kolejność planowania

Oddział, który otrzymał wytyczne do opracowania planu, niezwłocznie przystępuje do planowania wysadzenia desantu i jego działań bojowych. Dokładne opracowanie planu w szczegółach zależy od liczebności i składu wojsk wyznaczonych do desantu oraz ilości czasu na planowanie. Plan walki zależy od otrzymanego zadania, liczby śmigłowców (samolotów), organizacji materiałowego i technicznego zabezpieczenia oraz od charakteru danych rozpoznawczych.

Zwykle plan działań opracowuje się w trybie odwrotnym do kolejności ich rozwoju. Plan działań bojowych desantu składa się z:

— planu naziemnych działań bojowych, w którym ustala się skład bojowy oddziałów biorących udział w desancie oraz plan materiałowego i technicznego zabezpieczenia;

— planu wysadzenia desantu, w którym podaje się kolejność, czas i miejsce przybycia oddziałów, sprzętu i materiałów;

— planu przerzutu oddziałów drogą powietrzną, opracowanego na podstawie planu wysadzenia desantu;

— planu załadowania, który jest opracowywany na podstawie planu przerzutu oddziałów drogą powietrzną.

Bez względu na to, że opracowywanie tych planów odbywa się w podanej kolejności, wszystkie one są opracowywane jednocześnie i ściśle ze sobą powiązane.

Przy opracowywaniu planów wysadzenia desantu powietrznego należy się przede wszystkim kiero-

wać prostotą planu. W celu zapewnienia ścisłego współdziałania i skrócenia czasu planowania, sztaby opracowują plany jednocześnie.

34. Urzutowanie

Skład osobowy i sprzęt bojowy oddziałów i pododdziałów biorących udział w desancie powietrznym przewożone są do rejonu desantowania w dwóch rzutach:

Zgrupowanie uderzeniowe, w skład którego wchodzi skład osobowy oddziałów, sprzęt bojowy i uzbrojenie pododdziałów (oddziałów) przeznaczonych do prowadzenia naziemnych działań bojowych. Do rejonu wysadzenia desantu rzut uderzeniowy przybywa na śmigłowcach.

Następny rzut, w skład którego wchodzi oddziały i pododdziały, które nie weszły w skład zgrupowania uderzeniowego; dołączają one do zgrupowania uderzeniowego, gdy tylko pozwoli na to sytuacja.

35. Zapotrzebowanie na środki lotnictwa transportowego

W celu wykonania zadania określa się potrzebną liczbę śmigłowców (samolotów), uwzględniając ich typy i udźwig oraz fakt, że udźwig zależy od warunków meteorologicznych i wysokości lotu.

R o z d z i a ł 2

ROZPOZNANIE

36. Zasady ogólne

Planowanie rozpoznania w celu wysadzenia taktycznego desantu powietrznego odbywa się w taki

sam sposób, jak i podczas prowadzenia innych działań bojowych, jednak ma ono następujące cechy szczególne:

— dowódca oddziału (pododdziału) biorącego udział w desancie powietrznym powinien określić te specyficzne dane z rozpoznania, które są niezbędne w początkowym okresie planowania; jednocześnie powinien on skierować wysiłki na zbieranie tych danych przez cały okres planowania rozpoznania;

— przedsięwzięcia w zakresie zdobywania danych z rozpoznania powinny być szczegółowo zaplanowane przed rozpoczęciem operacji;

— duża część danych z rozpoznania i innych jest podawana przez sztab wyższego szczebla;

— oddziały (pododdziały) biorące udział w desancie powietrznym nie są wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania naziemnego, ponieważ często nie są w stanie wykonać takiego zadania, a niekiedy nie jest to celowe;

— podczas wysadzania desantu powietrznego szczególną uwagę należy zwrócić na dokładną analizę terenu w rejonie desantowania;

— dane o stanie pogody mają o wiele większe znaczenie niż przy innych działaniach bojowych;

— wobec specyfiki wysadzenia desantu powietrznego koniecznie trzeba systematycznie zbierać dane o nieprzyjacielu; ważne znaczenie przy tym mają dane o środkach obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela na trasach przelotu i o oddziałach pancernych rozmieszczonych bezpośrednio w pobliżu rejonu wysadzenia desantu;

— koniecznie trzeba uwzględniać możliwość nawiązania łączności z partyzantami i agenturą w rejonie desantu, w celu otrzymania od nich danych z rozpoznania;

— wyjątkowo duże znaczenie ma zwalczanie rozpoznania nieprzyjaciela i instruowanie składu osobowego w zakresie rozpoznania i kontrrozpoznania;

— dane z rozpoznania trzeba koniecznie wysyłać do podległych oddziałów i pododdziałów.

37. Zbieranie danych z rozpoznania

Wiadomości i dane z rozpoznania, otrzymywane ze sztabu wyższego szczebla, w procesie planowania powinny być opracowywane i rozsyłane do wszystkich zainteresowanych.

Plan rozpoznania umożliwia oficerom rozpoznawczym konsekwentne skierowywanie wysiłków na zbieranie danych z rozpoznania. Podstawę planu prowadzenia rozpoznania stanowi zbieranie danych o pogodzie, terenie i nieprzyjacielu. Dowódca oddziału (związku taktycznego), oficerowie sztabów i dowódcy oddziałów (związków taktycznych) wyższego szczebla mogą wydawać wytyczne do zbierania interesujących ich specyficznych danych z rozpoznania. Plan rozpoznania powinien być prosty i w miarę możliwości opracowywany w formie pisemnej. Jeżeli rejon wysadzenia desantu jest niedostępny dla zwykłych organów rozpoznawczych, wówczas koniecznie trzeba wykorzystać środki nadające się do prowadzenia rozpoznania na większą głębokość. W tym wypadku należy przeznaczać więcej czasu na opracowanie i wykonanie planu rozpoznania. Dlatego w celu dostarczenia dowódcy oddziału (związku taktycznego) niezbędnych danych we właściwym czasie, oficer rozpoznawczy powinien przewidzieć rezerwę czasu w planie rozpoznania.

W planie rozpoznania zwykle podaje się:

— dane, które koniecznie trzeba zdobyć;

- wyciągi z rozkazów i zapotrzebowań;
- organy wykorzystywane do zbierania danych z rozpoznania.

Zdobywa się przede wszystkim dane potrzebne dla dowódcy oddziału. Dane te zawierają:

- liczebność, skład, numerację i rozmieszczenie oddziałów nieprzyjaciela w rejonie wysadzenia desantu;

- rejon nadający się do wysadzenia desantu;

- przeszkody w rejonie wysadzenia desantu utrudniające opanowanie obiektu;

- cechy szczególne terenu w rejonie wysadzenia desantu, sprzyjające wykonaniu otrzymanego zadania.

Dla wykonania zadań w zakresie zdobywania szczegółowych danych z rozpoznania opracowuje się odpowiednie rozkazy i zapotrzebowania (załącznik 3).

W okresie przygotowawczym do operacji większą część danych z rozpoznania dostarcza sztab wyższego szczebla. Dla zdobywania koniecznie potrzebnych danych z rozpoznania powinny być wykorzystane następujące środki:

- pododdziały rozpoznawcze armii lotnictwa taktycznego;

- pododdziały lotnictwa sił lądowych;

- stacje meteorologiczne;

- oddziały (pododdziały) bojowe dywizji lub grupy bojowej;

- wysadzenie powietrzno-desantowych posterunków rozpoznawczych; należy jednak pamiętać, że wykorzystanie tych posterunków może zdemaskować planowane wysadzenie desantu powietrznego;

- specjalne organy zdobywania danych z rozpoznania.

W procesie wykonywania operacji sztab wyższego szczebla oraz etatowe organy zdobywania danych z rozpoznania kontynuują zbieranie danych, wykorzystując etatowe i wspierające lotnictwo rozpoznawcze. Do organów wykorzystywanych do zbierania danych z rozpoznania mogą należeć:

- pododdziały lotnictwa sił lądowych;
- pododdziały rozpoznawcze armii lotnictwa taktycznego;
- oddziały i pododdziały znajdujące się w styczności z nieprzyjacielem (rozpoznanie bliskie);
- posterunki powietrzno-desantowe;
- specjalne organy zdobywania danych.

Plan rozpoznania powinien odzwierciedlać bieżące zapotrzebowanie na dane z rozpoznania. W wypadku zmiany sytuacji szef (oficer) rozpoznania powinien wprowadzać do niego zmiany i poprawki.

38. Pogoda

Stacja meteorologiczna korpusu armijnego zaopatrzuje zainteresowane organa w komunikaty meteorologiczne i podaje prognozę pogody zgodnie z ostatnimi danymi o jej stanie.

Na podstawie komunikatów meteorologicznych ustala się:

- czy konieczne jest przesunięcie terminu lub odwołanie wysadzenia desantu powietrznego;
- czy pododdziały wspierającego lotnictwa będą w stanie wykonać wstępne zadania;
- czy należy skrócić okres przygotowawczy do wysadzenia desantu;
- czy nie nastąpi przerwanie lub zahamowanie załadowania oddziałów i sprzętu;

— czy są potrzebne specjalne rodzaje sprzętu bojowego i zaopatrzenia;

— czy nie wystąpią przeszkody w przelocie śmigłowców i wysadzeniu oddziałów i czy nie zajdzie potrzeba wykorzystania zapasowych tras lotu;

— czy nie zostanie opóźnione przybycie posiłków drogą powietrzną lub lądową;

— czy nie będzie utrudnione wsparcie lotnicze w czasie wysadzenia desantu;

— czy nie będzie ograniczone, tak przez wojska własne, jak i przez nieprzyjaciela, użycie lotnictwa, aparatury radiolokacyjnej, reflektorów, broni jądrowej, środków chemicznych, biologicznych i radioaktywnych (CBR), a także dokonywanie uderzeń lotniczych;

— w jakim stopniu stan pogody wpłynie na skuteczność pracy systemu łączności.

Dowódca może podjąć decyzję do wykonania desantu powietrznego w warunkach meteorologicznych w minimalnym stopniu sprzyjających wysadzeniu desantu powietrznego.

W celu podjęcia uzgodnionych decyzji, oficerowie (szefowie) rozpoznania wojsk desantowych i oficerowie lotnictwa transportowego sił lądowych opracowują swoje plany wspólnie. W tych wypadkach, kiedy warunki meteorologiczne są niesprzyjające, wysadzenie desantu powietrznego odwołuje się. Możliwości wysadzenia desantu w niesprzyjających warunkach pogody określa się wychodząc z doświadczenia pilotów, typu wykorzystywanych śmigłowców (samolotów), terminu wykonania otrzymanego zadania, środków nawigacji lotniczej znajdujących się w dyspozycji, charakteru terenu na kierunkach przelotu i terminu wysadzenia desantu powietrznego.

39. Teren

Przez analizę terenu w rejonie wysadzenia desantu określa się:

— odcinki terenu nadające się do wysadzenia desantu i na lądowiska przy wysadzaniu desantu w dzień albo w nocy;

— odcinki terenu zapewniające możliwość ukrycia się i zamaskowania w czasie wysadzania i zbiórki oddziałów;

— wpływ przeszkód i zapór na lądowanie śmigłowców (samolotów) i posuwanie się oddziałów;

— ważne pod względem taktycznym odcinki terenu;

— rejonny rozmieszczenia punktów obserwacyjnych nieprzyjaciela w strefie wysadzenia desantu;

— sektory ostrzału środków ogniowych nieprzyjaciela;

— urządzenia fortyfikacyjne nieprzyjaciela;

— drogi dojścia od ewentualnych punktów wysadzenia desantu do obiektu (obiektów);

— dozory.

Po przeanalizowaniu rejonu wysadzenia desantu, analizuje się charakter terenu leżącego między rejonem załadowania i rejonem przyszłych działań w celu ustalenia:

— istnienia ukryć naturalnych, które mogą być wykorzystane dla dojścia do rejonu wysadzenia desantu;

— istnienia dróg kołowych i kolejowych, elektrycznych linii przesyłowych i telefonicznych linii łączności;

— istnienia punktów orientacyjnych, które mogą być wykorzystane do oznaczenia tras przelotu;

- możliwości wykorzystania szaty roślinnej do celów maskowania w czasie przerzutu desantu;
- miejsca rozmieszczenia zapasowych lądowisk.

40. Nieprzyjaciel

Analizując nieprzyjaciela w celu określenia jego możliwości w zakresie przeciwdziałania wysadzeniu desantu powietrznego, trzeba zwrócić szczególną uwagę na skład i liczebność jego wojsk oraz ich możliwości, a głównie na:

- możliwości środków przeciwlotniczych nieprzyjaciela i broni automatycznej, reflektorów, środków radiolokacyjnych lub akustycznych, które mogą wywrzeć wpływ na przerzut oddziałów i uzbrojenia;

- możliwości pododdziałów rozmieszczonych bezpośrednio na przednim skraju, włączając w to artylerię;

- odwody nieprzyjaciela: piechotę, czołgi i wojska powietrzno-desantowe;

- wojska nieprzyjaciela w rejonie wysadzenia desantu;

- elektronowe środki walki;

- lotnictwo nieprzyjaciela.

Silne i słabe strony nieprzyjaciela studiuje się w celu wykrycia najsłabszych i najczulszych jego punktów. Do słabych i czułych punktów nieprzyjaciela zalicza się:

Pod względem składu osobowego:

- brak uzupełnień;

- niski stan moralny oddziałów;

- nieproporcjonalny stosunek bardzo młodych lub bardzo starych żołnierzy.

Pod względem rozpoznania:

— możliwość łatwego wprowadzenia w błąd nieprzyjaciela;

— łatwo wykrywalny system przeciwdziałania radiowego.

W zakresie prowadzenia działań bojowych:

— szablonowość prowadzenia walki;

— niewłaściwe rozmieszczenie odwodów;

— niedostateczne wyszkolenie bojowe wojsk;

— niewystarczające wsparcie artyleryjskie i lotnicze.

W zakresie materiałowego i technicznego zabezpieczenia:

— braki w zaopatrzeniu i w sprzęcie bojowym;

— rozmieszczenie szczególnych czułych punktów na głównych liniach komunikacyjnych.

W zakresie administracji cywilnej:

— wrogi stosunek do ludności cywilnej lub ludności cywilnej do nieprzyjaciela;

— brak należytej kontroli nad cywilnymi środkami łączności i środkami transportu, w tym również kontroli ruchu ludności.

41. Ocena rozpoznawcza

Przygotowanie oceny rozpoznawczej rozpoczyna się niezwłocznie po otrzymaniu wytycznych do planowania wysadzenia desantu powietrznego. Zwraca się uwagę przede wszystkim na otrzymanie ze sztabu wyższego szczebla następujących danych:

— prognozy pogody na okres wysadzenia i działań bojowych desantu;

— danych o stanie pogody i charakterze terenu;

— danych o rozmieszczeniu wojsk nieprzyjaciela.

W miarę otrzymywania danych z rozpoznania, analizuje się je w celu określenia:

— wpływu warunków meteorologicznych i charakteru terenu na wykonanie otrzymanego zadania, ich wpływu na możliwości nieprzyjaciela, a także na wykorzystanie broni jądrowej lub środków chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych;

— możliwości nieprzyjaciela, jego cech specyficznych i słabych stron;

— prawdopodobnego ugrupowania bojowego nieprzyjaciela i jego wpływu na wykonanie otrzymanego zadania.

W miarę otrzymywania i analizowania danych z rozpoznania, melduje się je dowódcy związku (oddziału) i do sztabu w celu wykorzystania ich w toku planowania wysadzenia desantu powietrznego. Szczególnie ważne dane z rozpoznania zapisuje się i melduje dowódcy związku (oddziału) i do sztabu, w celu wykorzystania ich do opracowania planu wysadzenia desantu. Zbieranie danych z rozpoznania przez rozpoznawanie naziemne i lotnicze rozpoczyna się niezwłocznie po otrzymaniu zadania.

42. Prowadzenie rozpoznania

Przy planowaniu wysadzenia desantu i w czasie prowadzenia działań bojowych przez desant powietrzny odpowiedzialność za prowadzenie rozpoznania ponoszą wszystkie szczeble dowodzenia, mające jakikolwiek związek z desantem powietrznym. Organy rozpoznawcze sztabów związków (oddziałów) biorących udział w desancie powinny dostarczać związkom i oddziałom niezbędnych danych z rozpoznania. Działalność organów rozpoznawczych, zarówno przed, jak i w czasie wysadzania desantu powietrznego, powinna być dokładnie skoordynowana.

Prowadzi się przy tym rozpoznanie naziemne i lotnicze.

Plan rozpoznania lotniczego opracowuje się i wykonuje przed planem rozpoznania naziemnego. Może on zawierać następujące zagadnienia:

— prowadzenie rozpoznania wzrokowego i za pomocą zdjęć lotniczych przez siły powietrzne i lotnictwo sił lądowych w okresie opracowywania planu wysadzenia desantu. Zdjęcia lotnicze są wysyłane w niezbędnej ilości do podległych oddziałów i pododdziałów. W opracowaniu planów przez podwładnych dowódców dużą pomocą są perspektywiczne zdjęcia lotnicze rejonu przyszłych działań. Wobec tego, że przed rozpoczęciem wysadzania desantu prowadzenie rozpoznania naziemnego może być ograniczone, dowódca i sztab związku (oddziału) powinni w pełni wykorzystać dane o rejonie przyszłych działań, uzyskane w drodze wzrokowego rozpoznania lotniczego;

— prowadzenie rozpoznania wzrokowego i za pomocą zdjęć lotniczych w okresie wysadzania desantu powietrznego; w tym celu w maksymalnym stopniu wykorzystuje się lotnictwo etatowe i wspierające;

— wykorzystanie, gdy pozwala na to sytuacja, zamontowanej na pokładach śmigłowców (samolotów) lotnictwa sił lądowych aparatury obserwacyjnej do zbierania danych o rejonie przyszłych działań i trasach przelotu.

Plan rozpoznania naziemnego może zawierać następujące przedsięwzięcia:

— prowadzenie rozpoznania naziemnego przez pododdziały znajdujące się w styczności z nieprzyjacielem. Dane zdobyte przez te pododdziały mają du-

że znaczenie dla ustalenia tras przelotu do linii styczności z nieprzyjacielem;

— wysyłanie posterunków rozpoznawczych na trasy przelotu i do rejonu wysadzenia desantu w celu zbierania danych o nieprzyjacielu i charakterze terenu. Gdy posterunki obserwacyjne są wysyłane zawczasu, trzeba koniecznie uwzględnić możliwość wykrycia przygotowania do wysadzenia desantu. Dlatego skład osobowy posterunków obserwacyjnych powinien wiedzieć o przygotowywanym desancie jedynie to, co jest dla niego niezbędne do wykonania otrzymanego zadania;

— znajdujące się w dyspozycji dowódcy dywizji i wyższych szczebli dowodzenia specjalne organy rozpoznawcze mogą być wykorzystane do zbierania danych z rozpoznania.

Od początku planowania koniecznie trzeba przewidzieć zapotrzebowanie na siły i środki dla prowadzenia rozpoznania w rejonie przyszłych działań. Plany rozpoznania powinny zapewniać możliwość wykorzystania wszystkich środków zdobywania danych z rozpoznania o przerzutach odwodów nieprzyjaciela, szczególnie zaś jego wojsk pancernych i zmechanizowanych, które może on wykorzystać do uchwycenia rejonu przyszłych działań desantu. W planach koniecznie trzeba przewidywać rozmieszczenie posterunków obserwacyjnych, postawienie zadań posterunkom rozpoznawczym, rozpoznaniu lotniczemu oraz pododdziałom rozpoznawczym i bojowym w celu zdobywania danych z rozpoznania. Prócz tego koniecznie trzeba przewidzieć wydzielanie do dyspozycji oficera (szefa) rozpoznawczego

środków łączności do przekazywania zdobytych danych z rozpoznania do sztabu wyższego szczebla.

43. Instrukcja składu osobowego

Składowi osobowemu desantu podaje się dane o pogodzie, charakterze terenu i o nieprzyjacielu. Trzeba zwracać uwagę na to, ażeby do rejonu wysadzenia desantu nie zabierać map, szkiców, zdjęć lotniczych ani pisemnych rozkazów, które mogłyby zdradzić przygotowanie operacji.

Instrukcja składu osobowego powinien odbywać się z wykorzystaniem map z naniesioną sytuacją, zdjęć lotniczych, makiet terenu, stołów plastycznych, wykresów i innych pomocy poglądowych.

W instrukcji ze składem osobowym biorącym udział w desancie, w przedsięwzięciach zapobiegających dostaniu się do niewoli i dotyczących ucieczki z niewoli, podaje się, że:

— w pierwszej kolejności ewakuuje się skład osobowy zestrzelonych samolotów. Podaje się, gdzie i w jaki sposób załoga będzie zabrana na pokład śmigłowców (z lądowaniem lub bez lądowania śmigłowca);

— jeżeli działania nieprzyjaciela, charakter terenu lub warunki meteorologiczne utrudniają ewakuację składu osobowego drogą powietrzną, wtedy najstarszy oficer z pozostałych przy życiu organizuje oddział i podejmuje decyzję o zniszczeniu śmigłowców (samolotów) i uzbrojenia. Oddział ten posuwa się w kierunku wysadzenia desantu lub w kierunku wojsk własnych, kontynuując wybieranie i oznacza-

nie miejsc przydatnych do zabrania i ewakuacji składu osobowego przez śmigłowce (samoloty);

— ucieczce z niewoli i uniknięciu niewoli sprzyja sympatia ludności miejscowej oraz istnienie organizacji konspiracyjnych.

W czasie instruktażu podaje się również inne wiadomości, które mogą być pożyteczne dla załóg w wypadku przymusowego lądowania na terytorium nieprzyjaciela.

44. Przedsięwzięcia mające na celu zwalczanie rozpoznania nieprzyjaciela

Planowanie przedsięwzięć mających na celu zwalczanie rozpoznania nieprzyjaciela rozpoczyna się zawczasu, ażeby zapewnić utrzymanie w tajemnicy przygotowywanej operacji, pozbawić nieprzyjaciela możliwości zdobycia potrzebnych mu danych i w ten sposób uniknąć uderzeń nieprzyjaciela na rejon desantu powietrznego w okresie przygotowania, załadowania i wysadzenia desantu powietrznego, tj. w tym czasie, gdy desant powietrzny jest najbardziej wrażliwy na uderzenia. Do przedsięwzięć specjalnych w tym zakresie zalicza się:

— wybór bezpiecznego rejonu, w którym wykonuje się wszystkie czynności przygotowawcze do wysadzenia desantu, organizację współdziałania i instruowanie składu osobowego;

— umowną nazwę wysadzenia desantu powietrznego w wypadku koniecznym;

— zorganizowanie kontroli nad systemem łączności;

— wybór bezpiecznych rejonów załadowania;

— wykorzystanie dymów, środków maskowania i ciemności.

Rozdział 3

PLANOWANIE

45. Zasady ogólne

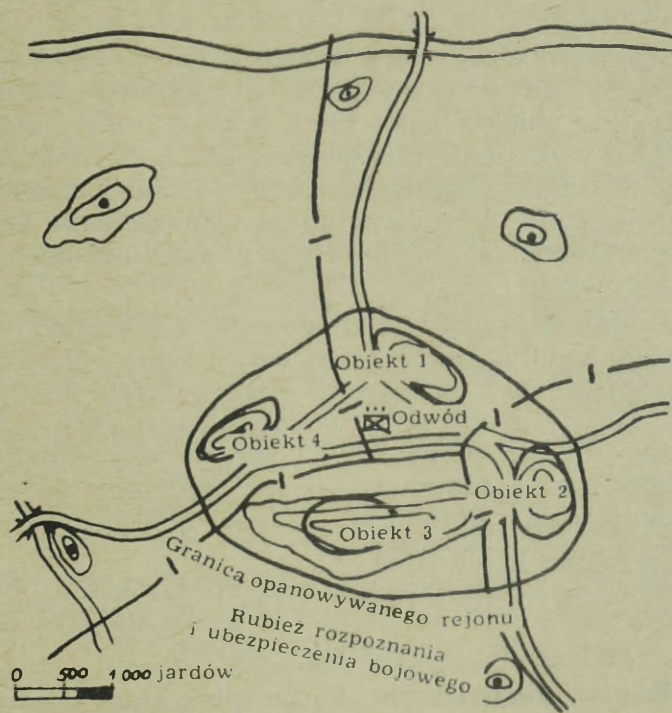
Podstawą do planowania jest otrzymane zadanie. Dlatego przed rozpoczęciem planowania konieczne trzeba dokładnie przeanalizować zadanie i ustalić kolejność jego wykonania. Planowanie wysadzenia desantu powietrznego jest analogiczne do planowania walki wojsk lądowych. Plan wysadzenia desantu powietrznego zawiera:

- zamiar walki;
- czas wysadzenia desantu;
- plan obrony;
- plan wsparcia ogniowego;
- plan połączenia się z wojskami nacierającymi od czoła;
- plan odwrotu lub przesunięcia oddziałów;
- zapasowe warianty działania.

46. Zamiar walki

Zasady ogólne. Zamiar walki (rys. 1) opracowuje się w formie pisemnej. Podaje się sposób opanowania rejonu wysadzenia desantu, uwzględniając postawienie zadań i wyznaczenie obiektów, oznaczenie granicy rejonu, który ma być uchwycony, rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego oraz linii rozgraniczenia; jeżeli jest to konieczne, podaje się również sposób organizowania grup taktycznych i odwodu. Zamiar walki opracowuje się na podstawie zasad ogólnych, jak przy prowadzeniu naziemnych działań bojowych. Jednak wobec decentralizacji kierowania wojskami w początkowym okresie prowadzenia dzia-

łań bojowych, do planu mogą być wprowadzone pewne poprawki. Przy opracowaniu zamiaru walki konieczne trzeba uwzględnić charakter i miejsce położenia rejonów wysadzenia desantu.

Uwaga: 1 jard = 0,914 m

Rys. 1. Zamiar walki

Obiekty. Obiekty powinny odpowiadać następującym wymaganiom:

- sprzyjać wykonaniu otrzymanego zadania;
- z reguły leżeć na ważnych pod względem taktycznym odcinkach terenu;

— być dostępne dla oddziału (pododdziału) wykonującego zadanie.

Należy podawać jedynie te obiekty, które mają ważne znaczenie dla obrony rejonu, który ma być uchwycony.

Opanowywany rejon i jego granice. Rejon przewidziany do uchwycenia i utrzymania obejmuje wszystkie obiekty i powinien mieć wymiary umożliwiające wykonanie manewru w czasie obrony obiektów, do czasu połączenia się z wojskami nacierającymi od czoła albo otrzymania wzmocnienia. Granice opanowywanego rejonu wyznacza dowódca wojsk desantowych.

Wymiary opanowywanego rejonu zależą od otrzymanego zadania, możliwości wojsk własnych oraz od rozmieszczenia i możliwości nieprzyjaciela. Pożądane jest, aby w granicach tego obszaru znajdowały się rejonu desantowania i była zapewniona możliwość wykonywania manewru przez oddziały w czasie uchwytowania obiektów. Jednak charakter terenu może temu nie sprzyjać.

W celu zaoszczędzenia sił i środków dla obrony uchwyconego rejonu, trzeba w maksymalnym stopniu wykorzystać przeszkody i zapory.

Rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego. Rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego obsadzają oddziały ubezpieczenia wojsk desantowych. Do ich zadania należy uprzedzenie wojsk własnych, prowadzenie działań opóźniających i wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd co do rzeczywistego rozmieszczenia wojsk własnych w opanowanym rejonie. Rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego przygotowuje się poza granicami opanowanego rejonu i w takiej odległości, która utrudnia nieprzyjacielowi prowa-

dzenie rozpoznania naziemnego i obserwacji. Na rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego można rozmieszczać pododdziały ubezpieczenia, posterunki obserwacyjne, grupy rozpoznawcze oraz można budować zawaly na drogach. W czasie wykonywania zadań pododdziały rozpoznawcze mogą działać poza granicami rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego.

Wybierając rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego, dowódca powinien uwzględniać następujące czynniki:

— zadanie pododdziałów rozpoznawczych i pododdziałów ubezpieczenia bojowego;

— prawdopodobne kierunki podejścia nieprzyjaciela;

— odcinki terenu poza granicami opanowanego rejonu, zapewniające najlepsze możliwości prowadzenia obserwacji prawdopodobnych kierunków podejścia nieprzyjaciela;

— liczebność i skład oddziałów ubezpieczających;

— organizację łączności wewnątrz pododdziałów rozpoznania i ubezpieczenia oraz między oddziałami ubezpieczającymi i oddziałami znajdującymi się w opanowanym rejonie;

— ruchliwość oddziałów ubezpieczających;

— możliwość wsparcia ogniowego oddziałów ubezpieczających.

Linie rozgraniczenia i sektory odpowiedzialności.

Po dokonaniu wyboru obiektów i określeniu granicy rejonu, który ma być uchwycony i utrzymywany, podległe pododdziały otrzymują sektory ograniczone liniami rozgraniczenia. Sektory należy wyznaczać w taki sposób, ażeby uniknąć natarcia jednego pododdziału w różnych kierunkach jednocześnie. Przechodząc od działań zaczepnych do obrony należy mo-

zliwie jak najrzadziej zmieniać linie rozgraniczenia. Pożądane jest, aby każdy pododdział w granicach swego sektora miał odpowiednią liczbę rejonów desantowania i przestrzeń dla wykonania manewru. Pododdziały, kosztem których tworzy się odwód, otrzymują węższe sektory.

Każdy pododdział ponosi odpowiedzialność za uchwycenie obiektów w granicach swego sektora, za obronę i oczyszczenie go od nieprzyjaciela.

Linie rozgraniczenia oznaczające kompanijne odcinki obrony mogą kończyć się bezpośrednio za rubieżą rozpoznania i ubezpieczenia bojowego. Linie rozgraniczenia między kompaniami na rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego przebiegają od granicy rejonu przyszłych działań bojowych do rubieży umożliwiającej obserwację naziemną.

Grupy taktyczne. Skład grup taktycznych zależy od wielkości wyznaczonych odcinków i charakteru zadań wykonywanych przez pododdziały. Przy organizacji grup taktycznych trzeba koniecznie stworzyć odwód. Odwodowi można nie podawać zadania i sektora odpowiedzialności.

Przy określaniu składu grup taktycznych należy uwzględnić:

— ważność zadań, które muszą być wykonywane jednocześnie przez ten lub inny pododdział;

— możliwość wykonania zadania przez podległe pododdziały przez prowadzenie natarcia w różnych kierunkach;

— odległości między pododdziałami w początkowym okresie wysadzania zgrupowania uderzeniowego.

Wymienione warunki zmuszają dowódcę do decentralizowania dowodzenia podległymi pododdziałami.

Odwód. Odwód do rejonu wysadzenia desantu przerzuca się zwykle razem ze zgrupowaniem uderzeniowym. Jednak w tych wypadkach, kiedy zgrupowanie uderzeniowe jest przerzucane w kilku grupach, nie jest rzeczą konieczną przerzucanie odwodu w czasie pierwszego przelotu. Ponieważ wojska desantowe często otrzymują znacznie więcej obiektów do uchwycenia niż w czasie prowadzenia zwykłych operacji naziemnych, dlatego odwód z reguły jest niewielki (pluton z grupy bojowej). W toku działań bojowych odwód może być tworzony kosztem innych pododdziałów, w miarę wykonywania przez nie zadań bliższych. Przy wyborze rejonu rozmieszczenia odwodu, trzeba koniecznie uwzględniać następujące elementy:

- bliskość położenia rejonu prawdopodobnego wykorzystania odwodu;
- istnienie dróg do przerzutu odwodu;
- istnienie ukryć i możliwości maskowania;
- możliwości nieprzyjaciela;
- możliwości odwodu w zakresie pogłębienia obrony na najbardziej zagrożonym kierunku;
- rejon rozmieszczenia własnego oddziału.

47. Czas wysadzenia desantu powietrznego

Przy ustalaniu czasu wysadzenia desantu powietrznego dowódca uwzględnia następujące czynniki:

- rozmieszczenie i możliwości nieprzyjaciela (w powietrzu i na ziemi);
- wpływ pogody na wysadzenie desantu;
- możliwości wsparcia ogniowego (artyleryjskiego, atomowego i lotniczego);

- ruchliwość na ziemi;
- warunki widoczności (w dzień i w nocy).

Wysadzanie desantu powietrznego w dzień pozwala zapewnić desantowi skuteczniejsze wsparcie lotnicze i artyleryjskie niż podczas wysadzania desantu w nocy oraz ułatwia zbiórkę oddziałów i sprzętu bojowego.

Wysadzanie desantu powietrznego w nocy sprzyja osiągnięciu taktycznego zaskoczenia i zmniejszeniu skuteczności środków ogniowych nieprzyjaciela.

Z punktu widzenia naziemnych działań bojowych, na wybór czasu wysadzenia desantu mają wpływ następujące czynniki:

- głębokość wysadzenia desantu;
- możliwości i ograniczenia środków wsparcia ogniowego;
- przewidywany czas połączenia się z wojskami nacierającymi od czoła;
- organizacja materiałowego i technicznego zabezpieczenia.

48. Plan obrony

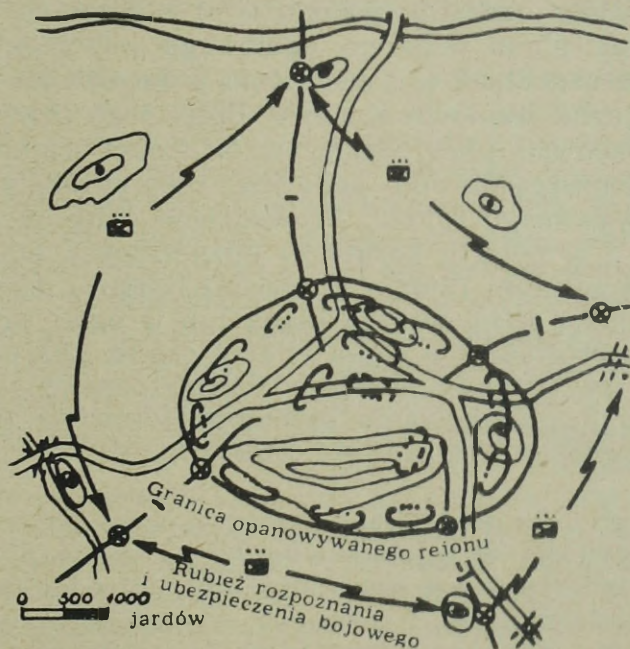
Jednocześnie z opracowywaniem zamiaru walki do opanowania wyznaczonego rejonu, dowódca sporządza plan obrony tego rejonu.

Podstawę do opracowania całości planu obrony stanowi obrona poszczególnych punktów (obiektów) rozmieszczonych wzdłuż granicy opanowywanego rejonu, organizacja ubezpieczenia i posterunków obserwacyjnych wzdłuż rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego (rys. 2) oraz budowa zawał na drogach.

Plan obrony powinien być tak opracowany, aby natychmiast po uchwyceniu obiektów można było

przejsć do obrony opanowanego rejonu bez dokonywania zbędnych przegrupowań. Po przejściu do obrony oddział (pododdział) organizuje obronę okrężną.

W celu zmniejszenia wrażliwości broniących się wojsk na uderzenia broni jądrowej, dowódca oddziału (pododdziału) przewiduje rozśrodkowanie wojsk przez zwiększenie wymiarów opanowanego rejonu. W tym celu może on większą część swoich sił wysunąć poza granice tego rejonu i rozmieścić je na rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego albo przesunąć rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego dalej od granicy opanowanego rejonu.

Rys. 2. Obrona opanowanego rejonu

49. Plan wsparcia ogniowego

Zasady ogólne. W planie wsparcia ogniowego dowódca oddziału (pododdziału) przewiduje prowadzenie ognia do opanowywanego rejonu w celu obehwładnienia nieprzyjaciela, tak przed, jak i po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego. Wsparcie ogniowe grup taktycznych może wykonywać artyleria, lotnictwo, artyleria okrętowa oraz biorące udział w wysadzeniu desantu pododdziały lotnictwa transportowego, które prowadzą ogień zaporowy. W wyniku decentralizacji dowodzenia w opanowywanym rejonie i trudności zorganizowania i utrzymania łączności, dowódca oddziału (pododdziału) podczas opracowywania planu wsparcia ogniowego powinien dokładnie uzgadniać te zagadnienia z dowódcami wykonującymi wsparcie ogniowe. Prócz tego powinien on opracować plany ognia, w celu obehwładnienia i niedopuszczenia do podejścia nieprzyjaciela do opanowywanego rejonu. Prowadzenie ognia w granicach i w pobliżu korytarzy powietrznych oraz w opanowywanym rejonie w czasie przerzutu desantu odbywa się ściśle według planu lub w ogóle zabrania się prowadzenia ognia w tym czasie. Dla oznaczenia tras przelotu, w celu udzielenia pomocy w nawigacji i zamaskowania przelotów lotnictwa transportowego, artyleria i lotnictwo mogą stosować dymy.

Jeżeli brak dokładnych danych o obecności wojsk nieprzyjaciela w rejonie wysadzenia desantu albo kiedy ten rejon jest słabo broniony, dowódca powinien zastanowić się i rozważyć, co jest korzystniejsze — czy wykonanie desantu przez zaskoczenie, czy też wykorzystanie przewagi, która może być osiągnąć.

nięta w rezultacie wykonania przygotowania artyleryjskiego.

Plan wsparcia artyleryjskiego. W tych wypadkach, kiedy rejon wysadzenia desantu znajduje się w granicach zasięgu ognia artylerii, w planie wsparcia artyleryjskiego przerzutu wojsk drogą powietrzną i działań bojowych w rejonie wysadzenia desantu przewiduje się prowadzenie ognia według planu i na żądanie. W celu zapewnienia bezpieczeństwa przelotu kolumn lotnictwa transportowego, w pierwszej kolejności prowadzi się ogień skrzydłowy. W związku z tym może zaistnieć konieczność wzmocnienia środków łączności między rejonem desantu a wspierającą artylerią.

Artyleria przerzucana do rejonu wysadzenia desantu razem ze zgrupowaniem uderzeniowym współdziała w opanowaniu obiektów przez pododdziały zgrupowania uderzeniowego i oczyszczeniu wyznaczonych sektorów od wojsk nieprzyjaciela. Prócz tego artyleria zapewnia wsparcie ogniowe oddziałom (pododdziałom) znajdującym się na rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego. W tym wypadku może zająć potrzeba przesunięcia pododdziałów artylerii bliżej do granicy opanowanego rejonu lub poza jego granice. Zapewni to artylerii możliwość wsparcia ogniowego na dużą głębokość pododdziałów znajdujących się na rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego, a także umożliwi zatrzymanie i zdeorganizowanie natarcia nieprzyjaciela. W tych wypadkach, kiedy pododdziały rozpoznania i ubezpieczenia bojowego wycofują się, artyleria również zmienia swoje stanowiska ogniowe i zapewnia wsparcie ogniowe pododdziałom broniącym granicy opanowanego rejonu.

Kierowanie ogniem artylerii odbywa się w taki sam sposób, jak podczas prowadzenia zwykłych naziemnych działań bojowych.

W planie artyleryjskiej obrony przeciwlotniczej, obok wykorzystania tej artylerii do osłony przed uderzeniami z powietrza, można przewidywać użycie jej do wsparcia ogniowego na korzyść oddziałów prowadzących naziemne działania bojowe. Przy opracowywaniu planu wsparcia artyleryjskiego, wykonywanego przez artylerię przeciwlotniczą, trzeba uwzględniać trudności przerzutu pododdziałów artylerii przeciwlotniczej w składzie zgrupowania uderzeniowego i organizacji ich zaopatrzenia, a także koniecznie przewidywać wykorzystanie innych środków dla celów obrony przeciwlotniczej.

Dodatkowe wsparcie ogniowe. Jeżeli sytuacja pozwala, wówczas dla wzmocnienia artyleryjskiego wsparcia planuje się wykorzystanie kierowanych i niekierowanych pocisków raketowych i artylerii okrętowej. W takim wypadku w składzie zgrupowania uderzeniowego powinny znajdować się grupy do utrzymywania współdziałania z okrętami i wysunięci obserwatorzy artyleryjscy z oddziałów i pododdziałów kierowanych i nie kierowanych pocisków raketowych. Tabele ognia tych środków powinny być ściśle uzgodnione z ogólnym planem prowadzenia ognia.

Wsparcie lotnicze. Lotnictwo osłania oddziały własne przed atakami lotnictwa nieprzyjaciela, towarzysząc im na trasach przelotu do rejonu działań bojowych (rejon wysadzenia desantu). W czasie prowadzenia działań bojowych ułatwia ono uchwylenie wyznaczonych obiektów i osłania wojska w czasie organizacji obrony wyznaczonego rejonu. Dowódca wojsk desantowych planuje wykonanie uderzeń z

powietrza na wojska naziemne nieprzyjaciela, a szczególnie na pododdziały pancerne, usiłujące przerwać się do opanowanego rejonu oraz przeciwko celom znajdującym się w granicach opanowanego rejonu. Oprócz tego składa się zapotrzebowania na wykonanie uderzeń lotnictwa na wykryte lub przypuszczalne rejonu rozmieszczenia odwodów nieprzyjaciela oraz na cele znajdujące się poza granicami tego rejonu (w celu wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd).

Wsparcie lotnicze planuje się na cały okres trwania działań bojowych desantu, w celu zapewnienia wykonania natychmiastowych uderzeń na żądanie.

W celu kontroli nad zapewnieniem bezpośredniego wsparcia lotniczego w początkowym okresie wysadzenia zgrupowania uderzeniowego wyznacza się oficera łącznikowego dla koordynacji działań lotnictwa z wojskami naziemnymi. Posterunki dowodzenia działaniami bojowymi lotnictwa są wysadzane razem ze zgrupowaniem uderzeniowym.

W początkowym okresie wysadzania zgrupowania uderzeniowego posterunki dowodzenia działaniami bojowymi lotnictwa przekazują zapotrzebowania na wsparcie lotnicze bezpośrednio do oficera koordynującego działania lotnictwa z działaniami wojsk naziemnych, który wyznacza pododdziały lotnictwa dla wykonania otrzymanego zadania. Cele przeznaczone do zniszczenia przez lotnictwo podaje się wysuniętym posterunkom obserwacyjnym kierowania działaniami bojowymi lotnictwa. Po odtworzeniu scentralizowanego dowodzenia wojskami, zapotrzebowanie na wsparcie lotnicze przekazuje się przez sztab wojsk desantowych, który ustala kolejność wykonania uderzeń. Zatwierdzone zapotrzebowania przekazuje się oficerowi koordynującemu działania lotnictwa. Po

połączeniu się desantu powietrznego z wojskami nacierającymi od czoła, zapotrzebowania na wsparcie lotnicze przekazuje się normalnymi kanałami. W planie wsparcia lotniczego określa się system sygnalizacji wzrokowej, za pomocą której wskazuje się rozmieszczenie wojsk własnych.

Rubież bezpiecznego bombardowania (rys. 3) oznacza się wokół rejonu działań bojowych lub przed nim, jeszcze przed przybyciem pierwszych pododdziałów wojsk desantowych do tego rejonu. Rubież bezpiecznego bombardowania zwykle wybiera się na łatwo rozpoznawalnych odcinkach terenu, poza granicami rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego.

Prowadzenie ognia wzbraniającego przez pododdziały lotnictwa transportowego. Pododdziały lotnictwa transportowego, biorące udział w wysadzaniu desantu powietrznego, mogą prowadzić ogień wzbraniający w czasie przelotu i przed lądowaniem. Jednak ogień tych pododdziałów nie może zastąpić żadnego z rodzajów wsparcia ogniowego i powinien być dokładnie uzgodniony ze wszystkimi innymi środkami wsparcia ogniowego. Prowadzenie ognia wzbraniającego w czasie przelotu i bezpośrednio przed lądowaniem zmusza nieprzyjaciela do przebywania w ukryciach, pozbawiając go możliwości prowadzenia ognia do śmigłowców (samolotów).

Dowódca wojsk desantowych koordynuje prowadzenie ognia wzbraniającego z działaniami wojsk własnych, tak na trasach przelotu, jak i w rejonie przyszłych działań bojowych.

Wsparcie atomowe. Niezależnie od sposobów i czasu wykorzystania środków atomowych oraz niezależnie od celu zastosowania tej broni, wsparcie atomowe jest wykonywane zgodnie z ogólnym pla-

nem wsparcia ogniowego. Wsparcie atomowe powinno być uzgodnione z ogólnym planem działań bojowych desantu i z planem obrony. Rezultaty uderzeń jądrowych koniecznie trzeba wykorzystać dla wysadzenia zgrupowania uderzeniowego i prowadzenia działań bojowych w celu opanowania i utrzymania wyznaczonego rejonu. Plany wykonania uderzeń jądrowych na żądanie powinny być szczegółowo opracowane po to, aby zapewnić wykonanie zadania w wyznaczonym czasie.

Gdy działania desantu powietrznego są wspierane uderzeniami jądrowymi, wówczas dla wykonania zadań desantu może być użyta mniejsza ilość wojsk. Przy planowaniu wysadzenia desantu powietrznego koniecznie trzeba uwzględniać zniszczenia i pożary wywoływane wybuchami jądrowymi. Niezbędne są zapasowe plany działań, które powinny być wykorzystane w wypadku niemożliwości wykonania wsparcia atomowego.

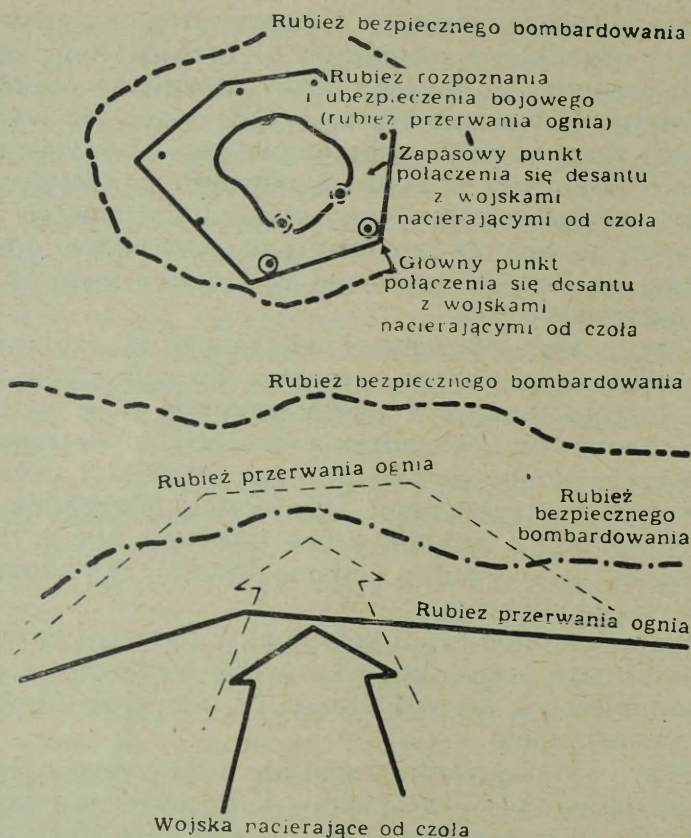
Wykorzystanie broni jądrowej w natarciu pozwala na znaczne rozśrodkowanie wojsk własnych, przez co zmniejsza się ich wrażliwość na uderzenia atomowe nieprzyjaciela.

Przy wykonywaniu wsparcia atomowego należy uwzględniać wpływ wybuchów jądrowych na własne lotnictwo w czasie przelotów oraz wpływ zniszczeń, pożarów i skażenia terenu substancjami promieniotwórczymi na działania bojowe wojsk.

50. Plan połączenia desantu powietrznego z wojskami nacierającymi od czoła

Plan połączenia desantu z wojskami nacierającymi od czoła (rys. 3) opracowuje się zawczasu.

W planie opracowuje się następujące zagadnienia:

Rys. 3. Plan połączenia desantu powietrznego z wojskami nacierającymi od czoła

a) Podległość (rys. 4) — wojska desantowe mogą być przydzielone do zgrupowania przeznaczonego do połączenia się z desantem, albo też tak jedne, jak i drugie, mogą pozostawać pod dowództwem wyższego szczebla.

b) Łączność przed i w okresie prowadzenia działań bojowych (wykonanie tego zadania może być ułatwione przez wykorzystanie lotnictwa).

c) System wzajemnej identyfikacji wojsk (znaki na rękawach, środki pirotechniczne, płachty, znaki rozpoznawcze na pojazdach mechanicznych).

d) Uzgodnienie planów organizacji łączności (wymiana sygnałów wywoławczych i częstotliwości fal radiowych, korespondencja radiowa w wypadku konieczności).

e) Uzgodnienie planów walki (wybór i ustalenie punktów połączenia się, opis obiektów i granic między nimi lub osi natarcia).

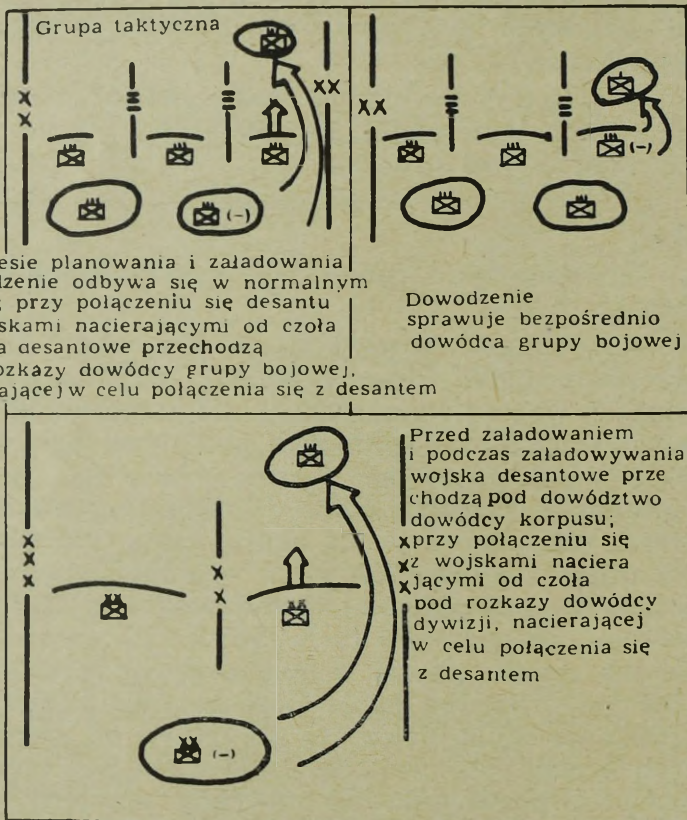
f) Uzgodnienie wsparcia ogniowego, włączając w to:

— wyznaczenie rubieży bezpiecznego bombardowania;

— wymianę informacji o przebiegu rubieży przerwania ognia, którą wybiera się na przodzie działających wojsk i wykorzystuje dla koordynacji i kierowania ogniem z zakrytych stanowisk ogniowych. Wojska posuwające się w celu połączenia się z desantem nie prowadzą ognia do rejonu ograniczonego przez rubież zaprzestania ognia, która jest ustalona dla wojsk znajdujących się w opanowanym rejonie, bez otrzymania pozwolenia od dowódcy artylerii bezpośredniego wsparcia tych wojsk. Ze swej strony wojska znajdujące się w opanowanym rejonie również nie prowadzą ognia poza granice rubieży zaprzestania ognia, ustalonej dla oddziałów nacierających w celu połączenia się z desantem, bez otrzymania na to pozwolenia od dowódcy artylerii bezpośredniego wsparcia tych wojsk. Przy pokrywaniu się rubieży zaprzestania ognia ustala się rubież ogólną,

która służy tak dla wojsk desantu, jak i dla wojsk nacierających od czoła.

g) Wojska desantu powietrznego, znajdujące się w opanowanym rejonie, w celu udzielenia pomocy wojskom nacierającym od czoła, wyznaczają i utrzymują rejony dla przeprowadzenia przegrupowania, wyznaczają przewodników i budują zapory w celu wzbronienia posuwania się wojsk nieprzyjaciela.

W okresie planowania i załadowania dowodzenie odbywa się w normalnym trybie; przy połączeniu się desantu z wojskami nacierającymi od czoła wojska desantowe przechodzą pod rozkazy dowódcy grupy bojowej, nacierającej w celu połączenia się z desantem

Dowodzenie sprawuje bezpośrednio dowódca grupy bojowej

Przed załadowaniem i podczas załadowywania wojska desantowe przechodzą pod dowództwo dowódcy korpusu; przy połączeniu się z wojskami nacierającymi od czoła pod rozkazy dowódcy dywizji, nacierającej w celu połączenia się z desantem

Rys. 4. Możliwe warianty podporządkowania wojsk desantowych

51. Planowanie łączności

Wszystkie zarządzenia w zakresie łączności są wydawane na początku planowania. W planach przewiduje się podział pododdziałów i sprzętu łączności według rzutów. Przy opracowywaniu tabel przerzutu drogą powietrzną i planu załadowania, szczególną uwagę zwraca się na przenośność sprzętu łączności i na rozśrodkowanie składu osobowego i sprzętu łączności. W wypadku koniecznym dodatkowy sprzęt łączności można pobrać w sztabie wyższego szczebla. Dokumenty w zakresie łączności opracowuje się w następującej kolejności.

Łączność w rejonie załadowania. Podstawowymi rodzajami łączności w rejonie załadowania są przewodowe środki łączności i gońcy. W celu zachowania w tajemnicy przygotowywania do wysadzenia desantu powietrznego, łączność radiowa w tym rejonie nie jest wykorzystywana, z wyjątkiem radiostacji pracujących w celu wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd. Do kierowania załadowaniem i przelotami w rejonie załadowania można wykorzystywać płachty sygnalizacyjne i megafony. Sprzęt łączności i obsługujący go personel mogą być uzupełnione kosztem następnych rzutów desantu.

Łączność na trasach przelotu. Łączność na trasach przelotu jest niezbędna dla dokładnego wykonania planu działań. Plan łączności opracowuje się w celu zapewnienia łączności między organami dowodzenia i rejonem załadowania, rejonem przyszłych działań bojowych, pododdziałem lotniczym i lotnictwem wykonującym przeloty, ośrodkiem kierowania wsparciem ogniowym i stanowiskiem dowodzenia oddziału (związku).

Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego dla kontrolowania lotnictwa znajdującego się na trasach przelotu wyznacza oficera łącznikowego i wzmacnia łączność wspieranego pododdziału sprzętem łączności, który jest niezbędny dla zorganizowania łączności z punktem dowodzenia pododdziału lotniczego i z lotnictwem na trasach przelotu. Dla udzielenia pomocy w koordynacji wsparcia ogniowego i dowodzeniu lotnictwem w czasie przelotów, można wykorzystać oficera do spraw koordynowania działań lotnictwa z wojskami naziemnymi i radiolinie (naziemne lub powietrzne — patrz § 58 i 94—96).

Dowodzenie wojskami w opanowanym rejonie. Łączność w rejonie wysadzenia desantu powinna być zorganizowana w miarę przybywania do tego rejonu pierwszych pododdziałów desantowych. Dla zorganizowania łączności na stanowisku dowodzenia w rejonie wysadzenia desantu przerzuca się do niego niezbędną ilość personelu i środków łączności. Następnie stopniowo rozwija się łączność w celu zaspokojenia potrzeb dowódcy. W miarę potrzeb rozwija się system radiowej nawigacji lotniczej; w tym celu do rejonu działań bojowych dowozi się personel i specjalny sprzęt łączności.

Dla skutecznego dowodzenia wojskami należy:

- niezwłocznie zorganizować łączność dowodzenia i kierowania ogniem;
- nawiązać łączność ze wspierającymi pododdziałami artylerii i lotnictwa oraz z siłami morskimi;
- nawiązać łączność z pododdziałami lotnictwa wykonującymi obserwację, rozpoznanie, przerzucanie wojsk i zaopatrzenia drogą powietrzną oraz ewakuację składu osobowego;

— nawiązać łączność z lotniskami i bazami zaopatrzenia na swoim terytorium;

— nawiązać łączność z innymi oddziałami, w tym z wojskami nacierającymi w celu połączenia się z desantem, dla wykonania zadań ogólnych i zadań w zakresie koordynacji działań;

— nawiązać łączność ze sztabem wyższego szczebla (załącznik 3).

52. Zapasowe warianty działań

Zapasowe warianty działań opracowuje się i wykorzystuje w następujących wypadkach:

— gdy którekolwiek pododdziały nie są w stanie wykonać otrzymanego zadania;

— w razie przerwania łączności;

— w wypadku zastosowania broni atomowej przez obie strony walczące;

— gdy działania nieprzyjaciela uniemożliwiają wykorzystanie przewidywanych dróg podejścia i wycofania oraz zaplanowanych rejonów desantowania;

— gdy warunki meteorologiczne lub działania nieprzyjaciela utrudniają wysadzenie desantu;

— gdy wycofanie się z opanowanego rejonu staje się konieczne lub pożądane;

— gdy organizacja wzmocnienia pododdziałów w opanowanym rejonie jest niecelowa.

Dla przekazania decyzji o wykorzystaniu zapasowego wariantu działań bojowych wyznacza się specjalne środki.

R o z d z i a ł 4

PLAN WYSADZENIA DESANTU

53. Zasady ogólne

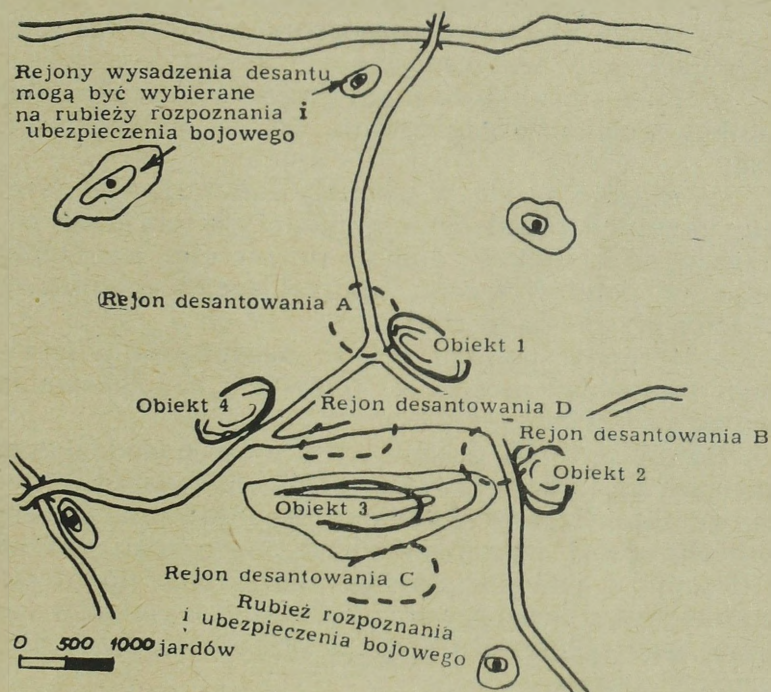
Plan wysadzenia desantu opracowuje się na podstawie zamiaru walki. W planie podaje się kolejność, czas i miejsce przybycia środków materiałowych i oddziałów do rejonu wysadzenia desantu oraz przedsięwzięcia w zakresie organizacji dowodzenia wojskami. Kolejność, czas wysadzenia desantu oraz rejonu desantowania podaje się na podstawie zaleceń dowódców podległych pododdziałów i dowódcy pododdziału lotnictwa transportowego. W wypadku zmiany lub odwołania przyjętego planu wysadzenia desantu, wykorzystuje się plany zapasowe.

Jeżeli jest to możliwe, dowódca wojsk desantowych organizuje jednoczesne wysadzenie pododdziałów zgrupowania uderzeniowego. Pododdziały przeznaczone do uchwycenia ważnych obiektów są wysadzane w pierwszej kolejności. Jeżeli wysadzenie wszystkich pododdziałów jednocześnie jest niemożliwe, przerzuca się je kolejno w kilku przelotach. Jako ostatnie przerzuca się oddziały nie odgrywające ważnej roli w początkowym okresie operacji.

54. Rejony desantowania

Jednocześnie z opracowywaniem zamiaru walki, oficer rozpoznawczy wojsk desantowych i oficer rozpoznawczy lotnictwa transportowego składają meldunki o rejonach nadających się do wysadzenia desantu (rys. 5). Określa się pojemność każdego rejonu, tj. liczbę śmigłowców (samolotów), którą może on pomieścić jednocześnie podczas lądowania. Dowódca

wojsk desantowych ustala kolejność lądowania głównych pododdziałów. Wszystkie rejonys desantowania wybiera się z takim wyliczeniem, aby zapewnić najkorzystniejsze rozmieszczenie pododdziałów do opanowania wyznaczonych obiektów.

Rys. 5. Wybór rejonów desantowania

Pododdziały zwykle wysadza się w wyznaczonych dla nich rejonach. Jednak w tych wypadkach, gdy w danym rejonie jest za mało miejsca, niektóre pododdziały mogą być wysadzone w rejonach przeznaczonych dla innych pododdziałów.

Oddziały zgrupowania uderzeniowego wysadza się bezpośrednio na obiekty lub w takiej odległości od nich, na jaką pozwalają warunki terenowe lub ugrupowanie nieprzyjaciela.

Pożądane jest, aby rejon desantowania odpowiadały następującym warunkom:

— mogły być łatwo rozpoznane z powietrza przy przewidywanej widoczności;

— mieć stosunkowo mało przeszkód i zapór i stosunkowo słabo zorganizowaną obronę przeciwlotniczą;

— znajdować się w pobliżu dominującego terenu, ukrytych przed ogniem nieprzyjaciela dróg podejścia do obiektów, dobrze rozwiniętej sieci dróg oraz w pobliżu terenu sprzyjającego organizacji obrony przeciwpancernej;

— teren w pobliżu rejonu desantowania powinien zapewniać możliwość ukrycia i zamaskowania wojsk i sprzętu.

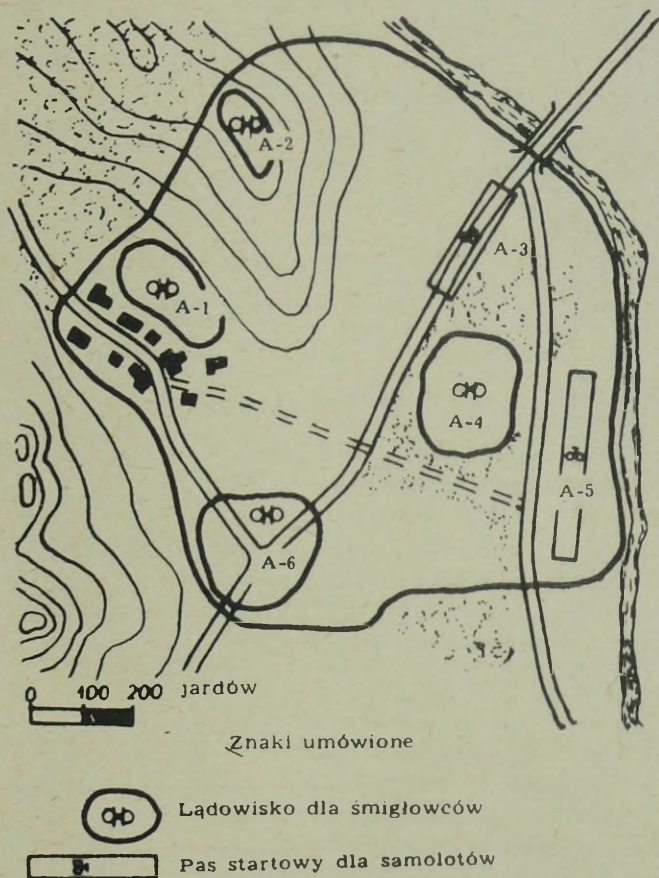
Dowódca wojsk desantowych może pododdziałom zgrupowania uderzeniowego postawić zadanie utrzymania opanowanego rejonu desantowania w celu zabezpieczenia wysadzenia następnego rzutu. Skład i liczebność pododdziałów wyznaczonych do utrzymania rejonu desantowania zależą od wymiarów rejonu, jego położenia i stopnia zagrożenia przez nieprzyjaciela.

55. Lądowiska i pasy startowe

Po zameldowaniu swoich zaleceń w sprawie planu działań przez dowódcę pododdziału lotnictwa transportowego i dowódcę pododdziałów desantowych, dowódca wojsk transportowo-desantowych wybiera lądowiska i pasy startowe w wyznaczonych rejonach desantowania. Lądowiska i pasy startowe

powinny się znajdować w dostatecznej odległości od siebie, aby uniknąć lądowania na krzyżujących się kursach i zapewnić pilotom i wojskom transportowo-desantowym dobrą obserwację.

W terenie lesistym i górzystym pojemność lądowisk i rejonów desantowania może być określona

Rys. 6. Rozmieszczenie lądowisk i pasów startowych

przez maksymalną, dopuszczalną, liczbę śmigłowców (samolotów), które powinny wykonać jednocześnie lądowanie.

Jeżeli lądowisko sprzyja wykonaniu otrzymanego zadania, mogą na nim lądować kolejno dwie albo trzy grupy śmigłowców (samolotów). W tych rejonach, gdzie teren umożliwi lądowanie śmigłowców, wymiary lądowiska określa się w zależności od liczby i ugrupowania bojowego śmigłowców, które powinny wykonać lądowanie na tym lądowisku.

Pasy startowe mogą być przygotowane (oczyszczone, wyrównane i sprofilowane) i nie przygotowane; wykorzystuje się na nie równy teren, drogi, autostrady i inne miejsca nadające się do lądowania samolotów. Pojemność pasów startowych określa się na podstawie istnienia miejsc postoju, załadowania i rozładowania samolotów.

56. Rejony zbiórki

Po dokonaniu wyboru lądowisk i pasów startowych, dowódca wojsk desantowych wybiera rejony zbiórki. Jeżeli desant wysadza się w dzień i desantowanie odbywa się bezpośrednio w rejonie obiektu lub w jego pobliżu, wówczas rejon zbiórki może być niepotrzebny. Ta zasada może dotyczyć również pododdziału nacierającego na obiekt z kilku kierunków (np. podczas natarcia w celu uchwycenia z dwóch kierunków mostu) oraz pododdziału, który jest wysadzany z przerwami w czasie.

Rejon zbiórki wybiera się podczas wysadzania desantu w nocy w dużej odległości od obiektów i podczas prowadzenia działań bojowych wymagających przegrupowania pododdziałów do natarcia na obiekty obsadzone przez nieprzyjaciela. Jeżeli zbiór-

ka pododdziałów jest niezbędna dla wykonania manewru po wysadzeniu desantu, wówczas dowódcy pododdziałów wybierają rejony zbiórki, które powinny odpowiadać następującym warunkom:

— znajdować się na kierunku obiektu wyznaczonego pododdziałowi do opanowania;

— leżeć w pobliżu rejonu desantowania lub w pobliżu lądowiska (pasa startowego) danego pododdziału, a nie w granicach rejonu desantowania innych pododdziałów;

— zapewniać maskowanie oddziałów przed naziemną i lotniczą obserwacją nieprzyjaciela i osłonę przed ogniem na wprost.

W dużych rejonach desantowania może być dostateczna ilość ukryć dla maskowania, które umożliwią pododdziałom desantowym wybranie rejonów zbiórki w pobliżu swoich lądowisk (pasów startowych). W innych warunkach pododdziały desantowe mogą być zmuszone wybierać rejony zbiórki daleko od swoich lądowisk (pasów startowych), co spowoduje konieczność wyjścia poza granice swoich rejonów desantowania. Sposób wykonania zbiórki pododdziałów jest podany w załączniku 7.

R o z d z i a ł 5

PLAN PRZERZUTU WOJSK DROGĄ POWIETRZNĄ

57. Zasady ogólne

Stopień dokładności planowania przerzutu wojsk drogą powietrzną zależy od liczebności oddziałów biorących udział w desancie i skali wykonywanej operacji. Plan przerzutu wojsk drogą powietrzną

zawiera instrukcje dla podległych pododdziałów na okres przerzucania. Prócz tego plan przerzutu zawiera:

- plan przelotu;
- tabelę przerzutu;
- tabelę załadunku;
- kartę lotów.

58. Plan przelotu

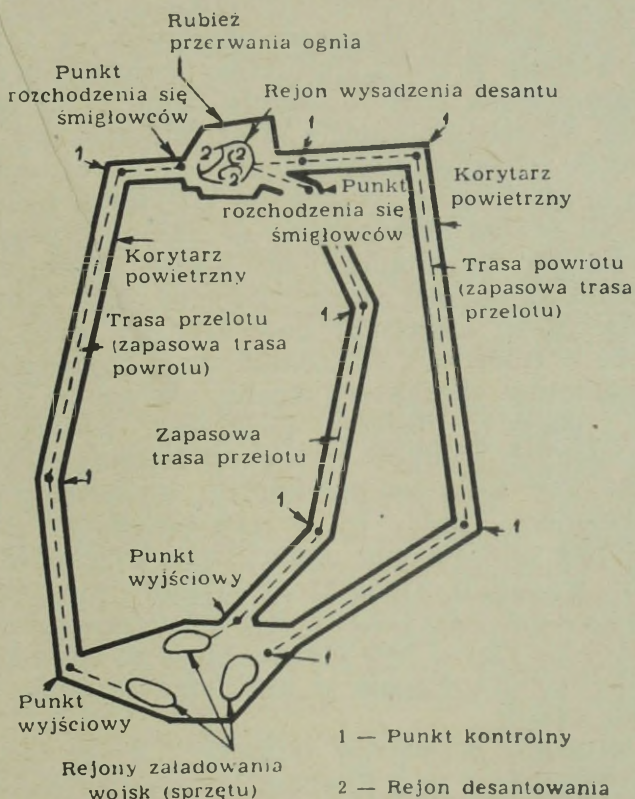
Pierwszą czynnością przy opracowywaniu planu przerzutu drogą powietrzną jest przygotowanie planu przelotu, który zapewnia przybycie pododdziałów desantowych do rejonu desantowania w takim czasie i w takim ugrupowaniu bojowym, które są zgodne z planem wysadzenia desantu i zamiarem walki.

W planie przelotu podaje się trasy przelotu i powrotu lotnictwa transportowego (rys. 7), ugrupowanie bojowe lotnictwa, wysokość i prędkość lotu oraz organizację kierowania przelotami.

Trasy przelotu i powrotu. Analizuje się kilka możliwych tras przelotu i powrotu w celu wyboru kilku najlepszych. Na wybór tras przelotu główny wpływ wywierają następujące warunki:

Możliwości nieprzyjaciela w zakresie wykrycia przelotu lotnictwa. Czas trwania przelotu wojsk desantowych nad terytorium nieprzyjaciela, wielokrotne wykorzystywanie tej samej trasy lub przeloty w wydłużonej kolumnie po jednej trasie ułatwiają nieprzyjacielowi wykrycie przelotu wojsk desantowych i przeszkodzenie w przerzucaniu wojsk i sprzętu. Lotnictwo transportowe może uniknąć wykrycia go przez nieprzyjaciela, wykonując przeloty na małej wysokości, wykorzystując podczas prze-

lotu właściwości terenu dla ukrycia się i maskowania oraz wykonując loty w warunkach zmniejszonej widoczności. W celu ukrycia i bezpieczeństwa przelotów może zajść potrzeba wykorzystania kilku tras.

Rys. 7. Trasy przelotu i powrotu

Położenie wojsk nieprzyjaciela. Lotnictwu transportowemu zaleca się w miarę możliwości nie dokonywać przelotów nad rejonami rozmieszczenia

wojsk i środków obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela oraz w pobliżu tych rejonów.

Możliwości środków wsparcia ogniowego. Przy opracowywaniu planu przelotu powinny być uwzględnione możliwości lotnictwa bojowego i naziemnych środków wsparcia ogniowego w zakresie ubezpieczenia przelotu lotnictwa transportowego.

Ograniczenia w prowadzeniu ognia przez wojska własne. W celu uniknięcia strat lotnictwa od ognia własnych środków, prowadzenie ognia powinno być ściśle kontrolowane. W rejonie korytarza powietrznego, od rejonu załadowania do rejonu wysadzenia desantu, rubieży ogniowej nie wyznacza się, a prowadzenie ognia jest skoordynowane albo zabronione. Szerokość korytarza powietrznego może zmieniać się w zależności od ugrupowania bojowego i typu samolotów, charakteru terenu, warunków widoczności i pogody, długości korytarza powietrznego i posiadanych środków nawigacji lotniczej. Pożądane jest, aby korytarz powietrzny wybierać nad takim rejonem, który by w najmniejszym stopniu ograniczał prowadzenie ognia przez własne wojska. W tym wypadku, kiedy trasa przelotu nie jest wykorzystywana jako trasa powrotu, wyznacza się dodatkowe korytarze powietrzne. Może to spowodować dodatkowe ograniczenia w prowadzeniu ognia przez wojska własne.

Ułatwienie nawigacji lotniczej. Trasy przelotu mogą przebiegać nad terenem łatwym do rozpoznania: wzdłuż rzek, dróg kołowych i kolejowych oraz korytarzy naturalnych, co ułatwia nawigację lotniczą.

Wykorzystanie kilku tras przelotu skraca czas przerzutu wojsk desantowych nad terytorium nieprzyjaciela i utrudnia nieprzyjacielowi ześrodkowa-

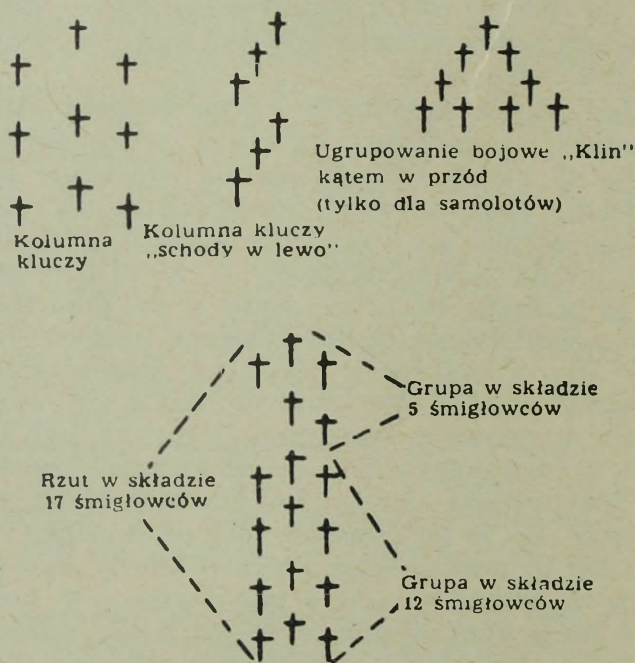
nie ognia do przerzucanych wojsk desantowych. Istnienie kilku tras przelotu pozwala przerzucać drogą powietrzną duże ilości wojsk i wysadzać je jednocześnie w rejonie przyszłych działań. Jednak w tym wypadku komplikuje się kierowanie przelotem i koordynacja prowadzenia ognia przez wojska własne w czasie przelotów lotnictwa.

Zapaszowe trasy przelotu. Plany wykorzystania zapaszowych tras przelotu opracowuje się w celu wykorzystania ich w następujących wypadkach:

- po uzyskaniu nowych danych z rozpoznania o stanie pogody, nieprzyjaciela i charakterze terenu;
- po zmianie planów wysadzenia desantu;
- po zmianie planu wsparcia ogniowego, gdy intensywność ognia w czasie przelotu może być zmniejszona lub zwiększona.

Skład rzutów samolotów i grup desantu. Podział śmigłowców (samolotów) na rzuty, a pododdziałów desantu na grupy odbywa się na podstawie planu wysadzenia desantu. Przy opracowaniu tego planu dowódca wojsk lądowych dzieli każdy pododdział desantowy na niewielkie grupy o różnej liczebności, które są przerzucane i wysadzane w określonych rejonach desantowania na lądowiskach (pasach startowych). Dla przerzucenia grupy na wyznaczone dla niej lądowisko (pas startowy) wyznacza się niezbędną liczbę śmigłowców (samolotów). Liczba tych śmigłowców (samolotów) zależy od pojemności lądowiska (pasa startowego). Rzuty śmigłowców (samolotów) organizuje się w taki sposób, aby do każdego rzutu wchodziły te pododdziały, które powinny być przerzucone w jednej kolumnie powietrznej. W maksymalnym możliwym stopniu zachowuje się całość organizacyjną pododdziału desantu w składzie rzutów śmigłowców (samolotów).

Ugrupowanie bojowe lotnictwa. Ugrupowanie bojowe rzutów śmigłowców (samolotów) i grup desantowych zależy od warunków taktycznego i technicznego charakteru. Do taktycznych warunków zalicza się plan wysadzenia desantu oraz rozśrodkowanie lotnictwa w celu uzyskania zaskoczenia i osłony przed ogniem nieprzyjaciela. Do technicznych warunków zalicza się typy śmigłowców (samolotów), wysokość lotu i prędkość przelotu, warunki widoczności, charakter terenu oraz poziom wyszkolenia pilotów. Typowe ugrupowanie bojowe lotnictwa jest pokazane na rys. 8.

Rys. 8. Przykłady ugrupowania bojowego lotnictwa (wariant)

Wysokość przelotu. Na wybór wysokości przelotu mają wpływ dwie wzajemnie przeciwstawne okoliczności: przelot na dużej wysokości zmniejsza skuteczność ognia broni strzeleckiej nieprzyjaciela, a przelot na małej wysokości zmniejsza możliwość jego wykrycia przez nieprzyjaciela i utrudnia prowadzenie ognia do samolotów ze środków ogniowych dużego kalibru. W czasie przelotów lotnictwo transportowe może wykorzystywać właściwości terenu dla osłony przed ogniem broni strzeleckiej i środków przeciwlotniczych oraz przed takimi środkami dalekiego rozpoznania, jak aparatura radiolokacyjna. Lotnictwo zwykle dokonuje przelotów na możliwie małej wysokości. Jeżeli trasy przelotu są wykorzystywane jako trasy powrotu, wówczas ustala się różne wysokości lotu, wyznacza szersze korytarze powietrzne lub wykonuje się przeloty według skróconego harmonogramu, w celu uniknięcia zderzeń i skupiania się samolotów w jednym miejscu.

Prędkość przelotu ustala się w zależności od typów i ugrupowania bojowego śmigłowców (samolotów). W celu skrócenia czasu przelotu nad terytorium nieprzyjaciela, samoloty zwykle będą dokonywały przelotów z prędkością podróżną; śmigłowce, zachowując w locie giętkość i manewrowość, mogą przekraczać tę prędkość. Jeżeli rzut składa się ze śmigłowców (samolotów) dwóch i więcej typów, dowódca może ustalać prędkość przelotu według prędkości śmigłowca (samolotu) rozwijającego najmniejszą prędkość, ale pod warunkiem, że śmigłowce (samoloty) o większej prędkości mogą wykonywać lot przy prędkości zmniejszonej.

Kierowanie przelotami. Organizacja kierowania przelotami w celu zapewnienia dokładnego i punktualnego przewiezienia wojsk do rejonu desantowania,

zależy od liczby śmigłowców (samolotów), ugrupowania bojowego lotnictwa, czasu przelotu, warunków widoczności, trasy (tras) przelotu i wyszkolenia pilotów. Dowódca wojsk desantowych kontroluje przerzut podległego mu składu osobowego, zaopatrzenia i sprzętu bojowego. Stosowany jest następujący sposób kontroli przerzutu wojsk drogą powietrzną:

a) Szef wydziału operacyjno-szkoleniowego wojsk desantowych lub jego przedstawiciel koordynuje i kontroluje przerzut wojsk w celu dokładnego wykonania planu. Utrzymuje on łączność z dowódcą pododdziału lotnictwa transportowego, z oficerem do spraw koordynacji wsparcia ogniowego, z lądowiskami w rejonie zbiórki, z rejonem desantowania i z lotnictwem wykonującym przeloty (przez dowódcę pododdziału lotnictwa transportowego). Dla utrzymania łączności na kierunku ziemia-powietrze wykorzystuje się etatowe środki łączności pododdziału wojsk desantowych. Jednak w czasie operacji desantowej środki łączności powinny być wzmacniane kosztem środków pododdziału lotnictwa transportowego.

b) Na trasach przelotu wyznacza się nie mniej niż dwa punkty kierowania przelotami: punkt wyjściowy — w pobliżu rejonu załadowania i punkt rozchodzenia się śmigłowców (samolotów) — w pobliżu rejonu desantowania. Przedmioty terenowe, wykorzystywane jako dozory w czasie przelotu, mogą być wykorzystane w charakterze dodatkowych punktów kierowania przelotami (jako punkty kontrolne).

c) Grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych udzielają pomocy w kierowaniu lotnictwem w czasie lądowania i startu w rejonie desantowania (załącznik 5).

59. Tabela przerzutu drogą powietrzną

Tabelę przerzutu drogą powietrzną (załącznik 3) opracowuje się w celu ułatwienia opracowania planu przerzutu wojsk drogą powietrzną. Opracowana tabela przerzutu zapewnia dowódcy pododdziału wykonującego desant powietrzny dokładne dane o składzie rzutu, liczbie przydzielonych śmigłowców (samolotów), czasie załadowania i wyładowania oraz rejonach załadowania i desantowania. Tabela jest sporządzana w formie załącznika do rozkazu operacyjnego lub w postaci uzupełnienia do planu przerzutu wojsk drogą powietrzną.

60. Tabela załadowania na śmigłowce (samoloty)

Na podstawie tabeli przerzutu dowódca wojsk desantowych może opracować tabelę załadowania (załącznik 3).

Tabela załadowania może być opracowana w postaci załącznika do rozkazu operacyjnego lub w postaci uzupełnienia do planu przerzutu wojsk drogą powietrzną, jeżeli ten plan sporządza się. Tabela uzupełnia rozkaz operacyjny w tym sensie, że daje możliwość zestawienia rzutów i załadowania w kolejności najbardziej odpowiadającej wykonaniu postawionego zadania.

61. Karta lotu

W karcie lotu podaje się nazwiska, stopnie i numery znaków tożsamości składu osobowego oraz opis przerzucanego sprzętu bojowego, znajdującego się w każdym śmigłowcu (samolocie). Kartę lotu sporządza się w każdej kompanii; zatwierdza ją dowódca przerzucanych wojsk.

Rozdział 6

PLAN ZAŁADOWANIA

62. Zasady ogólne

Plan załadowania wydaje się zwykle w postaci załącznika do rozkazu operacyjnego. Plan ten opracowuje się natychmiast po opracowaniu planu przerzutu wojsk drogą powietrzną.

Stopień dokładności opracowania planu załadowania zależy od liczebności i składu wojsk biorących udział w operacji, od ich doświadczenia, istnienia odpowiednich rejonów załadowania oraz dokładności sporządzenia planu przerzutu, na podstawie którego opracowuje się plan załadowania wojsk biorących udział w operacji desantowej.

Normalne instrukcje załadowania dołącza się do stale obowiązującej instrukcji pododdziału (załącznik 10).

Przy wykonywaniu operacji desantowych na dużą skalę załącznik do planu załadowania może zawierać:

— plan zbiórki pododdziałów w rejonie wyjściowym przed ich wyruszeniem do rejonu załadowania (takich przemarszów należy w miarę możliwości uniknąć);

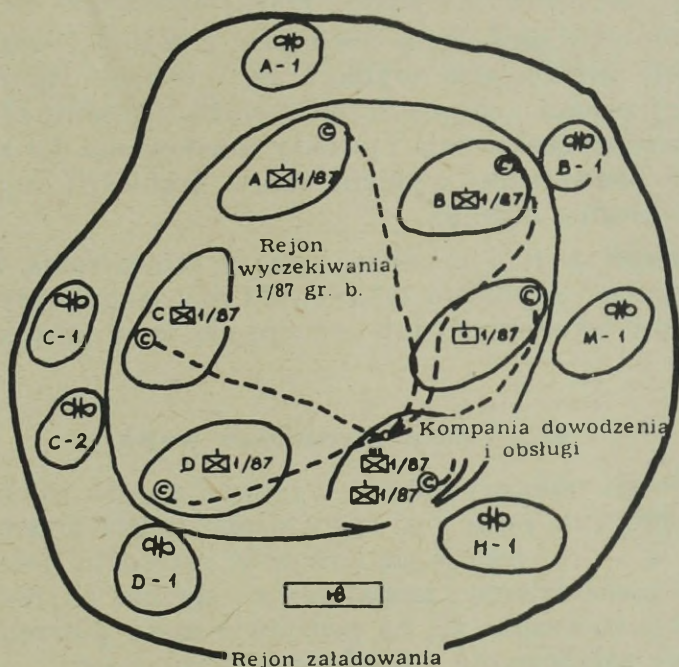
— dane o rejonie załadowania (włączając dane o rejonach wyjściowych i punktach załadowania) oraz dane o personelu wyznaczonym do kontroli załadowania (patrz § 67);

— tabelę wymarszu do rejonów załadowania;

— plan przedsięwzięć wykonywanych w rejonach wyjściowych.

63. Przygotowanie w rejonie wyjściowym

Instrukcje dotyczące przygotowania oddziałów pododdziałów przed ich wymarszem do rejonów załadowania mogą być wydawane w postaci wytycznych szczególnych. Przygotowanie może być przyspieszone, jeżeli oddziały i pododdziały będą kierowa-

Znaki umówione

- Plac załadowania
- Punkt kierowania załadowaniem
- Łączność telefoniczna lub przez gonców

- Granica rejonu załadowania
- Granica rejonu wyczekiwania
- Pas startowy

Rys. 9. Rejon załadowania grupy bojowej

ły się stale obowiązującą instrukcją, z którą powinny być zapoznane. Jeśli czas na to pozwala, sporządza się szczegółowy plan, zgodnie z którym wykonuje się wszystkie przedsięwzięcia przygotowane w wymaganej kolejności.

64. Przeznaczenie rejonu załadowania

W celu uniknięcia zbędnych przesunięć wojsk, rejon załadowania wybiera się możliwie jak najbliżej rejonu rozmieszczenia wojsk desantowych. Rejon oczekiwania i punkty załadowania dla każdego pododdziału wybiera się w granicach rejonu załadowania (rys. 9).

Jeżeli jest to możliwe, punkty załadowania wyznacza się w pobliżu łatwych do rozpoznania przedmiotów terenowych lub oznacza się je w inny sposób.

65. Tabela przemarszu wojsk

Jeżeli oddziały muszą wysuwać się do rejonów załadowania, może być sporządzona tabela przemarszu, w której podaje się kolejność przerzutu podległych pododdziałów, zaopatrzenia i sprzętu bojowego. Tabelę sporządza się na podstawie czasu potrzebnego na załadowanie i ustalonego czasu startu.

66. Plan przedsięwzięć w rejonie załadowania

W celu zapewnienia punktualności załadowania wojsk i sprzętu na śmigłowce i samoloty, sporządza się plan przedsięwzięć w rejonach załadowania (patrz § 88).

67. Kontrola załadowania

Dowódca wojsk desantowych organizuje kontrolę przebiegu załadowania w każdym rejonie. W tym celu wyznacza on odpowiedni personel, który czuwa nad przebiegiem załadowania i przedsięwzięcie kroki w celu przyspieszenia procesu załadowania.

Do planu załadowania mogą być załączone specjalne instrukcje załadowania, lub też, jeśli to jest konieczne, mogą one być wydane w postaci jednorazowych wytycznych.

CZĘŚĆ IV

PLANOWANIE ADMINISTRACYJNO-GOSPODARCZE

R o z d z i a ł 1

SKŁAD OSOBOWY

68. Organizacja i planowanie zabezpieczenia administracyjno-gospodarczego

W związku ze specyficznymi cechami wysadzenia i działań bojowych desantu powietrznego, wiele zagadnień organizacji i planowania zabezpieczenia administracyjno-gospodarczego wchodzi w zakres czynności drobnych pododdziałów, szczególnie zaś w okresie wysadzenia zgrupowania uderzeniowego. Niniejszy regulamin rozpatruje te funkcje w § 68—77.

Sekcje personalne znajdują się zwykle w składzie następnego rzutu i wykonują czynności administracyjne, związane z zabezpieczeniem działań bojowych zgrupowania uderzeniowego przed jego po-

łączeniem się z następnym rzutem desantu. Jedynie niewielka część składu osobowego tych sekcji jest przydzielana do zgrupowania uderzeniowego.

69. Funkcje sekcji personalnej

Liczebność składu osobowego. Po otrzymaniu przez pododdział zarządzenia wstępnego o przygotowaniu się do działań w składzie desantu powietrznego, szef sekcji personalnej powinien zebrać od wszystkich pododdziałów (oddziałów) dane o stanie liczebnym. Dane te możliwie jak najprędzej podaje się szefowi wydziału operacyjno-szkoleniowego, aby zawczasu określić liczbę śmigłowców (samolotów) potrzebnych do przerzutu tych pododdziałów.

Karta lotu. Dowódca każdego śmigłowca (samolotu) ponosi odpowiedzialność za prawidłowe sporządzenie karty lotu (patrz § 61 załącznika 4).

Meldunki o stanie liczebnym. Po przybyciu do rejonu działań bojowych, pododdziały natychmiast meldują wyższemu sztabowi o stanie liczebnym, podając straty poniesione w czasie przelotu z rejonu załadowania do rejonu wysadzenia desantu. Następnie, zgodnie ze stale obowiązującą instrukcją, składa się meldunki w postaci raportu żywnościowego dziennego, raportów bojowych i ustalonego wzoru meldunków codziennych o stanie liczebnym.

Meldunki o stratach. Meldunki o stratach w ludziach sporządza się możliwie jak najprędzej i dostarcza do sekcji personalnej związku.

70. Uzupełnienia

Na początku działań bojowych, których celem jest wysadzenie desantu powietrznego, wojska desantowe z reguły nie otrzymują uzupełnień. Kom-

panie zgrupowania uderzeniowego powinny być uzupełnione nie później niż na dobę przed rozpoczęciem przrzucania desantu. Jeżeli to jest niemożliwe, wówczas pododdziały składają zapotrzebowania do kompanii uzupełnień dywizji, z zastrzeżeniem zarezerwowania dla nich niezbędnej liczby ludzi do czasu zakończenia działań bojowych desantu.

71. Utrzymanie dyscypliny, przestrzeganie przepisów i zachowanie porządku

Każdy pododdział dopilnowuje, aby żołnierze nie odłączali od swego pododdziału. Ponieważ odsyłanie żołnierzy, którzy odłączyli się od własnego oddziału jest niemożliwe, dlatego wszystkim pododdziałom powinny być wydane następujące wytyczne:

— jeżeli śmigłowiec (samolot) nie ląduje w wyznaczonym dla niego rejonie, to żołnierze powinni dołączyć chwilowo do pierwszego napotkanego pododdziału wojsk własnych w rejonie działań bojowych;

— należy przyjmować do pododdziałów żołnierzy, którzy odłączyli się od swego pododdziału do czasu przekazania ich macierzystym jednostkom. O przyjęciu i przekazaniu żołnierzy z innych pododdziałów należy niezwłocznie meldować wyższemu sztabowi.

72. Jeńcy wojenni

W czasie desantowania i podczas działań bojowych zgrupowania uderzeniowego, z rejonu działań bojowych z reguły będą ewakuowani tylko ci jeńcy, którzy stanowią szczególną wartość — zgodnie

z wytycznymi oficera wydziału rozpoznawczego związku (oddziału).

73. Rejestracja i ewidencja grobów

W początkowym okresie działań bojowych ewakuacja zabitych we wszystkich rzutach może być odłożona do czasu ustabilizowania się sytuacji i połączenia się desantu z wojskami nacierającymi od czoła. Dlatego personel zatrudniony przy zbieraniu, ewidencji i grzebaniu zabitych znajduje się zwykle w składzie następnego rzutu.

74. Obsługiwanie składu osobowego

Z reguły do zgrupowania uderzeniowego poczty nie dostarcza się aż do czasu połączenia się tego rzutu z wojskami nacierającymi od czoła.

75. Administracja cywilna i wojskowa

W wypadku konieczności do zgrupowania uderzeniowego mogą być przydzielone grupy administracji cywilnej i wojskowej, które będą udzielać pomocy dowódcy w wykonywaniu zadań tej administracji.

76. Zagadnienia wewnętrzne

Miejsca stanowisk dowodzenia pododdziałów ustala się w czasie planowania działań desantu. W składzie zgrupowania uderzeniowego powinien znajdować się personel łączności i służby administracyjno-gospodarczej, niezbędny do niezwłocznego rozwijania stanowisk dowodzenia i organizacji łączności w rejonie działań bojowych.

Podczas prowadzenia działań bojowych mających na celu szybkie połączenie się z wojskami nacierającymi od czoła, stanowisko dowodzenia w rejonie

wyjściowym zwija się niezwłocznie po rozwinięciu stanowiska dowodzenia w rejonie wysadzenia desantu.

77. Zabezpieczenie składu osobowego

W miarę możliwości sposób zabezpieczenia składu osobowego pozostaje bez zmian.

78. Miejscowa ludność cywilna

Miejscową ludność cywilną, znajdującą się w rejonie wysadzenia desantu, powinno się wykorzystywać na rzecz pododdziałów zgrupowania uderzeniowego, zgodnie z przepisami Konwencji Genewskiej.

R o z d z i a ł 2

ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWO-TECHNICZNE

79. Zasady ogólne

Przy opracowywaniu planów materiałowego i technicznego zabezpieczenia działań bojowych desantu powietrznego należy uwzględnić:

— charakter rejonu przyszłych działań, w tym sieć dróg, środki transportu i źródła wody, lokalne warunki komunalno-bytowe, możliwości ewakuacji i leczenia ludzi oraz wiele innych czynników;

— długość okresu między wysadzeniem zgrupowania uderzeniowego i jego połączeniem się z wojskami nacierającymi od czoła lub zluzowaniem ich przez inne oddziały;

— obecność w rejonie przyszłych działań przedmiotów materiałowego zaopatrzenia i sprzętu bojowego;

— potrzeby w zakresie organizacji specjalnego materiałowego i technicznego zaopatrzenia;

— kolejność wydawania zaopatrzenia pododdziałom pierwszego rzutu zgrupowania uderzeniowego w rejonie przyszłych działań bojowych;

— liczbę i typy śmigłowców (samolotów) znajdujących się w dyspozycji do przerzucania zaopatrzenia;

— organizację załadowania składu osobowego i sprzętu bojowego z uwzględnieniem wymagań taktycznych;

— ciężar ciężkich przedmiotów zaopatrzenia i sprzętu bojowego;

— położenie i pojemność rejonów załadowania;

— ilość załadowywanych wojsk i sprzętu bojowego w każdym rejonie załadowania;

— czas przelotu i odległość od rejonu załadowania do rejonu desantowania;

— organizację i kolejność przerzutu następnego rzutu;

— materiałowe i techniczne zabezpieczenie pododdziałów lotnictwa transportowego;

— doświadczenie pododdziałów, które brały udział w poprzednich operacjach desantowych;

— zadania w zakresie zbudowania urządzeń obronnych i zburzenia umocnień fortyfikacyjnych nieprzyjaciela w rejonie przyszłych działań bojowych.

80. Zaopatrzenie

Zasady ogólne. Ilość i rodzaje przedmiotów zaopatrzenia i sprzętu bojowego przerzucanego razem z wojskami określa się na podstawie: zapotrzebowania wyjściowego; liczby i udźwigu śmigłowców (samolotów); przypuszczalnego czasu połączenia się de-

santu z wojskami nacierającymi od czoła lub czasu, w którym stanie się możliwe wznowienie uzupełnienia przedmiotów zaopatrzenia i sprzętu bojowego za pomocą zwykłych środków; stanu pogody i możliwości nieprzyjaciela. Każdy żołnierz i każdy pododdział zgrupowania uderzeniowego powinien posiadać niezbędny zapas przedmiotów zaopatrzenia. Prócz tego, w rejonie wysadzenia desantu trzeba stale mieć dodatkową ilość przedmiotów zaopatrzenia w celu uzupełnienia środków materiałowych zużytych przez wojska zgrupowania uderzeniowego.

Metody zaopatrywania. Istnieją dwa sposoby dostarczania przedmiotów zaopatrzenia — razem z zgrupowaniem uderzeniowym i po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego. Kolejność dostarczania zaopatrzenia może ulegać zmianom w zależności od sposobu zaopatrywania.

a) Do środków materiałowych, przetrzucanych do rejonu wysadzenia desantu razem z pododdziałami zgrupowania uderzeniowego, zalicza się przedmioty wszystkich klas. Pododdziały mają przy sobie taką ilość przedmiotów zaopatrzenia, która jest niezbędna do ich zabezpieczenia podczas działań bojowych do czasu dowiezienia środków materiałowych, które są dostarczane po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego. Materiałowe środki zgrupowania uderzeniowego składają się z przedmiotów zaopatrzenia znajdujących się przy żołnierzach przewożonych na samochodach pododdziałów i załadowywanych do śmigłowców (samolotów) zgrupowania uderzeniowego (dodatkowe środki materiałowe).

b) Po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego przedmioty zaopatrzenia są dostarczane za pomocą śmigłowców (samolotów) bezpośrednio do oddziałów

i pododdziałów, zgodnie z zapotrzebowaniami lub do punktów zaopatrywania i obsługi w rejonie desantu. W planach załadowania trzeba koniecznie przewidywać dostarczenie w pierwszej kolejności najbardziej niezbędnych przedmiotów zaopatrzenia. Załadowania przedmiotów zaopatrzenia należy dokonywać w taki sposób, aby strata jednego śmigłowca (samolotu) nie mogła spowodować całkowitej straty przedmiotów jednej nomenklatury. Dla udzielenia pomocy w rozdziale i wydawaniu przedmiotów zaopatrzenia koniecznie trzeba wykorzystywać miejscową ludność cywilną. Zaopatrzenie po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego odbywa się dwoma sposobami:

Planowa dostawa środków materiałowych. Przedmioty zaopatrzenia dla wysadzonych pododdziałów dostarcza się według zawczasu opracowanego harmonogramu. Ilość przedmiotów i czas dostarczenia zależą od istniejącej sytuacji. Dostawę przerywa się w razie braku zapotrzebowań na zaopatrzenie lub, po połączeniu się desantu z wojskami nacierającymi od czoła.

Zaopatrywanie według zapotrzebowań. W tym wypadku przedmioty zaopatrzenia znajdują się w rejonie załadowania w celu zaspokojenia według zapotrzebowań potrzeb wojsk, które mogą wyniknąć w toku operacji.

Przedmioty zaopatrzenia klasy I, III i V przechowuje się w opakowaniu standartowym, w ilości zaspokajającej zapotrzebowanie całodzienne. Prócz tego należy mieć nieduży zapas deficytowych przedmiotów zaopatrzenia klasy II i IV. Uzupełnienie przedmiotów zaopatrzenia dostarczanych według zapotrzebowań odbywa się w miarę ich zużycia.

Specjalne przedmioty zaopatrzenia i sprzęt bojowy. Sprzęt bojowy i wożone zapasy przedmiotów zaopatrzenia oddziałów i przedmiotów zaopatrzenia osobistego użytku mogą być uzupełniane lub wymieniane. Na przykład czołgi i działa pancerne mogą być zamienione na działa bezodrzutowe na ciągnikach; 3/4—2,5-tonowe samochody ciężarowe mogą być zamienione na 1/4-tonowe samochody ciężarowe lub zastąpione przez tzw. muły mechaniczne (XM 274).

Załadowanie przedmiotów zaopatrzenia. Zgrupowanie uderzeniowe posiada taką ilość sprzętu bojowego i przedmiotów zaopatrzenia, która jest niezbędna do prowadzenia działań bojowych po wysadzeniu desantu. Przy załadunku środki materiałowe zgrupowania uderzeniowego rozdziela się pomiędzy śmigłowce (samoloty) w taki sposób, aby pododdziały po wysadzeniu desantu posiadały wszystko niezbędne do walki. Sprzętu bojowego ładuje się tyle, aby jego ilość wystarczyła do wykonania zadania bojowego, z uwzględnieniem strat lub uszkodzeń.

Przedmioty zaopatrzenia dostarczane zgrupowaniu uderzeniowemu po wysadzeniu desantu rozdziela się pomiędzy śmigłowce (samoloty) w taki sposób, aby uniknąć straty przedmiotów zaopatrzenia jednego rodzaju lub nomenklatury, w razie zestrzelenia śmigłowca (samolotu) w czasie przelotu. Jeżeli jednak sytuacja pozwala na to, przedmioty zaopatrzenia mogą być załadowywane według klas, ponieważ ułatwia to załadowanie, rozładowanie, przechowywanie i dostarczanie ich do oddziałów i pododdziałów w rejonie wysadzenia desantu powietrznego.

Sposoby dostarczania przedmiotów zaopatrzenia. Do rejonu wysadzenia desantu powietrznego przedmioty zaopatrzenia mogą być dostarczane za pomocą

śmigłowców i samolotów poprzez lądowanie lub zrzucanie na spadochronach.

Zaopatrywanie w przedmioty zaopatrzenia według klas

Klasa I. Oddziały i pododdziały zgrupowania uderzeniowego mają przy sobie taką ilość dziennych racji żywnościowych, która jest wystarczająca do czasu otrzymania zaopatrzenia dostarczanego po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego.

Klasa II. Oddziały i pododdziały zgrupowania uderzeniowego mają przy sobie tylko minimalną ilość części zamiennych. Niezbędne części zamienne dostarcza się po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego.

Klasa III. Zbiorniki paliwowe każdego pojazdu napełnia się całkowicie. Prócz tego na każdy pojazd wydaje się dodatkową ilość paliwa i smarów. W liczbie przedmiotów zaopatrzenia, dostarczanych po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego, znajduje się paliwo i smary.

Klasa IV. Przedmioty zaopatrzenia tej klasy dostarcza się w ograniczonej ilości, dlatego uzupełnienie ich odbywa się kosztem materiałów miejscowych.

Klasa V. Ilość przedmiotów zaopatrzenia klasy V zależy od konkretnej sytuacji. Norma przedmiotów zaopatrzenia klasy V jest ustalana na podstawie spodziewanego stopnia intensywności oporu nieprzyjaciela w czasie wysadzania i po wysadzeniu desantu powietrznego, ilości i rodzajów amunicji znajdującej się w dyspozycji zgrupowania uderzeniowego, zapotrzebowania na przedmioty zaopatrzenia wydawane w dużych partiach oraz od przypuszczalnego czasu przybycia zaopatrzenia, dostarczanego po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego.

CZĘŚĆ V

PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DESANT POWIETRZNY

Rozdział 1

ZASADY OGÓLNE

84. Zasady ogólne

W niniejszym rozdziale rozpatruje się zagadnienia prowadzenia działań bojowych przez desant powietrzny, wysadzany za pomocą śmigłowców (samolotów) w przewidywaniu szybkiego połączenia się desantu z wojskami nacierającymi od czoła. Podane w tym rozdziale podstawowe zasady prowadzenia walki, okresy walki i kolejność wysadzania zgrupowania uderzeniowego mają w całej rozciągłości zastosowanie do wszystkich wypadków wysadzania desantu powietrznego przez wojska lądowe.

Zagadnienia prowadzenia przez wojska desantowe innych rodzajów działań są rozpatrywane w części 6 niniejszego regulaminu.

85. Zasady prowadzenia walki

Desanty powietrzne wysadzone za pomocą śmigłowców (samolotów) lotnictwa sił lądowych stosuje się masowo, przez zaskoczenie, w jak najkrótszym czasie. Zaskoczenie taktyczne osiąga się dzięki możliwości wysadzenia zgrupowania uderzeniowego w rejonie obiektów, które mają być opanowane lub bezpośrednio w ich pobliżu. Wykorzystując zaskoczenie i rozwijając energiczne natarcie po wysadzeniu desantu powietrznego, wojska szybko opanowują wyznaczone obiekty. Dzięki wysokiemu tempu natarcia po wysadzeniu desantu, zmniejsza się wrażliwość wojsk na kontrataki i broń masowego rażenia nieprzyjaciela.

Wykorzystanie wojsk desantowych do wykonania zadań, które mogą być szybko i skutecznie wykonane przez inne rodzaje wojsk jest niedopuszczalne.

Desanty powietrzne są wysadzane zwykle w słabo bronionych rejonach, gdzie nie ma dużych sił nieprzyjaciela lub po obezwładnieniu tych sił.

Duże znaczenie ma zachowanie zasady jednoosobowego dowodzenia przez cały okres działań bojowych desantu.

Wojska desantowe po wysadzeniu dysponują ograniczoną siłą ogniową i ruchliwością, dlatego należy koniecznie stosować środki specjalne w celu zmniejszenia ich wrażliwości na uderzenia wojsk pancernych nieprzyjaciela.

Wysadzanie desantu powietrznego zwykle odbywa się równocześnie z natarciem wojsk lądowych.

86. Decentralizacja dowodzenia wojskami

W czasie wysadzania zgrupowania uderzeniowego dowodzenie wojskami jest zdecentralizowane. Podległe pododdziały opanowują obiekty i wykonują zadania bliższe samodzielnie. Łączność powinna być zorganizowana do czasu przywrócenia przez dowódców wyższego szczebla scentralizowanego dowodzenia podległymi pododdziałami.

87. Przerzut wojsk oraz organizacja materiałowego i technicznego zabezpieczenia

W tych wypadkach, kiedy wojska desantowe mają za zadanie bronić rejonów desantowania w celu wykorzystania ich do dodatkowego dowożenia wojsk, zaopatrzenia sprzętu bojowego i ewakuacji rannych, swoboda działania tych wojsk może być ograniczona. Przy zastosowaniu desantów powietrznych wykonywanych za pomocą śmigłowców te strony ujemne mogą odgrywać mniejszą rolę, ponieważ śmigłowce mogą lądować w rozmaitych rejonach. W toku wysadzania desantu powietrznego śmigłowce (samoloty) mogą dowozić wojska, zaopatrzenie i sprzęt bojowy bezpośrednio w rejon pozycji bojowych, co daje możliwość uniknięcia nagromadzenia zaopatrzenia na pasach startowych i w rejonach desantowania, które są wrażliwe na działania nieprzyjaciela.

R o z d z i a ł 2

REJON ZAŁADOWANIA

88. Zasady ogólne

Załadowanie wojsk oraz przedmiotów materiałowego i technicznego zaopatrzenia na śmigłowce (sa-

moloty) odbywa się zgodnie z zawczasu opracowanymi planami. Stale obowiązująca instrukcja (załącznik 10) ułatwia szybkie i zorganizowane załadowanie, przy zachowaniu w maksymalnym stopniu przygotowania desantu w tajemnicy.

Załadowanie wykonuje się w jak najkrótszym czasie. Wychodząc z wymagań utrzymania przygotowania desantu w tajemnicy oraz uwzględniając zagrożenie ze strony uderzeń jądrowych i środków konwencjonalnych, pododdziały i oddziały powinny się rozśrodkowywać, a przygotowanie do załadowania powinno być zakończone przed przybyciem śmigłowców i samolotów do rejonu załadowania.

W czasie załadowania skład osobowy następnego rzutu udziela pomocy zgrupowaniu uderzeniowemu w zakresie materiałowego, technicznego i administracyjno-gospodarczego zabezpieczenia. W wypadku konieczności sztab wyższego szczebla organizuje dodatkową pomoc dla zgrupowania uderzeniowego w rozwiązaniu tych zagadnień.

Pomocnik dowódcy oddziału (pododdziału) wojsk desantowych do spraw operacyjnych ponosi główną odpowiedzialność za opracowanie planu załadowania i organizację kontroli nad jego przebiegiem. Również na nim spoczywa obowiązek koordynowania innych planów związanych z załadowaniem.

89. Przygotowanie do załadowania

Przed rozpoczęciem załadowania wykonuje się następujące przedsięwzięcia:

— skład osobowy i sprzęt bojowy dzieli się na zgrupowanie uderzeniowe i rzuty następne;

— kompletuje się, zapakuje i przygotowuje do wysłania do rejonów załadowania przedmioty zaopatrzenia zgrupowania uderzeniowego. Skład

osobowy, sprzęt bojowy i zaopatrzenie już w rejonie wyjściowym dzieli się na grupy dla załadowania ich na śmigłowce i samoloty;

— umundurowanie, uzbrojenie i wyposażenie oraz sprzęt bojowy poddziałów, które nie są przelicane do rejonu desantowania razem ze zgrupowaniem uderzeniowym, wysyła się z następnym rzutem;

— przedmioty zaopatrzenia, przeznaczone do przetransportowania do rejonu przyszłych działań bojowych po wysadzeniu zgrupowania uderzeniowego przygotowuje się do dostarczenia ich na punkty załadowania;

— w rejonach załadowania wyznacza się i przygotowuje rejony wyczekiwania i punkty załadowania;

— w rejonie wyjściowym oddziałom i pododdziałom daje się wytyczne do załadowania; podaje się marszruty przewozu ładunków do punktów załadowania i czas przejścia przez nie wyznaczonych punktów kontrolnych;

— przeprowadza się instruktaż ze składem osobowym;

— pobiera się niezbędne środki transportowe do przetransportowania ludzi i zaopatrzenia do rejonów wyjściowych i na punkty załadowania;

— kończy się opracowanie, uzgodnienie i zatwierdzenie planów przyszłych działań bojowych;

— przeprowadza się ostateczne sprawdzanie składu osobowego, umundurowania i sprzętu bojowego. Brakujące przedmioty zaopatrzenia uzupełnia się. Dzienniki (notesy), listy i inne niedozwolone dokumenty zabiera się;

— wydaje się indywidualne racje żywnościowe i amunicję;

— składa się wszystkie niezbędne meldunki.

90. Wyjście do punktów załadowania

Pododdziały lotnictwa transportowego przybywają do punktów załadowania w miarę możliwości w ostatniej chwili przed wylotem. Lądowanie śmigłowców (samolotów) na punktach załadowania odbywa się zgodnie z planem przerzutu.

Specjalnie wyszkolony personel reguluje wysuwanie pododdziałów wojsk desantowych do punktów załadowania w następujący sposób:

— organizuje się punkty kontrolne, na których dokonuje się ostatecznego sprawdzenia ludzi i ładunków oraz gdzie następuje skierowanie ich do odpowiednich śmigłowców (samolotów);

— utrzymuje się łączność między punktami kontrolnymi i rejonami wyjściowymi, co w razie konieczności daje możliwość wprowadzenia poprawek do planu załadowania, aby załadowanie zakończyć w wyznaczonym czasie.

91. Przygotowanie na punktach załadowania

Śmigłowce (samoloty) przygotowuje się i podstawią do załadowania, które powinno być zakończone w wyznaczonym czasie.

Pododdziały wojsk desantowych wykonują ładunek przy pomocy i pod kontrolą składu osobowego pododdziałów lotnictwa transportowego.

Ładunki o dużych wymiarach, które nie mogą się zmieścić w lukach ładunkowych, przygotowuje się do przerzutu przez podwieszenie do śmigłowca (samolotu). Podwieszanie ładunków wykonuje specjalny personel.

92. Załadowanie

Załadowanie zgrupowania uderzeniowego do śmigłowców (samolotów) odbywa się w następujący sposób:

— w każdym śmigłowcu i samolocie powinna znajdować się wystarczająca liczba personelu potrzebnego do wyładowania zaopatrzenia i sprzętu bojowego po przybyciu do rejonu wysadzenia desantu;

— dowódcy pododdziałów dążą do tego, aby załadowanie odbywało się z uwzględnieniem wymagań taktycznych; każdy żołnierz powinien mieć pełne wyposażenie bojowe;

— specjaliści i ważny sprzęt bojowy przy lądowaniu są rozdzielani pomiędzy wszystkie samoloty;

— jeżeli jest to możliwe, przerzutu ciągników dokonuje się razem z holowanym przez nie uzbrojeniem.

93. Organizacja łączności w rejonie załadowania

Patrz § 51.

R o z d z i a ł 3

PRZERZUT WOJSK DROGĄ POWIETRZNĄ

94. Zasady ogólne

Dowódca wojsk desantowych ponosi odpowiedzialność za przerzut podległych mu wojsk. W wypadku konieczności wykorzystuje on skład osobowy (naprowadzających lotnictwa sił lądowych) i sprzęt (pododdziału wspierającego lotnictwa transportowego) do kontrolowania wyruszenia z rejonów

Do kontroli przerzutu wojsk wydziela się sprzęt łączności i organizuje system łączności, jak pokazano na rys. 10.

95. Trasy przelotów

Rzuty śmigłowców (samolotów) startują z rejonu załadowania w dokładnie wyznaczonym czasie, jeżeli dowódca wojsk desantowych nie wyda innych zarządzeń. Grupy śmigłowców (samolotów) przelatują nad punktem wyjściowym w ustalonym czasie i w odpowiednim ugrupowaniu bojowym.

Personel regulujący kolejność przerzutu jest powiadamiany o przebiegu załadowania, zmianach składu rzutów śmigłowców (samolotów), przesunięciu czasu startu i o innych zagadnieniach, które wynikają z katastrofy lub uszkodzenia śmigłowca (samolotu) przed lub w czasie startu. Te wiadomości mają szczególnie duże znaczenie, kiedy przerzut wojsk i ładunków odbywa się w kilku rzutach.

Dla kierowania i kontroli startu śmigłowców (samolotów) z punktów załadowania pododdział lotnictwa transportowego wyznacza personel i sprzęt, które mogą być wzmocnione ludźmi i niezbędnymi środkami grup naprowadzenia lotnictwa sił lądowych.

Na trasach przelotu wyznacza się punkty kontrolne. Z reguły punkty kontrolne i punkty rozchodzenia się samolotów i śmigłowców powinny być łatwe do rozpoznania z powietrza. Punkty te oznacza się specjalnymi znakami, przedmiotami terenowymi lub przyrządami radioelektronicznymi (podczas lotu w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności). Dla oznaczenia tych punktów grupy naprowadzenia lotnictwa sił lądowych wyznaczają per-

sonel i wydzielają sprzęt. W taki sam sposób, w razie konieczności, mogą być wyznaczane i oznaczane dodatkowe punkty kontrolne.

Odpowiedzialność za organizację i wykonanie przerzutu wojsk spoczywa na dowódcy pododdziału lotnictwa transportowego, który wykonuje zadania zgodnie z planem przelotu. Informuje on dowódcę wojsk desantowych o przebiegu przelotu i melduje o niezbędnych zaleceniach.

Personel kierujący przelotami utrzymuje stałą łączność z kolumną śmigłowców (samolotów) w czasie lotu, z grupami naprowadzenia lotnictwa sił lądowych (jeżeli są one wykorzystywane do tego celu) znajdującymi się w rejonie wysadzenia desantu i w razie konieczności przekazuje pilotom wskazówki o zmianie trasy przelotu, wysokości i prędkości lotu, zmianie ugrupowania bojowego itp., uzgadniając te zagadnienia z ośrodkiem kierowania lotami (§ 58).

W punkcie rozchodzenia się śmigłowce (samoloty) wychodzą z kolumny i kierują się do wyznaczonych dla nich rejonów wysadzenia desantu.

Personel kierujący lotami lub grupy naprowadzenia lotnictwa sił lądowych, które znajdują się w rejonach wysadzenia desantu, mogą przekazywać pilotom niezbędne wskazówki o kolejności podchodzenia do rejonu wysadzenia desantu i lądowania. Łączność między dowódcami rzutów śmigłowców (samolotów) i personelem kierującym lotami w rejonie wysadzenia desantu nawiązuje się w zawczasu wyznaczonym punkcie i czasie.

96. Wysadzenie desantu i trasa powrotu

W celu uniknięcia skupiania się i skrócenia czasu przebywania w rejonach desantowania, śmigłowce

(samoloty) prędko rozładowuje się i skierowuje z powrotem do rejonów załadowania grupami, bez organizowania rzutów. Ażeby nie powodować skupiania się śmigłowców (samolotów) nad rejonem desantowania, personel kierujący lotami w tym rejonie może udzielać pomocy przy starcie i kierowaniu śmigłowców (samolotów) na trasy przelotu.

Do rejonów załadowania grupy śmigłowców (samolotów) wracają po wyznaczonych dla nich trasach przelotu. W tym wypadku, kiedy dla powrotu śmigłowców (samolotów) przewiduje się wykorzystanie trasy zapasowej, wydaje się niezbędne instrukcje, które uzgadnia się z ośrodkiem wsparcia ogniowego i innymi zainteresowanymi sztabami.

Personel kierujący lotami w rejonie wysadzenia desantu informuje personel kierujący lotami w rejonie załadowania o przebiegu lądowania śmigłowców (samolotów) i składa swoje propozycje dotyczące tego zagadnienia. Po osiągnięciu przez grupy śmigłowców (samolotów) powracających z rejonu wysadzenia desantu zawczasu wyznaczonego punktu, dowódcy tych grup nawiązują łączność z rejonem załadowania w celu otrzymania wytycznych.

R o z d z i a ł 4

WYSADZENIE DESANTU

97. Zasady ogólne

Działania zgrupowania uderzeniowego desantu powietrznego rozpoczynają się od chwili wysadzenia czołowych pododdziałów i trwają do czasu opanowa-

nia wyznaczonego rejonu lub rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego.

Działania bojowe desantu powietrznego, wysadzanego ze śmigłowców (samolotów), prowadzi się w zwykły sposób, lecz nie w normalnych warunkach. Przy uwzględnieniu tych warunków taktyka i sposoby prowadzenia działań bojowych w zwykłych warunkach mogą być zastosowane do prowadzenia działań bojowych przez desant powietrzny.

Jeżeli desant powietrzny ma szybko połączyć się z wojskami nacierającymi od czoła, wówczas grupa bojowa opanowuje i organizuje obronę rejonu zapewniającego wykonanie postawionego jej zadania. Wymiary utrzymywanego terenu powinny zapewnić bezpieczeństwo rejonów wysadzenia desantu w celu uzupełniania zaopatrzenia.

Wojska desantowe są wysadzane zwykle w słabo bronionych rejonach, obsadzonych przez niewielkie siły nieprzyjaciela. To ułatwia szybkie opanowanie obiektów przewidzianych do uchwycenia w pierwszej kolejności. Należy jednak przypuszczać, że nieprzyjaciel może prędko zorganizować opór. Początkowe kontrataki nieprzyjaciela będą przypuszczalnie nie zorganizowane i nie przygotowane. Będą one wykonywane przez pododdziały (oddziały) rozmieszczone wzdłuż głównych dróg podejścia, ale stopniowo będą przybierały na sile, ponieważ nieprzyjaciel może wykorzystać wojska przerzucane drogą powietrzną. Do walki z wysadzonymi desantami powietrznymi nieprzyjaciel zwykle będzie wykorzystywał pododdziały i oddziały pancerne, dlatego główna uwaga powinna być zwrócona na organizację obrony przeciwpancernej.

Istnieją dwa sposoby wysadzenia zgrupowania uderzeniowego. Różnica między nimi polega na odległości rejonów desantowania od obiektów wyznaczonych pododdziałom do opanowania.

Pierwszy sposób polega na tym, że wszystkie pododdziały zgrupowania uderzeniowego są wysadzane jednocześnie w rejonie rozmieszczenia obiektów lub w niedużej odległości od nich. Ten sposób jest stosowany we wszystkich wypadkach, kiedy pozwala na to sytuacja. Rejony desantowania i lądowiska (pasy startowe) wybiera się uwzględniając najlepsze możliwości wykorzystania zaskoczenia i zapewnienia małym pododdziałom możliwości lądowania w dowolnym terenie. Zalety tego sposobu są następujące:

— zaskoczenie osiąga się przez uchwycenie wyznaczonych obiektów i ważnych urządzeń przed zorganizowaniem oporu przez broniącego się nieprzyjaciela;

— pododdziały zgrupowania uderzeniowego nie muszą wykonywać forsownych marszów, przenosić na dużą odległość ciężkich ładunków i sprzętu bojowego, dlatego mogą uniknąć niepotrzebnego wyczerpania;

— rozmieszczenie wojsk w szeroko rozśrodkowanym ugrupowaniu bojowym w początkowym okresie wysadzania desantu zmniejsza ich wrażliwość na uderzenia broni jądrowej nieprzyjaciela.

Drugi sposób polega na tym, że wojska wysadza się, rozśrodkowuje i przegrupowuje i dopiero wtedy przechodzą one do natarcia w celu opanowania wyznaczonych obiektów. Przy wyborze rejonów desantowania i lądowisk szczególną uwagę zwraca się na to, aby znajdowały się one poza zasięgiem ognia nieprzyjaciela i były przydatne do lądowania, ześrod-

kowania i przegrupowania większych pododdziałów. Ten sposób wysadzenia desantu jest stosowany wtedy, gdy teren i położenie wojsk nieprzyjaciela nie pozwalają na wysadzenie desantu w rejonie wyznaczonych obiektów lub w niedużej odległości od nich. Ten sposób ma następujące strony dodatnie:

— upraszcza się załadowanie, przerzut i wysadzenie wojsk dzięki lądowaniu głównych pododdziałów w rejonach desantowania położonych poza zasięgiem bezpośredniego oddziaływania nieprzyjaciela;

— zmniejsza się straty w środkach transportowych i ludziach, ponieważ wysadzenie desantu odbywa się w strefie nie bronionej przez nieprzyjaciela;

— ułatwiona jest koordynacja działań i dowodzenie małymi pododdziałami przed ich wyjściem do walki;

— potrzeba mniej czasu na przygotowanie wojsk i przeciwiczenie z nimi postawionego zadania, ponieważ działania ich są prawie analogiczne do zwykłych naziemnych działań bojowych;

— zapewnia się większą ochronę środkom wsparcia ogniowego, stanowiskom dowodzenia i urządzeniom kwatermistrzowskim, rozmieszczonym w pobliżu rejonów wysadzenia desantu;

— łatwiej przebiega koordynacja wsparcia ogniowego z naziemnymi działaniami bojowymi wojsk.

Czynnikami, które wywierają wpływ na wybór sposobu wysadzenia zgrupowania uderzeniowego, są: zadanie, wyszkolenie pododdziałów i oddziałów biorących udział w wysadzeniu desantu powietrznego, charakter terenu, skład i położenie wojsk nieprzyjaciela, możliwości obu stron walczących w zakresie zastosowania broni masowego rażenia i inne czynniki. Często uważa się za celowe zastosowanie jednocześnie obu sposobów wysadzenia desantu.

W niektórych wypadkach postawione zadanie i konieczność stworzenia głębokości obrony w uchwyconym rejonie powodują, że pododdziałom wojsk desantowych wyznacza się szersze odcinki obrony. Należy przy tym uwzględniać, że w wyniku niedostatecznej ilości środków transportowych i sprzętu bojowego, znajdujących się w dyspozycji zgrupowania uderzeniowego, pododdziały nie mają niezbędnej ruchliwości. Brak czołgów i innych pojazdów bojowych zwiększa trudności prowadzenia natarcia i obrony, podstawą których jest ruchliwość i zdecydowanie. Jednak niewystarczająca ruchliwość jest częściowo kompensowana przez skrócenie dróg komunikacyjnych w rejonie wysadzenia desantu i jego działań oraz dzięki możliwościom wykorzystania pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych do przerzucania odwodów, zaopatrzenia i sprzętu bojowego.

Niewystarczające wsparcie artyleryjskie może być częściowo skompensowane kosztem wykorzystania ognia artylerii dalekiego zasięgu wojsk własnych i wsparcia lotniczego. Prócz tego należy uwzględniać trudności nieprzyjaciela w ześrodkowaniu skutecznego ognia na wojska, które niespodziewanie znalazły się na jego głębokich tyłach.

98. Wysadzenie i przegrupowanie wojsk

Zasady ogólne. Wojska zgrupowania uderzeniowego są najbardziej wrażliwe na uderzenia nieprzyjaciela w okresie wysadzania i przegrupowania. Duże pododdziały dokonują przegrupowania możliwie jak najwcześniej. W wypadku gdy pododdziały zgrupowania uderzeniowego są wysadzane w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów wyznaczonych do opanowania, przegrupowania wojsk zwykle nie dokonuje się.

Wysadzenie desantu. Wysadzanie wojsk odbywa się na lądowiskach w rejonach desantowania, zgodnie z planem taktycznego ich wykorzystania. Poszczególne pododdziały i odwód grupy bojowej lądują w rejonie desantowania kompanii lub w samodzielnym rejonie desantowania, leżącym w granicach rejonu wysadzenia desantu powietrznego.

Czas niezbędny do wysadzenia pododdziałów zależy od typu i liczby śmigłowców (samolotów) oraz od pojemności lądowisk i rejonów wysadzenia desantu. Na wysadzenie zgrupowania uderzeniowego przrzuconego za jednym przelotem potrzeba kilku minut, a przrzuconie go w kilku rzutach wymaga znacznie więcej czasu.

Jeżeli jest to konieczne, pierwsze grupy śmigłowców (samolotów) przrzucają taką liczbę pododdziałów zgrupowania uderzeniowego, jaka jest potrzebna do uchwycenia i utrzymania rejonu wysadzenia desantu. W pierwszej kolejności wysadzane są pododdziały rozpoznawcze, które natychmiast przystępują do wykonania postawionych im zadań w zakresie rozpoznania naziemnego. Następnie wysadzane są grupy dowodzenia, ażeby szybko zorganizować dowodzenie, które pozwala dowódcom pododdziałów otrzymywać we właściwym czasie dane o przebiegu naziemnych działań bojowych. Wysunięte artyleryjskie punkty obserwacyjne i grupy kierowania lotnictwa są również wysadzane w miarę możliwości wcześniej, aby szybko zorganizować kierowanie ogniem, który prowadzi się z rejonu wysadzenia desantu i spoza jego granic. Pododdziały wykonujące wsparcie ogniowe są wysadzane możliwie jak najbliżej wybranych dla nich stanowisk ogniowych.

Wysadzany skład osobowy powinien mieć przy sobie niezbędną broń, amunicję do niej i sprzęt bojo-

wy, aby zapewnić gotowość bojową i skrócić czas potrzebny na zbiórkę. Następne rzuty śmigłowców (samolotów) dostarczają dodatkową ilość sprzętu bojowego i zaopatrzenia. Jeżeli śmigłowce (samoloty) są w stanie przewieźć lekkie samochody organów dowodzenia i samochody rozpoznawcze oraz uzbrojenie, wówczas ten sprzęt jest dostarczany jednocześnie z pododdziałami zgrupowania uderzeniowego.

Wojska i sprzęt bojowy szybko wyładowuje się ze śmigłowców (samolotów) i zwalnia się lądowiska (pasy startowe), aby ułatwić kierowanie nowo przybywającymi śmigłowcami (samolotami) oraz zmniejszyć liczbę nieszczęśliwych wypadków i strat od ognia nieprzyjaciela.

Jeżeli ogień nieprzyjaciela przeszkadza wysadzeniu wojsk, trzeba koniecznie przedsięwziąć środki zaradcze przy użyciu wszystkich znajdujących się w dyspozycji sił i środków. W wypadku poniesienia dużych strat w sile żywej i sprzęcie (śmigłowcach i samolotach), dowódca wojsk desantowych melduje o sytuacji i określa celowość dalszego wykorzystywania rejonów wysadzenia desantu i lądowisk albo działa zgodnie z zapasowymi wariantami planu walki. Jeżeli przedsięwzięcia zastosowane przeciwko środkom ogniowym nieprzyjaciela okażą się nieskuteczne, wówczas wykorzystuje się zapasowe rejony wysadzenia desantu lub lądowiska.

Przegrupowanie wojsk. Jeżeli pododdziały są wysadzane w rejonie rozmieszczenia obiektów lub w pobliżu nich, wówczas drużyny, plutony i grupy specjalne niezwłocznie wysuwają się ku tym obiektom po dokonaniu nieznacznego przegrupowania lub bez przegrupowania. W ostatnim wypadku przegrupowanie pododdziałów odbywa się równocześnie ze zdobywaniem obiektów.

Jeżeli podczas wysadzania desantu powietrznego znajdzie potrzeba wyznaczenia wojskom rejonów zbiórki, wówczas wybiera się je bezpośrednio w rejonach wysadzenia desantu lub niedaleko nich. W rejonach zbiórki nie powinny znajdować się lądowiska ani pasy startowe.

Pododdziały wysadzane w pierwszej kolejności mogą otrzymać zadanie osłaniania rejonu wysadzenia desantu. W celu wyjścia z rejonu lądowisk do wyznaczonych rejonów zbiórki, do pododdziałów przydzielą się przewodników albo wyznacza się kierunki marszu oznaczone drogowskazami i punktami orientacyjnymi. Wszystkie pododdziały posiadają przy sobie sprzęt bojowy, potrzebny do wykonania stojących przed nimi zadań. Po przybyciu do rejonu zbiórki dowódcy pododdziałów meldują o stanie swoich pododdziałów, otrzymują nowe wytyczne i kontynuują wykonanie otrzymanych zadań. Te meldunki o gotowości do prowadzenia działań bojowych umożliwiają dowódcy grupy bojowej i dowódcom kompanii wprowadzanie zmian do otrzymanych zadań, których może wymagać zmieniona sytuacja.

Dla osłony rejonów wysadzenia desantu, punktów zbiórki opóźnionych żołnierzy, organizacji punktów zbiórki jeńców wojennych, opieki nad rannymi i przyjmowania dostarczanych przedmiotów zaopatrzenia mogą być wydzielane pododdziały, które zajmują stanowiska w rejonach wysadzenia desantu.

Przegrupowanie wojsk jest uważane za zakończone wtedy, gdy zebrane są wszystkie pododdziały i zorganizowana jest łączność.

99. Opanowanie obiektów pierwszej kolejności

W czasie prowadzenia działań bojowych w początkowym okresie zwraca się główną uwagę na sko-

ordynowanie działań małych pododdziałów, w celu szybkiego opanowania obiektów pierwszej kolejności, dopóki nie zostanie utracona przewaga uzyskana dzięki zaskoczeniu. Wykorzystując posiadane środki ogniowe, wszystkie pododdziały przechodzą do ataku w tak krótkim czasie, jak tylko na to pozwala sytuacja. Pododdziały wyznaczone do wykonywania zadań rozpoznawczych i ubezpieczenia bojowego są wysadzane wcześniej i szybko wysuwane albo wysadzane bezpośrednio na rubieży prowadzenia rozpoznania i ubezpieczenia bojowego, w celu zbudowania zawał na drogach, określenia ugrupowania nieprzyjaciela, zakłócenia pracy jego środków łączności, uprzedzenia dowódcy o działaniach nieprzyjaciela i dostarczenia mu niezbędnych danych, a także w celu zorganizowania ubezpieczenia bojowego. Jeżeli te pododdziały są wysadzane bezpośrednio na rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego, trzeba koniecznie zwracać uwagę na ubezpieczenie przed nieprzyjacielem rejonu leżącego między rubieżą rozpoznania i ubezpieczenia bojowego i granicą opanowywanego rejonu. Gdy obrona obiektów wyznaczonych do opanowania jest silna, wówczas podstawowa część wojsk jest wykorzystywana do opanowania obiektów, a w wypadku słabej ich obrony — do oczyszczenia od nieprzyjaciela wyznaczonych odcinków obrony i do zorganizowania trwałej i głębokiej obrony danego rejonu.

Pododdziały lub żołnierze, którzy wylądowali w rejonach nie przewidzianych w planie wysadzenia desantu, powinni skierować swoje wysiłki na wykonanie zadania ogólnego i w miarę możliwości jak najszybciej nawiązać łączność ze swoimi sztabami.

Scentralizowane dowodzenie wojskami organizuje się niezwłocznie, gdy tylko na to pozwoli sytuacja.

Dowódca znajduje się tam, skąd może osobiście wywierać wpływ na przebieg działań bojowych i pomagać w skutecznym wykonaniu zadań bojowych przez udzielanie artyleryjskiego i lotniczego wsparcia we właściwym czasie oraz wywieranie wpływu na przebieg walki przy pomocy innych środków ognio- wych, a także dzięki przegrupowaniu wojsk, postawieniu nowych zadań, wyznaczeniu nowych obiektów do opanowania, zmianie linii rozgraniczenia i wykorzystaniu odwodów.

Po opanowaniu obiektów pierwszej kolejności podległe pododdziały mogą opanowywać następne obiekty, które zapewniają możliwość organizacji obrony i prowadzenia skoordynowanych działań. Dla przygotowania wojsk do odparcia kontrataków nieprzyjaciela, organizacji obrony przed bronią masowego rażenia i stworzenia warunków do przejścia do natarcia, pododdziały przygotowują pozycje obrony, organizują łączność i wykonują inne prace. Prócz tego, przy pomocy wzmocnionych posterunków rozpoznawczych, pododdziały organizują patrolowanie pomiędzy pozycjami obrony, wzdłuż granicy opanowanego rejonu, między granicą tego rejonu i rubieżą rozpoznania i ubezpieczenia bojowego, a także na przodzie tego rejonu.

100. Opanowanie i umocnienie wyznaczonego rejonu

Po wykonaniu zadań bliższych główną uwagę poświęca się urządzeniu i umocnieniu granicy opanowanego rejonu. Pierwszą czynnością przy wykonywaniu tego zadania jest szybkie uchwycenie ważnych od- cinków terenu wzdłuż granicy tego rejonu.

Wymiary zajmowanego i przygotowanego do obrony rejonu określa się w dużym stopniu na pod-

stawie otrzymanego zadania, możliwości nieprzyjaciela i warunków terenu sprzyjających organizacji obrony. Dowódcy rozmieszczają swoje pododdziały i organy dowodzenia w zawczasu wybranych rejonach, uwzględniając charakter terenu i istniejącą sytuację. W wypadku gdy dla wykonania otrzymanego zadania niezbędne jest rozszerzenie granicy opanowanego rejonu i kiedy kontrataki nieprzyjaciela są mało prawdopodobne, granicę opanowanego rejonu umacnia się nieznacznie. Jednak gdy obrona opanowanego rejonu ma być długotrwała i kiedy zachodzi prawdopodobieństwo wykonania kontrataków przez nieprzyjaciela, wtedy konieczne trzeba przedsięwziąć kroki dla umocnienia granicy opanowanego rejonu i rozbudowania obrony w głąb.

W miarę wysadzania następnych pododdziałów kontynuuje się umacnianie pozycji obrony. Wojskom zajmującym rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego od początku operacji udziela się maksymalnego wsparcia lotniczego. Pododdziały rozpoznawcze, działające przed rubieżą rozpoznania i ubezpieczenia bojowego, wzmacnia się lotnictwem i naziemnymi środkami. Działa i moździerze, przy istnieniu odpowiedniej osłony, mogą być wysuwane na stanowiska ogniowe rozmieszczone poza granicami opanowanego rejonu w celu zapewnienia wsparcia wojskom obsadzającym rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego.

Na wszystkich prawdopodobnych kierunkach podejścia nieprzyjaciela, w szczególności zaś na kierunkach podejścia jego pododdziałów pancernych, konieczne trzeba budować zawały na drogach, ustawiać pola minowe i inne zapory.

OBRONA OPANOWANEGO REJONU

101. Zasady ogólne

Działania desantu powietrznego wysadzonego przy pomocy śmigłowców (samolotów) w celu uchwycenia i utrzymania określonego rejonu obejmują etap obrony. W zależności od otrzymanego zadania, liczebności i składu wojsk, działania nieprzyjaciela i zamiaru walki w celu uchwycenia i obrony wyznaczonego rejonu, dla wykonania tego zadania może być potrzebnych kilka godzin lub kilka dni.

Przy wysadzeniu desantu powietrznego szczególnie duże znaczenie ma wykonanie przedsięwzięć w zakresie obrony wojsk przed bronią masowego rażenia i kontratakami wojsk pancernych nieprzyjaciela.

102. Prowadzenie działań obronnych

Obrona opianowanego rejonu jest organizowana na zasadach obrony stałej. W celu zorganizowania obrony przede wszystkim uchwytuje się panujące odcinki terenu wzdłuż granicy opianowanego rejonu i osłania się główne kierunki podejścia nieprzyjaciela. Przed przednim skrajem obrony i w przerwach pomiędzy pozycjami obrony ustawia się pola minowe i inne zapory, które osłania się ogniem i patrolami oraz działaniami odwodu ruchomego.

Ataki nieprzyjaciela odpiera się przez wykonanie manewru pododdziałów, wzmocnienie pododdziałów na zagrożonych kierunkach, masowe zastosowanie środków ogniowego wsparcia i przez wykonywanie kontrataków przy pomocy odwodu. Istnienie dróg

wewnątrz opanowanego rejonu ułatwia wykonanie przegrupowania pododdziałów, masowe wykorzystanie środków wsparcia ogniowego oraz wprowadzenie do walki odwodów i przerzut pododdziałów z nie atakowanych odcinków obrony. Odwody powinny znajdować się w stanie gotowości bojowej do wykonania kontrataków, obsadzenia pozycji obrony lub do prowadzenia działań opóźniających.

W czasie prowadzenia obrony opanowanego rejonu na zasadach obrony stałej, wzdłuż jego granicy buduje się kilka wzajemnie wspierających się pozycji obrony w taki sam sposób, jak i przy prowadzeniu zwykłej obrony stałej.

Przy obronie niewielkiego pod względem wymiarów rejonu obrony, nie ma możliwości zorganizowania głębokiej obrony. Rozmieszczenie wojsk w takim rejonie będzie skupione, co zwiększy ich wrażliwość na uderzenia broni atomowej nieprzyjaciela. W terenie zakrytym grupy bojowe i kompanie działające samodzielnie, w celu niedopuszczenia do przenikania nieprzyjaciela przez granicę opanowanego rejonu, mogą budować ciągłe pozycje obrony.

W granicach możliwości wojsk pozycje obrony rozbudowuje się w głąb. W działaniach obronnych wojska inżynieryjne wykorzystuje się do budowy urządzeń obronnych, wykonywania niszczeń i do innych zadań specjalnych.

103. Obrona przeciwpancerna

Wskutek wrażliwości wojsk desantowych na uderzenia wojsk pancernych nieprzyjaciela, należy koniecznie zwracać stale uwagę na zagadnienia organizacji obrony przeciwpancernej opanowanego rejonu. Trzeba w maksymalnym stopniu wykorzystać etato-

we środki przeciwpancerne, przeszkody naturalne i zapory oraz działania lotnictwa wspierającego.

W pierwszym okresie wysadzania zgrupowania uderzeniowego podstawowym środkiem zwalczania czołgów nieprzyjaciela jest lotnictwo, które wykonuje uderzenia na zgrupowania wojsk nieprzyjaciela, dezorganizuje jego ataki i ubezpiecza ześrodkowanie i przegrupowanie wojsk zgrupowania uderzeniowego, uchwycenie przez nie obiektów pierwszej kolejności i obsadzenie pozycji obrony. Przez cały czas trwania walki na wojska pancerne nieprzyjaciela są wykonywane uderzenia na dalekich podejściach i prowadzona jest ich stała obserwacja.

Obronę opanowanego rejonu organizuje się wzdłuż naturalnych rubieży (rzeki, bagna, masywy leśne, wąwozy i urwiska). Na tych rubieżach organizuje się punkty oporu, które wzmacnia się polami minowymi, zaporami z drutu kolczastego, rowami przeciwczołgowymi, fugasami i innymi zaporami. Środki przeciwpancerne rozmieszcza się w głąb na kierunkach najbardziej zagrożonych przez czołgi nieprzyjaciela.

104. Obrona przeciwatomowa

Wojska desantowe z reguły opanowują obiekty mające duże znaczenie taktyczne. Dlatego należy się spodziewać, że wojska pancerne i zmechanizowane nieprzyjaciela, przy wsparciu broni jądrowej i broni konwencjonalnej, szybko rozpoczną wykonywanie ataków. Dla odparcia tych ataków wojska desantowe powinny posiadać odwody ruchome.

Konieczność rozśrodkowywania wojsk desantowych w celu ich osłony przed uderzeniami broni jądrowej nieprzyjaciela stoi w pełnej sprzeczności

z wymiarami bronionego rejonu. Wymiary rejonu przygotowywanego przez grupę bojową do obrony będą zwykle takie, że rozmieszczone w nim główne pododdziały wojsk desantowych mogą być zniszczone przez wybuch jednego lub kilku ładunków atomowych. Wobec tego należy koniecznie posiadać odpowiednie odwody, które mogą znajdować się w rejonie wyjściowym, w gotowości do przerzucenia ich do rejonu wysadzenia desantu.

Skuteczność obrony przy rozśrodkowaniu ugrupowania bojowego wojsk może być zwiększona przez wykonanie uderzeń atomowych na zgrupowania wojsk nieprzyjaciela.

Przy dokonywaniu desantów powietrznych niektóre pododdziały mogą się znajdować w bezpośredniej styczności z wojskami nieprzyjaciela i w bezpośrednim sąsiedztwie ważnych obiektów, co pozbawia nieprzyjaciela możliwości wykonania uderzeń atomowych na te oddziały (pododdziały). Jako środki obrony przed bronią atomową nieprzyjaciela stosuje się maskowanie, kopanie głębokich rowów i umocnienie okopów.

W warunkach zagrożenia atomowego zabrania się budowy pozycji obronnych w lasach i osiedlach, ponieważ w wyniku wybuchów atomowych powstają pożary i zawały. Charakter terenu w określonych warunkach broni przed skutkami wybuchów jądrowych, w innych zaś zwiększa ich skuteczność rażenia.

Jeżeli jest to możliwe, koniecznie trzeba organizować zapasowe sztaby, organy dowodzenia, materiałowego i technicznego zabezpieczenia i organizować ich obronę.

W celu dalszego rozśrodkowania pododdziałów opanowany rejon może być rozszerzony przez wysu-

nięcie głównych sił na rubież prowadzenia rozpoznania i ubezpieczenia bojowego w celu obsadzenia jej. W tym wypadku wojska obsadzające rubież rozpoznania i ubezpieczenia bojowego mogą być wykorzystane do prowadzenia rozpoznania na zagrożonym kierunku lub na kierunkach posuwania się wojsk własnych, które nacierają od czoła w celu połączenia się z desantem.

Obrona rozszerzonego rejonu wysadzenia desantu jest prowadzona metodą działań opóźniających.

R o z d z i a ł 6

SPOSÓB PROWADZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH

105. Zasady ogólne

Po opanowaniu wyznaczonego rejonu wojska desantowe mogą prowadzić różnorodne działania bojowe (obrona, natarcie w celu połączenia się z wojskami nacierającymi od czoła, rozwinięcie powodzenia, wycofanie się z opanowanego rejonu i inne działania bojowe).

Wysadzając desant powietrzny przy założeniu szybkiego połączenia się z wojskami nacierającymi od czoła, ogranicza się dowóz sił do opanowanego rejonu. Gromadzenie zapasów przedmiotów materiałowego zaopatrzenia i sprzętu bojowego odbywa się w granicach zapasów niezbędnych dla zabezpieczenia działań do chwili połączenia się z wojskami nacierającymi od czoła, albo na okres, gdyby działania nieprzyjaciela lub trudne warunki meteorologiczne przeszkodziły w dostawach środków zaopatrzenia. Dla obsługiwanego lub odbudowy lądowisk niezbęd-

nych dla nieprzerwanych działań lotnictwa mogą być przydzielone pododdziały saperów.

106. Połączenie się desantu z wojskami nacierającymi od czoła

Połączenie się desantu z wojskami nacierającymi od czoła jest ważnym etapem działań bojowych wojsk desantowych. Ścisłe współdziałanie wojsk desantowych znajdujących się w opanowanym rejonie z wojskami nacierającymi od czoła zależy od tego, jak są opracowane plany i jak jest zorganizowana łączność między oddziałami i pododdziałami uczestniczącymi w operacji oraz od skuteczności działania środków łączności. Każdy oddział i pododdział powinien rozwijać powodzenie osiągnięte przez inny oddział lub pododdział.

W początkowym etapie działań bojowych desantu powietrznego współdziałanie wojsk może być realizowane jedynie w zakresie wymiany informacji. W miarę zbliżania się wojsk nacierających od czoła do rejonu opanowanego przez desant powietrzny, koordynacja wsparcia ogniowego prowadzonego strzelaniem na wprost odbywa się za pomocą sygnałów, a przy prowadzeniu ognia z zakrytych stanowisk ogniowych — współdziałanie odbywa się w drodze wymiany informacji o rozmieszczeniu rubieży zaprzestania ognia. W miarę zmniejszania się odległości między desantem i wojskami nacierającymi od czoła zadania pododdziałów i oddziałów, kierunki natarcia i linie rozgraniczenia mogą ulegać zmianie.

Kierunki podejścia wojsk własnych w bezpośrednim sąsiedztwie i w granicach opanowanego rejonu są osłaniane przez wojska utrzymujące ten rejon. W wypadku koniecznym wojska wysadzonego desantu

mogą prowadzić działania zaczepne w celu usunięcia z dróg zawał i zapór oraz zwalczania oddziałów nieprzyjaciela powstrzymujących posuwanie się wojsk nacierających od czoła w celu połączenia się z desantem.

W okresie zbliżania się wojsk nacierających od czoła, oddziały desantu mogą się spotkać z jak najsilniejszym atakiem nieprzyjaciela. Do czasu przejścia do natarcia wojsk własnych nacierających od czoła, wojska wysadzonego desantu powietrznego mogą blokować węzły głównych dróg, przełęcze i inne ważne odcinki terenu na kierunkach odejścia wojsk nieprzyjaciela. Próby przerwania się lub odejścia nieprzyjaciela przez granice rejonu utrzymywanego przez wojska wysadzonego desantu powietrznego koniecznie powinny spotkać się z jak najenergiczniejszym przeciwdziałaniem, łącznie z wykorzystaniem wszystkich posiadanych odwodów i użyciem pododdziałów z nie atakowanych odcinków frontu.

107. Charakter działań bojowych po połączeniu się desantu z wojskami nacierającymi od czoła

Po połączeniu się wojsk desantu powietrznego z wojskami nacierającymi od czoła, wojska desantowe mogą otrzymać rozkaz do prowadzenia dalszych naziemnych działań bojowych lub mogą być wycofane z walki w celu przygotowania się do wysadzenia w nowym rejonie jako desant powietrzny.

Wojska desantowe, wspólnie z innymi wojskami, mogą prowadzić działania zaczepne z opanowanego rejonu w celu wykorzystania zaskoczenia i osiągnięcia decydującego powodzenia taktycznego. Bojowe pododdziały oraz przedmioty materiałowego i technicznego zaopatrzenia, które są niezbędne do rozwi-

nięcia powodzenia, są dowożone do opanowanego rejonu na śmigłowcach (samolotach) lub naziemnymi środkami transportowymi. Działania w celu rozwinienia powodzenia prowadzi się w myśl tych samych zasad i sposobów, które są stosowane przy prowadzeniu działań bojowych w normalnych warunkach. Szczególną uwagę zwraca się na szybkość prowadzenia działań.

Wojska przerzucane drogą powietrzną mogą być wykorzystane w charakterze zgrupowania uderzeniowego w czasie wysadzenia desantu powietrznego, w celu opanowania i umocnienia ważnych obiektów, aby ułatwić manewr wojsk własnych i powstrzymać wycofanie się nieprzyjaciela.

Wyjście z opanowanego rejonu może być wymuszone (w wyniku działań nieprzyjaciela) albo planowe. W razie braku lotnictwa transportowego i trudności związanych z wyjściem wojsk z opanowanego rejonu, plany wycofania wojsk powinny być opracowane zawczasu. Jeżeli pozwala sytuacja, wówczas w planach wycofania wojsk należy koniecznie przewidywać ewakuację wojsk z opanowanego rejonu w następującej kolejności: przedmioty materiałowego i technicznego zaopatrzenia, sprzęt, a w końcu wojska. Jeżeli wycofanie wojsk odbywa się pod ogniem nieprzyjaciela, wówczas te przedmioty i sprzęt, które nie mogą być wyewakuowane, podlegają zniszczeniu. W celu pomyślnego wycofania wojsk z opanowanego rejonu trzeba im koniecznie zapewnić intensywne i skuteczne wsparcie ogniowe.

CZĘŚĆ VI

WYKORZYSTANIE LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO SIŁ LĄDOWYCH W DZIAŁANIACH BOJOWYCH WOJSK W RÓŻNYCH RODZAJACH WALKI

R o z d z i a ł 1

ZASADY OGÓLNE

108. Wstęp

W niniejszym rozdziale rozpatrywane są zagadnienia wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych do prowadzenia działań zaczepnych, obronnych, odwrotowych, powietrzno-desantowych, desantów morskich i innych rodzajów działań bojowych. Bez względu na specyfikę taktycznego wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych, opracowanie planów prowadzenia działań bojowych odbywa się w takiej samej kolejności, jaka jest podana w części III niniejszego regulaminu. Jednak w zależności od otrzymanego zadania, materiałowego

i technicznego zabezpieczenia walki, niektóre etapy planowania mogą ulegać zmianom.

109. Rozważania w zakresie wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych

Zapotrzebowanie na środki lotnictwa transportowego, wykorzystywanego do zabezpieczenia działań bojowych wojsk, znacznie przewyższa ilość lotnictwa transportowego znajdującego się w oddziałach i związkach. Przy rozwiązywaniu zagadnienia wykorzystania posiadanego lotnictwa transportowego powinny być uwzględnione następujące czynniki:

— charakter terenu w rozmaitych miejscach rejonu działań bojowych;

— posiadanie przez pododdziały lotnictwa transportowego i wojska lądowe doświadczenia w prowadzeniu działań bojowych desantu powietrznego, wysadzanego przy pomocy śmigłowców (samolotów);

— liczebność i skład posiadanych zmotoryzowanych pododdziałów i oddziałów wojsk lądowych, niezbędnych do wykonania zadań w zakresie rozpoznania i ubezpieczenia bojowego;

— możliwości lotnictwa i naziemnych środków ogniowych nieprzyjaciela w zakresie zwalczania lotnictwa;

— możliwości naziemnych środków transportu w zakresie zaspokojenia potrzeb przemieszczania wojsk i zaopatrzenia;

— możliwości nieprzyjaciela w zakresie użycia desantów powietrznych;

— liczba, udźwig i promień działania śmigłowców (samolotów) oraz ich stan techniczny;

— wpływ pogody na działania lotnictwa transportowego i naziemnych środków transportowych;

— wpływ wykorzystania lotnictwa transportowego na zachowanie w tajemnicy przygotowania i wykonania desantu powietrznego;

— możliwość wykorzystania środków ogniowych lotnictwa transportowego zgodnie z planem wsparcia ogniowego;

— możliwości środków łączności w zakresie zabezpieczenia dowodzenia w czasie wysadzania desantu i podczas działań bojowych desantu powietrznego na dużą głębokość.

Przy planowaniu działań bojowych z wykorzystaniem lotnictwa transportowego sił lądowych koniecznie należy uwzględnić następujące warunki:

1) Lotnictwo transportowe nie powinno być wykorzystywane do wykonywania tych zadań, które mogą być skutecznie wykonane za pomocą innych środków transportowych.

2) Ponieważ lotnictwo transportowe jest w stanie przerzucić dowolny pododdział (lub jego część) razem ze środkami wzmocnienia oraz materiałowego i technicznego zaopatrzenia, dlatego wszystkie oddziały i pododdziały powinny być wyszkolone w załadunku, rozładunku i w zakresie działań związanych z załadunkiem do samolotów i śmigłowców.

3) W celu ułatwienia uzupełnienia paliwa i remontu śmigłowców (samolotów) oraz dla skoncentrowania wysiłków pododdziałów lotnictwa transportowego na zabezpieczeniu wysadzenia desantu powietrznego, należy możliwie jak najdłużej zachowywać scentralizowane dowodzenie pododdziałami lotnictwa transportowego.

4) Podczas załadunku wojsk i zaopatrzenia koniecznie trzeba uwzględnić możliwość przeciwdziałania ze strony nieprzyjaciela w czasie wysadzania desantu.

5) W celu skutecznego wykonania zadań desantu powietrznego trzeba koniecznie zapewnić ściśle współdziałanie wojsk desantowych ze wszystkimi środkami wsparcia ogniowego. Jednak nie należy ingerować w funkcje organów kierowania ogniem pododdziałów wspierających. Dla ubezpieczenia działań desantu powietrznego w szerokim zakresie wykorzystuje się wsparcie artyleryjskie i lotnicze oraz dymy.

6) Ażeby nie zaszła pomyłka i wojska desantowe nie wzięły pododdziałów przerzucanych drogą powietrzną za nieprzyjaciela, powiadamia się je o wszystkich przerzutach wojsk własnych i wojsk nieprzyjaciela.

R o z d z i a ł 2

OGÓLNE ZASADY WYKORZYSTANIA LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO SIŁ LĄDOWYCH

110. Zasady ogólne

Poniżej rozpatrywane są podstawowe zasady wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych w działaniach bojowych wojsk lądowych. Zasady te są obowiązujące we wszystkich rodzajach walki.

111. Rozpoznanie i ubezpieczenie bojowe

Pododdziały ubezpieczenia dysponujące lotnictwem transportowym mogą ubezpieczać duże rejonny, przy wykorzystaniu niewielkiej ilości ludzi. Mogą one przeprowadzać rozpoznanie terenu z powietrza, a wchodzące w ich skład pododdziały roz-

poznania naziemnego mogą być przerzucane drogą powietrzną i lądować w celu rozpoznania dogodnych odcinków terenu i przerw pomiędzy pozycjami bojowymi.

Pododdziały ubezpieczenia przerzucane drogą powietrzną będą często zmuszone do lądowania bez środków kierowania wysadzeniem desantu. Śmigłowce rozpoznawcze i samoloty mogą niekiedy być wykorzystywane przy wyborze rejonów dla prowadzenia rozpoznania naziemnego oraz do udzielania pomocy lotnictwu transportowemu w wyborze przydatnych rejonów wysadzenia desantu i lądowisk.

W celu skutecznego wykorzystania może zająć konieczność zdecentralizowania dowodzenia pododdziałami lotnictwa transportowego, aż do przydzielenia go do małych pododdziałów ubezpieczenia. Jednak zdecentralizowane dowodzenie i działania śmigłowców (samolotów) lotnictwa transportowego w dużych rejonach utrudniają uzupełnienie paliwa, obsługiwanie i remont śmigłowców (samolotów).

Organizacja ścisłego współdziałania między małymi pododdziałami ubezpieczenia i pododdziałami lotnictwa transportowego ma tak duże znaczenie, że, być może, celowe będzie wprowadzenie specjalnego szkolenia pododdziałów lotnictwa w zakresie wykonywania zadań rozpoznania i ubezpieczenia bojowego albo nawet wprowadzenie do etatów organizacyjnych pododdziałów rozpoznawczych samolotów i śmigłowców, a przez to samo utworzenie grup mieszanych.

112. Ześrodkowanie wojsk do natarcia

Lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do udzielania pomocy wojskom w celu ześrodkowania się do natarcia. Może to mieć miejsce w cza-

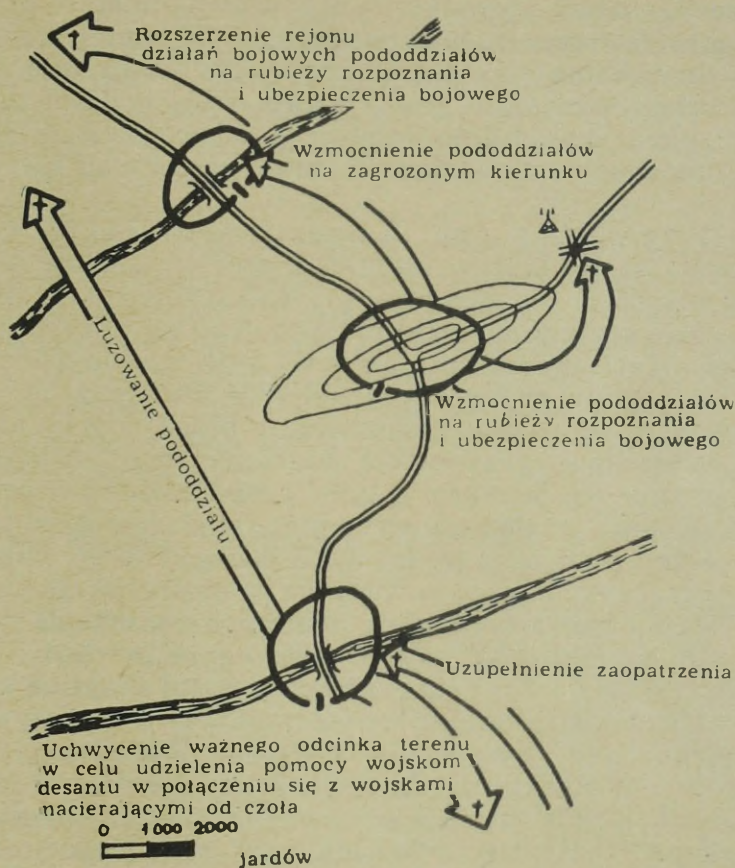
sie koncentracji sił i środków w celu osiągnięcia przewagi nad nieprzyjacielem podczas boju spotkaniowego, w czasie przygotowania do natarcia na umocnione pozycje nieprzyjaciela, przechodzenia do kontrataków i w czasie prowadzenia innych działań zaczepnych.

Ześrodkowanie wojsk powinno być osłaniane przez pododdziały ubezpieczenia. W skład pododdziałów ubezpieczenia mogą wchodzić pododdziały wojsk naziemnych, znajdujące się w styczności z nieprzyjacielem, albo pododdziały przerzucane drogą powietrzną i przeznaczone do osłony dużych sił w procesie ześrodkowywania. Wojska wykonujące ześrodkowanie w celu przejścia do natarcia są wysadzane tak blisko podstawy wyjściowej, jak tylko pozwala na to położenie wojsk nieprzyjaciela, charakter terenu, warunki widoczności i możliwości wsparcia ogniowego. Wsparcie ogniowe powinno być intensywne i zawierać również postawienie zasłon dymowych. Działania oddziałów ubezpieczenia powinny mieć aktywny charakter działań zaczepnych.

Plan ześrodkowania wojsk przy użyciu lotnictwa transportowego powinien być ściśle uzgodniony z manewrem innych oddziałów, które przybywają do rejonu ześrodkowania na naziemnych środkach transportu. Wyszadzanie wojsk przerzucanych drogą powietrzną powinno być zaplanowane w czasie, aby zapewnić możliwość wykorzystania wojsk przed utratą zaskoczenia taktycznego.

113. Obejście drogą powietrzną

Obejście drogą powietrzną może być wykonywane przy użyciu niewielkiego desantu powietrznego, wysadzonego za pomocą śmigłowców (samolotów) (rys. 11).

Rys. 11. Uchwycenie obiektów przez desant powietrzny

Opracowanie planu uchwycenia obiektu metodą obejścia drogą powietrzną przy użyciu niewielkiego desantu odbywa się w taki sam sposób, jak i przy wysadzaniu dużego desantu powietrznego, co zostało omówione w części III niniejszego regulaminu.

Jednak w tym wypadku na opracowanie planu i prowadzenie rozpoznania przeznaczają się mniej czasu. Dla uzyskania zaskoczenia przy wysadzeniu desantu w dzień, wysyłanie grupy naprowadzania lotnictwa do rejonu wysadzenia desantu przed wylotem wojsk zgrupowania uderzeniowego może się okazać niecelowe.

Przy wykonywaniu desantu powietrznego na niewielką skalę, którego zadaniem jest wykonanie kilku obejść drogą powietrzną jednocześnie, może być za mało grup naprowadzania lotnictwa na wszystkich kierunkach wysadzenia desantu. Jeśli znajdujące się w dyspozycji grupy naprowadzania lotnictwa nie są wysyłane do rejonu desantowania przed przybyciem pododdziałów zgrupowania uderzeniowego, wówczas przerzuca się je razem z tymi pododdziałami w celu kierowania przelotami w rejonie wysadzenia desantu.

Jeżeli posiadane środki wsparcia ogniowego wojsk przerzucanych drogą powietrzną są niewystarczające, wówczas trzeba koniecznie planować wysadzenie desantu na głębokość skutecznego ognia artylerii towarzyszącej, której stanowiska ogniowe znajdują się poza rubieżą styczności wojsk własnych z nieprzyjacielem. Przy wysadzeniu desantu powietrznego z obejściem obiektu drogą powietrzną, dowódca szczegółowo ocenia możliwość wykonania otrzymanego zadania, wychodząc z posiadanych przez niego środków wsparcia ogniowego.

114. Przegrupowanie pododdziałów poza granicami rozmieszczenia wojsk własnych

Lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do przerzucania odwodów na blokujące pozycje obrony w ślad za nacierającymi wojskami, do przegrupowania oddziałów i pododdziałów pierwszego

rzutu oraz do przerzucania wojsk prowadzących działania odwrotowe. Szczególne znaczenia nabiera wykorzystanie lotnictwa transportowego do przerzucania wojsk przez pola minowe podczas prowadzenia działań odwrotowych. Przerzucanie wojsk drogą powietrzną sprowadza do zera przedsięwzięcia nieprzyjaciela w zakresie stawiania zapór na drogach.

Przerzut wojsk drogą powietrzną i ich wysadzenie są ułatwione dlatego, że ich działania przebiegają bez styczności z nieprzyjacielem, a rozpoznanie rejonów wysadzenia desantu i tras przelotu nie jest związane z niebezpieczeństwem. Przeloty nad rejonami działań bojowych mogą utrudnić koordynację działań z pododdziałami wsparcia ogniowego i z wojskami naziemnymi.

115. Zmiana stanowisk ogniowych pododdziałów wsparcia ogniowego

Śmigłowce mogą szybko przerzucać środki wsparcia ogniowego i wysuniętych obserwatorów artyleryjskich, a także rozmieszczać ich w miejscach niedostępnych dla innych środków transportu. (Zaopatrywanie pododdziałów wsparcia ogniowego powinno w tym wypadku odbywać się za pomocą śmigłowców.) W natarciu śmigłowce mogą wysuwać do przodu pododdziały wsparcia ogniowego rzutami i przerzucać je z jednych stanowisk ogniowych na drugie, w celu uniknięcia przeciwdziałania ogniowego nieprzyjaciela lub dla zamaskowania ognia wojsk własnych.

116. Zaopatrywanie i ewakuacja drogą powietrzną

Zaopatrywanie i ewakuacja drogą powietrzną oddziałów i pododdziałów, zarówno przy pomocy zrzu-

tów spadochronowych, jak i metodą lądowania, mogą być wykonywane w następujących wypadkach:

— brak naziemnych linii komunikacyjnych, które mogą być wykorzystane do zaopatrywania i ewakuacji za pomocą naziemnych środków transportowych;

— linie komunikacyjne zostały przecięte przez nieprzyjaciela;

— istniejące przeszkody terenowe utrudniają lub bardzo ograniczają wykorzystanie naziemnych środków transportu;

— naziemne środki transportu nie mogą zaspokoić potrzeb nacierających wojsk w zakresie zaopatrzenia materiałowego;

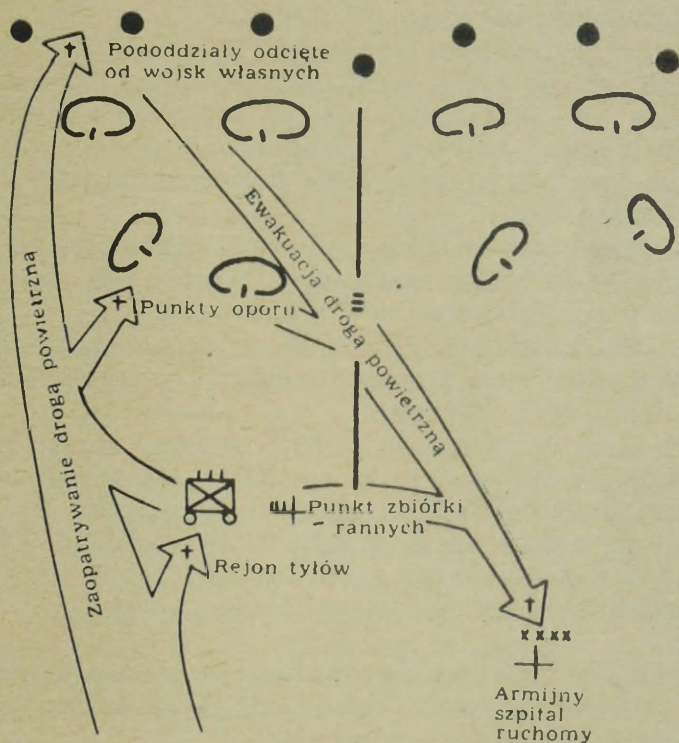
— pododdziały są odcięte od wojsk własnych;

— wynikła niezwłoczna konieczność szybkiego dowozu zaopatrzenia lub ewakuacji ludzi.

W tych wypadkach, gdy zaopatrzenie i ewakuacja wojsk odbywają się za pomocą lotnictwa transportowego, naziemne organy zaopatrzeniowe mogą rozśrodkowywać się niezależnie od charakteru przeszkód terenowych (rys. 12). Te organy zaopatrzeniowe przygotowują lądowiska i organizują grupy odbioru i rozdziału materiałów. W celu zapewnienia szybkiego załadunku zaopatrzenia na śmigłowce i samoloty, w stale obowiązującej instrukcji wymienia się typowe ustalone ładunki pododdziału (oddziału).

Zaopatrywanie i ewakuacja wojsk drogą powietrzną, przeprowadzane na dużą skalę, mogą utrudnić koordynację wsparcia ogniowego. W związku z tym opracowuje się plan lotów, zgodnie z którym przeloty lotnictwa odbywają się według dokładnie podanych tras. Drogi dowozu i plany lotów trzeba koniecznie uzgadniać z ośrodkiem wsparcia ogniowego.

Dzięki możliwości lotnictwa transportowego zaopatrywania wojsk znajdujących się w opanowanym rejonie, z pominięciem pośrednich organów zaopatrzeniowych, dowódca wojsk lądowych może zaoszczędzić dużo czasu i siły roboczej.

Rys. 12. Wykorzystanie lotnictwa transportowego do zaopatrywania i ewakuacji wojsk drogą powietrzną

Przy opracowywaniu planów zaopatrywania wojsk drogą powietrzną należy zwracać uwagę na następujące czynniki:

— wybór, urządzenie, obsługiwanie i osłonę rejonu załadowania i placów załadowania;

— organizację przedsięwzięć w zakresie kierowania przebiegiem załadowania;

— klasyfikację ładunków w celu zapewnienia skutecznego przebiegu załadowania;

— organizację załadowania przedmiotów zaopatrzenia określonej nomenklatury i sprzętu bojowego metodą układania ładunków na ławach podnośnikowych (typowy wariant ładowania) w celu przyspieszenia procesu załadowania i zapobieżenia uszkodzeniu ładunków;

— zawnazsu ustalony sposób rozpoznawania rejonów wysadzania desantu i zrzutu ładunków w dzień i w warunkach złej widoczności;

— środki utrzymywania łączności między pododdziałem lotnictwa transportowego i zaopatrywanym oddziałem (pododdziałem);

— metodę rozpoznawania rejonów zrzutu (wyładunku) ładunków, grup rozładowania śmigłowców (samolotów) i zbiórki zrzuconych ładunków;

— przedsięwzięcia w celu maksymalnego wykorzystania powracającego lotnictwa transportowego do ewakuacji rannych z opanowanego rejonu.

117. Zaopatrywanie, ewakuacja, wzmocnienie i wycofanie pododdziałów odciętych od wojsk własnych

Lotnictwo transportowe, szczególnie zaś śmigłowce, to idealny środek zaopatrywania oddziałów i pododdziałów, które w wyniku działań nieprzyjaciela lub warunków terenowych zostały odcięte od wojsk własnych. Lotnictwo może być wykorzystywane do przerzucania zaopatrzenia, ewakuacji ran-

nych, wysadzania pododdziałów wzmocnienia lub pełnego wycofania całego oddziału (pododdziału) odciętego od wojsk własnych. Wobec niewielkich wymiarów bronionego rejonu i obecności w jego pobliżu wojsk nieprzyjaciela, ten ostatni może swoim ogniem zadać wojskom wielkie straty, zarówno w rejonach wysadzenia desantu, jak i w czasie przerzutu drogą powietrzną. Lądowiska powinny być wybierane z uwzględnieniem zmniejszenia możliwości obserwacji i prowadzenia skutecznego ognia przez nieprzyjaciela. W tym samym celu załadowanie desantu i zacpatżenia na śmigłowce (samoloty) oraz ich wylądowanie powinny przebiegać bardzo prędko. Dla osłony działań wojsk własnych trzeba koniecznie zaplanować wykorzystanie we właściwym czasie dymów i naziemnych środków ogniowych, a także bezpośredniego wsparcia lotniczego. Niekiedy może okazać się niezbędne wykonanie operacji w nocy lub w warunkach niesprzyjającej pogody.

Wycofanie oddziału odciętego od wojsk własnych i znajdującego się w styczności z nieprzyjacielem wymaga dokładnego planowania i szybkiego wykonania. Po rozpoczęciu przerzucania wojsk drogą powietrzną zamaskowanie wycofania wojsk staje się mało prawdopodobne. Dlatego idealnym rozwiązaniem jest jednoczesne wycofanie wszystkich pododdziałów odciętych od wojsk własnych. Inne oddziały przerzucane drogą powietrzną mogą być wykorzystane do udzielania pomocy w wycofaniu pododdziału odciętego od wojsk własnych przez wykonanie demonstracyjnego ataku w celu uchwycenia słabo lub wcale nie bronionego odcinka terenu, z którego będą one w stanie wesprzeć ogniem pododdział odcięty od wojsk własnych. Jeżeli do wycofania potrzebne są oddziały osłonowe, to wycofanie ich może okazać się

najtrudniejsze. W tym wypadku, po wycofaniu wszystkich pododdziałów, wojska osłonowe przerywają styczność z nieprzyjacielem i pod osłoną ognia szybko posuwają się do lądowiska, gdzie na nie oczekują śmigłowce (samoloty) transportowe. To lądowisko może być obramowane ogniem zaporowym wojsk własnych do czasu, aż śmigłowce (samoloty) zostaną przygotowane do startu.

118. Przedsięwzięcia w zakresie wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd

Szybkość i elastyczność działania, właściwe dla wojsk desantowych, zwiększają możliwości w zakresie wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd co do miejsca wykonania głównego uderzenia zaskakującego i pomagają w unicestwieniu przeciwdziałania nieprzyjaciela. Lotnictwo i wojska przerzucane drogą powietrzną mogą być wykorzystane do wykonania przedsięwzięć w zakresie wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd. Śmigłowce (samoloty) mogą być wykorzystywane do przerzutu oddziałów i pododdziałów, środków wsparcia ogniowego oraz do działań demonstracyjnych na pozornych kierunkach. W tym samym czasie wojska przerzucane drogą powietrzną mogą być wykorzystane do prowadzenia działań demonstracyjnych i pozornych.

Działania pozorne są planowane i wykonywane w taki sam sposób, jak i działania zaczepne, lecz plany prowadzenia działań pozornych powinny być bardziej elastyczne, aby w razie powstania dogodnej sytuacji można było przedsięwziąć kroki w celu rozwinięcia osiągniętego powodzenia. Celowe jest organizowanie działań pozornych jednocześnie w kilku miejscach i na szerokim froncie.

Działania demonstracyjne w zakresie wysadzenia desantu powietrznego, zakładającego wysadzenie wojsk za linią styczności z nieprzyjacielem, wymagają takiego samego wsparcia ogniowego na trasach przelotu, jak i inne przeloty dokonywane nad rejonem rozmieszczenia wojsk nieprzyjaciela. Odciąganie lotnictwa od głównego zadania do wykonywania działań demonstracyjnych i związane z tym możliwe straty powinny być porównane z korzyściami, które mogą być osiągnięte w wyniku działań demonstracyjnych. Działania demonstracyjne w zakresie wysadzenia desantu powietrznego za linią rozmieszczenia wojsk własnych wymagają takiej samej koordynacji, jak i inne przeloty lotnictwa transportowego poza tą linią. Małe pododdziały mogą robić wrażenie, że działają większe siły.

W czasie wysadzania desantu powietrznego, w celu zachowania działań wojsk własnych w tajemnicy, mogą i powinny być stosowane rozmaite sposoby wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd. Niektóre z tych sposobów są następujące:

— wykorzystanie samolotów o napędzie odrzutowym i tłokowym do zagłuszania warkotu silników i szumu wirników śmigłowców;

— uruchomienie silników czołgowych i silników samochodów ciężarowych, w celu zagłuszenia szumu śmigłowców w czasie podgrzewania i przelotów w pobliżu rubieży działań bojowych;

— ześrodkowanie ognia artylerii lub wykonanie uderzeń lotnictwa wzdłuż korytarza powietrznego i w pobliżu rejonów wysadzenia desantu;

— szybowanie śmigłowców w powietrzu lub dokonywanie wielokrotnych lądowań w rozmaitych miejscach i rejonach w czasie przelotu w celu zamaskowania rzeczywistego miejsca wysadzenia wojsk de-

santowych i załadowania przedmiotów zaopatrzenia do śmigłowców (samolotów) oraz miejsca lądowania i wyładowania ich ze śmigłowców (samolotów);

— dokonywanie pozornych lądowań i zrzutów wojsk w celu odciążenia sił nieprzyjaciela i spowodowania zamieszania w ich ugrupowaniu;

— omijanie wykrytych stanowisk i umocnień nieprzyjaciela lub podejście do rejonu przyszłych działań z kierunku przeciwległego do kierunku wiatru, w celu znoszenia przez wiatr warkotu silników w stronę przeciwną od nieprzyjaciela i pozbawienia go w ten sposób możliwości wykrycia zawczasu przygotowywanego desantu.

R o z d z i a ł 3

CECHY SZCZEGÓLNE WYKORZYSTANIA LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO SIŁ LĄDOWYCH W DZIAŁANIACH BOJOWYCH WOJSK W RÓŻNYCH RODZAJACH WALKI

119. Zasady ogólne

W tym rozdziale rozpatrywane jest zagadnienie możliwości wykorzystania lotnictwa transportowego w działaniach bojowych wojsk lądowych w podstawowych rodzajach walki, z wyjątkiem działań w warunkach szczególnych (patrz § 126—130).

120. Działania wojsk w celu nawiązania styczności z nieprzyjacielem

W czasie wysuwania wojsk w celu nawiązania styczności z nieprzyjacielem, wojska desantowe mogą być wykorzystywane wspólnie z wojskami osłonowy-

mi, w przerwach między wojskami osłony i awangardą, wspólnie z awangardą i na skrzydłach sił głównych (rys. 13). Przy tym wojska desantowe mogą być użyte do prowadzenia rozpoznania przypuszczalnych rejonów wysadzenia desantu.

Pododdziały osłonowe wojsk desantowych działają zwykle pod kierownictwem dowódcy kolumny. Dowódca kolumny kieruje pododdziałami osłonowymi przez wyznaczanie rubieży pośrednich, obiektów specjalnych, stref, rejonów lub kierunków prowadzenia rozpoznania.

121. Działania zaczepne

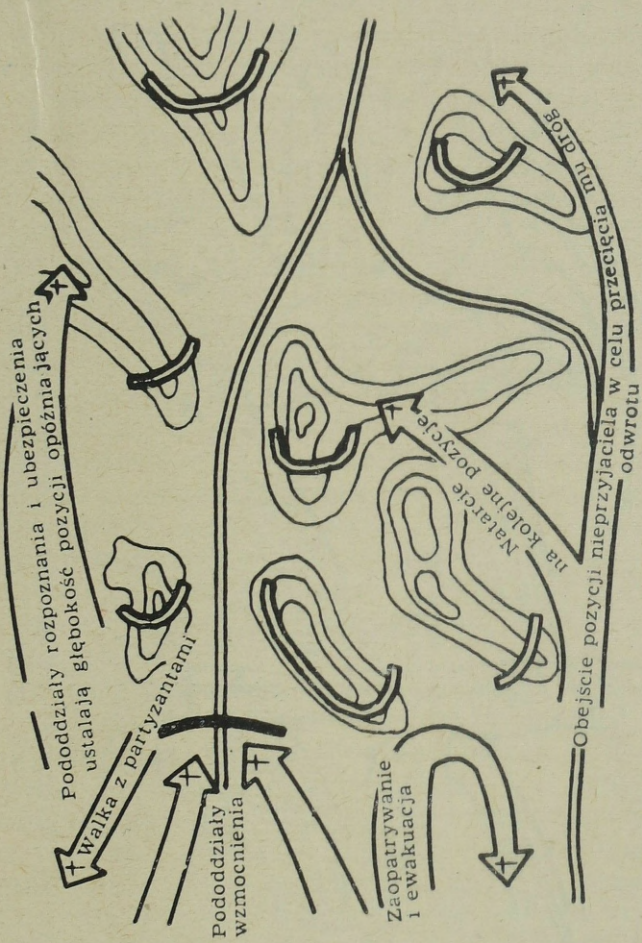
W działaniach zaczepnych lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do zabezpieczenia rozwinięcia powodzenia lub skrócenia czasu niezbędnego do wykonania otrzymanego zadania.

Bój spotkaniowy (rys. 14). W boju spotkaniowym przewagę mają te wojska, które zdobywają inicjatywę. Wojska desantowe mogą wchodzić do walki z chwilą otrzymania dostatecznej ilości danych o nieprzyjacielu i charakterze terenu. Dowódca kolumny realizuje dowodzenie pododdziałami wojsk desantowych lub pododdziałami lotnictwa transportowego, znajdującymi się w odwodzie po to, aby zapewnić możliwość szybkiego i skutecznego wykorzystania ich w boju spotkaniowym. Może on wykorzystać wojska osłonowe do szybkiego uchwycenia ważnych odcinków terenu na skrzydłach lub na tyłach nieprzyjaciela oraz do zdobycia danych o działaniach nieprzyjaciela. Liczebność i skład wojsk osłony zależą od ilości posiadanego lotnictwa transportowego sił lądowych i możliwości w zakresie wsparcia ogniowego. Gdy tylko dowódca kolumny otrzyma dane

o nieprzyjacielu i przypuszczalnych rejonach wysadzenia desantu powietrznego, może on rozpocząć natarcie na nieprzyjaciela, wykorzystując do tego celu wojska desantowe. Dowódca kolumny może wykonać natarcie znacznie prędzej, jeżeli w jego odwodzie będą się znajdować wojska desantowe. Ważną rzeczą jest rozpocząć natarcie zanim nieprzyjaciel zdąży rozwinąć swoje wojska w celu przejścia do ataku.

Natarcie na pozycje opóźniające (rys. 15). Pododdziały rozpoznawcze i pododdziały ubezpieczenia bojowego mogą określić głębokość pozycji opóźniających i ustalić rozmieszczenie przeszkód i zapór. Dysponując tymi danymi, wojska desantowe mogą obejść pierwszą rubież pozycji opóźniających nieprzyjaciela, wykonać uderzenie na następne pozycje i uchwycić ważne odcinki terenu na tyłach nieprzyjaciela. Takie działania mogą zmusić nieprzyjaciela do wycofania się z pierwszej rubieży pozycji opóźniających, przed zaatakowaniem go przez wojska naziemne. W okresie rozwijania wojsk do natarcia na pierwszą rubież pozycji opóźniających nieprzyjaciela, lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do wsparcia wojsk naziemnych w celu zwiększenia tempa natarcia i siły uderzenia.

Natarcie na zawczasu przygotowaną obronę nieprzyjaciela (rys. 16). Wojska desantowe mogą być wykorzystane do pokonania z powietrza zawczasu przygotowanej obrony nieprzyjaciela, której przełamanie lub obejście przez wojska naziemne może być utrudnione. Prócz tego wojska desantowe mogą wykonywać uderzenia w tempie znacznie szybszym niż inne rodzaje wojsk naziemnych. Powinny one być dostatecznie silne, aby wykorzystać powodzenie osiągnięte w wyniku zaskoczenia.

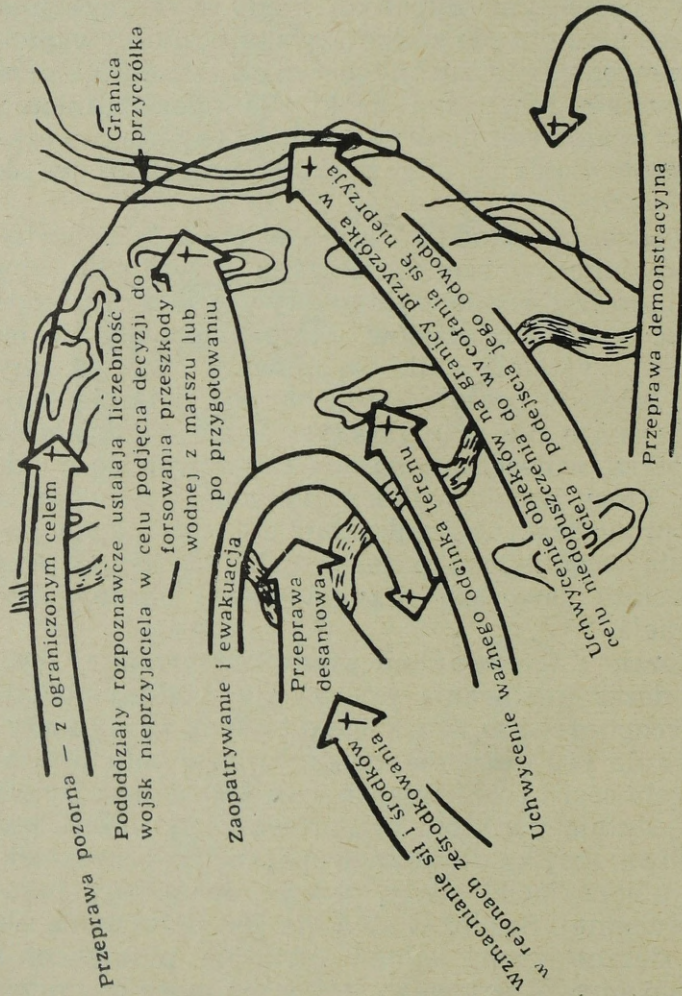

Rys. 15. Wykorzystanie lotnictwa transportowego w natarciu na pozycje opóźniające

Wojska desantowe mogą wykorzystać kilka marszrut, co umożliwi im zaoszczędzenie czasu i zmniejszenie strat. Jednak takie działanie jest możliwe tylko w tym wypadku, kiedy wykorzystanie kilku tras przelotu nie zmniejszy skuteczności wsparcia ogniowego przerzucanych wojsk. Przedsięwzięcie się wszystkie niezbędne kroki dla obezwładnienia środków ogniowych nieprzyjaciela w rejonie zawczasu przygotowanej obrony w czasie przelotu wojsk desantowych.

Dowodzenie pododdziałami lotnictwa transportowego powinno być scentralizowane w tym celu, aby można było skutecznie wykorzystywać je do rozśrodkowania tych pododdziałów, które przerwały się na tyły nieprzyjaciela lub opanowały wyznaczony obiekt. Jeżeli w początkowym okresie natarcia wojska desantowe nie są wykorzystywane do działania z powietrza, wówczas mogą one znajdować się w odwodzie, który będzie wykorzystany do wzmocnienia wojsk prowadzących walkę lub do rozwinięcia powodzenia osiągniętego przez wojska naziemne przy przełamaniu zawczasu przygotowanej obrony nieprzyjaciela.

Natarcie z forsowaniem przeszkody wodnej (rys. 17). Podczas forsowania przeszkody wodnej pododdziały rozpoznawcze wojsk desantowych są wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania w celu ustalenia liczebności i rozmieszczenia wojsk nieprzyjaciela oraz wybrania punktów przeprawowych. Jeżeli jest to możliwe, wojska desantowe opanowują przyczółek, zanim nieprzyjaciel zdąży przejść do obrony przeszkody wodnej. Rubież wodna nie jest przeszkodą dla wojsk desantowych, jednak utrudnia przerzucenie ciężkiego sprzętu bojowego, który nie może być przewieziony za pomocą śmigłowców (samolotów). Po-

Rys. 17. Wykorzystanie lotnictwa transportowego w natarciu z forsowaniem przeszkody wodnej

ciadanie w dyspozycji wojsk desantowych może zmusić nieprzyjaciela do osłabienia obrony przeszkody wodnej w celu wzmocnienia obrony obiektów na woich tyłach.

Wojska desantowe opanowują w rejonie przeprawy dogodne odcinki terenu, w celu zabezpieczenia przeprawy sił głównych. Powinny one przybyć zawczasu do wyznaczonych im rejonów, w celu ubezpieczenia sił głównych przed uderzeniem kontratakującego nieprzyjaciela w czasie przeprawy przez rzekę wodną. Prócz tego, w czasie opanowywania przyczółka wojskom desantowym stawia się zadanie odcięcia dróg wycofania się nieprzyjaciela i podejścia jego odwodów. Wykorzystanie lotnictwa transportowego do przerzucania wojsk i sprzętu bojowego może przyspieszyć uchwycenie i umocnienie przyczółka. Zaoszczędzenie czasu daje możliwość atakującemu rozpocząć następny etap działań zanim nieprzyjaciel zdąży wykonać uderzenie przy użyciu znacznych sił.

Wykorzystanie wojsk desantowych przy forsowaniu przeszkody wodnej umożliwia zmniejszenie stopnia inżynieryjnego zabezpieczenia forsowania. Użycie śmigłowców i samolotów ułatwia zaopatrywanie i ewakuację wojsk.

Pościg (rys. 18). Wykorzystanie wojsk desantowych umożliwia dowódcy grupy pościgowej utrzymanie lub szybkie nawiązanie styczności z nieprzyjacielem. Przy rozdziale lotnictwa transportowego, dowódca wojsk prowadzących pościg przydziela śmigłowce (samoloty) przede wszystkim tej grupie pościgowej, która wykonuje obejście nieprzyjaciela.

W wyniku szybkości działań z powietrza, wojska desantowe będą zmuszone opierać się wyłącznie na posiadanych przez siebie danych z rozpoznania. Z tej przyczyny, a także wskutek tego, że szybkość dzia-

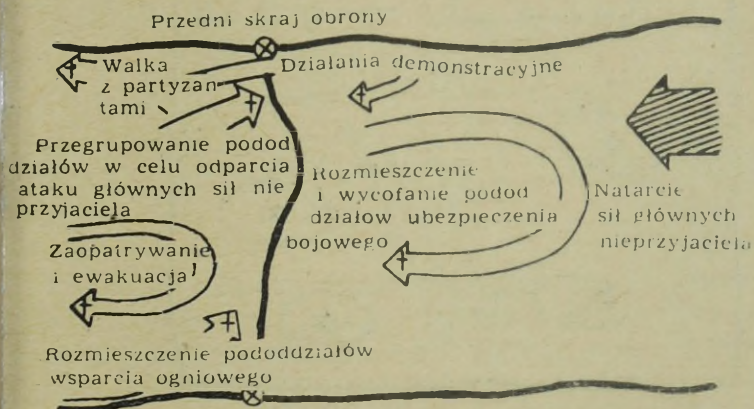

Rys. 18. Wykorzystanie lotnictwa transportowego w czasie pościgu

ń, dokładność przelotu i lądowania nabierają więk-
 szego znaczenia niż utrzymanie działań w tajemnicy,
 mogą być wykorzystywane grupy naprowadzenia lot-
 nictwa sił lądowych. Podczas prowadzenia działań z
 powietrza na dużą głębokość, zagadnienia organizacji
 łączności oraz materiałowego i technicznego zaopa-
 trzenia wymagają specjalnego omówienia.

122. Prowadzenie działań obronnych

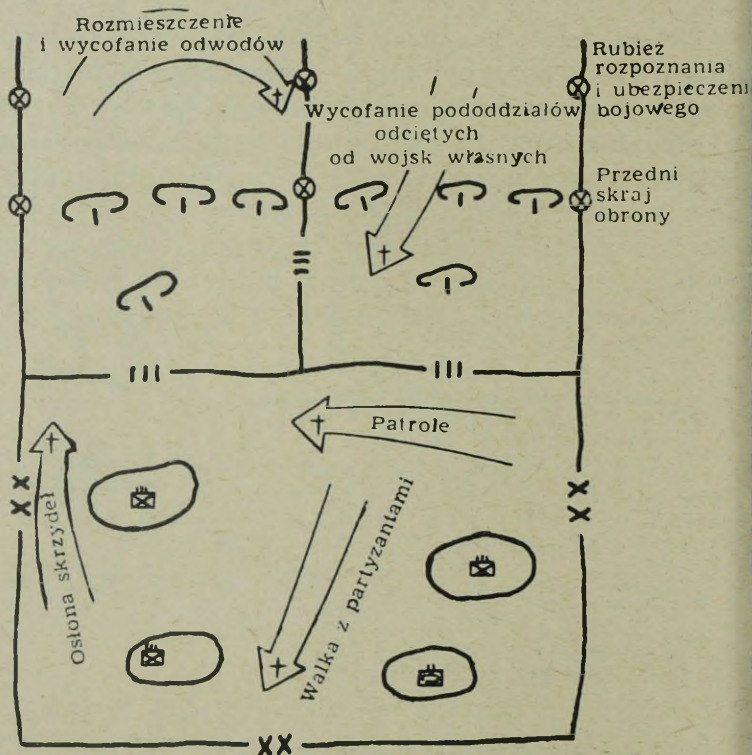
Obrona stała (rys. 19). Wymiary pasów obrony od-
 działów i związków w obronie stałej mogą być znacz-
 nie mniejsze niż podczas prowadzenia obrony rucho-
 wej i działań zaczepnych, dlatego zapotrzebowanie na
 lotnictwo transportowe przy prowadzeniu obrony
 mniejsza się. Ułatwia to organizację scentralizowa-
 nego dowodzenia lotnictwem transportowym, obsłu-
 giwanie, remont, uzupełnianie paliwa w śmigłow-
 ach (samolotach) i utrzymywanie z nimi łączności.

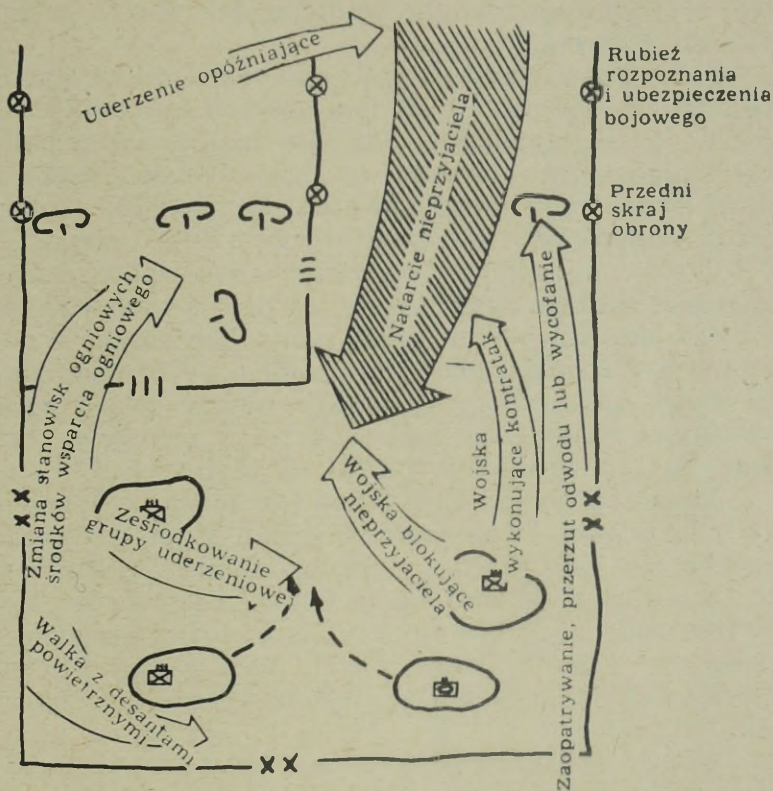
Rys. 19. Wykorzystanie lotnictwa transportowego w obronie stałej

Ustabilizowane położenie w obronie stałej zapewnia więcej czasu na przygotowanie lądowisk, rozwijanie środków remontu i uzupełnianie paliwa. Wobec niewielkiej liczby rejonów dogodnych do wykorzystania lotnictwa transportowego, planowanie materialowego i technicznego zaopatrzenia wojsk powinno być bardziej szczegółowe.

Obrona ruchowa (rys. 20 i 21). Wykorzystanie lotnictwa transportowego w działaniach bojowych

Rys. 20. Wykorzystanie lotnictwa transportowego dla potrzeb pododdziałów ubezpieczenia bojowego w obronie ruchomej

Rys. 21. Wykorzystanie lotnictwa transportowego w obronie ruchowej

wojsk prowadzących obronę ruchową zapewnia większe korzyści niż podczas prowadzenia obrony stałej, ponieważ wojska znajdują się w rozśrodkowanym ugrupowaniu bojowym. Ruchliwość lotnictwa transportowego może być decydującym czynnikiem zapewnienia wsparcia pododdziałom w obronie rucho-

wej oraz sprzyja ześrodkowaniu wojsk w celu przejścia do natarcia.

Jednak z powodu dużych odległości między pododdziałami, zwiększają się trudności w zakresie technicznego obsługiwanian, remontu, uzupełniania paliwa śmigłowców (samolotów) oraz utrzymywania z nimi łączności, a także powstaje konieczność rozwijania wysuniętych punktów uzupełniania paliwa.

W obronie ruchowej oddziały i związki otrzymują znacznie większe pasy obrony, dlatego wykorzystanie wojsk desantowych do wykonania kontrataków powinno być bardziej elastyczne. Oddziały i pododdziały wojsk lądowych powinny prowadzić rozpoznanie własnymi siłami, aby lotnictwo transportowe zachować dla zapewnienia wsparcia sił głównych.

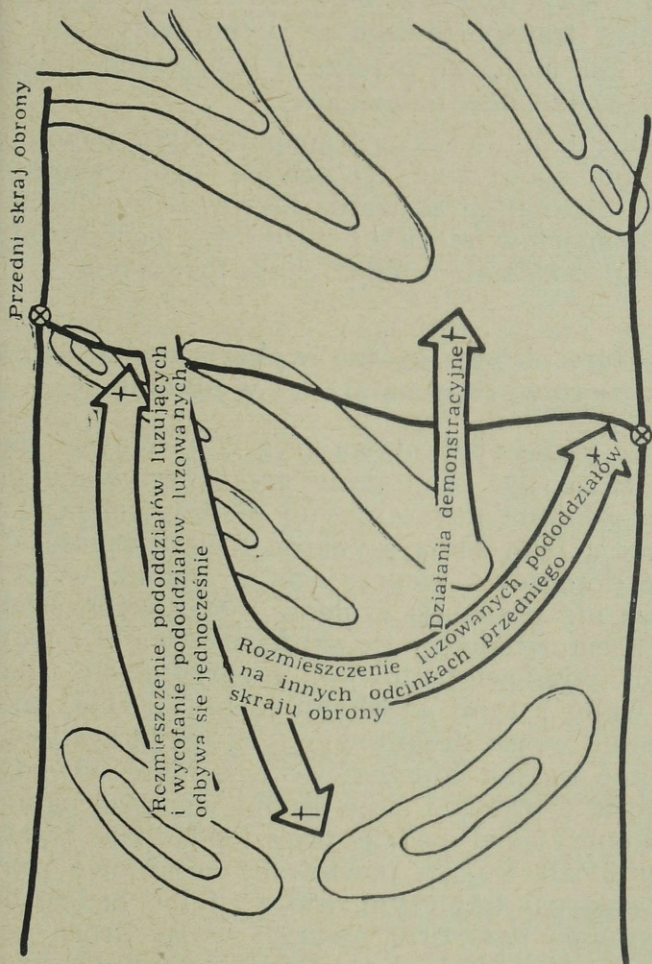
Kontratak (rys. 22). Jeżeli dowódca dysponuje pododdziałami lotnictwa transportowego, wówczas jest on w stanie osłaniać prawdopodobne kierunki podejścia nieprzyjaciela, mając w odwodzie wojska desantowe dla odparcia nieprzyjaciela usiłującego wdrzeć się w głąb obrony. Dzięki ruchliwości, odwód składający się z wojsk desantowych może być znacznie mniejszy.

Wojska desantowe znajdujące się w odwodzie oddziałów i związków mają możliwość przejścia do kontrataku z rejonu leżącego dalej od linii styczności z nieprzyjacielem niż rejon rozmieszczenia odwodów, przierzucanych naziemnymi środkami transportu. Odwody wojsk desantowych sąsiednich pododdziałów i oddziałów również mogą być ześrodkowane dla odparcia nieprzyjaciela usiłującego wdrzeć się w głąb obrony, a przez to wykonać uderzenie na nieprzyjaciela, zanim zdąży on wykorzystać początkowe powodzenie. Szczególną uwagę trzeba zwracać na organizację współdziałania z pododdziałami

wsparcia ogniowego, działającymi w rejonie włamania się nieprzyjaciela, a także z naziemnymi i desantowymi pododdziałami (oddziałami), które biorą udział w wykonywaniu kontrataku.

Jeżeli pozwala czas, wówczas zagadnienia organizacji współdziałania trzeba praktycznie przerobić z oddziałami i pododdziałami na wypadek użycia ich w kilku prawdopodobnych rejonach włamania się nieprzyjaciela. Wojska przeznaczone do wykonania kontrataku powinny być przerzucane po trasach leżących poza linią styczności z nieprzyjacielem, aby uniknąć wykrycia ich przez nieprzyjaciela i w mniejszym stopniu ograniczać prowadzenie ognia przez wojska własne. Dodatkowe omówienie tego zagadnienia zawiera § 112.

Luzowanie pododdziałów (oddziałów) pierwszego rzutu (rys. 23). Podczas luzowania pododdziałów (oddziałów) pierwszego rzutu w nocy, pierwszorzędного znaczenia nabiera ukrycie tych działań przed obserwacją nieprzyjaciela. Dlatego lotnictwo transportowe przeznaczone do przerzucania wojsk jest wysuwane nie dalej niż na pozycje zapasowe. Podczas wysuwania lotnictwa transportowego na przednie pozycje, nieprzyjaciel może wykryć luzowanie wojsk na podstawie szumu silników. Jednak w razie luzowania wojsk w dzień lub w nocy, gdy dużego znaczenia nabiera szybkość działań, przerzut wojsk przy pomocy lotnictwa transportowego może odbywać się zarówno z wysuniętych, jak i z zapasowych pozycji. Luzowane pododdziały (oddziały) powinny wybrać i oznaczyć lądowiska. Luzowanie pododdziałów (oddziałów) pierwszego rzutu jest przeprowadzane przez takie same pododdziały (oddziały), co ułatwia załadowanie wojsk do śmigłowców (samolotów) na wysuniętych lądowiskach.

Rys. 23. Wykorzystanie lotnictwa transportowego podczas luzowania pododdziałów (oddziałów) pierwszego rzutu

Jeżeli w czasie luzowania wojsk przeprowadza się działania demonstracyjne lub pozorne w celu wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd, wówczas pododdziały lotnictwa transportowego są wykorzystywane w pierwszej kolejności do przerzutu luzujących i luzowanych pododdziałów (oddziałów).

Kierowanie lotnictwem transportowym powinno bezpośrednio spoczywać na sztabie ogólnowojskowym, aby uniknąć przekazania kierownictwa lotnictwem transportowym przez luzowane pododdziały (oddziały) pododdziałom (oddziałom) luzującym.

123. Niektóre zasady ogólne wykorzystania wojsk desantowych w natarciu i w obronie

Obrona przeciwdesantowa (rys. 22). Wojska desantowe mogą być skutecznie wykorzystywane do walki z desantami powietrznymi nieprzyjaciela, ponieważ mają taką samą szybkość i elastyczność, co i wojska desantowe nieprzyjaciela. Jednak wojska desantowe nie posiadają czołgów i etatowych środków wsparcia ogniowego do skutecznej walki z wojskami powietrzno-desantowymi nieprzyjaciela. Dlatego do walki z tymi wojskami nieprzyjaciela, jako uzupełnienie wojsk desantowych, są wykorzystywane ruchome wojska uderzeniowe i ruchome odwody, włączając w to czołgi i silne środki wsparcia ogniowego. Nieprzyjaciel będzie prawdopodobnie wysadzał (wyrzucał) wojska powietrzno-desantowe przy silnym wsparciu lotniczym, które zdolne będzie do powstrzymania przerzutu naszych wojsk drogą powietrzną i lądową. Tak więc wojska desantowe, używane do walki z desantami powietrznymi, wymagają osłony lotnictwa.

Wojska desantowe mogą być skutecznie wykorzystywane do prowadzenia obrony przeciwdesantowej. Początkowo wojska desantowe wykonują patrolowanie, organizują posterunki obserwacyjne w celu wykrycia nieprzyjaciela, a następnie budują na drogach zawały w celu zatrzymania posuwania się wojsk nieprzyjaciela. Jako część ruchomego odwodu, wojska desantowe są wprowadzane do walki wtedy, gdy zostanie ustalone miejsce wysadzenia (wyrzucenia) sił głównych desantu nieprzyjaciela. Aby nie dopuścić do utracenia ważnych odcinków terenu, wojska desantowe mogą być wysadzone bezpośrednio w rejonie wysadzenia (wyrzucenia) wojsk powietrzno-desantowych nieprzyjaciela. Zastosowanie tej metody kontrataku daje możliwość osiągnięcia zaskoczenia i dezorganizowania planów nieprzyjaciela. Do ujemnych stron tej metody kontrataków należą straty wojsk w czasie wysadzania, konieczność specjalnego wyszkolenia wojsk desantowych do prowadzenia działań bojowych w nienormalnych warunkach w rejonie wysadzenia desantu i wysadzanie ich bez pomocy grup naprowadzenia lotnictwa sił lądowych. Oprócz tego w tym wypadku brakuje czasu na ustalenie położenia i możliwości nieprzyjaciela. Te strony ujemne częściowo usuwa się przez wybór zawczasu obiektów, rejonów wysadzenia desantu, lądowisk i kierunków do wykonania kontrataków na ważnych odcinkach terenu.

Walka z grupami działającymi na tyłach i partyzantami nieprzyjaciela (rys. 15 i 20). Wojska desantowe mogą być skutecznie użyte do walki z grupami działającymi na tyłach i partyzantami nieprzyjaciela. Do wykrycia z powietrza w dzień grup działających na tyłach wykorzystywane jest lotnictwo rozpoznaw-

cze. W ślad za lotnictwem rozpoznawczym posuwają się patrole wojsk desantowych, w celu skontrolowania podejrzanych odcinków terenu i zniszczenia lub wzięcia do niewoli wszystkich wykrytych grup nieprzyjaciela działających na tyłach.

W warunkach ograniczonej widoczności lotnictwo transportowe jest wykorzystywane do wysadzenia (wyrzucenia) i wsparcia placówek i patroli, szczególnie w terenie trudno dostępnym, dogodnym do działań grup nieprzyjaciela i poszczególnych osób działających na tyłach. W celu zaoszczędzenia sił i środków wojska desantowe mogą być użyte do walki z partyzantami nieprzyjaciela. W tym wypadku niewielka ilość wojsk może wykonywać patrolowanie w dużych rejonach. Odwoły wojsk desantowych mogą być wykorzystywane do zaskoczenia oddziałów partyzanckich bezpośrednio w miejscach ich rozmieszczenia, a także do wzmocnienia wojsk broniących obiektów wojskowych.

Pododdziały desantowe, wyznaczone do wzmocnienia zaatakowanych wojsk, mogą być wykorzystywane do walki z partyzantami, którzy blokują drogi podejścia i wykonują napady na urządzenia lub kolumny własnych wojsk.

Wojska desantowe mogą być wykorzystywane do wykonania uderzeń na partyzantów działających w górach, dżunglach, w błotnistym i innym trudno dostępnym terenie. Podczas prowadzenia działań bojowych, w celu okrążenia partyzantów nieprzyjaciela, wojska desantowe mogą być użyte również do blokowania prawdopodobnych dróg wycofania się partyzantów z okrążenia.

Sposób i zasady wykorzystania wojsk desantowych do walki z grupami działającymi na tyłach i z niewielkimi oddziałami partyzantów nieprzyjaciela,

są w zasadzie analogiczne do sposobów i zasad wykorzystania tych wojsk wspólnie z wojskami osłony i ubezpieczenia. Zwykle przy prowadzeniu walki z dużymi siłami partyzantów nieprzyjaciela wojska desantowe nie mają czołgów i ciężkiej artylerii, które nie wchodzi etatowo w skład wojsk desantowych. Partyzanci zwykle również nie dysponują czołgami, artylerią i naziemnymi środkami transportowymi, dlatego w walce z nimi wojska desantowe znajdują się w podobnych warunkach.

Wojska desantowe często są wykorzystywane do walki z partyzantami nieprzyjaciela, dlatego działania partyzantów i grup dywersyjnych często bywają skierowane przeciwko urządzeniom i środkom pododdziałów lotnictwa transportowego. Czynności grup naprowadzenia lotnictwa sił lądowych mogą wykonywać własne oddziały partyzantów, które przeszły specjalne przeszkolenie.

Działania bojowe w nocy. Wojska desantowe mogą być skutecznie wykorzystywane do prowadzenia wszystkich rodzajów walki w nocy, które zostały opisane w niniejszej części. Podczas prowadzenia działań bojowych w nocy, wojska desantowe są mniej wrażliwe na działanie naziemnych środków ogniowych i lotnictwa nieprzyjaciela, ponieważ nieprzyjaciel napotyka większe trudności w określeniu miejsca wysadzenia sił głównych wojsk desantowych niż podczas prowadzenia działań bojowych w dzień. Małe pododdziały wojsk desantowych, wysadzone jednocześnie w rozmaitych punktach na dużym obszarze, mogą paraliżować ruchy wojsk, dezorganizować normalną pracę środków łączności i wywoływać ogólne zamieszanie wśród wojsk nieprzyjaciela.

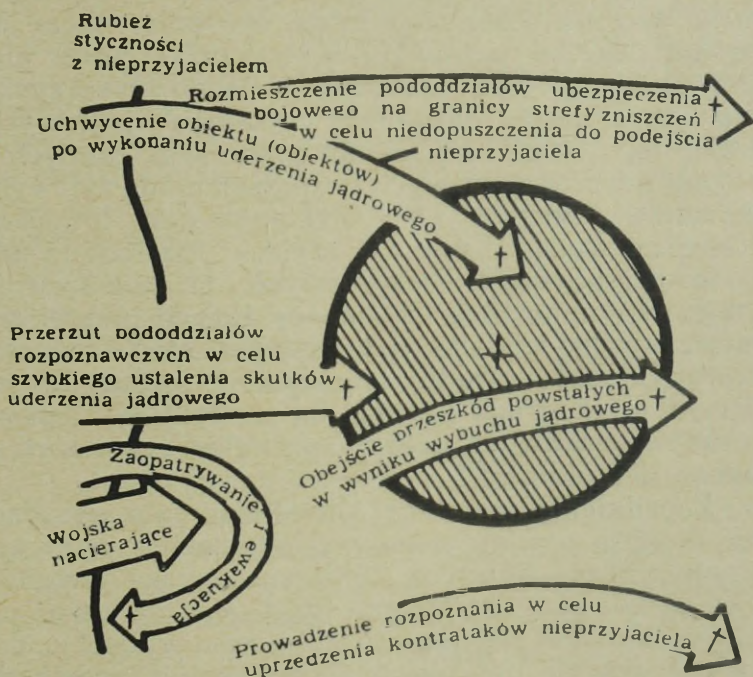
Zastosowanie desantu powietrznego wysadzanego za pomocą śmigłowców (samolotów) w nocy ma

określone strony ujemne i wymaga rozwiązania dodatkowych zagadnień. W szczególności działania takie wymagają lepszego wyszkolenia pododdziałów wojsk lądowych i lotnictwa transportowego niż podczas prowadzenia operacji w dzień. Przy wyborze rejonów wysadzenia desantu w nocy, szczególną uwagę zwraca się na takie charakterystyczne właściwości, które sprzyjają skutecznemu wysadzeniu desantu. Wobec tego, że po wysadzeniu pododdziały zwykle powinny ześrodkować się, zanim przystąpią do wykonywania otrzymanych zadań, może powstać konieczność przydzielenia im przewodników w celu udzielenia pomocy w dojściu do rejonu zbiórki. Dla kierowania przelotami i lądowaniem śmigłowców (samolotów) w nocy, w rejonach wysadzenia desantu i na lądowiskach potrzebna będzie większa ilość grup na prowadzenia lotnictwa sił lądowych i innych specjalnych nawigacyjnych środków lotniczych niż w dzień.

Czas na wysadzenie desantu i odległości między grupami śmigłowców (samolotów) lądujących w jednych i tych samych rejonach są zwiększone. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, odległości między śmigłowcami (samolotami) w czasie przelotu nocnego zwiększa się. Wymiary lądowisk powinny być większe, a liczba śmigłowców (samolotów) w każdej grupie powinna być mniejsza niż w czasie prowadzenia operacji w dzień. Dla ułatwienia nawigacji lotniczej trasy przelotu powinny być bardziej proste. Przy planowaniu wysadzenia desantu powietrznego w nocy koniecznie trzeba uwzględnić możliwość zastosowania sztucznego oświetlenia, łącznie z wykorzystaniem środków pracujących na podczerwień, zarówno przez wojska własne, jak i wojska nieprzyjaciela.

Wykorzystanie lotnictwa transportowego i wojsk desantowych w warunkach zastosowania broni ato-

mowej (rys. 24). *Zasady ogólne.* Lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do szybkiego ześrodkowania wojsk, które rozśrodkowały się w celu obrony przed bronią atomową, stosowaną przez wojska własne lub nieprzyjaciela. W celu określenia stopnia promieniowania radioaktywnego, stanu ocalałych żołnierzy i ustalenia innych skutków zastosowania broni atomowej, niezwłocznie po wybuchu jądrowym mogą być użyte pododdziały rozpoznawcze wojsk desantowych, w tym również grupy naprowadzenia lotnictwa sił lądowych.

Rys. 24. Użycie lotnictwa transportowego w celu wykorzystania skutków uderzeń jądrowych

Wykorzystanie skutków uderzeń jądrowych wykonanych przez wojska własne. Lotnictwo transportowe może być wykorzystane do wycofania wojsk własnych, znajdujących się w styczności z nieprzyjacielem, przed zastosowaniem broni jądrowej przez wojska własne. Wojska desantowe wyznaczone do wykorzystania skutków uderzeń jądrowych mogą pokonywać przeszkody, powstałe w wyniku wybuchu jądrowego, niezależnie od miejsca położenia obiektu ich działań — w granicach lub poza granicami rejonu wykonania uderzeń jądrowych.

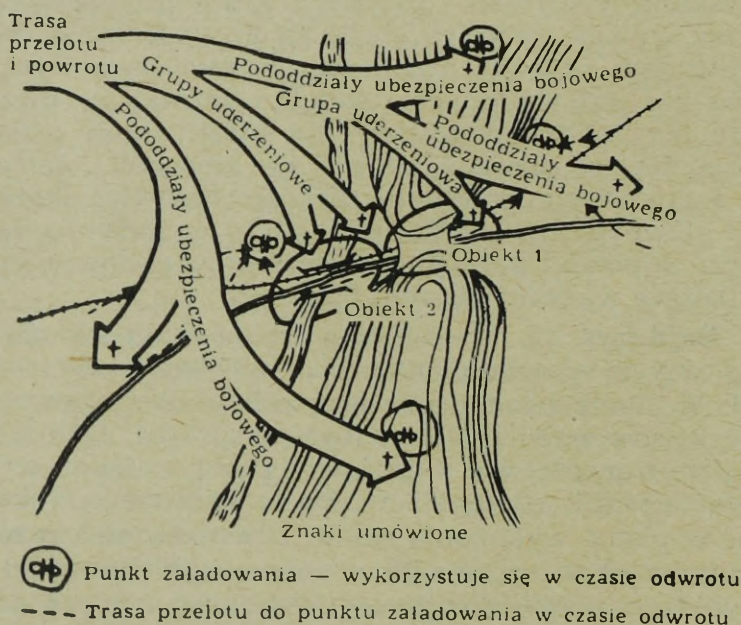
Obrona przed uderzeniami jądrowymi nieprzyjaciela. Wojska desantowe mogą być przerzucone do rejonu uderzeń jądrowych wykonanych przez nieprzyjaciela, w celu niedopuszczenia do wykorzystania przez niego skutków wybuchów jądrowych. Prócz tego mogą one szybko przerzucać rannych z rejonu uderzeń jądrowych bezpośrednio do tyłowych ośrodków medycznych. Wykorzystanie lotnictwa transportowego umożliwi szybkie rozśrodkowanie pododdziału wojsk desantowych po uchwyceniu obiektów i umożliwi osłanianie dużych przerw pomiędzy pododdziałami znajdującymi się w rozśrodkowanym ugrupowaniu bojowym. Przerzuty wojsk desantowych drogą powietrzną utrudniają nieprzyjacielowi możliwość wykrywania celów i wykonywania na nie uderzeń.

Zagadnienia specjalne. Określając czas wysadzenia desantu powietrznego w działaniach z wykorzystaniem broni jądrowej, koniecznie trzeba uwzględnić wpływ promieniowania świetlnego na wzrok pilotów, odległość od punktu zerowego wybuchu, dającą możliwość uniknięcia oddziaływania podstawowych czynników wywołujących porażenie oraz długość okresu, w ciągu którego utrzymuje się

poziom promieniowania radioaktywnego niebezpieczny dla znajdujących się tam wojsk. Przy wyborze rejonów wysadzenia desantu i dróg podejścia do nich, koniecznie trzeba uwzględnić niebezpieczeństwo skażenia terenu przez opad pyłu promieniotwórczego w wypadku zastosowania naziemnego wybuchu jądrowego. Niektóre rejonny wysadzenia desantu powietrznego mogą okazać się nieprzydatne do wykorzystania w wyniku zniszczeń i zawał utworzonych przez wybuch jądrowy. Jeśli rejon wysadzenia desantu jest skażony środkami promieniotwórczymi, wówczas wznoszony przez śmigła i wirniki pył może stanowić niebezpieczeństwo dla ludzi. Jeżeli przed rozpoczęciem operacji zmieni się kierunek wiatru, w wyniku czego powstanie niebezpieczeństwo skażenia głównych tras przelotu i rejonów wysadzenia desantu środkami promieniotwórczymi, opracowuje się zapasowe warianty działań bojowych.

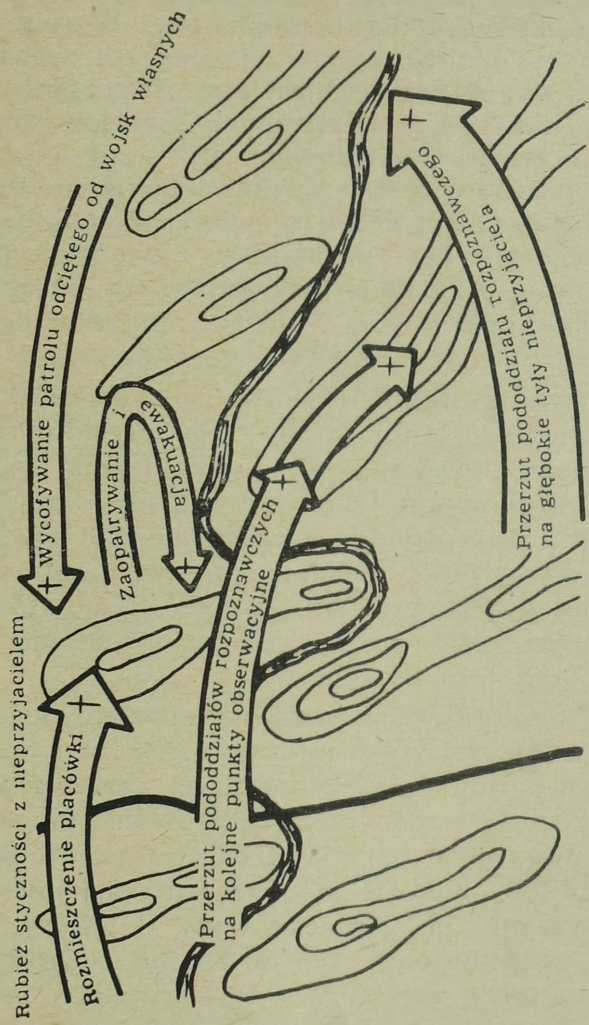
Rajd (rys. 25). Sposób planowania rajdu jest analogiczny do sposobu planowania omówionego w części III. W planie załadowania przewiduje się przerzucanie jeńców wojennych i zdobytego sprzętu. Jeśli lotnictwo transportowe musi być wykorzystane do wycofania wojsk własnych, trzeba to koniecznie wskazać w planie wykonania rajdu. Dla ułatwienia przerzutu wojsk w czasie wykonywania rajdu lub w celu wycofania wojsk, śmigłowce (samoloty) mogą pozostawać w rejonie wysadzenia desantu. Podejmując decyzję o pozostawieniu lotnictwa w rejonie wysadzenia desantu, trzeba koniecznie uwzględnić warunki maskowania, długotrwałość działań, możliwości lotnictwa nieprzyjaciela i promień działania śmigłowców (samolotów). Lądowiska mogą być wybierane w pobliżu rejonu wysadzenia desantu, aby po wyko-

naniu zadania przez pododdziały zgrupowania uderzeniowego pododdziały ubezpieczenia mogły odejść do rejonu działań bojowych pieszo. Prócz tego pododdziały wykonujące rajd mogą być podzielone na niewielkie grupy w celu spotkania się ze śmigłowcami (samolotami) w zawczasu wyznaczonym punkcie, leżącym w pewnej odległości od obiektów.

Rys. 25. Wykorzystanie lotnictwa transportowego w czasie wykonywania rajdu

Prowadzenie rozpoznania (rys. 26). Wykorzystanie lotnictwa transportowego sił lądowych do przetranszowania pododdziałów rozpoznawczych zostało omó-

Rys. 26. Wykorzystanie lotnictwa transportowego do prowadzenia rozpoznania

wione w § 111. Przy wysyłaniu pododdziałów rozpoznawczych na głębokie tyły nieprzyjaciela powinny być uwzględnione dodatkowe czynniki. W celu zdobycia danych o nieprzyjacielu i charakterze terenu może być wykorzystane lotnictwo rozpoznawcze o wysokich taktyczno-technicznych właściwościach. Koniecznie trzeba zdecydować, czy lotnictwo transportowe pozostawić, czy nie pozostawić w rejonie wysadzenia desantu. Jeżeli niewielki liczebnie pododdział rozpoznawczy jest wykorzystywany do przeprowadzenia rozpoznania dużego rejonu, może powstać konieczność użycia lotnictwa do przerzucania tego pododdziału do rozmaitych punktów.

Przy wykorzystaniu lotnictwa do tych celów należy uwzględniać trudność skrytego przelotu śmigłowców (samolotów) w rejonie wysadzenia desantu w dzień i w nocy oraz trudności w uzupełnianiu ich. W wypadku gdy pododdział rozpoznawczy powinien pozostać w rejonie wysadzenia desantu, koniecznie trzeba planować powrót śmigłowców (samolotów) w wyznaczonym czasie na miejsce dla wycofania pododdziału.

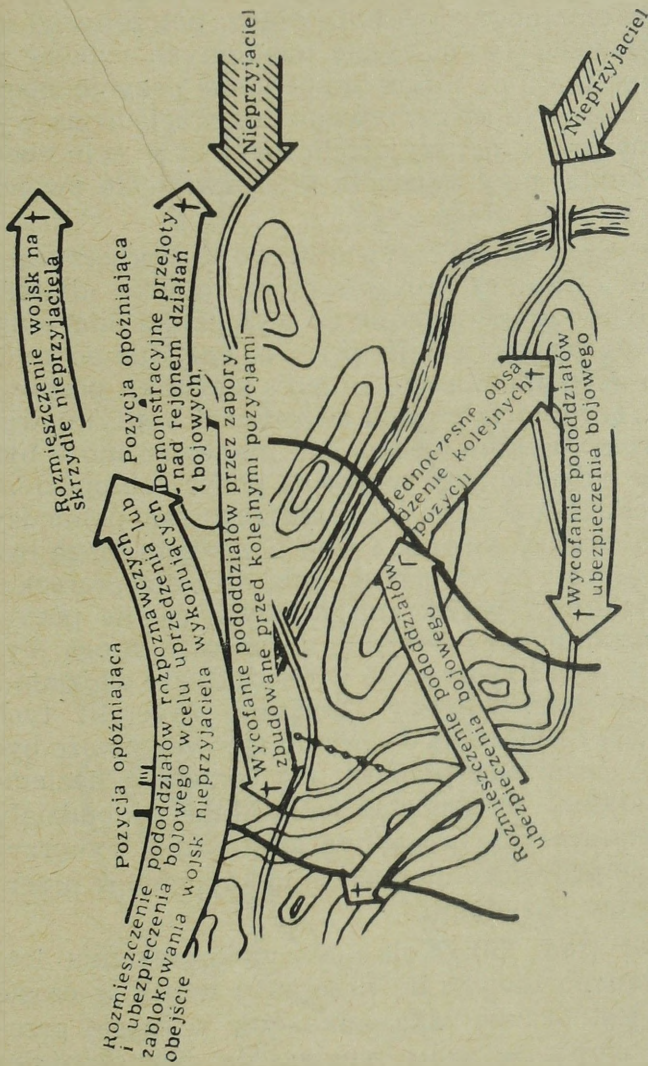
Jeżeli przerzut pododdziału rozpoznawczego do rejonu działań bojowych odbywa się w nocy lub w warunkach ograniczonej widoczności, piloci powinni umieć szybować w powietrzu, dokonywać przelotów i lądowań bez grup naprowadzenia lotnictwa sił lądowych. Jeżeli planuje się przerzut pododdziałów rozpoznawczych na głębokie tyły nieprzyjaciela, wówczas przeniesienie ich do rejonu wysadzenia trzeba koniecznie wykonywać w warunkach ograniczonej widoczności w celu ukrycia przerzutu przed obserwacją nieprzyjaciela.

124. Działania odwrotowe

Wycofanie (rys. 27). Lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do przyspieszenia wycofania, zabezpieczając wycofywanym pododdziałom większą ilość czasu na przygotowanie kolejnych pozycji. Prócz tego, wykorzystanie lotnictwa transportowego pozwala zwolnić pododdziały osłony. Przy wycofywaniu w dzień lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do przerzucania pododdziałów pierwszego rzutu z rejonów ich ześrodkowania, leżących za rubieżą działania wojsk osłony. Podczas wycofywania w nocy, kiedy koniecznie trzeba zapewnić skrytość przerzutu, lotnictwo może być wykorzystywane do przerzutu oddziałów pozostawionych do utrzymywania styczności z nieprzyjacielem, po skutecznym wycofaniu z walki sił głównych i odejściu ich do rejonu tyłowego. Pododdziały osłony, które nie mogą być przerzucone przy pomocy lotnictwa, wycofują się w tym samym czasie pieszo.

Dla osłony wycofania niektóre pododdziały wykonujące wsparcie ogniowe pozostają na swoich dotychczasowych pozycjach do tego czasu, dopóki zadania ogniowego wsparcia nie zostaną przejęte przez środki ogniowe rozmieszczone na następnych stanowiskach ogniowych. Prowadzenie tego rodzaju działań bojowych wymaga szczegółowego planowania, przeprowadzenia rozpoznania w dzień i dokładnej kalkulacji czasu. Kolejność przerzucania pododdziałów znajdujących się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem jest analogiczna do kolejności wycofywania pododdziałów odciętych od wojsk własnych (patrz § 117).

Prowadzenie działań opóźniających (rys. 28). Wojska prowadzące działania opóźniające mogą z powo-

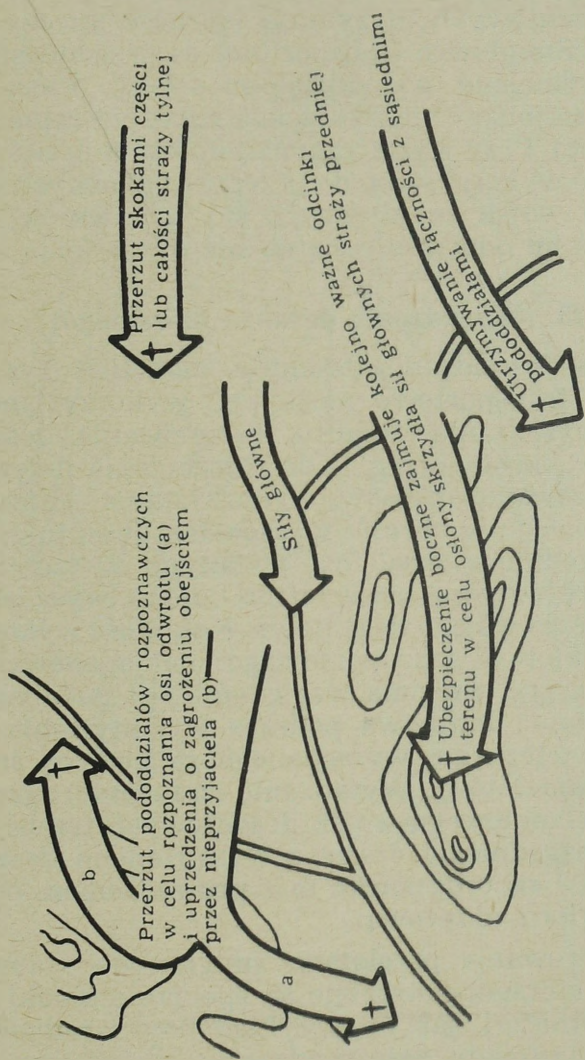

Rys. 28. Wykorzystanie lotnictwa transportowego podczas prowadzenia działań opóźniających

dzeniem wykorzystywać lotnictwo transportowe w celu maksymalnego skrócenia czasu, potrzebnego na zajęcie we właściwym czasie następnych rubieży w dogodnym terenie. Silnie umocnione pozycje opóźniające mogą być utrzymywane bez względu na wykonywany przez nieprzyjaciela manewr w celu obejścia, co zmusi nieprzyjaciela do rozwinięcia swoich sił i przejścia do ataku.

Ponieważ przy wycofywaniu wojska przerzucane drogą powietrzną są niezależne od dróg, dlatego mogą one być wykorzystane do wykonania uderzenia na skrzydło nieprzyjaciela, przez co zostanie on zmuszony do zatrzymania się, zmiany kierunku posuwania się i rozwinięcia swoich sił zamiast kontynuowania natarcia. Wykonanie takiego manewru może być połączone z działaniami wojsk na pozycjach opóźniających i oddziałów osłony, znajdujących się pomiędzy pozycjami opóźniającymi. Przed pozycjami mogą być zbudowane zapory w taki sposób, aby nie przeszkadzały działaniom wojsk znajdujących się na pozycjach opóźniających. Wojska desantowe mogą być skutecznie wykorzystywane w charakterze oddziałów osłony lub jako odwody ruchome. Przerzut tych wojsk drogą powietrzną do rejonu tyłowego może być wykonany znacznie prędzej niż przerzut naziemnymi środkami transportowymi. Małe pododdziały wojsk desantowych mogą być skutecznie wykorzystywane do prowadzenia działań nękających w przerwach między pozycjami.

Odwrót (rys. 29). Kolejność wykorzystania lotnictwa transportowego do przerzutu wojsk w czasie odwrotu jest prawie taka sama, jak w czasie przerzucania wojsk w celu nawiązania bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem. Jeżeli wojska w od-

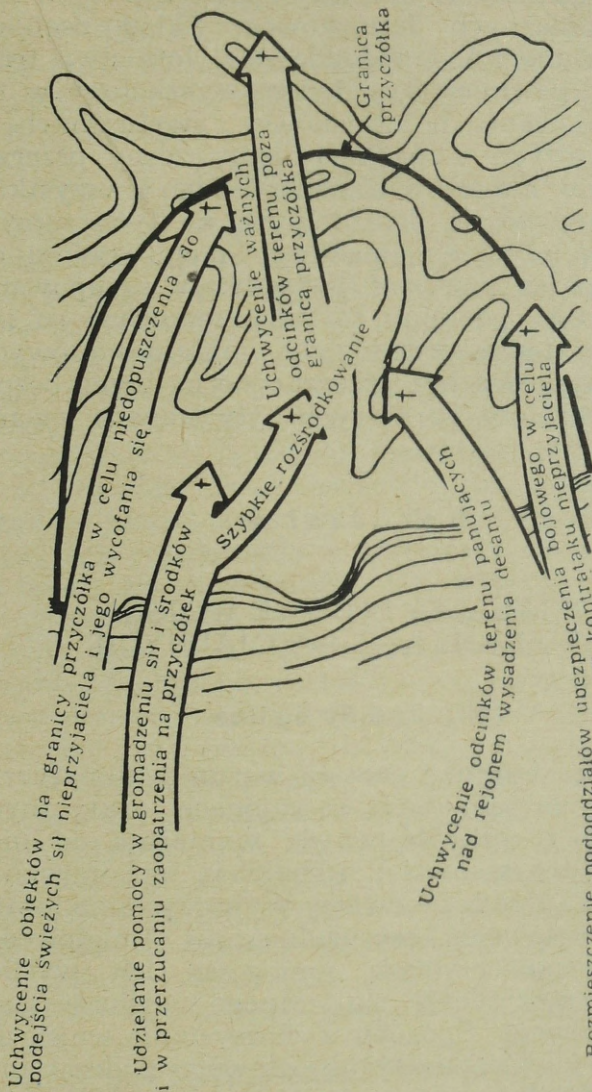
Rys. 29. Wykorzystanie lotnictwa transportowego do zabezpieczenia odwrotu

wrocie posuwają się w kilku kolumnach, posterunki wojsk desantowych utrzymują łączność między kolumnami. Śmigłowce transportowe są przede wszystkim przydzielane pododdziałom osłony, które się znajdują najbliżej nieprzyjaciela (ubezpieczenie tylne i boczne). Przy wystarczającej ilości lotnictwa może ono być wykorzystane do przerzutu głównych pododdziałów wojsk znajdujących się w odwrocie, aby umożliwić im oderwanie się od nieprzyjaciela.

125. Wysadzenie desantu morskiego

Podczas wysadzania desantów morskich (rys. 30) lotnictwo transportowe może być wykorzystane w okresie wysadzania desantu, przerzucania desantu sposobem „okręt—brzeg” i do rozszerzenia przyczółka. Opracowanie planów wykorzystania lotnictwa transportowego w okresie wysadzania desantu odbywa się zgodnie z zasadami, podanymi w części III i IV, które dotyczą uchwycenia rejonu wysadzenia desantu przez wojska desantowe. Kolejność wykorzystania lotnictwa transportowego na opanowanym przyczółku pod wieloma względami jest podobna do wykorzystania lotnictwa podczas wykonywania desantu powietrznego, wysadzanego za pomocą śmigłowców (samolotów). Wysadzanie (zrzucanie) zgrupowania uderzeniowego wojsk desantowych trzeba koniecznie uzgodnić w czasie z wysadzeniem desantu morskiego i skoordynować je z prowadzeniem ognia przez artylerię okrętową.

Do kierowania przelotami śmigłowców (samolotów) nad morzem potrzebne są specjalne środki nawigacji lotniczej, jak na przykład boje i radioelektronowe przyrządy naprowadzania zamontowane na okrętach. Liczba użytych śmigłowców (samolotów)

Rys. 30. Wykorzystanie lotnictwa transportowego w czasie wysadzenia desantów morskich

zależy od rozmiarów katapulty i innych danych taktyczno-technicznych lotniskowca. Skład osobowy wojsk desantowych i pododdziałów lotnictwa transportowego powinien być dobrze wyszkolony w zakresie załadowania na lotniskowce i startu z nich.

W niektórych wypadkach jednoczesny przerzut pododdziałów lotnictwa transportowego i wszystkich pododdziałów wojsk desantowych na tych samych lotniskowcach będzie niemożliwy. Po opuszczeniu lotniskowca przez pierwsze pododdziały zgrupowania uderzeniowego, powinny zostać przerzucone na lotniskowce następne pododdziały wojsk desantowych, o ile nie mogą one być przerzucone na brzeg bezpośrednio z okrętów, na których były transportowane.

R o z d z i a ł 4

DZIAŁANIA BOJOWE WOJSK W WARUNKACH SPECJALNYCH

126. Zasady ogólne

Charakter terenu i surowe warunki klimatyczne w górach, dżunglach i w rejonach arktycznych zmniejszają ruchliwość wojsk, wymagają od nich wielkiej wytrzymałości i utrudniają wykorzystanie uzbrojenia i sprzętu bojowego. Wykorzystanie lotnictwa transportowego, szczególnie zaś śmigłowców, ułatwia przerzut wojsk, zmniejsza ich wysiłek i stwarza możliwości skutecznego wykorzystania sprzętu bojowego. Sposoby wykorzystania wojsk desantowych i lotnictwa transportowego podczas prowadzenia działań bojowych w warunkach specjal-

nych są analogiczne do sposobów omówionych w § 119—125.

W tym rozdziale regulaminu są omówione zagadnienia planowania działań bojowych wojsk w warunkach specjalnych.

127. Działania bojowe w górach

Śmigłowce transportowe mogą przetrzucać i wysadzać pododdziały osłony na ważnych pod względem taktycznym wzniesieniach i na takie odległości, które są nieosiągalne dla wojsk przewożonych naziemnymi środkami transportu. Śmigłowce bez trudu mogą przetrzucać środki bezpośredniego wsparcia ogniowego na decydujące odcinki terenu. Lotnictwo transportowe sił lądowych może być wykorzystywane do prowadzenia obserwacji w rozległych rejonach przed wojskami własnymi i do wykonywania zadań w zakresie rozpoznania w przerwach między punktami oporu wojsk własnych. Dla pokonania pól martwych w łączności radiowej na śmigłowcach (samolotach) mogą być rozwinięte retranslacyjne stacje radiowe. Śmigłowce mogą być wykorzystane do budowy przewodowych linii łączności w rejonach niedostępnych dla innych środków.

Podczas działań bojowych w górach materiałowe i techniczne zaopatrzenie wojsk może całkowicie zależeć od lotnictwa transportowego sił lądowych. Wskutek tego, że punkty uzupełnienia przedmiotów zaopatrzenia i punkty ewakuacji mogą leżeć w dużej odległości od rubieży styczności z nieprzyjacielem, przedmioty zaopatrzenia powinny być przetrzucane bliżej wojsk własnych, tam, gdzie są potrzebne (patrz § 116).

Przy planowaniu działań bojowych w górach niezbędne jest uwzględnianie możliwości szybkiej zmia-

ny pogody. W związku z tym opracowuje się zapasowe warianty działań i wybiera pozycje zapasowe dla wojsk desantowych. Pozycje te zajmuje się w tym wypadku, kiedy wcześniej wybrane pozycje wskutek niesprzyjających warunków meteorologicznych okażą się niedostępne. Z powodu nierówności terenu rzadko można wybrać rejony wysadzenia (zrzucenia) o dużych wymiarach dla wykonania desantu powietrznego. Dlatego jeżeli do obsadzenia kilku ważnych odcinków terenu potrzebne są duże siły, wówczas przetrzut tych sił należy wykonywać koniecznie w kilku rzutach. Przy wyborze lądowisk uwzględnia się kierunek wiatru, pokrywę śnieżną i oblodzenie stoków gór (wymaga to wyładowania materiałów i wysadzenia wojsk ze śmigłowców bez lądowania); powinno być dość miejsca dla obracającego się wirnika śmigłowca. Potrzebne są grupy naprowadzenia lotnictwa sił lądowych dla oznaczenia tras przelotów i lądowisk w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów i lądowania śmigłowców (samolotów) w nocy.

Drogi podejścia i powrotu powinny być wybierane w taki sposób, aby w maksymalnym stopniu wykorzystać zalety terenu. Podczas prowadzenia działań bojowych w górach, ważne znaczenie ma wykorzystanie małych pododdziałów do prowadzenia samodzielnych działań w celu uchwycenia lub obrony wzgórz panujących nad liniami komunikacyjnymi, uchwycenia lub blokowania przełęczy i grzbietów na szlakach komunikacyjnych. Przed rozpoczęciem działań bojowych skład osobowy otrzymuje specjalne umundurowanie, a śmigłowce (samoloty) otrzymują specjalne wyposażenie. Wojska powinny dokładnie znać przepisy o użytkowaniu i pielęgnacji sprzętu specjalnego i sprzętu bojowego. Pododdziały powinny znać sposoby zbierania dostarczanych drogą po-

wietrzną przedmiotów zaopatrzenia oraz sposób wyboru, przygotowania i wykorzystania zrzutowisk, lądowisk i punktów załadowania (patrz § 5, załącznik 6).

128. Działania bojowe w dżunglach

Przy opracowywaniu planów prowadzenia działań bojowych w dżunglach, szczególną uwagę zwraca się na wykorzystanie lotnictwa transportowego sił lądowych do zwiększenia ruchliwości wojsk. Wykorzystanie lotnictwa transportowego przez pododdziały rozpoznawcze i pododdziały ubezpieczenia umożliwia im prowadzenie rozpoznania w dużych rejonach. Pozwala to dowódcy wojsk desantowych wybierać bardziej rozśrodkowane rejony (obiekty) do prowadzenia działań bojowych. Gęste zarośla w dżunglach ograniczają prowadzenie ognia przez pododdziały do celów obserwowanych w czasie ogniowego wsparcia wysadzenia (zrzutu) desantu powietrznego. Podczas wysadzania (zrzutu) desantu powietrznego, obliczonego na szybkie połączenie się z wojskami nacierającymi od czoła, głębokość wysadzenia (zrzutu) desantu powinna być niewielka. Podobnie jak w górach, również w dżunglach można wybrać jedynie niewielką liczbę rejonów wysadzenia (zrzutu) desantu powietrznego. Dlatego przerzut wojsk i sprzętu bojowego śmigłowcami, być może, trzeba będzie wykonywać w kilku rzutach. Rejony wysadzenia (zrzutu) desantu powietrznego koniecznie trzeba wybierać w pobliżu obiektów, aby wykorzystać właściwości maskujące dżungli i skrócić odległość przemarszu wojsk pieszo przez gęste zarośla. Drogi wodne są środkiem komunikacji i mogą być wykorzystane przez lotnictwo transportowe w czasie przelotu do orientacji w tere-

nie. Dlatego przy wyborze obiektów te czynniki konieczne trzeba uwzględnić.

Zaopatrywanie i ewakuacja wojsk mogą całkowicie zależeć od lotnictwa transportowego sił lądowych. W wypadku gdy działania wojsk desantowych wspierane są przez śmigłowce transportowe, nie zachodzi potrzeba rozwijania w rejonach wysuniętych dużej liczby punktów zaopatrywania. Jeśli to jest niezbędne, wówczas przed rozpoczęciem prowadzenia działań bojowych ustala się ruchomy zapas środków materiałowych pododdziału (oddziału). Przedmioty zaopatrzenia układa się na platformy w celu ułatwienia ich załadowania i wyładowania (patrz § 116).

Podczas prowadzenia działań bojowych w dżunglach mogą być stosowane następujące sposoby wysadzenia wojsk i wyładunku środków materiałowych ze śmigłowców bez lądowania: żołnierze mogą opuszczać się na linach, drabinach sznurowych lub mogą być wyrzucani na spadochronach; ładunki mogą być zrzucone w czasie przelotu śmigłowców nad rejonem wysadzenia desantu. Do oznaczania rejonów wysadzenia desantu lub zrzutu oraz do oznaczania lądowisk mogą być stosowane dymy lub płachty sygnalizacyjne. Płachty zrzucone ze śmigłowców (samolotów) dla grup naprowadzenia lotnictwa sił lądowych mogą być wykorzystywane do oznaczenia korytarzy powietrznych.

129. Działania bojowe w warunkach arktycznych

Podczas prowadzenia działań bojowych w Arktyce podstawowymi obiektami, które powinny uchwycić wojska desantowe, są urządzenia i ważne odcinki terenu panujące nad drogami dowozu i komunikacji nieprzyjaciela. Przerzucane drogą powietrzną ubezpieczenia przednie i boczne wojsk desantowych nie

będą odczuwały takiego wysiłku, jak przy posuwaniu się pieszo. Wykorzystanie śmigłowców (samolotów) zapewni pododdziałom rozpoznawczym możliwość prowadzenia rozpoznania w dużych rejonach w ciągu krótkiego dnia arktycznego.

Do prowadzenia działań bojowych w warunkach arktycznych wojska desantowe łączy się w niewielkie, zwarte grupy taktyczne. W celu uniknięcia trudności związanych z posuwaniem się na ziemi, lotnictwo transportowe może przerzucać środki wsparcia ogniowego bliżej lub bezpośrednio do rejonu działań bojowych. Koniecznie trzeba opracowywać zapasowe warianty działań bojowych, które są wykorzystywane w tych wypadkach, gdy silne wiatry lub śnieżyce przeszkodzą użyciu śmigłowców i samolotów. Przy ustalaniu czasu wysadzenia desantu powietrznego koniecznie trzeba uwzględniać krótki dzień i zorze polarne, które mogą przeszkodzić w wykorzystaniu środków łączności radiowej. W Arktyce istnieje duża możliwość wyboru rejonów wysadzenia (zrzutu) desantu powietrznego, z wyjątkiem rejonów górzystych. Wybierając drogi dojścia i powrotu śmigłowców (samolotów) należy wykorzystać zalety nierówności terenu.

W wypadku gdy dowóz środków zaopatrzenia odbywa się przy pomocy lotnictwa transportowego, wysadzenie desantu powietrznego może być przeprowadzone na większą głębokość niż to ma miejsce przy dowozie naziemnymi środkami transportu. Prócz tego, przy wykorzystywaniu lotnictwa transportowego do przerzucania środków materiałowych potrzeba mniej pośrednich organów zaopatrzeniowych, które są wrażliwe na działania grup dywersyjnych nieprzyjaciela.

Podczas wysadzania desantu powietrznego w rejonach arktycznych należy:

— oznaczyć lądowiska w taki sposób, aby można było rozpoznać je w wypadku gdy przedmioty terenowe są niewidoczne lub pokryte śniegiem;

— planować wykorzystanie środków nawigacji lotniczej, aby zabezpieczyć przeloty śmigłowców (samolotów) w tym wypadku, gdy piloci tracą orientację na skutek zlania się linii horyzontu z terenem pokrytym śniegiem.

Dla rozlokowania ludzi należy koniecznie wydawać namioty. Wojska desantowe powinny być wyposażone w przenośny sprzęt radiowy. Lotnictwo sił lądowych powinno być pod każdym względem przygotowane do działań w warunkach zimowych. Może zajść konieczność przegrzewania silników śmigłowców (samolotów). Piloci powinni być wyszkoleni w kierowaniu samolotami wyposażonymi w podwozie na nartach, kołach i (albo) pływakach. W lecie wiele jezior i rzek w rejonach arktycznych można wykorzystać jako miejsce lądowania samolotów wyposażonych w pływaki, a w okresie zimowym — do lądowania samolotów zaopatrzonych w narty. W okresie powodzi i przymrozków wykorzystuje się samoloty transportowe na podwoziu kołowym, dla których trzeba koniecznie wybierać dogodne rejony lądowania (patrz § 5, załącznik 6).

130. Działania bojowe w pustyni

Wysoka ruchliwość, niezbędna dla pododdziałów rozpoznawczych i ubezpieczenia bojowego w czasie prowadzenia działań bojowych w pustyni, może być zapewniona poprzez przerzucanie ich drogą powietrzną. W pustyni można wybrać dostateczną liczbę

bę rejonów wysadzenia desantu, wolnych od przeszkód, których wymiary pozwalają na wysadzenie dużej ilości wojsk i sprzętu bojowego. Wskutek braku roślinności, ukryte drogi dojścia i powrotu mogą znajdować się tylko w rejonach górzystych pustyni.

Lotnictwo transportowe może być wykorzystywane do dowozu środków materiałowych, ewakuacji pododdziałów bojowych i rozpoznawczych oraz pododdziałów ubezpieczenia, w wyniku czego zmniejsza się zapotrzebowanie na środki naziemne.

Dla oznaczenia lądowisk i punktów załadowania w czasie burz piaskowych pali się ropę naftową lub podobne materiały. Ażeby ułatwić orientację w terenie na trasach przelotu i w rejonach wysadzenia (zrzutu) desantu powietrznego, grupy naprowadzenia lotnictwa sił lądowych stosują dymy, płachty sygnalizacyjne i przyrządy elektronowe (patrz § 4, załącznik 5).

CZĘŚĆ VII

SZKOLENIE BOJOWE WOJSK

Rozdział 1

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

131. Dowódca armii polowej

Dowódcy armii polowych ponoszą odpowiedzialność za szkolenie bojowe podległych im pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych oraz za korelację ich szkolenia z innymi oddziałami i pododdziałami armii polowej.

132. Dowódca wojsk desantowych

Dowódca wojsk desantowych dopilnowuje, aby podległe mu wojska były odpowiednio wyszkolone do działań w składzie wysadzanego desantu powietrznego. Szkolenie składu osobowego obejmuje: nauczanie sposobów załadowania i umocowania uzbrojenia i sprzętu bojowego, przegrupowanie wojsk, zasady

wyboru i przygotowania lądowisk i punktów załadowania, zasady bezpieczeństwa wojsk i zbiórki wojsk po wysadzeniu (zrzuceniu) desantu powietrznego.

133. Dowódca pododdziału lotnictwa transportowego sił lądowych

Dowódcy pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych ponoszą odpowiedzialność za szkolenie indywidualne i wspólne przeszkolenie pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych z pododdziałami wspieranymi rodzajów wojsk i służb.

R o z d z i a ł 2

WOJSKA DESANTOWE

134. Zasady ogólne

Oddziały i pododdziały przeznaczone do wzięcia udziału w składzie zgrupowania uderzeniowego wysadzanego desantu powietrznego powinny dążyć do osiągnięcia najwyższej gotowości bojowej. Powinny one być zdolne do prowadzenia działań zarówno w dzień, jak i w nocy. Oddziały i pododdziały mające doświadczenie w prowadzeniu zwykłych działań bojowych mogą być przerzucane drogą powietrzną po krótkim przeszkoleniu w zakresie wykonywania desantów powietrznych.

135. Zakres szkolenia

Oprócz normalnego szkolenia, indywidualne szkolenie desantowe składu osobowego obejmuje: szkolenie psychologiczne, zaznajomienie się ze śmigłowca-

mi (samolotami), umiejętność przygotowania dużych przedmiotów zaopatrzenia do załadowania i podwieszenia do śmigłowców (samolotów), sposoby załadowania i wyładowania, przedsięwzięcia w zakresie bezpieczeństwa wojsk, sposób zbiórki wojsk po wysadzeniu (zrzuceniu) desantu powietrznego. Jeżeli można liczyć się z zastosowaniem broni jądrowej przez jedną ze stron, szczególną uwagę trzeba zwrócić na szkolenie składu osobowego w zakresie sposobów obrony przed skażeniem promieniotwórczym.

Szkolenie w zakresie wysadzenia desantu powietrznego w składzie pododdziału obejmuje: nauczenie wybierania rejonów i punktów załadowania oraz organizację kierowania przelotami śmigłowców (samolotów), załadunek do śmigłowców (samolotów), sposoby masowych przerzutów i wysadzania (zrzucania) wojsk, zbiórkę po wysadzeniu (zrzuceniu) desantu powietrznego; zaznajomienie z kolejnością planowania i stosowania desantu powietrznego wysadzanego ze śmigłowców (samolotów), zaznajomienie z przedsięwzięciami w zakresie obrony przeciwpancernej oraz organizacji administracyjnego, materiałowego i technicznego zabezpieczenia wojsk.

Szkolenie dowódcze i sztabowe obejmuje: nauczenie opracowywania rozkazów do przygotowania i wysadzenia desantu powietrznego, sporządzanie załączników i tabel do przerzutu drogą powietrzną, poznanie sposobów wybierania rejonów i punktów załadowania, rejonów wysadzenia (zrzutu) desantu powietrznego i lądowisk, sposoby wyboru tras przelotów i organizację kierowania przelotami śmigłowców (samolotów); zaznajomienie z organizacją i czynnościami innych pododdziałów i oddziałów biorących udział w desancie, ze składem i sposobem wykorzy-

stywania grup naprowadzenia lotnictwa sił lądowych, kolejnością i sposobem organizacji łączności, materiałowego i technicznego zaopatrywania wojsk oraz ze sposobami prowadzenia działań bojowych.

Szkolenie przydzielonych grup (grup łączności lotnictwa z wojskami lądowymi, wysuniętego personelu naprowadzania lotnictwa, grup zabezpieczenia współdziałania z okrętami, nadbrzeżnych grup kierowania ogniem, grup rozpoznawczych i grup administracji wojskowej) odbywa się w składzie tych pododdziałów (oddziałów), do których one zostały przydzielone.

136. Kolejność szkolenia

Kolejność szkolenia w zakresie wysadzenia desantu powietrznego może być następująca:

— ogólne zaznajomienie dowódców i starszych oficerów sztabu ze specyfiką szkolenia i wysadzenia (zrzutu) desantu powietrznego, w odróżnieniu od szkolenia i prowadzenia normalnych działań bojowych;

— instruktaż indywidualny w zakresie zagadnień bezpieczeństwa wojsk, trening w załadunku i wyładunku składu osobowego, załadunku i rozładunku uzbrojenia i sprzętu bojowego oraz instruktaż w zakresie przeprowadzenia zbiórki wojsk po wysadzeniu (zrzuconiu) desantu powietrznego;

— praktyczne ćwiczenia w składzie pododdziału w zakresie załadunku i wyładunku ciężkiego sprzętu bojowego i uzbrojenia oraz zbierania ich po wysadzeniu (zrzuconiu);

— wyszkolenie składu osobowego potrzebnego do kierowania przelotami śmigłowców (samolotów) w rejonach załadunku i do układania ładunków na

ławach podnośnikowych oraz przygotowania do załadowania dużych partii przedmiotów zaopatrzenia i sprzętu bojowego o wielkich wymiarach.

Rozdział 3

PODODDZIAŁY LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO SIŁ LĄDOWYCH

137. Zasady ogólne

Powodzenie działań bojowych prowadzonych przez desant powietrzny zależy od doświadczenia składu osobowego. W procesie szkolenia w zakresie wysadzania desantu powietrznego szczególną uwagę należy zwracać na planowanie, kontrolowanie i przygotowanie pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych.

138. Szkolenie indywidualne

Oprócz normalnego szkolenia w zakresie pilotażu, szkolenie indywidualne składu osobowego pododdziałów lotnictwa transportowego sił lądowych obejmuje: zaznajomienie z kolejnością planowania działań bojowych wojsk desantowych, szkolenie w zakresie lotów grupowych w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności, wdrożenie nawyków pilotowania samolotu w składzie grupy na małej wysokości i w locie koszącym oraz nauczenie działań w ograniczonym rejonie przy maksymalnym obciążeniu samolotu (śmigłowca).

139. Szkolenie w składzie pododdziału

Szkolenie w składzie pododdziału obejmuje kierowanie pojedynczymi i grupowymi przelotami śmigłowców (samolotów) na trasie przelotu i w warunkach intensywnego ruchu w rejonach załadowania i w rejonach wysadzenia (zrzucenia) desantu powietrznego, oznaczanie śmigłowców (samolotów) w celu rozdziału ich dla załadunku.

R o z d z i a ł 4

TRENING

140. Zasady ogólne

Pożądane jest, aby w toku szkolenia w zakresie wysadzania desantu powietrznego wojska przerabiały ćwiczenia praktyczne w warunkach zbliżonych do sytuacji rzeczywistej. Jeśli na to pozwala czas i sprzęt ćwiczebny, wówczas praktyczne ćwiczenia prowadzi się w składzie od plutonu do grupy bojowej.

141. Szkolenie specjalne

Konieczność zachowania w tajemnicy przygotowania do wysadzenia desantu powietrznego oraz brak niezbędnego sprzętu i specjalnie przygotowanych poligonów mogą niekiedy ograniczyć zakres ćwiczeń praktycznych lub mogą wymagać przeprowadzenia tych ćwiczeń przy pewnej umowności. W takich przypadkach najbardziej celowe jest przeprowadzenie ćwiczeń praktycznych z uwzględnieniem następujących zagadnień:

- zajmowanie rejonów przed załadowaniem;
- przejście do rejonu załadowania i załadowanie do śmigłowców (samolotów);
- wyładunek ze śmigłowców (samolotów);
- organizacja łączności;
- kolejność przechodzenia do rejonów zbiórki i organizacja dowodzenia wojskami po wysadzeniu desantu;
- prowadzenie działań bojowych zgodnie z planem walki;
- zaopatrywanie i ewakuacja.

ZAŁĄCZNIKI

1872

DANE TAKTYCZNO-TECHNICZNE ŚMIGŁOWCÓW
I SAMOLOTÓW LOTNICTWA TRANSPORTOWEGO
SIŁ LĄDOWYCH

1. Zasady ogólne

Zamieszczone tu dane taktyczno-techniczne śmigłowców i samolotów lotnictwa sił lądowych są przeznaczone do kierowania się nimi w praktyce.

Dopuszczalne obciążenie i największy promień działania zmieniają się znacznie, w zależności od temperatury powietrza, wysokości lotu, siły wiatru, typu śmigłowca (samolotu) i innych czynników. Dlatego należy koniecznie pamiętać o tym, że te warunki uniemożliwiają podanie takich danych o dopuszczalnym obciążeniu śmigłowców i samolotów, które by można było uważać za stałe. W procesie planowania każdej operacji, przedstawiciel pododdziału lotnictwa transportowego będzie podawał dowódcy wojsk, przerzucanych drogą powietrzną, dokładne dane o dopuszczalnym obciążeniu każdego śmigłowca i samolotu.

* Załącznik 1 pominięto.

Zamieszczone dane o maksymalnej ilości miejsc w śmigłowcach i samolotach powinny służyć jedynie jako wskazówka przy opracowywaniu planu załadowania. Dowódca wojsk przerzucanych drogą powietrzną uzgadnia z przedstawicielem pododdziału lotnictwa sił lądowych ilość miejsc, jaka może być wykorzystana do przerzucenia wojsk w celu wykonania zadania.

W załączniku 9 jest podana przykładowa ilość śmigłowców i samolotów (według typów), niezbędna do przerzucenia jednej grupy bojowej o normalnym składzie za jednym przelotem.

2. Dane taktyczno-techniczne śmigłowca H-19 ogólnego przeznaczenia (rys. 31)

Charakterystyka ogólna. Jednosilnikowy śmigłowiec ogólnego przeznaczenia.

Prędkość lotu — 148 km/godz.

Dopuszczalne obciążenie/promień działania: 690 kg/93 km; 635 kg/185 km.

Ładowność. Wymiary kabiny ładunkowej: długość — 3 m; szerokość — 1,7 m; wysokość — 1,8 m.

Łuk ładunkowy — kwadratowy, ze ślizgowymi drzwiczkami 1,02 x 1,02 m, rozmieszczony w przedniej części kabiny z prawej strony.

Udźwig przy zewnętrznym podwieszeniu ładunku — 906 kg.

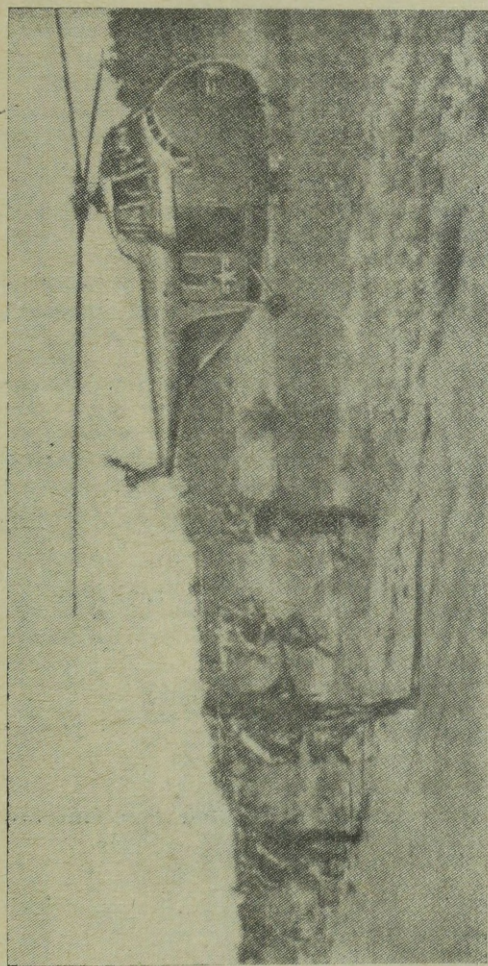
Udźwig hydraulicznej dźwigarki — 113 kg. Dopuszczalny ciężar podnoszonego ładunku — 181 kg.

Ilość miejsc dla przerzutu wojsk: maksymalna ilość miejsc — 10; maksymalna ilość noszy — 6.

Średnica wirnika — 16 m.

Maksymalny ciężar startowy — 3400 kg.

Długość lotu — 3 godz. 25 min.

Rys. 31. Śmigłowiec H-19 ogólnego przeznaczenia

3. Dane taktyczno-techniczne lekkiego śmigłowca transportowego H-21C (rys. 32)

Charakterystyka ogólna. Jednosilnikowy, lekki śmigłowiec transportowy.

Prędkość lotu — 157 km/godz.

Dopuszczalne obciążenie/promień działania: 1 360 kg/93 km; 1 090 kg/185 km.

Ładowność. Wymiary kabiny ładunkowej: długość — 6 m; szerokość dna — 1,7 m; wysokość — 1,6 m.

Luk ładunkowy — prostokątny, ze ślizgowymi drzwiczkami 1,52 x 1,18 m, rozmieszczony z lewej strony w tylnej części kabiny.

Udźwig teoretyczny przy zewnętrznym podwieszeniu ładunku do śmigłowca — 2 265 kg.

Udźwig hydraulicznej dźwigarki — 113 kg. Dźwigarka może być zamontowana w przedniej części kabiny ładunkowej z prawej strony, przed lukiem awaryjnym. Długość liny roboczej dźwigarki — 30 m.

Ilość miejsc dla przerzutu wojsk: maksymalna ilość — 20; maksymalna ilość noszy — 12.

Średnica wirnika — 13 m.

Maksymalny ciężar startowy — 6 115 kg.

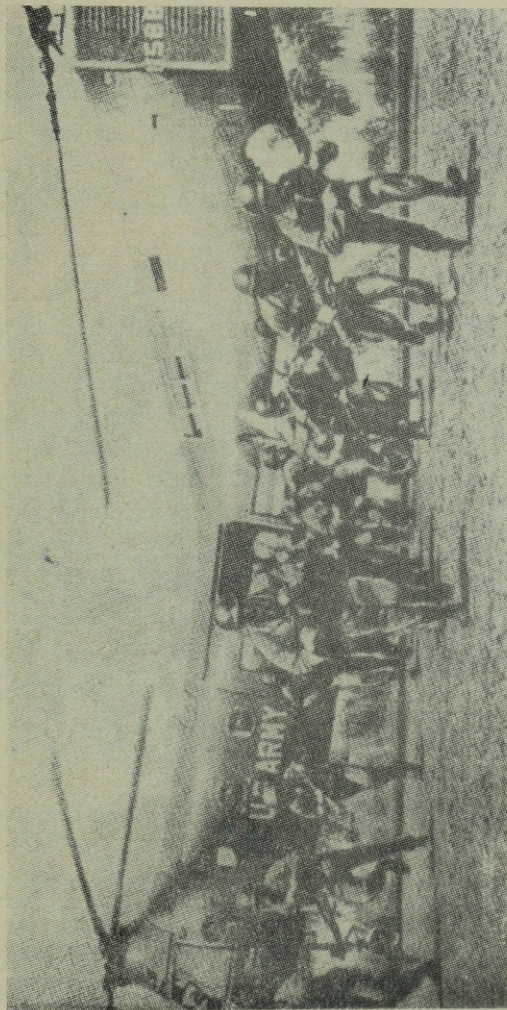
Długość lotu — 3,5 godz.

4. Dane taktyczno-techniczne lekkiego śmigłowca transportowego H-34 (rys. 33)

Charakterystyka ogólna. Jednosilnikowy, lekki śmigłowiec transportowy.

Prędkość lotu — 148 km/godz.

Dopuszczalne obciążenie/promień działania: 1 950 kg/93 km; 1 360 kg/185 km.

Rys. 32. Lekki śmigłowiec transportowy H-21C

Ładowność. Wymiary kabiny ładunkowej: długość — 3,5 m; szerokość — 1,6 m; wysokość — 1,8 m.

Uwaga. Długość kabiny ładunkowej wynosi 4,1 m, ale kabina nie jest załadowywana całkowicie, ażeby nie tarasować przejścia dla załogi.

Łuk ładunkowy o wymiarach 1,3 x 1,2 m jest rozmieszczony z prawej strony kabiny ładunkowej.

Udźwig przy zewnętrznym podwieszeniu ładunku — 1 812 kg.

Rys. 33. Lekki śmigłowiec transportowy H-34

Ilość miejsc dla przerzutu wojsk:

Maksymalna ilość miejsc — 12. W wyniku wprowadzenia przypuszczalnych przeróbek konstrukcyjnych, ilość miejsc dla pasażerów zwiększy się do 18.

Maksymalna ilość noszy — 8.

Średnica wirnika — 17 m.

Maksymalny ciężar startowy — 6024 kg.

Długotrwałość lotu — 3,5 godz.

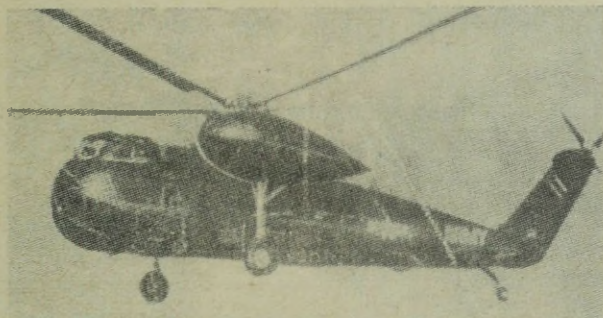
5. Dane taktyczno-techniczne średniego śmigłowca H-37

(rys. 34)

Charakterystyka ogólna. Dwusilnikowy, średni śmigłowiec transportowy.

Prędkość lotu — 185 km/godz.

Dopuszczalne obciążenie (promień działania): 2413 kg/93 km; 2083 kg/185 km.

Rys. 34. Średni śmigłowiec H-37

Ładowność:

Wymiary kabiny ładunkowej: długość — 9,2 m; szerokość — 2,3 m; wysokość — 2 m.

Łuki ładunkowe: przedni, szerokość — 2,7 m; wysokość — 2 m; boczny, szerokość — 1,7 m; wysokość — 1,8 m.

Dolny luk ładunkowy o wymiarach 1,8 x 1,2 m jest rozmieszczony pośrodku podłogi kabiny.

Urządzenia załadunkowo-wyładunkowe:

- jednoszynowy przyrząd o nośności 900 kg;
- dźwigarka elektryczna.

Udźwig przy zewnętrznym podwieszeniu ładunku — 4530 kg.

Ilość miejsc dla przerzutu wojsk:

Maksymalna ilość miejsc — 23. W rezultacie wprowadzenia zamierzonych zmian konstrukcyjnych, ilość miejsc dla pasażerów wzrośnie do 34.

Maksymalna ilość noszy — 24.

Średnica wirnika — 22 m.

Ciężar maksymalny — 14 000 kg.

Długotrwałość lotu — 1 godz. 25 min.

6. Dane taktyczno-techniczne samolotu U-1A „Otter“ ogólnego przeznaczenia (rys. 35)

Charakterystyka ogólna. Jednosilnikowy samolot ogólnego przeznaczenia, górnopłat.

Prędkość lotu — 213 km/godz.

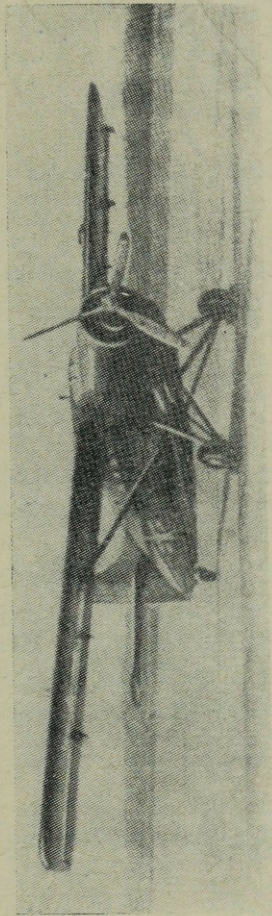
Dopuszczalne obciążenie (promień działania): 1177 kg/185 km; 724 kg/641 km.

Ładowność:

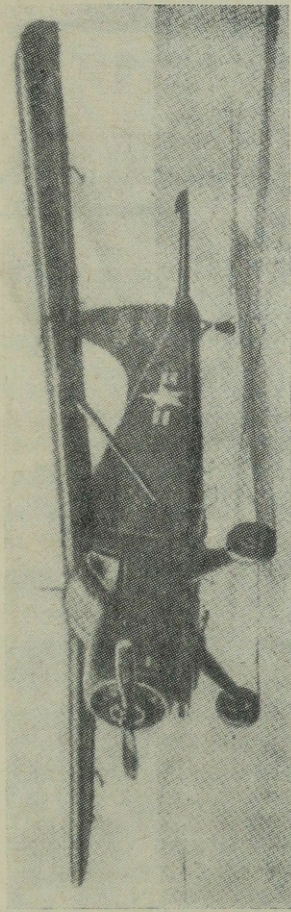
Wymiary kabiny ładunkowej: długość — 3,8 m; szerokość: w części przedniej — 1,3 m; w części tylnej — 0,96 m; wysokość — 1,5 m.

Luk ładunkowy dwudrzwiowy, o wymiarach 1,2 x 1,1 m.

Wymagana długość pasa startowego przy pełnym obciążeniu w normalnych warunkach meteorologicznych — 261 m. Wysokość przeszkód — 15 m; odległość przeszkód od pasa startowego — 522 m.

Rys. 35. Samolot U-1A „Otter“ ogólnego przeznaczenia

Rys. 36. Samolot L-20 „Beaver” ogólnego przeznaczenia

Ilość miejsc dla przerzutu wojsk:

Maksymalna ilość miejsc — 9. W rezultacie wprowadzenia zamierzonych zmian konstrukcyjnych, ilość miejsc dla pasażerów zwiększy się do 11.

Maksymalna ilość noszy — 6.

Wymiary samolotu: rozpiętość skrzydła — 17,6 m. długość ogólna — 12,7 m.

7. Dane taktyczno-techniczne samolotu L-20 „Beaver“ ogólnego przeznaczenia (rys. 36)

Charakterystyka ogólna. Jednosilnikowy samolot ogólnego przeznaczenia, górnopłat.

Prędkość lotu — 213 km/godz.

Dopuszczalne obciążenie (promień działania) — 498 kg/370 km.

Ładowność:

Wymiary kabiny ładunkowej: długość — 1,7 m; szerokość — 1,2 m; wysokość: w części przedniej — 1,2 m; w części tylnej — 1,0 m.

Luk ładunkowy: szerokość w części dolnej — 1,2 m; wysokość — 1,1 m.

Wymagana długość pasa startowego przy pełnym obciążeniu w normalnych warunkach meteorologicznych — 206 m. Wysokość przeszkód — 15 m, odległość przeszkód od pasa startowego — 291 m.

Ilość miejsc dla przerzutu wojsk:

Maksymalna ilość miejsc — 5.

Maksymalna ilość noszy — 2, plus dwóch żołnierzy potrzebujących pomocy ambulatoryjnej.

Wymiary samolotu: rozpiętość skrzydła — 14,5 m; długość ogólna — 9,2 m.

Załącznik 3

ROZKAZ BOJOWY I ZAŁĄCZNIKI DO ROZKAZU

1. Wskazówki

Wzór rozkazu bojowego i załączników do rozkazu, które są rozpatrywane w niniejszym załączniku, zostały opracowane dla grupy bojowej biorącej udział w desancie powietrznym.

Planowanie desantu powietrznego na dużą skalę, wysadzanego za pomocą śmigłowców (samolotów), przy dostatecznej ilości czasu, może być wykonane bardziej szczegółowo i dokładnie aniżeli planowanie wysadzenia niewielkich desantów powietrznych w ograniczonym czasie.

2. Wzór rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów)

Gryf tajności

1/87 gr. 6

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Rozkaz bojowy nr 12

Mapa 1:25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2; 3 i 4; 5 i 6; 7 i 8; MONTE LIMARE — 1 i 2; 3 i 4.

a) **Sytuacja**

Nieprzyjaciel. Patrz Komunikat Rozpoznawczy — załącznik A.

Wojska własne

1) 1 KA o 5.00 3.10 przechodzi do natarcia w kierunku północnym, opanowuje przyczółek na rz. DROME w celu rozwijania natarcia w kierunku północnym.

2) 10 DP (bez 1/87 gr. b.) o 5.00 3.10 przechodzi do natarcia, przełamuje obronę nieprzyjaciela, a następnie ubezpiecza natarcie 2 BrDPanc.

3) 2 BrDPanc na rozkaz sztabu korpusu przechodzi przez ugrupowanie bojowe 10 DP (o niepełnym składzie) i do 19.00 3.10 połączy się z 1/87 gr. b w celu poszerzenia przyczółka na rz. DROME.

4) Wsparcie lotnicze wykonuje 1 batalion lotnictwa transportowego sił lądowych.

5) Załącznik B — Plan-szkic działań bojowych.

Pododdziały przydzielone

1) 1 wzmocniony batalion lotnictwa transportowego sił lądowych o 18.00 2.10 zostaje podporządkowany operacyjnie 1/87 gr. b.

2) 5 pluton łączności kompanii zabezpieczenia łączności grup bojowych batalionu łączności 10DP o 18.00 2.10 przydziela się 1 gr. b.

b) Zadanie

1/87 gr. b. o 6.00 3.10. rozpoczyna wysadzanie zgrupowania uderzeniowego za pomocą śmigłowców w celu uchwycenia mostu kolejowego i mostu drogowego w okolicy LIWRONNE sur DROME (4659) i przyczółka na obydwu brzegach rz. DROME, który utrzymuje do czasu połączenia się z 2 BrDPanc; po połączeniu się z 2 BrDPanc zostaje podporządkowana operacyjnie dowódcy 2 BrDPanc; następnie na rozkaz przechodzi pod rozkazy dowódcy 10DP.

c) Wykonanie zadania

Zamiar walki. 1/87 gr. b. przerzuca się na śmigłowcach transportowych w siedmiu rzutach, mając cztery kompanie piechoty w zgrupowaniu uderzeniowym i dwa plutony piechoty kompanii C w odwodzie. Opanowuje obiekty 1, 2, 3, 4, 5 i broni przyczółka do połączenia się z 2 BrDPanc.

Kompania A. Kompanii przydziela się pluton 106 mm dział bezdrzutowych.

1) Zostaje wysadzona w wyznaczonym rejonie i opanowuje obiekt 2.

2) Broni przyczółka na wyznaczonym odcinku.

Kompania B. Kompanii przydziela się pluton rozpoznawczy.

1) Zostaje wysadzona w wyznaczonym rejonie i opanowuje obiekty 1 i 5.

2) Wydziela nie mniej niż jeden wzmocniony pluton piechoty do utrzymania mostu.

3) Broni przyczółka na wyznaczonym odcinku.

Kompania C

1) Niezwłocznie po wysadzeniu wydziela dwa plutony piechoty do odwodu grupy bojowej.

2) Zostaje wysadzona w wyznaczonym rejonie i opanowuje obiekt 4.

3) Broni przyczółka na wyznaczonym odcinku.

Kompania D

1) Zostaje wysadzona w wyznaczonym rejonie i opanowuje obiekt 3.

2) Broni przyczółka na wyznaczonym odcinku.

Bateria moździerzy

1) Wykonuje ogólne wsparcie ogniowe.

2) Załącznik C — Plan wsparcia ogniowego.

Pluton 106 mm dział bezodrzutowych — przydziela się kompanii A.

Pluton rozpoznawczy — przydziela się do kompanii B.

1 wzmocniony batalion lotnictwa transportowego sił lądowych.

1) Zapewnia przerzut 1/87 gr. b. do rejonu wysadzenia desantu.

2) Załącznik D — Plan przerzutu drogą powietrzną.

Następny rzut. O 18.00 2.10 dołącza do kompanii dowodzenia 10 DP.

Odwód grupy bojowej — dwa plutony piechoty kompanii C.

1) Znajduje się w gotowości do udzielenia pomocy kompaniom piechoty grupy bojowej w wykonaniu zadania w następującej kolejności: kompania B, kompania A, kompania D, kompania C.

2) Do czasu przybycia śmigłowców do punktu rozejścia się znajduje się w gotowości do wysadzenia w dowolnym rejonie.

Wskazówki do współdziałania

1) Załącznik E — Plan załadowania do śmigłowców.

2) Załącznik F — Tabela załadowania do śmigłowców.

3) Załącznik G — Plan połączenia się desantu z wojskami nacierającymi od czoła.

4) Załącznik H — Skład następnego rzutu i jego zadania.

5) Załącznik I — Podział sił i środków na okres walki.

6) Przydzielone pododdziały przybywają do wyznaczonych rejonów o 8.00 2.10.

d) **Zabezpieczenie materiałowo-techniczne i administracyjno-gospodarcze**

Załącznik J — Rozkaz kwatermistrzowski nr 4.

e) **Dowodzenie i łączność**

Załącznik K — Plan organizacji łączności.

Puikownik

Załączniki:

A. Komunikat rozpoznawczy.

B. Plan-szkic działań bojowych.

C. Plan wsparcia ogniowego.

D. Plan przerzutu drogą powietrzną.

E. Plan załadowania na śmigłowce.

F. Tabela załadowania na śmigłowce.

G. Plan połączenia się desantu z wojskami nacierającymi od frontu.

H. Skład następnego rzutu i jego zadania.

I. Podział sił i środków na okres walki (opracowuje się przy wykonywaniu wysadzenia desantu powietrznego).

J. Rozkaz kwatermistrzowski Nr 4.

K. Plan organizacji łączności.

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych i szkolenia bojowego

3. Wzór komunikatu rozpoznawczego

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów).

Gryf tajności

Egz. nr 3

1/87 gr. b

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Załącznik A (komunikat rozpoznawczy) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa 1:25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELMIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) **Dane o nieprzyjacielu.** Opuszczono (patrz bieżące komunikaty rozpoznawcze).

b) **Ważne dane rozpoznawcze**

1) Liczebność, rozmieszczenie, skład i numeracja wojsk nieprzyjaciela w rejonie wysadzenia desantu.

2) Stan punktów przeprowowych w bród przez rz. DROME.

3) Stan mostów na rz. DROME i dróg podejścia do nich.

c) **Zadania na prowadzenie rozpoznania i obserwacji**

1) Rozkazy dla podległych i przydzielonych pododdziałów.

W całości wszystkie podległe pododdziały w zakresie zbierania danych rozpoznawczych będą kierować się wytycznymi podanymi w § b. Oprócz tego wydaje się rozkazy na zbieranie specjalnych danych rozpoznawczych w zakresie następujących zagadnień:

— dla kompanii A — rozpoznać teren w pasie forsowania w celu wybrania punktów przeprowowych w bród przez rz. DROME dla pojazdów mechanicznych;

— dla plutonu rozpoznawczego — w rejonie wysadzenia desantu rozwinąć punkt obserwacyjny w rejonie wzgórza 639.

2) Zapotrzebowania do sztabów wyższego szczebla, sąsiednich i współdziałających oraz do pododdziałów. Zapotrzebowanie do sztabu 10 DP na szybkie wysłanie danych rozpoznawczych w zakresie:

— liczebności, rozmieszczenia, składu i numeracji wojsk nieprzyjaciela w rejonie prowadzenia działań bojowych;

— rozmieszczenia środków obrony przeciwlotniczej na trasie przelotu lotnictwa do rejonu wysadzenia desantu;

— rozmieszczenia i liczebności pododdziałów pancernych nieprzyjaciela w pobliżu rejonu wysadzenia desantu lub w rejonie działań bojowych;

— przeszkód w rejonie działań bojowych, które mogą utrudnić uchwycenie obiektu;

— właściwości maskujących terenu, które mogą być wykorzystane w czasie zbiórki i (albo) posuwania się do rejonu działań bojowych. Oprócz tego zapotrzebowanie na te dane składa się do sztabu 4 batalionu lotnictwa transportowego sił lądowych (patrz uzupełnienie 1 — Plan rozpoznania lotniczego);

— zapotrzebowanie na wykonanie zadań w zakresie rozpoznania wzrokowego zgodnie ze szkicem 1 do uzupełnienia 1.

d) Przedsięwzięcia w zakresie badania jeńców wojennych i opracowywania zdobytych dokumentów i materiałów

Jeńcy wojenni

1) Wszystkie pododdziały powinny przedsięwziąć środki w celu uzyskania od jeńców wojennych cennych wiadomości.

2) O wziętych do niewoli załogach śmigłowców (samolotów) i żołnierzach z pododdziałów pocisków raketowych niezwłocznie meldować oficerowi rozpoznawczemu grupy bojowej. Jeńców tych odsyłać do dyspozycji oficera rozpoznawczego bez wstępnych badań, jedynie sprawdzić ich tożsamość.

3) Wszystkie osoby państw niesojusznicych, do czasu wyjaśnienia ich tożsamości przez szefa wydziału rozpoznawczego sztabu 10DP, będą traktowane jako jeńcy wojenni.

4) Przetrzykiwanie jeńców wojennych odbywa się zgodnie ze stale obowiązującą instrukcją.

Zdobyte dokumenty

1) Dokumenty znalezione w zestrzelonych śmigłowcach i samolotach, lub odebrane od jeńców wojennych należących do sił powietrznych, wysyła się w specjalnym pakiecie jednocześnie z ewakuacją jeńców wojennych.

2) Zdobyte kody, szyfry lub zaszyfrowane materiały dowolnej treści kieruje się niezwłocznie do oficera rozpoznawczego grupy bojowej.

3) Pozostałe dokumenty opracowuje się zgodnie ze stale obowiązującą instrukcją.

Zdobyty sprzęt. Tablic i żetonów ze zdobytego sprzętu nie zdejmuje się.

e) **Mapy, zdjęcia lotnicze.** Opuszczono.

f) **Przedsięwzięcia w zakresie kontrrozpoznania**

Zachowanie tajemnicy wojskowej

1) Do 00.01 2.10 numery i znaki rozpoznawcze na pojazdach mechanicznych dywizji i grupy bojowej powinny być zdjęte.

2) Instruktaż składu osobowego przeprowadzać w miarę potrzeby.

3) Po 00.01 2.10 przepustki i urlopy są zabronione.

4) Warty w rejonie rozmieszczenia pododdziału wystawia się poczynając od 00.01 2.10.

5) Mapy z sytuacją, schematy, zdjęcia lotnicze i rozkazy bojowe pododdziały zgrupowania uderzeniowego pozostawia-

ją na miejscu. Zabieranie ich ze sobą do rejonu działań bojowych jest zabronione.

Kontrola ruchu ludności cywilnej. Po 00.01 2.10 wstęp osób cywilnych na teren rozmieszczenia grupy bojowej dozwolony jest wyłącznie na podstawie specjalnego zezwolenia dowódcy grupy bojowej.

Cenzura wojskowa

- 1) Po 00.01 2.10 poczty nie przyjmuje się.
- 2) Podawanie wiadomości do prasy, publikowanie zdjęć i produkcja filmów — dozwolone jedynie na podstawie zezwolenia sztabu grupy bojowej.

Pułkownik

Uzupełnienie 1. Plan rozpoznania lotniczego (opuszczono).
Rozdzielnik A.

Za zgodność: Oficer rozpoznawczy

4. Wzór planu-szkicu działań bojowych

Gryf tajności

Egz. nr 3

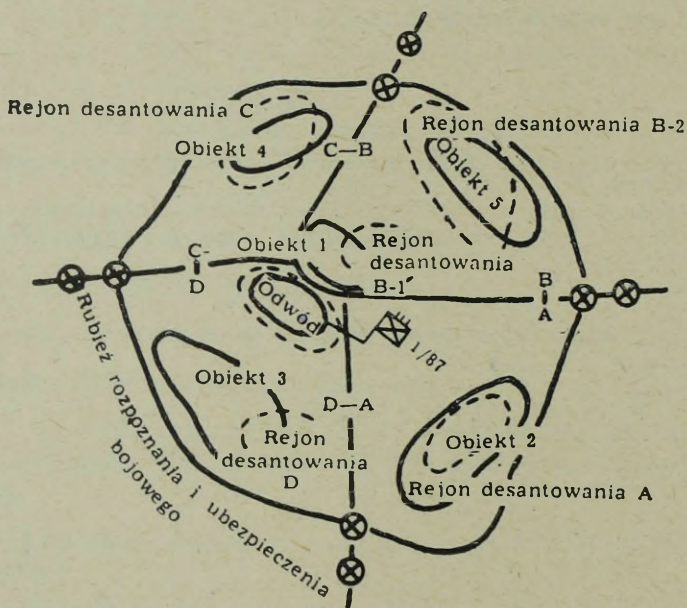
1/87 gr. b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Załącznik B (plan-szkic działań bojowych) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa: 1:25 000, Francja. Arkusze; CROIX — 1 i 2, 3 i 4,
5 i 6, 7 i 8; MONTELMIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

Pułownik

Rozdzielnik A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych i szkolenia
bojowego

5. Wzór planu wsparcia ogniowego

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów)

Gryf tajności

Egz. nr 3

1/87 gr. b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Załącznik C (plan wsparcia ogniowego do rozkazu bojowego nr 12)

Mapa 1:25 000, Francja. Arkusze; CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) Sytuacja

Nieprzyjaciel. Patrz Komunikat rozpoznawczy — załącznik A.

Wojska własne

1) 10 DP (bez 1/87 gr. b.) o 5.00 3.10 przechodzi do natarcia, przełamuje obronę nieprzyjaciela, następnie zabezpiecza natarcie 2 BrDPanc.

2) 2 BrDPanc na rozkaz sztabu korpusu przechodzi przez ugrupowanie bojowe 10 DP, do 19.00 3.10 łączy się z 1/87 gr. b. i rozszerza przyczółek na przeciwległym brzegu rz. DROME.

3) Artyleria 2 BrDPanc do czasu wprowadzenia brygady do walki wzmacnia ogień artylerii 10 DP.

4) 1/60 dywizjon 155-mm armat zabezpiecza wsparcie ogólne 10 DP. Wzmacnia ogień baterii moździerzy 1/87 gr. b. do czasu połączenia się jej z 2 BrDPanc.

5) Bateria A 2/7 dywizjonu 105 mm haubic zabezpiecza wsparcie ogólne 2 BrDPanc do czasu połączenia się jej z 1/87 gr. b. następnie wzmacnia ogień baterii moździerzy 1 gr. b.

6) Wsparcie lotnicze nacierających wojsk zabezpiecza 1 batalion lotnictwa sił lądowych.

b) **Zadanie**

1/87 gr. b. o 6.00 3.10 w składzie zgrupowania uderzeniowego zostaje wysadzona za pomocą śmigłowców, uchwytuje mosty kolejowy i drogowy w rejonie LIWRONNE sur DROME (4659), opanowuje, umacnia i broni przyczółka na brzegach rz. DROME do czasu połączenia się z 2 BrDPanc; po połączeniu się z 2 BrDPanc zostaje podporządkowana operacyjnie dowódcy tej brygady, następnie na rozkaz wraca pod rozkazy dowódcy 10 DP.

c) **Wykonanie zadania**

Zamiar walki. 1/87 gr. b. przerzucana jest na śmigłowcach transportowych w siedmiu rzutach, mając cztery kompanie piechoty w zgrupowaniu uderzeniowym i dwa plutony piechoty kompanii C w odwodzie. Opanowuje obiekty 1, 2, 3, 4, 5 i broni przyczółka do czasu połączenia się z BrDPanc.

Wsparcie lotnicze

1) 1 batalion lotnictwa sił lądowych zabezpiecza osłonę przez samoloty myśliwskie od G-20 do G+90 na trasach przelotu i powrotu śmigłowców (samolotów) oraz nad rejonem działań bojowych.

2) 1 batalion lotnictwa sił lądowych wyznacza samoloty myśliwsko-bombowe do wykonania uderzeń na wyznaczone cele w rejonie działań bojowych 1/87 gr. b. od G-20 do G+85.

3) 1 batalion lotnictwa sił lądowych wyznacza jeden dyżurny klucz (grupę) samolotów myśliwsko-bombowych od G-60 do czasu połączenia się 1/87 gr. b. z 2 BrDPanc+69. Zadanie określa dokładnie oficer d/s koordynacji działań lotnictwa z wojskami lądowymi do czasu przybycia do rejonu wysadzenia desantu oficera d/s koordynacji ogniowego wsparcia grupy bojowej.

4) 1 batalion lotnictwa sił lądowych wyznacza samoloty myśliwsko-bombowe do prowadzenia rozpoznania wzdłuż pa-ryskiej drogi państwowej, na północ od rubieży bezpiecznego bombardowania, od G do czasu połączenia się 1/87 gr. b. z 2 BrDPanc + 60.

5) Posterunki naprowadzenia lotnictwa taktycznego. 1/87 gr. b. rozwija jeden posterunek naprowadzenia lotnictwa taktycznego.

Wsparcie artyleryjskie

1) 1/60 dywizjon 155 mm armat samobieżnych:

— zabezpiecza wsparcie ogólne 10 DP, wzmacnia ogień baterii moździerzy 1/87 gr. b. do czasu połączenia się jej z 2 BrDPanc;

— rejon stanowisk ogniowych — zgodnie z planem-szkicem wsparcia ogniowego, uzupełnienie 1.

2) Bateria moździerzy zapewnia ogólne wsparcie ogniowe.
Wytyczne do współdziałania.

1) Rubież przerywania ognia w rejonie wysadzenia desantu — zgodnie z planem-szkicem wsparcia ogniowego, uzupełnienie 1.

2) Rubież przerywania ognia (przed linią styczności z nieprzyjacielem) — według wskazówek.

3) Rubież bezpiecznego bombardowania — zgodnie z planem-szkicem wsparcia ogniowego.

4) Oficer d/s koordynacji działań lotnictwa z wojskami lądowymi. Patrz plan-szkic wsparcia ogniowego.

5) W wypadku konieczności do tabeli planowego ognia będą wprowadzane zmiany, w celu obezwładnienia środków ogniowych nieprzyjaciela, utrudniających przelot śmigłowców.

6) Uzupełnienie 2 — Tabela planowego ognia.

7) Uzupełnienie 3 — Kolejność opisywania ześrodkowania wojsk nieprzyjaciela.

8) Uzupelnienie 4 — Grupy prowadzące ogień na żądanie.

d) **Zabezpieczenie materiałowo-techniczne i administracyjno-gospodarcze.**

1) Rozkaz kwatermistrzowski nr 4.

2) Uzupelnianie amunicji, zużytej na prowadzenie ognia, zezwala się wykonywać według norm specjalnych.

e) **Dowodzenie i łączność.** Łączność organizuje się zgodnie z punktami 1 — 12 zarządzenia do organizacji łączności sztabu 10 DP.

Pułkownik

U z u p e ł n i e n i a :

1. Plan-szkic wsparcia ogniowego (opuszczono).

2. Tabela planowego ognia (opuszczono).

3. Kolejność opisu ześrodkowania wojsk nieprzyjaciela (opuszczono).

4. Grupy prowadzące ogień na żądanie (opuszczono).

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych i szkolenia
bojowego

6. Wzór planu przerzutu drogą powietrzną

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów).

Gryf tajności

Egz. nr 3

1/87 gr. b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Załącznik D (plan przerzutu drogą powietrzną) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa 1:25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) Plan przelotu

1) Trasy przelotu do rejonu działań bojowych, powrotne i zapasowe trasy przelotu. Patrz szkic przelotu — uzupełnienie 1.

2) Ugrupowanie bojowe śmigłowców w locie — rzuty ugrupowane w kolumnę V.

3) Wysokość lotu — 25—100 stóp (8—30).

4) Prędkość lotu — 185 km/godz.

b) Dowodzenie

1) 1/87 gr. b. rozwija punkt kierowania przelotami.

2) Tabela przerzutu drogą powietrzną — uzupełnienie 2.

c) Plan wysadzenia desantu

1) Rejony wysadzenia desantu — uzupełnienie 3.

2) Sposób wysadzenia desantu — patrz tabela przerzutu drogą powietrzną, uzupełnienie 2.

3) Kierowanie wysadzaniem desantu. 1/87 gr. b. rozwija punkt kierowania przelotami (do rejonu wysadzenia desantu wysła grupy naprowadzenia lotnictwa sił lądowych).

d) Kolejność załadowania — zgodnie z planem załadowania — załącznik E do rozkazu bojowego nr 12.

Pułkownik

Uzupełnienia:

1. Szkic przelotu śmigłowców.
2. Tabela przerzutu drogą powietrzną.

3. Rejony wysadzenia desantu (opuszczono).
Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych i szkolenia
bojowego

Gryf tajności

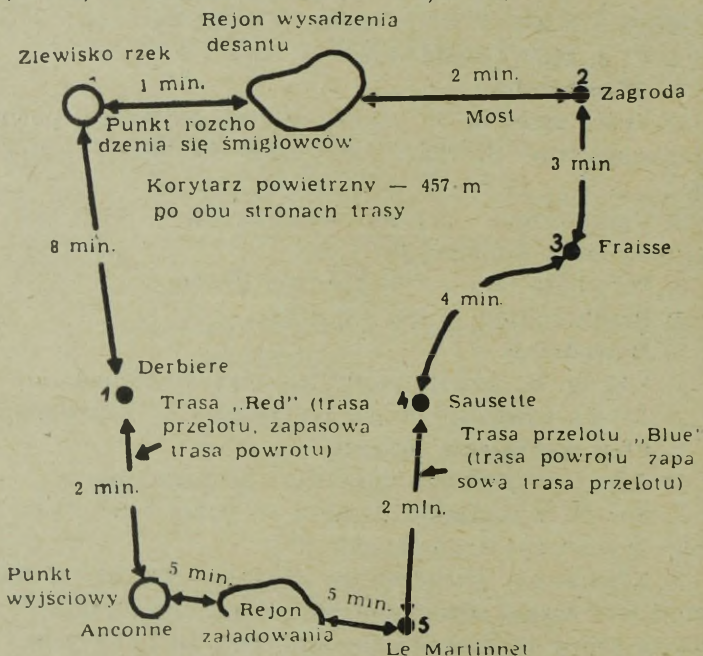
Egz. nr 3

1/87 gr. b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Mapa 1:25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4,
5 i 6, 7 i 8; MONTE LIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

Pułkownik

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych i szkolenia
bojowego

Nr rzutu	Pododdziały lot- nicwa transporto- wego sił lądow- ych	Pododdziały przerzucane drogą powietrzną	Ilość śmigłowców	Rejon załadowania	Początek załado- wania do śmig- łowców	Czas startu	Czas przechodze- nia punktu wyj- ściowego	Czas przechodze- nia pkt. rozchodz- się śmigłowców	Rejon wysadze- nia desantu	Czas wysadzenia desantu	Uwagi
1		Kompania B; pluton rozpoznawczy	28	B	5.39	5.44	5.51	5.59	B	6.00	
2		Kompania A; pluton dział bezodrzut.	28	A	5.44	5.49	5.56	6.04	A	6.05	
3		Kompania D;	21	D	5.49	5.54	6.01	6.09	D	6.10	
4		Kompania C (o nie- pełnym składzie)	15	C	5.54	5.59	6.06	6.14	C	6.15	
5	1 batalion śmigłow- ców tran- sporto- wych	Odwód grupy bojo- wej; grupa dowo- dzenia 1 gr. b. 87 pp; 2 pluton ba- terii móżdzierzy	16	C	5.59	6.04	6.11	6.19	E	6.20	
6		Bateria móżdzierzy (o niepełnym skła- dzie)	10	E	6.55	7.00	7.07	7.15	E	7.16	
7		Kompania dowodz. i obsługi (o niepeł- nym składzie)	37	E	7.00	7.05	7.12	7.20	E	7.21	

Rozdzielnik — A.

Pułkownik

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych i szkolenia bojowego

7. Wzór planu załadowania do śmigłowców (samolotów)

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów)

Gryf tajności
Egz. nr 3
1/87 gr.b.
Le PAWILLON (395365)
18.00 1.10.60

Załącznik E (plan załadowania do śmigłowców) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) Zadanie

1) 1/87 gr. b. wybiera i przygotowuje rejon załadowania (rejony zbiórki przed załadowaniem do śmigłowców i punkty załadowania) i załadowuje wojska zgodnie z planem przelotu drogą powietrzną, załącznik D do rozkazu bojowego nr 12.

2) Rejon załadowania — patrz uzupełnienie 1.

b) Załadowanie do śmigłowców

1) Dowódcy odpowiedzialni za rejony zbiórki w granicach wyznaczonych dla nich rejonów wyznaczają punkty załadowania (jeden punkt na każdą grupę śmigłowców).

2) Dowódcy odpowiedzialni za rejony zbiórki zapewniają załadowanie do śmigłowców rzutami w następującej kolejności:

- kompania A — rzut 2;
- kompania B — rzut 1;
- kompania C — rzut 4 i 5;
- kompania D — rzut 3;
- kompania dowodzenia i obsługi — rzut 6 i 7.

3) Kopię tabeli załadowania do śmigłowców wydaje się dowódcom pododdziałów śmigłowców transportowych do 12.00 2.10.

4) Na wyznaczone punkty załadowania śmigłowce przybywają grupami na 30 minut przed rozpoczęciem załadowania. Śmigłowce numeruje się zgodnie z tabelą załadowania i doprowadza się do gotowości na 25 minut przed początkiem ładowania wojsk i ładunków.

5) Ludzi i ładunki dzieli się na grupy zgodnie z kolejnością przerzutu ich na śmigłowcach. Pododdziały powinny być w gotowości na 30 minut przed początkiem ładowania ich do śmigłowców.

Pułkownik

Uzupełnienie 1. Rejon załadowania (opuszczono).
Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych
i szkolenia bojowego

8. Wzór tabeli załadowania do śmigłowców

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów)

Gryf tajności
Egz. nr 3
1/87 gr.b.
Le PAWILLON (395365)
18.00 1.10.60

Załącznik F (tabela załadowania do śmigłowców) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTE LIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

Rzut śmigłowców nr 2, rejon załadowania C, początek załadowania — 6.45, rejon wysadzenia desantu C.

Grupa śmigłowców	Pododdziały lotnic. transport. sił ląd.	Pododdziały przerzucane drogą powietrzną	Kolejn. załadow. (napisy kredą)	Posiada na pokładzie	Punkt załadowania	Lądowisko	Uwagi
C-1	1 batalion śmigłowców transportowych	Kompania C (o niepełnym składzie), grupa dowodzenia 1/87 gr. b.	1	10 ludzi kompanii C, 4 ludzi kompanii dowodzenia i obsługi	C-1	C-1	
			2	12 ludzi kompanii C, 1 drużyna 106 mm dział bezdrutowych	C-1	C-1	

Pułkownik

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych
i szkolenia bojowego

9. Wzór planu połączenia się desantu z wojskami nacierającymi od czoła

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów)

Gryf tajności

Egz. nr 3

1/87 gr.b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Załącznik G (plan połączenia się desantu z wojskami nacierającymi od czoła) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTE LIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) Sytuacja

Nieprzyjaciel. Patrz Komunikat rozpoznawczy — załącznik A do rozkazu bojowego nr 12.

Wojska własne

1) 1 KA o 5.00 3.10 przechodzi do natarcia w kierunku północnym, opanowuje przyczółek na rz. DROME w celu dalszego natarcia na północ.

2) 10 DP (bez 1/87 gr.b.) o 5.00 3.10 przechodzi do natarcia, przelamuje obronę nieprzyjaciela, następnie po przekroczeniu 2 BrDPanc przez ugrupowanie bojowe dywizji posuwa się za 2 BrDPanc i pomaga jej w wykonaniu zadania.

3) 2 BrDPanc do 19.00 3.10 połączy się z 1/87 gr.b., która zostaje podporządkowana operacyjnie dowódcy 2 BrDPanc, w punktach „Blue” i „Red” lub w zapasowych punktach „Green” i „Black”; rozszerza przyczółek na rz. DROME.

4) Uzupełnienie 1 — Szkic połączenia się z 2 BrDPanc.

Pododdziały przydzielone i podporządkowane operacyjnie. Następny rzut po otrzymaniu rozkazu zostaje podporządkowany operacyjnie dowódcy 1/87 gr.b.

b) Zadanie

1/87 gr.b. broni rejonu wysadzenia desantu w okolicy LIWRONNE sur DROME i pomaga w połączeniu się z 2 BrDPanc.

c) Wykonanie zadania

Zamiar walki. 1/87 gr.b. w składzie czterech kompanii piechoty broni rejonu wysadzenia desantu w okolicy LIWRONNE sur DROME i pomaga w połączeniu się z 2 BrDPanc prowadząc ogień z broni strzeleckiej i wykonując manewr; zajmuje punkty połączenia się z 2 BrDPanc; po połączeniu się z 2 BrDPanc zostaje jej podporządkowana operacyjnie, a po otrzymaniu rozkazu powraca do 10 DP.

Kompania A

1) Broni rejonu wysadzenia desantu na wyznaczonym dla niej odcinku do czasu przekroczenia przez jej ugrupowanie bojowe 2 BrDPanc.

2) Jest w gotowości do wyznaczenia przewodników i udzielenia pomocy 2 BrDPanc w przekraczaniu przez brygadę odcinka zajmowanego przez kompanię A.

Kompania B

1) Broni rejonu wysadzenia desantu na wyznaczonym dla niej odcinku.

2) Zajmuje punkty „Black” i „Red” wyznaczone dla połączenia się z 2 BrDPanc.

3) Znajduje się w gotowości do wyznaczenia przewodników i udzielenia pomocy 2 BrDPanc przy przekraczaniu przez brygadę odcinka zajmowanego przez kompanię B.

Kompania C (o niepełnym składzie)

1) Broni rejonu wysadzenia desantu na wyznaczonym dla niej odcinku.

2) Zajmuje punkty „Blue” i „Green” wyznaczone dla połączenia się z 2 BrDPanc.

3) Znajduje się w gotowości do wyznaczenia przewodników i udzielenia pomocy 2 BrDPanc przy przekraczaniu przez brygadę odcinka zajmowanego przez kompanię C.

Kompania D. Broni rejonu wysadzenia desantu na wyznaczonym dla niej odcinku.

Bateria moździerzy

1) Zabezpiecza ogólne wsparcie ogniowe.

2) Plan ogniowego wsparcia — załącznik C do rozkazu bojowego nr 12.

Odwód grupy bojowej (dowódca odwodu — porucznik). Znajduje się w gotowości do natarcia w kierunku południowym od granicy wysadzenia desantu, w celu uchwycenia punktów „Red” i „Blue” i udzielenia pomocy 2 BrDPanc w połączeniu się z 1/87 gr.b.

Wytyczne do współdziałania

1) 1/87 gr.b. i 2 BrDPanc nie podają sobie miejsca położenia rubieży przerwania ognia aż do czasu, gdy te rubieże nie będą pokrywać się wzajemnie.

2) Pierwszeństwo w korzystaniu z dróg w rejonie wysadzenia desantu mają oddziały i pododdziały 2 BrDPanc po połączeniu się brygady z 1/87 gr.b.

d) Zabezpieczenie materiałowo-techniczne i gospodarczo-administracyjne

Rozkaz kwatermistrzowski nr 4 — załącznik J do rozkazu bojowego nr 12.

e) Dowodzenie i łączność

1) Wykaz zarządzeń w zakresie organizacji łączności 1—12:

— po zbliżeniu się pododdziałów 2 BrDPanc na odległość wzrokową, skład osobowy 1/ 87 gr.b., znajdujący się na punktach połączenia się z 2 BrDPanc w celu oznaczenia

swego położenia w dzień wystrzeliwuje zielone rakiety przez każde pięć minut, a w nocy — rakiety białe przez każde pięć minut;

— w celu oznaczenia swego położenia pododdziały 2 BrDPanc po wyjściu do rejonu wysadzenia desantu na odległość strzału wystrzeliwują żółte rakiety przez pięć minut w dzień, a w nocy — rakiety czerwone przez pięć minut;

— zapasowy sygnał rozpoznawczy w dzień — żółty dym;

— zapasowy sygnał rozpoznawczy w nocy — sygnały świetlne podawane za pomocą latarki elektrycznej;

— skład osobowy 1/87 gr.b. na rozkaz wkłada białą opaskę na lewą rękę, a skład osobowy 2 BrDPanc — na prawą rękę;

— oficerowie łączności i współdziałania, delegowani z 1/87 gr.b. do 2 BrDPanc nawiązują łączność radiową z 1/87 gr.b.

2) Stanowiska dowodzenia — zgodnie z planem-szkicem działań bojowych — załącznik B do rozkazu bojowego nr 12.

Oś łączności 2 BrDPanc — paryska droga państwowa.

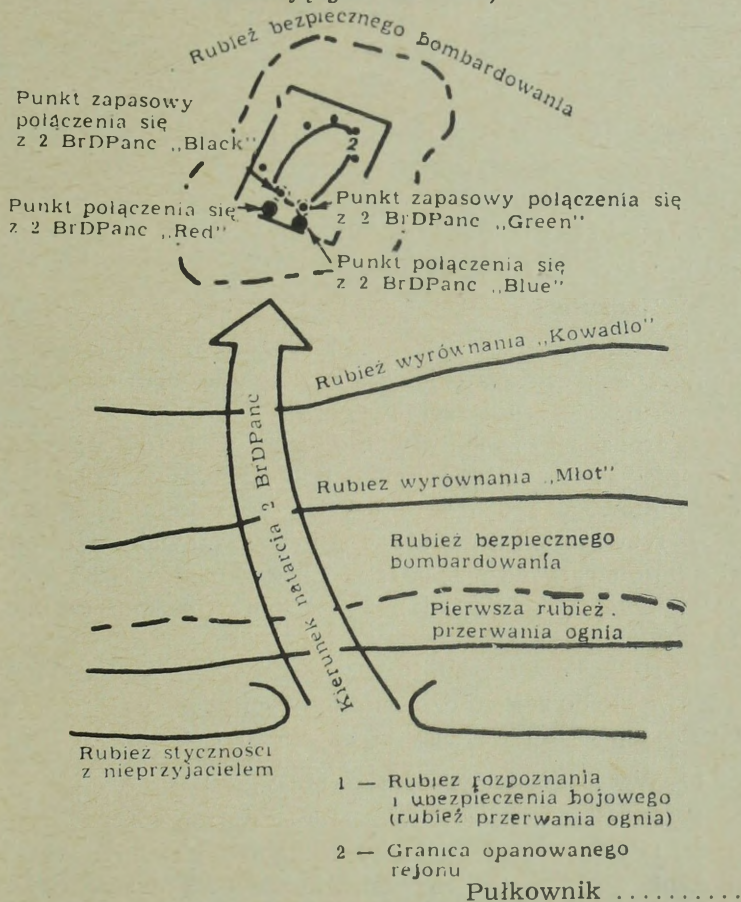
Pułkownik

Uzupełnienie 1. Szkic połączenia się z 2 BrDPanc.
Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych
i szkolenia bojowego

Gryf tajności
 Egz. nr 3
 1/87 gr.b.
 Le PAWILLON (395365)
 18.00 1.10.60

Uzupełnienie 1 (szkic połączenia się z 2 BrDPanc)
 do załącznika G (plan połączenia się desantu z wojskami
 nacierającymi od czoła)

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych
 i szkolenia bojowego

10. Następny rzut

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów)

Gryf tajności

Egz. nr 3

1/87 gr.b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

*Załącznik A (skład następnego rzutu i jego zadania)
do rozkazu bojowego nr 12*

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) Zadanie

1) Następny rzut 1/87 gr.b. wykonuje następujące zadania w zakresie materiałowego i technicznego zabezpieczenia zgrupowania uderzeniowego:

— transport, zaopatrywanie, sprawy bytowe i obsługa administracyjno-gospodarcza pododdziałów zgrupowania uderzeniowego przed wylotem ich do rejonu załadowania;

— rozwijanie punktów zaopatrywania, ewakuacji i obsługi administracyjno-gospodarczej pododdziałów 1/87 gr.b. do czasu połączenia się jej z 2 BrDPanc (przypuszczalnie do 19.00 4.10).

2) Na rozkaz sztabu 10 DP transportem samochodowym wysuwa się do rejonu działań bojowych, dołącza do 1/87 gr.b. i przystępuje do wykonania zwykłego zadania.

b) Wytyczne do współdziałania

1) Kompanie tworzą swoje rzuty następne.

2) Dowódcy pododdziałów następnych rzutów, nie później, niż do 12.00 3.10, przedstawiają dowódcy następnego rzutu 1/87 gr.b. dane o liczebności składu osobowego i uzbroje-

nia, podając ilość oficerów i szeregowców i stan podstawowego sprzętu bojowego.

3) Pododdziały następnych rzutów obsługują odpowiednie pododdziały do czasu wylotu zgrupowania uderzeniowego, następnie zostają podporządkowane operacyjnie dowódcy następnego rzutu 1/87 gr.b.

4) Następny rzut, po wylocie zgrupowania uderzeniowego, lecz nie później niż do 15.00 3.10, wychodzi do rejonu wskazanego w uzupełnieniu 1.

c) Dowodzenie i łączność

1):

— plan organizacji łączności — załącznik K do rozkazu bojowego nr 12;

— do czasu wysadzenia zgrupowania uderzeniowego następny rzut wykorzystuje łączność radiową tylko na odbiór. Z chwilą wysadzenia zgrupowania uderzeniowego zaczyna pracować łączność radiowa tyłów następnego rzutu.

2):

— o rozwijaniu stanowiska dowodzenia 1/87 gr.b. w rejonie przyszłych działań bojowych i o zwijaniu stanowiska dowodzenia w rejonie załadowania, ogłasza się przez radio;

— następny rzut 1/87 gr.b. rozwija swoje stanowisko dowodzenia o 6.00 3.10;

— pododdziały meldują o rozpoczęciu pracy na stanowisku dowodzenia następnego rzutu 1/87 gr.b.;

— dowódcą plutonu zaopatrywania i remontu kompanii dowodzenia i obsługi jest dowódca następnego rzutu 1/87 gr.b.

Pułkownik

Uzupełnienie 1. Szkic rejonu rozmieszczenia następnego rzutu 1/87 gr.b. (opuszczono).

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych
i szkolenia bojowego

11. Wzór rozkazu kwatermistrzowskiego grupy bojowej

(Załącznik do rozkazu bojowego do wykonania desantu powietrznego za pomocą śmigłowców (samolotów)

(Analogiczny do rozkazu ustnego)

Gryf tajności

Egz. nr 3

1/87 gr.b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

*Załącznik J (rozkaz kwatermistrzowski nr 4)
do rozkazu bojowego nr 12*

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

Czas strefowy (opuszcza się — gdy nie ma potrzeby).

a) **Sytuacja**

- 1) Instrukcja stale obowiązująca pozostaje bez zmian.
- 2) Uzupełnienie 1 — Indywidualne wyposażenie bojowe i zapas przedmiotów zaopatrzenia pododdziałów zgrupowania uderzeniowego.

b) **Materiałowe i techniczne zabezpieczenie**

Zaopatrywanie

- 1) Przedmioty zaopatrzenia klasy I.

Dla pododdziałów zgrupowania uderzeniowego wydaje się trzy racje dobowe, które są urzutowane następująco:

- każdy żołnierz ma 1 rację;
- na środkach transportowych pododdziałów — 1 racja;
- na środkach transportowych grupy bojowej — 1 racja.

Punkt rozdzielczy przedmiotów zaopatrzenia klasy I roz-wija się G+300 w rejonie 434226.

2) Przedmioty zaopatrzenia klasy II i IV.

Uzupełnienie 1 — Indywidualne wyposażenie bojowe i zapas przedmiotów zaopatrzenia pododdziałów zgrupowania uderzeniowego.

3) Przedmioty zaopatrzenia klasy III.

Zbiorniki paliwowe wszystkich pojazdów napełnia się paliwem do $\frac{3}{4}$ ich pojemności.

Na każdy $\frac{1}{4}$ -tonowy pojazd wydaje się dodatkowo jeden kanister benzyny o pojemności 19 l.

Punkt rozdzielczy przedmiotów zaopatrzenia klasy III rozwija się G+300 w rejonie 434226.

4) Przedmioty zaopatrzenia klasy V.

Uzupełnienie 1 — Indywidualne wyposażenie bojowe i zapas przedmiotów zaopatrzenia pododdziałów zgrupowania uderzeniowego.

Punkt rozdzielczy amunicji rozwija się G+300 w rejonie 434226.

5) Zaopatrywanie w wodę.

Dla zaopatrywania w wodę, na punkcie rozdzielczym przedmiotów zaopatrzenia klasy I znajdują się kanistry o pojemności 19 l.

Miejsce punktu zaopatrywania w wodę będzie podane.

6) Zagadnienia specjalne.

Na zapotrzebowanie przedmioty zaopatrzenia po wysadzeniu desantu można otrzymać w rejonie zaopatrywania i obsługi grupy bojowej o G+300.

7) Punkty zbiórki i ewakuacji.

Punkty zbiórki i ewakuacji rozwijają się w rejonie 434226.

8) Zdobyte materiały.

Przygotowanie i przesyłanie zdobytych materiałów odbywa się zgodnie z instrukcją stale obowiązującą.

Zdobyte środki transportowe nieprzyjaciela wykorzystuje się pod kontrolą oficera d/s tyłów grupy bojowej.

Wykorzystanie środków transportowych

1) Maskowanie światel pojazdów wprowadza się zgodnie z instrukcją stale obowiązującą.

2) Środki transportowe grupy bojowej w rejonie wysadzenia desantu przekazuje się o G+300 pod scentralizowane dowodzenie oficera d/s tyłów grupy bojowej.

Obsługiwanie i remont

Dla wykonania remontu pojazdów mechanicznych w wysuniętym rejonie grupa bojowa może na zapotrzebowanie wysłać grupy remontowe.

c) Ewakuacja medyczna i leczenie

Ewakuacja

1) Punkt medyczny grupy bojowej rozwija się w GIIN PEET (456584).

2) Dla ewakuacji rannych punkt medyczny o G+300 otrzymuje jeden śmigłowiec z 1 batalionu lotnictwa transportowego. Zapotrzebowania na transport lotniczy składa się do lekarza grupy bojowej.

3) Dla ewakuacji rannych z innych pododdziałów śmigłowce będą wydzielane na zapotrzebowania tych pododdziałów składane do lekarza grupy bojowej.

d) Skład osobowy

1) Formowane z ludności miejscowej grupy robocze powinny się znajdować pod kontrolą oficera d/s tyłów grupy bojowej. Zapotrzebowanie na przydzielenie grup roboczych składa się drogą służbową.

2) Jeńcy wojenni powinni być szybko ewakuowani do przejściowego obozu jeńców wojennych grupy bojowej w rejonie 438287, wykorzystując do tego celu dowolne posiadane środki.

e) **Administracja wojskowa i cywilna**

1) W celu udzielenia pomocy pododdziałom w rozwiązywaniu zagadnień cywilnych, grupa bojowa może wyznaczać grupy administracji wojskowej i cywilnej.

2) Ruch wszystkich miejscowych osób cywilnych przerywa się o godz. 20.30 codziennie.

f) **Różne**

1) Dla dostarczania przedmiotów zaopatrzenia, ewakuacji zabitych, jeńców wojennych, uszkodzonego i zdobytego na nieprzyjaciela sprzętu, pododdziały wybierają i przygotowują lądowiska dla śmigłowców i meldują o ich położeniu.

2) Punkty rozdzielcze w rejonie 434226 rozpoczynają pracę o G+300.

3) Rozdział i wydawanie w pododdziałach żywności, dowożonej środkami związku, rozpoczyna się z chwilą przybycia grupy bojowej do rejonu wysadzenia desantu.

Pułkownik

Uzupełnienie 1. Indywidualne wyposażenie bojowe i zapas przedmiotów zaopatrzenia pododdziałów zgrupowania uderzeniowego.

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s tyłów

Gryf tajności
Egz. nr 3
1/87 gr.b.
Le PAWILLON (395365)
18.00 1.10.60

Uzupełnienie 1 (indywidualne wyposażenie bojowe i zapas przedmiotów zaopatrzenia pododdziałów zgrupowania uderzeniowego) do załącznika J (rozkaz kwatermistrzowski nr 4) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTE LIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) Indywidualne wyposażenie bojowe składu osobowego zgrupowania uderzeniowego

Do kompletu bojowego wyposażenia indywidualnego składu osobowego zgrupowania uderzeniowego wchodzi następujące przedmioty:

- broń osobista;
- indywidualny komplet amunicji;
- hełm stalowy M1;
- bagnet z pochwą lub nóż M741;
- pas do ładownicy lub pistoletu;
- manierka ze szklanką i pokrywką;
- torba sanitarna i opatrunek osobisty;
- wyposażenie polowe;
- łopata saperska z pokrowcem;
- łyżka M1926;
- przybory toaletowe;
- indywidualna racja żywnościowa;
- dwa granaty ręczne;
- narzutka „pongo”;
- skarpetki wełniane ze wzmocnionym spodem (dwie pary).

b) Ustalona norma zapasu amunicji dla pododdziałów zgrupowania uderzeniowego

1) Każda kompania zgrupowania uderzeniowego powinna posiadać następujący wożony zapas amunicji:

— na każdego strzelca — 2 ładownice z nabojami i 2 granaty odłamkowe;

— na każdą obsługę ręcznych karabinów maszynowych — 16 magazynków amunicji;

— na każdą obsługę 88,9-mm pancernic — 5 pocisków;

— na każdą drużynę 81-mm moździerzy — 15 pocisków;

— na każdą drużynę wielkokalibrowych karabinów maszynowych — 8 skrzynek taśm z nabojami;

— na każdą drużynę 7,62-mm karabinów maszynowych — 4 skrzynki taśm z nabojami;

— na każde 106-mm działo bezodrzutowe — 6 pocisków;

— na drużynę ciężkich moździerzy — 84 pociski.

2) Zapasy amunicji według kategorii wydawane na jednostkę uzbrojenia na zapotrzebowanie:

Nazwa broni	Ilość	Ciężar (funty*)
1	2	3
Kategoria A		
7,62-mm karabin maszynowy	2 000	172
7,62-mm ręczny karabin maszynowy	1 900	176
7,62-mm karabin M1	3 840	400
12,7-mm wielkokalibrowy karabin maszynowy	800	300
7,62 mm karabin	4 320	196
Granaty	50	106
Razem		1 350

* Jeden funt = 453,6 g.

1	2	3
Kategoria B		
81-mm moździerz	100	1 250
106,7-mm moździerz	100	3 500
Razem		4 750
Kategoria C		
106-mm działo bezodrzutowe	30	1 650
88,9-mm pancernownica	15	265
Razem		1 915
Kategoria D		
Miny przeciwczołgowe M15	50	1 500
Kategoria E		
Miny przeciwpiechotne M16	100	780
Miny przeciwpiechotne M14	500	30
Rakiety oświetlające	100	140
Razem		950

Pułkownik

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s tyłów

12. Wzór planu łączności

Gryf tajności
Egz. nr 3
1/87 gr.b.
Le PAWILLON (395365)
18.00 1.10.60

Załącznik K (plan łączności) do rozkazu bojowego nr 12

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELMARE — 1 i 2, 3 i 4.

a) Sytuacja

Nieprzyjaciel

1) Nieprzyjaciel dysponuje silnymi środkami podsłuchu radiowego i zakłóceń radiowych.

2) Nieprzyjaciel posiada małowymiarową aparaturę radiową z modulowaną częstotliwością.

Wojska własne. Dla obsługi pododdziałów w czasie załadowania do śmigłowców 10 batalion łączności wyznacza ludzi i sprzęt łączności.

Pododdziały przydzielone i wydzielone. O godz. 18.00 1.10 do grupy bojowej przydziela się pluton łączności kompanii zabezpieczającej łączność grup bojowych batalionu łączności 10 DP.

b) Zadania

Pododdziały łączności zapewniają łączność 1/87 gr.b. zgodnie ze stale obowiązującą instrukcją łączności, instrukcją pracy łączności 10 DP i zgodnie z załącznikiem K, wychodząc z konkretnych warunków.

c) Wykończenie zadania

Organizacja łączności. 1/87 gr.b. rozwija i obsługuje łączność przeznaczoną dla pododdziałów w rejonie załado-

wania. 1 batalion lotnictwa transportowego wyznacza i obsługuje sprzęt radiowy, przeznaczony do utrzymywania łączności między 1/87 gr.b. i pododdziałami lotnictwa. Kierowanie przelotami śmigłowców w rejonie wysadzenia desantu zapewniają grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych. Dla kierowania działaniami bojowymi pododdziałów zgrupowania uderzeniowego, łączność w rejonie wysadzenia desantu organizuje się zgodnie ze stale obowiązującą instrukcją.

Pluton łączności kompanii zabezpieczenia łączności grup bojowych batalionu łączności 10 DP:

1) Zapewnia łączność od rejonu załadowania do sztabu 10 DP.

2) W celu przerzucenia i dołączenia do zgrupowania uderzeniowego, pluton przydziela się do następnego rzutu.

Wytyczne do współdziałania

Organizacja łączności przewodowej

1) W rejonie załadowania (patrz uzupełnienie 1 — planszkie organizacji łączności w rejonie załadowania).

2) W rejonie wysadzenia desantu — organizuje się zgodnie z instrukcją stałą, z jednoczesnym zakładaniem linii łączności do rubieży rozpoznania i ubezpieczenia bojowego.

Organizacja łączności radiowej

1) W rejonie załadowania obowiązuje cisza radiowa, z wyjątkiem wypadków, kiedy między 1/87 gr.b. i śmigłowcami w czasie przelotu do rejonu wysadzenia desantu i z powrotem trzeba koniecznie utrzymywać łączność radiową.

2) W czasie przelotu do rejonu wysadzenia desantu:

Obowiązuje cisza radiowa, z wyjątkiem:

— łączności radiowej grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych, znajdujących się w rejonie wysadzenia desantu;

- sieci radiowej lotnictwa transportowego sił lądowych
- w wypadku konieczności.

Pododdziałom zgrupowania uderzeniowego nie zezwala się korzystać ze sprzętu radiowego lotnictwa transportowego sił lądowych, z wyjątkiem wypadków nadzwyczajnych.

3) W rejonie wysadzenia desantu:

Sieci łączności dowodzenia 1/87 gr.b. rozwija się zgodnie z instrukcją stale obowiązującą.

Dla łączności ze sztabem 10 DP przed połączeniem się jej z 1/87 gr.b. rozwija się specjalną sieć łączności dowodzenia grupy bojowej.

Pododdziałom zgrupowania uderzeniowego nie zezwala się korzystać z sieci łączności grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych, z wyjątkiem wypadków nadzwyczajnych.

Sieci łączności pododdziałów rozpoznania i ubezpieczenia bojowego, grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych i odwodu 1 gr.b. zespała się w jednej sieci łączności dowództwa 1/87 gr.b.

W sieci łączności desantu powietrznego z dowództwem wojsk nacierających od czoła będzie prowadzony nasłuch do czasu połączenia się z desantem.

4) Uzupełnienie 2 — Schemat łączności radiowej.

5) Wszystkie korespondencje powinny być potwierdzane kodowymi sygnałami rozpoznawczymi.

Łączność przez gońców

1) W rejonie załadowania:

Sztab 1/87 gr.b. ma specjalną łączność przez gońców na samochodach i śmigłowcach.

Przed wyjściem z rejonów ześrodkowania wszystkie pododdziały mają specjalnych gońców na samochodach lub pieszych.

2) W rejonie wysadzenia desantu:

Łączność przez gońców wewnątrz pododdziałów, oprócz łączności ze sztabem dywizji, organizuje się zgodnie z instrukcją stale obowiązującą.

Łączność ze sztabem dywizji organizuje się przez gońców na śmigłowcach.

d) Zabezpieczenie materiałowo-techniczne i administracyjno-gospodarcze

1) Załadowanie ludzi i sprzętu łączności do śmigłowców odbywa się według tabeli załadowania.

2) Do sztabu grupy bojowej i do każdej kompanii piechoty przydziela się jednego żołnierza z pododdziałów remontowych z niezbędnym sprzętem i częściami zapasowymi.

3) Na każdą użytą radiostację obsługa powinna mieć jeden zapasowy komplet baterii.

e) Dowodzenie i łączność

1) Wprowadza się do użytku punkty 1—12 instrukcji łączności sztabu 10 DP.

2) Oficer d/s łączności grupy bojowej znajduje się przy zgrupowaniu uderzeniowym. Za koordynację pracy łączności w rejonie załadowania odpowiada przedstawiciel grupy bojowej d/s łączności, który dołącza się do następnego rzutu.

Pułkownik

Uzupełnienia: 1. Plan — szkic łączności w rejonie załadowania.
2. Schemat łączności radiowej.
3. Instrukcja pracy środków łączności.

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych
i szkolenia bojowego

Gryf tajności

Egz. nr 3

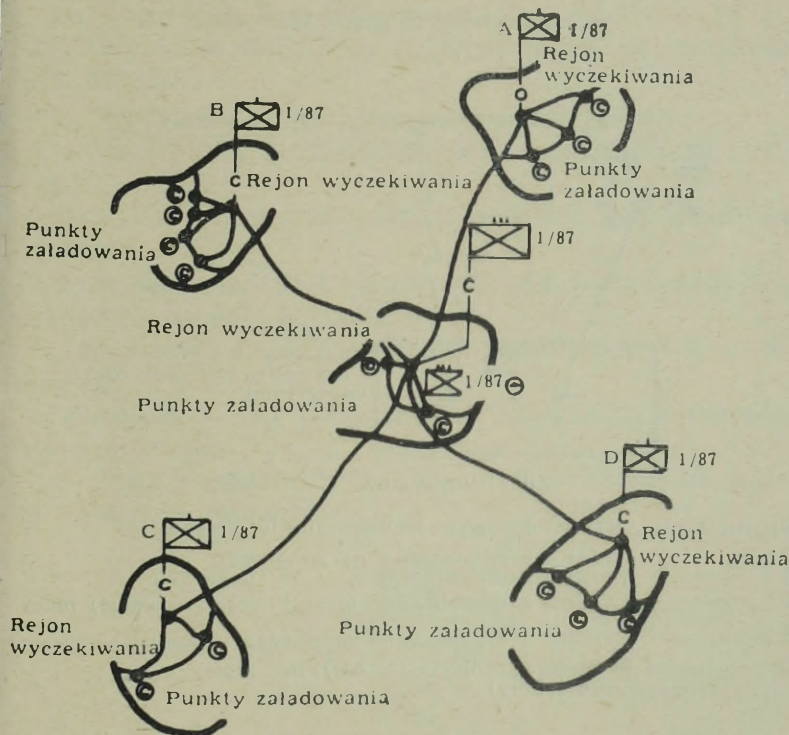
1/87 gr.b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Uzupełnienie 1 (plan — szkic organizacji łączności w rejonie załadowania) do załącznika K (plan organizacji łączności)

Mapa 1 : 25 000, Francja. Arkusze: CROIX — 1 i 2, 3 i 4, 5 i 6, 7 i 8; MONTELMIMARE — 1 i 2, 3 i 4.

Znaki umówione

● Posterunek telefoniczny

⊙ Punkt kierowania załadowaniem

Gryf tajności

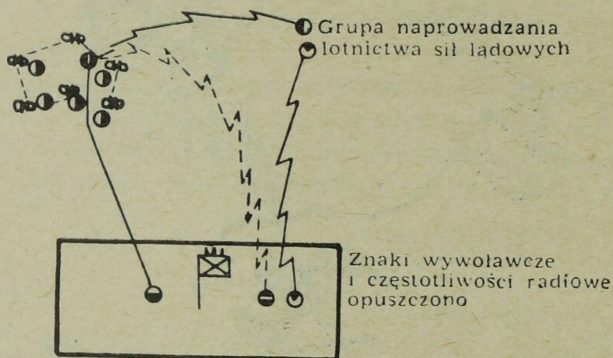
Egz. nr 3

1/87 gr.b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

Uzupełnienie 2 (schemat łączności radiowej)
do załącznika K (plan łączności)

Znaki umówione

- Radiostacja AN/VRC dowódcy pododdziału lotniczego
- ⊙ Radiostacja AN/ARC zamontowana na śmigłowcu
- ⊙ Radiostacja AN/ARC(PRC) zamontowana na śmigłowcu
- ⊖ Radiostacja AN/VRQ z modulowaną częstotliwością (średniej mocy) pododdziału piechoty
- ⊙ Radiostacja AN/GRC z modulowaną amplitudą pododdziału piechoty
- ⊙ Pomocnicza przenośna radiostacja AN/PRC małej mocy (na wyposażeniu piechoty)

Gryf tajności

Egz. nr 3

1/87 gr.b.

Le PAWILLON (395365)

18.00 1.10.60

*Uzupełnienie 3 (instrukcja pracy środków łączności)
do załącznika K (plan łączności)*

Do wykonania desantu powietrznego punkty 1—12 instrukcji stale obowiązującej 10 DP uzupełnia się następującymi danymi:

a) **Wywoławcze przy rozmowach telefonicznych:**

„Dodge” — dla grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych;

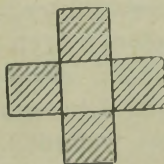
„Drag” — dla pododdziałów rozpoznania i ubezpieczenia bojowego.

b) **Wywoławcze przy rozmowach radiowych** (stosuje się w sieciach radiowych 1/87 gr.b.):

„Chancellor” — dla grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych;

„Elephant” — dla pododdziałów rozpoznania i ubezpieczenia bojowego.

c) Płachty sygnalizacyjne. „Ląduj tu — potrzebna szybka ewakuacja rannych”.

(Czerwone płachty)

DOKUMENTACJA LOTNICZA

1. Zasady ogólne

Zastosowanie podanej w tym załączniku dokumentacji lotniczej ułatwia i upraszcza wojskom desantowym zaplanowanie załadowania wojsk do śmigłowców i przerzucenie ich do rejonu wysadzenia desantu. Dokumentacja ta nie jest standartowa; poszczególne jej wzory mogą być poprawione lub pominięte, w zależności od stopnia dokładności planowania. Kiedy desant powietrzny jest wykonywany przez duże siły i kiedy dysponujemy dostateczną ilością czasu na zaplanowanie wysadzenia desantu, wówczas mogą być zastosowane wszystkie wzory dokumentacji, zaś dla planowania wysadzenia desantu powietrznego o niewielkiej sile może nie być zastosowany żaden z tych wzorów. Jednak niezależnie od liczebności wojsk biorących udział w desancie, należy stosować tylko taką dokumentację lotniczą, która jest niezbędna dla skutecznego wykonania desantu powietrznego.

2. Tabela kalkulacji potrzebnej ilości śmigłowców

a) **Przeznaczenie.** Posługiwanie się tą tabelą pomaga w określeniu potrzebnej liczby śmigłowców metodą jedno-

Sztab 1/87 gr. b.
Data 1 maj

Tabela kalkulacji potrzebnej ilości śmigłowców

Pododdziały	Skład osobowy	Dodatkowe środki materiałowe		Podstawowe rodzaje uzbrojenia i sprzętu bojowego				Ilość jednostek kalkulacyjnych	Ogółem jednostek kalkulacyjnych (rubryki 2, 4, 9)	Uwagi
		CieŜar (kg)	Ilość jednostek kalkulacyjnych	N a z w a	CieŜar (kg)	Ilość jednostek kalkulacyjnych	Ilość			
Komp. A	235	680	6,5	1/4-t. samochód	1 218	11,5	3	34,5	W tej liczbie wysunięci obserwatorzy artylerysty	
				1/4-t przyczepa 106-mm działo bezodrzutowe	482	4,5	1	4,5		
Ogółem dla 1/87 gr. b.	1 305		30,5		211	2,5	2	5	285,5	
								780,5	2 116	

Ilość jednostek kalkulacyjnych na śmigłowiec — 25.
Ilość jednostek kalkulacyjnych dla grupy bojowej — 2 116.

Potrzebna ilość śmigłowców: $\frac{2\ 116}{25} = 84$ śmigłowce.

stek kalkulacyjnych (patrz załącznik 8) i ułatwia opracowanie planów przerzutu wojsk i ładunków drogą powietrzną. Na wypełnionym blankiecie tabeli pokazane są dane o liczbie ludzi i ilości przedmiotów zaopatrzenia zgrupowania uderzeniowego (ciężar i ilość jednostek kalkulacyjnych) oraz o podstawowych rodzajach uzbrojenia i sprzętu bojowego (typy i ilość jednostek kalkulacyjnych) przerzucanych drogą powietrzną. Posiadając wypełniony blankiet tabeli kalkulacyjnej, można szybko i dokładnie określić liczbę śmigłowców potrzebną do przerzutu wojsk i podzielić przerzucane oddziały na rzuty. Tabela kalkulacji potrzebnej ilości śmigłowców nie jest składową częścią rozkazów bojowych, jednak zawarte w niej dane znajdują odbicie w rozkazach bojowych i rozkazach kwatermistrzowskich. Tabela jest opracowywana w kompanii, a tabela zbiorcza — w grupie bojowej. W celu przyspieszenia planowania pożądane jest, ażeby w tabeli kalkulacji potrzebnej ilości śmigłowców zawsze były przedstawione dokładne dane.

b) Wskazówki do wypełnienia tabeli

- 1) Nagłówek wypełnia ten sztab, który sporządza tabelę.
- 2) W tabeli wyszczególnia się wszystkie pododdziały uczestniczące w wysadzeniu desantu powietrznego.
- 3) Ilość ludzi podaje się według pododdziałów.
- 4) Ciężar dodatkowych środków materiałowych (oprócz ustalonego ładunku pododdziału przenieszonego przez skład osobowy) podaje się w rubryce 3, a ilość jednostek kalkulacyjnych — w rubryce 4.
- 5) Podstawowe rodzaje uzbrojenia i sprzętu bojowego (określa się z góry w oparciu o udźwig wykorzystywanych śmigłowców) wymienia się z podaniem niezbędnych danych.

3. Karta lotów

a) **Przeznaczenie.** Karta lotów jest zwykle sporządzana w kompanii. Przeznacza się ją do ewidencji składu osobowego.

wego przerzucanego drogą powietrzną i opracowania planu załadowania i przelotu kompanii.

b) Wskazówki do sporządzenia karty lotów

1) Dane niezbędne do wypełnienia nagłówka karty lotów, oprócz daty, bierze się z tabeli załadowania do śmigłowców. Jako datę podaje się dzień sporządzenia karty lotów.

2) Przerzucanych na śmigłowcach ludzi wymienia się w karcie lotów imiennie, z podaniem stopnia, nazwiska i inicjałów, numeru znaku osobistego tożsamości i pododdziału. Oprócz tego w rubryce „Uwagi“ wpisuje się na przykład, kto został wyznaczony na dowódcę przerzucanego pododdziału itp.

3) W karcie lotów wymienia się podstawowe rodzaje przerzucanego uzbrojenia i sprzętu bojowego.

4) Kartę lotów podpisuje dowódca kompanii.

Operacja Data

Rzut Punkt załadowania

Grupa Ładowisko

Skład osobowy

Stopień	Nazwisko, inicjały	Numer znaczka osobistego	Pododdział	Uwagi
Podpułkownik	G. X. Buck	09999	Kompania dowodzenia i obsługi 1/87 gr. b.	Dowódca przerzucanego pododdziału
Kapral	B. P. Carney	097433		Kierowca
Starszy szeregowiec	K. M. Jones	984732		Operator stacji radiolokacyjnej
Szeregowiec	X. R. Collison	237489		

Podstawowe rodzaje uzbrojenia i sprzętu bojowego

Nazwa	Ilość
1/4-t samochód ciężarowy	1
1/4-t przyczepa ze sprzętem łączności	1

Dowódca kompanii.....

**4. Wzory tabel załadowania do śmigłowców i przerzutu
wojsk i sprzętu bojowego drogą powietrzną**

Podane w załączniku 3 niniejszego regulaminu.

GRUPY NAPROWADZANIA LOTNICTWA
SIŁ LĄDOWYCH

1. Zasady ogólne

a) **Zadania.** Grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych są to specjalnie dobrani i wyszkoleni żołnierze ze składu wojsk lądowych, których podstawowym zadaniem jest udzielanie pomocy w nawigacji i kierowaniu lotnictwem sił lądowych. Grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych kompletuje się, przygotowuje i wyposaża w celu wykonania następujących zadań:

1) Rozwinięcie i obsługiwanie elektronowych i wizualnych przyrządów nawigacyjnych w celu udzielenia pomocy pilotom śmigłowców (samolotów) w osiągnięciu wyznaczonego rejonu wysadzenia lub zrzutu desantu powietrznego.

2) Zapewnienie łączności radiowej „ziemia—powietrze“ z pilotami w celu przekazywania im niezbędnych danych i wskazówek oraz organizacji kontroli na trasach przelotu.

3) Rozpoznanie rejonów wysadzenia lub zrzutu desantu powietrznego.

4) Udzielanie pomocy w czasie zbiórki wojsk desantowych po wysadzeniu desantu.

5) Prowadzenie rozpoznania promieniowania w rejonach, na które zostały wykonane uderzenia jądrowe i meldowania sytuacji, która może wywrzeć wpływ na prowadzenie działań bojowych.

b) Wykorzystanie grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych

1) Skład osobowy wykorzystywany do naprowadzania lotnictwa sił lądowych łączy się w grupy, które przy wykonywaniu konkretnego zadania mogą być wzmocnione.

2) W czasie wysadzenia desantu powietrznego, grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych wylatują do rejonu wysadzenia desantu przed zgrupowaniem uderzeniowym albo razem z nim.

W tych wypadkach, kiedy grupy naprowadzania wylatują do rejonu wysadzenia desantu przed wylotem zgrupowania uderzeniowego, dla rozwijania sieci nawigacyjnych, sieci łączności i oznaczenia punktów zbiórki potrzeba im od 10 do 30 minut.

Jeżeli grupy naprowadzania przerzucane są razem z pododdziałami wojsk desantowych, wówczas znajdują się one w składzie pierwszych pododdziałów zgrupowania uderzeniowego i udzielają pomocy przy przetrzucie do rejonu wysadzenia desantu następnych rzutów.

3) Przy dostarczaniu drogą powietrzną przedmiotów zaopatrzenia, grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych wykorzystuje się razem z wysuniętymi pododdziałami i tymi pododdziałami, które zajmują odizolowane pozycje lub znajdują się w rejonach niedostępnych.

4) W celu rozmieszczenia środków nawigacyjnych dla lotnictwa działającego nad nieznanym terenem, skład osobowy grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych może być wykorzystany w rejonach rozmieszczenia wojsk własnych. Oprócz tego grupy naprowadzania mogą być użyte do udzielenia pomocy w kierowaniu przelotami.

5) Posiadane etatowe środki łączności zapewniają grupom naprowadzania lotnictwa sił lądowych możliwość skoordynowanego kierowania lotnictwem sił lądowych w rejonach wysadzenia desantu znajdujących się w znacznej odległości jeden od drugiego.

6) Grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych są wyszkolone i wyposażone do wykonania takich zadań, jak określenie stopnia skażenia radioaktywnego terenu i ustalenia zburzeń w rejonach poddanych uderzeniom jądrowym oraz określenia skutków zastosowania broni jądrowej przeciwko nieprzyjacielowi.

7) Wykorzystywanie grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych jest pożądane przy wykonywaniu desantu powietrznego w dowolnych warunkach, szczególnie zaś w nocy i w warunkach zmniejszonej widoczności, jeżeli zastosowanie ich nie spowoduje zdemaskowania przygotowywanej operacji.

2. Organizacja i środki techniczne grup naprowadzenia lotnictwa sił lądowych

a) **Zasady ogólne.** Podstawowym pododdziałem taktycznym naprowadzania lotnictwa sił lądowych jest grupa składająca się z dwóch oficerów i dziesięciu szeregowców. Podczas wysadzania desantu powietrznego może być wykorzystana jedna lub kilka grup naprowadzania lotnictwa. Grupa może być rozdzielona na dwie części, z których każda będzie stanowiła trzon uzupełniany ludźmi przez pododdział zgrupowania uderzeniowego.

b) **Środki techniczne.** Na wyposażeniu grup naprowadzania lotnictwa sił lądowych znajdują się następujące środki techniczne:

1) Środki nawigacyjne, w tej liczbie wizualne latarnie elektronowe, przeznaczone do doprowadzenia lotnictwa do ogólnego rejonu wysadzenia desantu.

2) Środki wizualne, przeznaczone do udzielania pomocy lotnictwu podczas lądowania i zbiórki wojsk po wysadzeniu desantu. Należą do nich: płachty i ognie sygnalizacyjne, granaty dymne i sygnały podawane za pomocą środków pirotechnicznych.

3) Środki łączności, w tym przenośne radiostacje, przeznaczone do utrzymywania łączności „ziemia—powietrze” i „ziemia—ziemia”.

3. Środki przerzutu wojsk drogą powietrzną

a) Grupa naprowadzania lotnictwa sił lądowych może być przerzucona do rejonu wysadzenia desantu na samolotach albo śmigłowcach, na samochodach, amfibiach lub może przenikać pieszo.

b) Przerzut śmigłowcami ma tę zaletę, że każda grupa może być wysadzona dokładnie w wyznaczonym rejonie.

c) Przy zrzucaniu desantu na spadochronach zwykle cała grupa ląduje w jednym rejonie, skąd poszczególne grupy wychodzą do wyznaczonych dla nich punktów.

d) Podczas wysadzania desantu powietrznego na niewielką głębokość, grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych mogą posuwać się pieszo jako patrole. Lekki i przenośny sprzęt grup naprowadzania lotnictwa można przenosić na dużą odległość.

4. Środki łączności

Dla rozwijania sieci łączności „ziemia—ziemia” i „ziemia—powietrze” grupa naprowadzania lotnictwa sił lądowych ma węzły radiowo-telefoniczne. Dla zorganizowania łączności wizualnej w rejonie wysadzenia desantu grupa naprowadzania stosuje dymy, płachty sygnalizacyjne, sygnały świetlne, środki pirotechniczne i chorągiewki (sposób posługiwania się wizualnymi środkami łączności podany jest w instrukcjach łączności).

5. Wykonanie zadania

a) **Zasady ogólne.** Grupa naprowadzania lotnictwa sił lądowych udziela pomocy w kierowaniu samolotami i śmigłowcami sił lądowych przy wysadzeniu desantu i dostarczaniu zaopatrzenia. Rejon wysadzenia desantu składa się zwykle z lądowisk dla śmigłowców lub pasów startowych dla samolotów, albo jednocześnie z jednych i z drugich. Oprócz tego rejon wysadzenia desantu może mieć strefę zrzutu zaopatrzenia, która składa się z czterech lądowisk dla śmigłowców, albo jednego pasa startowego, lub też jednego—dwóch punktów zrzutu zaopatrzenia. W wypadku gdy w rejonie lądowania śmigłowców (samolotów) powinny znajdować się lądowiska dla śmigłowców, pasy startowe dla samolotów i (lub) strefy zrzutu zaopatrzenia, grupa naprowadzania powinna być wzmocniona. Zwykle grupa naprowadzania lotnictwa sił lądowych jest wzmocniana kosztem personelu łączności wspieranego pododdziału, który podlega dowódcy grupy naprowadzania.

b) W celu wykonania swoich zadań grupa naprowadzania lotnictwa sił lądowych dzieli się na trzy podgrupy: podgrupę obsługiwaną punktu rozchodzenia się śmigłowców (samolotów), podgrupę obsługiwaną ośrodkiem dowodzenia rejonu wysadzenia desantu oraz podgrupę obsługiwaną lądowiska, pasa startowego i strefy zrzutu.

1) *Podgrupa obsługiwaną punktu rozchodzenia się śmigłowców (samolotów).* Do jej zadań należy oznaczenie na trasie przelotu zawczasu wybranego punktu, po osiągnięciu którego grupy śmigłowców (samolotów) kierują się bezpośrednio do wyznaczonego lądowiska, pasa startowego lub do stref zrzutu rozmieszczonych w granicach rejonu wysadzenia desantu. Dla oznaczenia tego punktu wykorzystuje się elektronowe i wizualne przyrządy nawigacyjne. Podczas wysadzania desantu powietrznego w dzień, na punktach rozchodzenia się śmigłowców (samolotów) w charakterze punk-

tów orientacyjnych mogą być wykorzystane dobrze widoczne przedmioty terenowe. W tym wypadku konieczność wykorzystania podgrupy obsługiwanego punktu rozchodzenia się śmigłowców (samolotów) odpada.

2) *Podgrupa obsługiwanego ośrodka dowodzenia rejonu wysadzenia desantu.* Może ona być rozpatrywana jako podstawowy środek dowodzenia rejonem wysadzenia desantu. Dowódca grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych z reguły znajduje się w ośrodku dowodzenia rejonu wysadzenia desantu. Ośrodek dowodzenia rejonu wysadzenia desantu zapewnia przybywającym śmigłowcom (samolotom) odpowiednią pomoc w zakresie nawigacji, wykorzystując elektroniczne i wizualne środki nawigacyjne. W ośrodku dowodzenia rejonu wysadzenia desantu rozwija się i wykorzystuje sieci łączności radiowej „ziemia—powietrze” i „ziemia—ziemia”, łącznie z siecią radiową sztabu wspieranego pododdziału. Podgrupa obsługiwanego ośrodka dowodzenia rejonu wysadzenia desantu kontroluje pracę środków radiowych w granicach rejonu wysadzenia desantu, a w wypadku konieczności kieruje przebiegiem lądowania i startowania śmigłowców (samolotów).

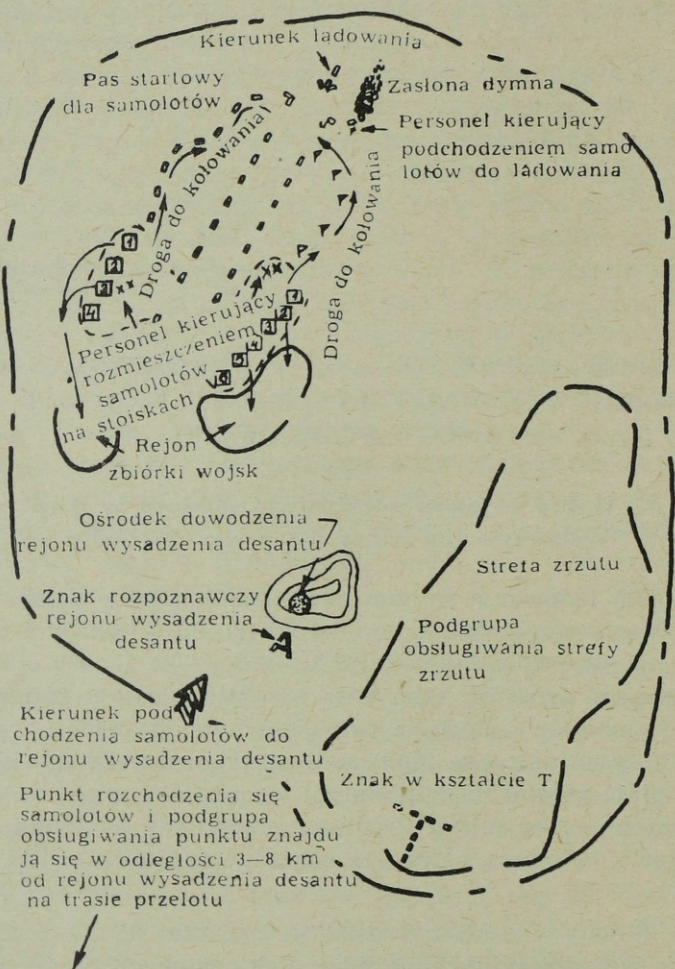
3) *Podgrupa obsługiwanego lądowiska, pasa startowego i strefy zrzutu.* Każde lądowisko, pas startowy i strefę zrzutu obsługuje jedna podgrupa. Każda podgrupa za pomocą środków wizualnych kieruje lądowaniem poszczególnego śmigłowca (samolotu) i dostarcza pilotom danych niezbędnych do lądowania albo zrzutu. Te podgrupy kontrolują rozmieszczenie śmigłowców (samolotów) na postoju oraz udzielają pomocy podczas zbiórki wysadzonych wojsk. Zwykle dla wzmocnienia tych podgrup przydziela się do nich żołnierzy ze wspieranego pododdziału. Przydzieleni żołnierze udzielają pomocy w przygotowaniu lądowiska albo pasa startowego, podczas zbiórki składu osobowego po wysadzeniu desantu, a także organizują ubezpieczenie lądowiska albo pasa startowego.

WYBÓR, PRZYGOTOWANIE I WYKORZYSTANIE
REJONÓW WYSADZENIA DESANTU, LĄDOWISK
I PASÓW STARTOWYCH

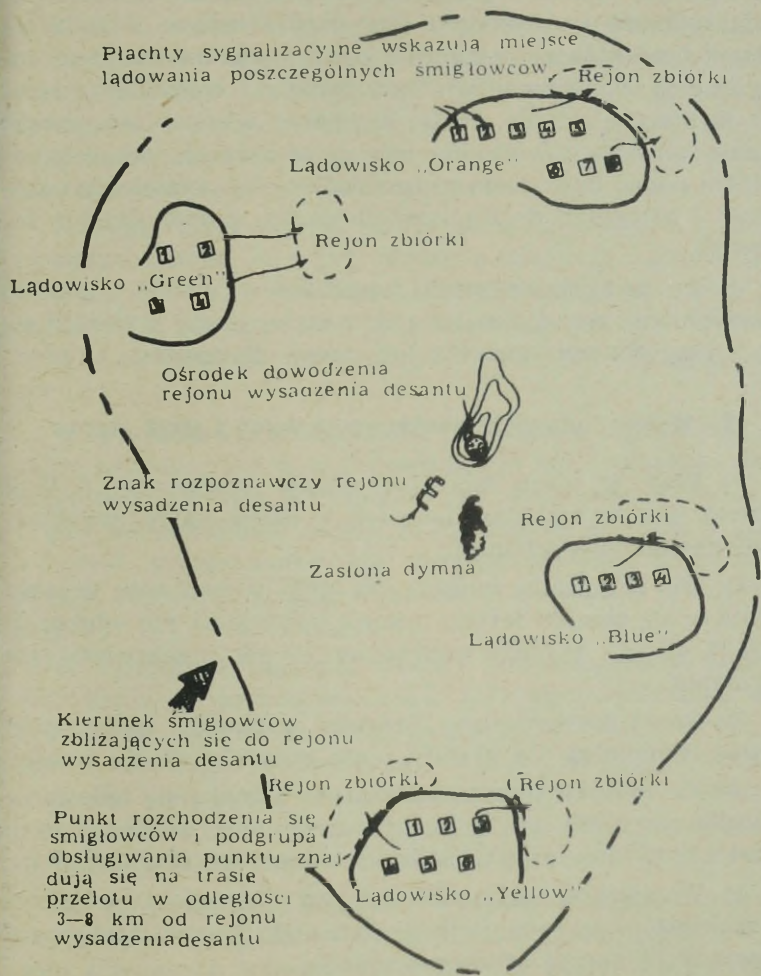
**1. Wybór rejonów wysadzenia desantu w celu
wykorzystania ich w dzień (rys. 37 i 38)**

a) Dla lądowania śmigłowców (samolotów) w dzień wybiera się dostatecznie równe odcinki terenu o twardym podłożu, na których przygotowuje się lądowiska i pasy startowe, a także drogi do kołowania i miejsca postoju śmigłowców (samolotów). Podczas przygotowywania rejonu wysadzenia desantu trzeba koniecznie usunąć przeszkody, które utrudniają przelot na minimalnej wysokości i mogą być nie zauważone przez pilota. Jeżeli te przeszkody są trudne do usunięcia, wówczas należy je oznaczyć w dobrze widoczny sposób.

b) Rejony wysadzenia desantu oznacza się za pomocą płacht sygnalizacyjnych, dymów, elektronowych przyrządów nawigacyjnych albo przez kombinację tych środków. W celu oznaczenia rejonu wysadzenia desantu z płacht sygnalizacyjnych układa się zawczasu umówioną literę.

Rys. 37. Schemat rejonu wysadzenia desantu z pasem startowym i strefą zrzutu

Rys. 38. Schemat rejonu wysadzenia desantu z czterema lądowiskami dla śmigłowców

c) Podczas zbliżania się do zawczasu umówionego punktu, dowódcy rzutów i grup śmigłowców (samolotów) nawiązują łączność z ośrodkiem dowodzenia rejonu wysadzenia desantu, od którego otrzymują dane o warunkach meteorologicznych, ugrupowaniu nieprzyjaciela i charakterze terenu w danym rejonie. Podczas działań według zapasowego planu, ośrodek dowodzenia rejonu wysadzenia desantu powinien podać dowódcom grup śmigłowców (samolotów) kierunki i odległości do zapasowych pasów startowych lub lądowisk.

d) Po osiągnięciu przez śmigłowce i samoloty punktu rozchodzenia się, wychodzą one z szyku grupy i kierują się do wyznaczonych lądowisk lub pasów startowych.

2. Wybór lądowisk, pasów startowych i stref zrzutu

a) Przy wyborze lądowisk, pasów startowych i stref zrzutu, w celu wykorzystania ich w dzień, należy uwzględnić następujące czynniki:

1) Dla lądowania śmigłowców przy wysadzaniu desantu wybiera się odcinki terenu o kącie nachylenia nie większym niż 15 stopni, zaś dla samolotów — nie przekraczającym 10 stopni.

2) Grunt powinien być dostatecznie twardy, ażeby śmigłowce (samoloty) nie grzęzły i nie obryzgiwały się błotem.

3) Na odcinku terenu, na którym odbywa się lądowanie śmigłowców, nie powinno być przeszkód utrudniających start i lądowanie oraz wysadzanie (zrzut) wojsk i ładunków.

4) W zależności od wysokości lotu i obciążenia śmigłowców (samolotów), podejścia do lądowisk (pasów startowych) powinny być oczyszczone z przeszkód.

5) Jest pożądane, ażeby każde lądowisko (pas startowy) było łatwo rozpoznawalne z powietrza. Rozmiary lądowiska powinny być wystarczająco duże, ażeby można było zapew-

nić jednoczesne lądowanie lub start wszystkich śmigłowców wchodzących w skład jednego rzutu.

6) Przy wyborze lądowisk i pasów startowych należy unikać takich odcinków terenu, na których kierunek wiatru utrudnia kierowanie przelotami. Na przykład w terenie górzystym nie można wybierać pasów startowych i lądowisk w górnych częściach dolin, gdzie wiatry wiejące z wierzchołków górskich tworzą silny prąd powietrzny.

7) Przy wyborze stref zrzutu uwzględnia się w zasadzie te same czynniki, co i przy wyborze lądowisk i pasów startowych. Jednak wobec tego, że śmigłowce i samoloty nie lądują w strefie zrzutu, przy wyborze tych stref zwraca się mniejszą uwagę na przeszkody terenowe i dostępność terenu.

b) **Przygotowanie lądowisk.** 1) Podczas wysadzania desantu powietrznego w dzień wymagane jest nieznaczne przygotowanie lądowisk dla śmigłowców. Jeśli pozwala sytuacja i gdy dysponujemy odpowiednią ilością środków i ludzi, wówczas przeprowadza się rozpoznanie lądowisk, ażeby ustalić miejsce przeszkód terenowych i oznaczyć je lub usunąć.

2) Podczas wysadzania desantu powietrznego za pomocą samolotów, dla oznaczenia pasów startowych i kierunku wiatru używa się płacht sygnalizacyjnych. Aby umożliwić pilotowi samolotu dostrzeżenie pasa startowego, określenie kierunku i prędkości wiatru, można stosować dymy. Wszystkie przeszkody stanowiące niebezpieczeństwo dla samolotów w czasie kołowania powinny być wyraźnie oznaczone.

c) **Wykorzystanie lądowisk i pasów startowych.** Grupy śmigłowców (samolotów) korzystających z lądowisk lub pasów startowych lądują, wysadzają (zrzucają) desant, startują i wychodzą na trasy powrotu bez dodatkowych zarządzeń, jeżeli ośrodek dowodzenia rejonu wysadzenia desantu nie da innych wytycznych. Koniecznie należy zawczasu usta-

lić sygnał „Lądowanie zabronione” (patrz instrukcje ACP 136 i ACP 168(A). Przy zrzućaniu środków materiałowych na spadochronach, pilot zwalnia ładunek w tym momencie, kiedy przelatuje nad znakiem lądowania w kształcie litery T. Jeżeli grupom naprowadzania przydziela się dodatkowo personel, wówczas przy lądowaniu śmigłowców i samolotów mogą być stosowane następujące sposoby:

1) *Na lądowisku dla śmigłowców:*

— grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych za pomocą sygnałów wskazują dowódcy grupy śmigłowców miejsce lądowania. Pierwszy ląduje dowódca grupy, a następnie pozostałe śmigłowce;

— dla każdego śmigłowca może być wyznaczony oddzielny punkt lądowania, oznaczony za pomocą płachty ustalonego koloru;

— grupy naprowadzania mogą obsługiwać każdy śmigłowiec oddzielnie, wskazując mu miejsce lądowania za pomocą płacht sygnalizacyjnych, chorągiewek albo podawania sygnałów rękami.

2) *Na pasie startowym:*

— skład osobowy grupy naprowadzania, który odpowiada za rozmieszczenie samolotów po wylądowaniu, wskazuje pilotom miejsce postoju samolotów, podając sygnały rękami. W wypadku konieczności piloci otrzymują wskazówki przekazane przez ośrodek kierowania rejonu wysadzenia desantu. Organizuje się również pomoc dla pilotów przy rozładunku samolotów;

— grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych dają zezwolenie na start samolotu lub zabraniają startu, w zależności od wytycznych otrzymanych z ośrodka kierowania rejonu wysadzenia desantu.

3. Wybór rejonów dla wysadzenia desantu w nocy

a) Rejony przeznaczone do wysadzenia desantu w nocy nie różnią się od rejonów wysadzenia desantu w dzień. Jed-

nak przy ich wyborze trzeba koniecznie zwracać uwagę na to, ażeby w tych rejonach było jak najmniej przeszkód i więcej miejsca przydatnego do lądowania, ponieważ w nocy śmigłowce (samoloty) nie mogą manewrować z taką łatwością, jak w dzień; kierowanie staje się trudniejsze.

b) Rejony wysadzenia desantu wykorzystywane w nocy oznacza się w taki sam sposób, jak w dzień, z tym, że używa się sygnałów świetlnych. Dla oznaczenia rejonów wysadzenia desantu, rozmieszczonych w rejonie obiektu, stosuje się sygnały świetlne rozmaitych kolorów.

4. Lądowiska, pasy startowe i strefy zrzutu przeznaczone do wykorzystania w nocy

a) **Wybór.** Przy wyborze lądowisk, pasów startowych i stref zrzutu przeznaczonych do wykorzystania w nocy, należy kierować się tymi samymi wytycznymi, jak wówczas, gdy są przeznaczone do wykorzystania w dzień. Należy jednak koniecznie wybierać taki teren, na którym nie ma przeszkód, szczególnie zaś na tych odcinkach, gdzie samoloty podchodzą do lądowania. Lądowiska powinny być łatwo dostrzegalne oraz mieć dostateczną ilość miejsca do poruszania się śmigłowców, tak w czasie przelotu, jak i w czasie lądowania i startu.

b) **Przygotowanie.** Przygotowanie lądowisk i pasów startowych, przeznaczonych do wykorzystania w nocy, polega na dokładnym oznaczeniu miejsca lądowania każdego śmigłowca lub miejsca postoju każdego samolotu. Szczególną uwagę zwraca się na oznaczenie lub usunięcie przeszkód, które utrudniają nawigację lub lądowanie śmigłowców i samolotów.

c) **Wykorzystanie.** Wykorzystanie lądowisk, pasów startowych lub stref zrzutu w nocy nie różni się w istocie od wykorzystania ich w dzień. Jednak w działaniach nocnych wzmacnia się kontrolę nad ugrupowaniem bojowym śmig-

łowców i samolotów. W czasie zbliżania się do obiektu dowódcy grup śmigłowców (samolotów) nawiązują łączność z grupą obsługiwaną ośrodka dowodzenia rejonu wysadzenia desantu w zawczasu ustalonym punkcie albo w zawczasu wyznaczonym czasie. Do przekazywania sygnałów mogą być wykorzystane latarki elektryczne albo inne przyrządy świetlne. Sygnał „Lądowanie zabronione“ ustala się zawczasu (patrz instrukcja ACP 168(A)).

5. Specjalne lądowiska i pasy startowe

a) Przygotowanie lądowisk i pasów startowych w trudno dostępnym terenie jest nadzwyczaj trudne. Trzeba wykonać wiele prac nad oczyszczeniem terenu, usuwaniem przeszkód i wyrównywaniem gruntu, do czego należy koniecznie wyznaczyć dodatkową liczbę ludzi kosztem wojsk naziemnych.

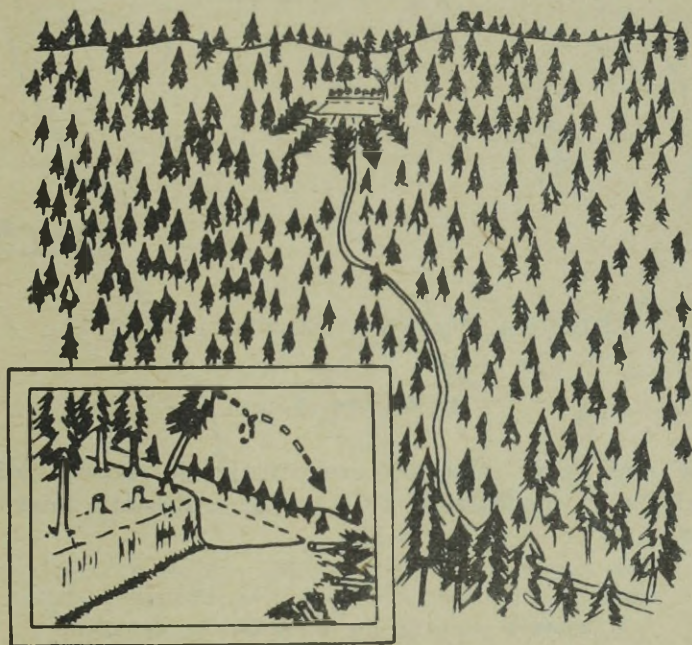
b) W terenie błotnistym może zająć potrzeba przygotowania mat z chrustu, niewielkich drzew albo z innego materiału, na których będą mogły lądować i rozładowywać się śmigłowce.

c) W terenie górzystym lądowiska dla śmigłowców przygotowuje się przez wyrównanie odcinka terenu leżącego na pagórku lub na szczycie góry. Wyrównany odcinek terenu powinien mieć dosyć miejsca dla lądowania śmigłowców i zapewnić swobodne obracanie się wirnika (rys. 41).

d) Podczas urządzania lądowisk dla śmigłowców w pustyni, trzeba koniecznie zapobiegać wnoszeniu się pyłu w czasie lądowania i startu. Pył nie tylko utrudnia pilotowi obserwację, lecz również utrudnia obsługę techniczną. Wobec braku wody, w celu zmniejszenia pyłu w czasie lądowania desantu powietrznego w pustyni, teren polewa się ropą naftową lub naftą.

e) Przy wysadzaniu desantu powietrznego w warunkach arktycznych, puszysty śnieg stwarza takie same trudności,

co i pył w pustyni. Jeśli na to pozwala czas i sytuacja, wówczas puszysty śnieg koniecznie trzeba zgarnąć albo udeptać.

Rys. 39. Przygotowanie lądowiska w górach

f) Ciepłe, rozrzedzone powietrze w rejonach tropikalnych uniemożliwia naładowanym śmigłowcom pionowe lądowanie i start z miejsca — bez krótkiego rozbiegu. Przy wysadzeniu desantu powietrznego w dżunglach może się okazać, że potrzeba wiele wysiłku i czasu na przygotowanie lądowisk. Jeśli lądowiska nie mogą być oczyszczone z przeszkód, wówczas ludzie mogą być wysadzani ze śmigłowców za pomocą drabin sznurowych, gdy śmigłowiec znajduje się w powietrzu w bezruchu.

ZBIÓRKA PO WYSADZENIU DESANTU

1. Zasady ogólne

W niniejszym załączniku rozpatruje się sposób zbiórki oddziałów i pododdziałów po wysadzeniu desantu powietrznego.

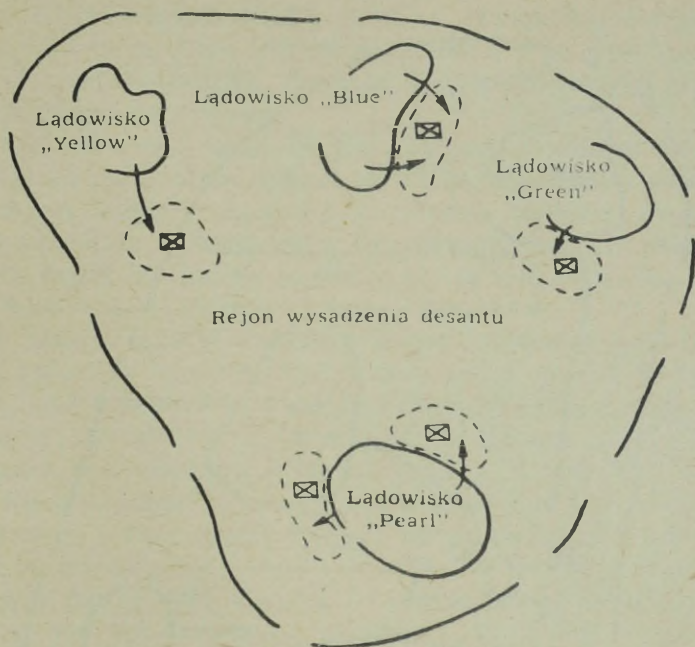
2. Sposób zbiórki po wysadzeniu desantu

a) Zbiórka wojsk po wysadzeniu desantu może odbywać się w następujący sposób:

1) Zbiórka pododdziałów w rejonach wyznaczonych w pobliżu każdego lądowiska (rys. 42).

2) Zbiórka pododdziałów desantu w rejonie ogólnym (rys. 43).

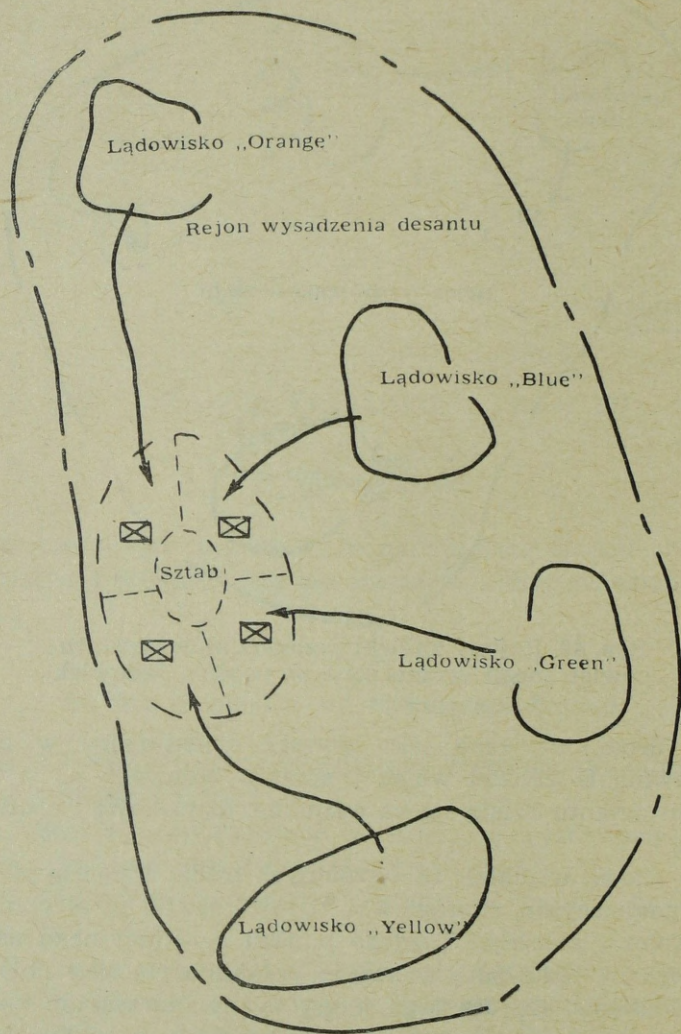
b) Skład osobowy wszystkich pododdziałów powinien być dokładnie poinstruowany o sposobie zbiórki po wysadzeniu desantu. Jeśli na to pozwalają środki i czas, wtedy podczas instruktażu posługuje się mapami, schematami, zdjęciami lotniczymi i stołami plastycznymi.

Rys. 40. Rejony zbiórki pododdziałów desantu powietrznego wyznaczone w pobliżu lądowisk

c) Środki używane jako punkty orientacyjne w celu usprawnienia zbiórki wojsk i sprzętu bojowego po wysadzeniu desantu dzielą się na wizualne, dźwiękowe i elektrowe.

1) *Środki wizualne*. Do wizualnych środków należą płachty sygnalizacyjne, chorągiewki, dymy i środki pirotechniczne. Kolor i położenie każdego punktu orientacyjnego ustawionego na lądowisku wskazują położenie rejonów zbiórki pododdziałów. Oprócz tego mogą być wykorzystane znaki rozpoznawcze na hełmach, albo jaskrawe naszywki (różnego koloru dla każdego pododdziału) na umundurowaniu żołnierzy.

Rys. 41. Ogólny rejon zbiórki pododdziałów desantu powietrznego

2) *Środki dźwiękowe.* Do środków dźwiękowych, wykorzystywanych podczas zbiórki pododdziałów po wysadzeniu desantu, należą gwizdki, dzwonki, rogi myśliwskie (trąbki) i inne środki dźwiękowe.

3) *Środki elektronowe.* Do elektronowych środków, wykorzystywanych podczas zbiórki wojsk po wysadzeniu desantu, należy radio i napędowe urządzenia radiowe. Zwykle naziemne stacje radiowe mogą być wykorzystane do skierowania wojsk do danego rejonu tylko w tym wypadku, jeżeli mają one standartowe anteny kierunkowe.

d) Sposób zbiórki w dzień i w nocy zasadniczo jest taki sam. Jednak w czasie działań w nocy przeprowadza się bardziej dokładny instruktaż stanu osobowego i opracowuje się bardziej szczegółowe sygnały zbiórki. Zwraca się uwagę na ustawienie punktów orientacyjnych w rejonie wysadzenia desantu, pokazujących kierunek lądowania śmigłowców. Szczególną uwagę należy zwrócić na wykorzystanie aparatury na podczerwień i źródeł światła. Po to, ażeby sygnały świetlne można było odróżnić od innych źródeł światła, powinny one być zawczasu ustalone i umówione. Sygnały świetlne powinny być stosowane zgodnie ze schematem sygnalizacji świetlnej, przy starannym przestrzeganiu zasad maskowania.

SPOSÓB OKREŚLENIA POTRZEB W ŚRODKACH LOTNICZYCH

1. Zasady ogólne

a) Ażeby określić liczbę śmigłowców i samolotów potrzebną do wykonania otrzymanego zadania, dowódcy i oficerowie sztabów powinni znać dane taktyczno-techniczne śmigłowców i samolotów, przeznaczonych do przerzutu wojsk i sprzętu bojowego. Powinni oni obowiązkowo znać następujące dane:

1) *Charakterystyka ładowności.* (Rozmieszczenie i wymiary drzwi, wymiary luku ładunkowego.)

2) *Dopuszczalne obciążenie.* (Dane te, sporządzone z uwzględnieniem taktyczno-technicznej charakterystyki śmigłowca, przygotowuje i dostarcza dowódca pododdziału lotnictwa transportowego.)

3) Ilość ludzi i sprzętu bojowego (sprzęt — według typów, ciężaru i wymiarów) oraz przedmiotów zaopatrzenia (według ciężaru), które trzeba przetrzucić drogą powietrzną. Sprzęt i przedmioty zaopatrzenia, które nie mogą być prze-

rzucone drogą powietrzną, usuwa się lub zamienia takimi, które nadają się do tego.

b) W oparciu o te dane, ilość potrzebnych śmigłowców można określić trzema sposobami:

- według ciężaru przrzuconego ładunku;
- według typowych wariantów załadowania;
- sposobem jednostek kalkulacyjnych.

2. Źródło danych

Dla obliczenia ilości potrzebnych śmigłowców, konieczne należy korzystać z danych, które są zawarte w instrukcji TM 57-210 i w regulaminie FM 101-10.

3. Sposób obliczenia ilości potrzebnych śmigłowców według ciężaru przrzuconego ładunku

a) Przy zastosowaniu tego sposobu za podstawę bierzemy ciężar ogólny przrzuconego ładunku. Jednak dla określenia ilości potrzebnych śmigłowców dla pododdziałów, które koniecznie muszą przrzucić podstawowy sprzęt bojowy przy zachowaniu całości organizacyjnej pododdziału, ten sposób obliczenia nie jest wystarczająco dokładny.

b) Przykład obliczenia ilości potrzebnych śmigłowców według ciężaru przrzuconego ładunku. Ogólny ciężar przrzuconego ładunku wynosi 33 069 kg. Dopuszczalne obciążenie śmigłowca — 2 718 kg.

$$\frac{33069}{2718} = 12,1 \text{ albo } 12 \text{ śmigłowców.}$$

4. Obliczenie ilości potrzebnych śmigłowców według typowych wariantów załadowania

a) Ten sposób obliczenia jest oparty na połączeniu załadowania ludzi i materiałów, wychodząc z udźwigu śmigłowca. Tym sposobem dogodnie jest posługiwać się przy obli-

czaniu ilości potrzebnych śmigłowców do przerzutu drobnych pododdziałów. Ponieważ udźwig śmigłowca zależy od warunków meteorologicznych, wysokości lotu i innych czynników, możliwe jest więc, że dla zapewnienia bezpiecznego przelotu przy wykonywaniu zadania w każdych warunkach trzeba będzie dokonywać przeliczeń typowych wariantów załadowania.

b) *Typowe warianty załadowania:*

1) Dla lekkiego śmigłowca transportowego o udźwigu 1 359 kg:

W a r i a n t y

I	II	III	IV
12 ludzi	Jedno 106-mm działło bezodrzutowe; 6 pocisków do niego; 9 ludzi	Jeden 106,7 mm moździerz, 12 pocisków do niego; 7 ludzi	815 kg ładunku; 5 ludzi

2) Dla średniego śmigłowca transportowego o udźwigu 2 718 kg:

W a r i a n t y

I	II	III	IV	V
Dwa 1/4-t samochody; 3 ludzi	Jeden 1/4-t samochód; jedno 106 mm działło bezodrzutowe ustawione na samochodzie; 12 pocisk. do niego; 10 ludzi	Jeden 1/4-t samochód; dwie 1/4-t przyczepy z ładunkiem; 4 ludzi	Jeden 1/4-t samochód; jedna 1/4-t przyczepa z ładunkiem; 9 ludzi	Jeden 1/4-t samochód; jedna 1/4-t przyczepa z ładunkiem; jeden 106,7 mm moździerz; 6 ludzi

5. Określenie ilości potrzebnych śmigłowców sposobem jednostek kalkulacyjnych

a) Obliczenie ilości potrzebnych śmigłowców sposobem jednostek kalkulacyjnych wykonuje się wychodząc z ciężaru przrzucanych ładunków i typowych wariantów załadowania. Ten sposób jest szczególnie dogodny do obliczania ilości potrzebnych śmigłowców dla przrzutu pododdziału grupy bojowej, ponieważ przy dowolnym wariacie wysadzenia desantu ilość jednostek kalkulacyjnych do przrzutu składu osobowego, pojazdów mechanicznych, uzbrojenia i zaopatrzenia pozostaje zasadniczo niezmienna. Dlatego duża część obliczeń jest wielkością stałą, co daje dużą oszczędność czasu w procesie planowania.

b) Stosując ten sposób obliczenia, przyjmujemy za podstawę ciężar całkowicie wyposażonego żołnierza. Ciężar ten przyjmujemy za mianownik dla przekształcenia ciężaru podstawowego sprzętu bojowego i przedmiotów zaopatrzenia w ogólny dzielnik, tj. jednostkę kalkulacyjną. Jedną jednostkę kalkulacyjną przyrównuje się do ciężaru jednego całkowicie wyposażonego żołnierza (ciężar całkowicie wyposażonego żołnierza wynosi 109 kg, w co wchodzi: ciężar żołnierza, wyposażenia osobistego i uzbrojenia, w tym ciężar odpowiedniej części grupowego uzbrojenia, wykluczając 106-mm działko bezodrzutowe i 106,7-mm moździerz).

c) *Przykłady określenia ilości potrzebnych śmigłowców sposobem jednostek kalkulacyjnych:*

1) Dla przekształcenia podstawowego sprzętu bojowego w jednostki kalkulacyjne, ciężar tych przedmiotów należy podzielić przez 109. Jeżeli drogą powietrzną przrzucą się dwa lub więcej przedmiotów tego samego rodzaju, to ilość jednostek kalkulacyjnych należy pomnożyć przez ogólną ilość tych przedmiotów. Na przykład:

Ilość przedmiotów przerzucanych drogą powietrzną	Ciężar jednego przedmiotu (kg)	Ilość jednostek kalkulacyjnych jednego przedmiotu	Ogólna ilość jednostek kalkulacyjnych
Dziesięć 1/4-t samochodów	1 189	$\frac{1189}{109} = 10,9$ lub 11	$10 \times 11 = 110$

2) W celu przekształcenia w jednostki kalkulacyjne przedmiotów zaopatrzenia przerzucanych razem ze zgrupowaniem uderzeniowym, ciężar ogólny przedmiotów zaopatrzenia należy podzielić przez 109. Na przykład: $\frac{2627 \text{ kg}}{109}$

= 24,1 albo 24,5 jednostek kalkulacyjnych.

3) W celu określenia ilości jednostek kalkulacyjnych, które może wziąć na swój pokład śmigłowiec transportowy, należy dopuszczalne obciążenie śmigłowca podzielić przez 109. Na przykład: dopuszczalne obciążenie jednego śmigłowca wynosi 2 650 kg; wówczas ilość jednostek kalkulacyjnych będzie wynosiła:

$$\frac{2650 \text{ kg}}{109} = 24,3 \text{ lub } 24 \text{ jednostki kalkulacyjne.}$$

4) W celu określenia ilości potrzebnych śmigłowców, należy ogólną ilość jednostek kalkulacyjnych podzielić przez ilość jednostek kalkulacyjnych, jaką może wziąć na swój pokład dany śmigłowiec. Na przykład: ma być przerzucanych 2 467 jednostek kalkulacyjnych; jeden śmigłowiec może zabrać na pokład 24 jednostki kalkulacyjne; wówczas ilość potrzebnych śmigłowców wyniesie:

$$\frac{2467}{24} = 102,7 \text{ lub } 103 \text{ śmigłowce.}$$

U w a g i:

1. Przy przeliczaniu ciężaru przerzucanych przedmiotów na jednostki kalkulacyjne, wszystkie liczby ułamkowe zaokrągla się w górę. Na przykład: $10,1 = 10,5$; $11,6 = 12$.

2. Przy przekształcaniu udźwigu śmigłowca w jednostki kalkulacyjne, liczby ułamkowe zaokrągla się w dół. Na przykład: $22,8 = 22,5$; $24,3 = 24$.

ZAPOTRZEBOWANIE GRUPY BOJOWEJ
NA LOTNICTWO TRANSPORTOWE SIŁ LĄDOWYCH

1. Zasady ogólne

W zamieszczonych poniżej tabelach podano średnią liczbę śmigłowców i samolotów potrzebnych do przerzucenia zgrupowania uderzeniowego grupy bojowej. Tabele te mogą być wykorzystane jako pomoc przy planowaniu wysadzenia desantu powietrznego. Podane w nich obliczenie ilości potrzebnych śmigłowców i samolotów nie jest stałe, ponieważ podczas wykonywania desantu powietrznego sytuacja oraz ilość śmigłowców i samolotów znajdujących się w dyspozycji mogą ulegać zmianom.

2. Omówienie tabel

a) W tabelach podany jest skład zgrupowania uderzeniowego i następnego (kolejnego) rzutu. W skład następnego rzutu wchodzi pododdziały administracyjne i ciężki sprzęt bojowy, które są przerzucane środkami transportu naziemnego. W skład zgrupowania uderzeniowego wchodzi minimalna ilość niezbędnego sprzętu bojowego i uzbrojenia, któ-

Ilość lekkich i średnich śmigłowców transportowych drogą

Zgrupowanie uderzeniowe (przerzucane na śmigłowcach)

Pododdziały	Ludzie	Podstawowy sprzęt bojowy i uzbrojenie					Ilość potrzeb. śmigł.	
		1/4-t. samochody	1/4-t. przyczepy	106 mm działa bezodrzutowe	106,7 mm moździerze	Radiostacje	Średnich H-37	Lekkich H-34, H-21
Kompania dowodzenia i obsługi	198	32	24	—	—	19 ¹⁾	29	57
Kompanie piechoty (w każdej)	232	4	2	2	—	1 ⁶⁾	12	24
Bateria moździerzy	119	7	6	—	8	12 ⁸⁾	11	21
Razem	1245	56	38	8	8	35	88	174

¹⁾ AN/GRC-7 — 1, AN/GRC-8 — 1, AN/VRC-10 — 4, AN/VRC-15 — 2, AN/VRC-18 — 5, AN/VRQ-3 — 6. Średni ciężar radiostacji — 109 kg.

²⁾ 10 ludzi z sekcji personalnej; 50 ludzi z plutonu zaopatrywania i remontu; 9 kierowców 3/4-t samochodów; 24 ludzi ze składu załóg czołgowych; 4 ludzi ze składu załóg transporterów opancerzonych; 8 kierowców 5-t samochodów; 7 kucharzy.

³⁾ W tej liczbie 2,5-t samochód do ewakuacji uszkodzonego sprzętu i 2,5-t warsztat ruchomy.

potrzebnych do przerzutu zgrupowania uderzeniowego powietrzną

Następny rzut (przerzucany transportem naziemnym)

Ludzie	Podstawowy sprzęt bojowy i uzbrojenie									
	2,5-t samo- chody	3/4-t. sa- mochody	1/4-t sa- mochody	1,5-t przy- czepy	3/4-t przy- czepy	1/4-t przy- czepy	Czołgi M48, M41	Transpor- tery opanc.	5-t samo- chody	2-t samo- chody
112 ²⁾	17 ³⁾	9	—	18 ⁴⁾	9	—	6 ⁵⁾	2	4	2
11 ⁷⁾	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—
26 ⁹⁾	1	19	—	—	16	—	—	—	—	—
182	18	44	—	18	41	—	6	2	4	2

4) W tej liczbie sześć 1,5-t przyczep-cystern na wodę.

5) Cztery czołgi M48 i dwa czołgi M41.

6) Radiostacja AN/VRC-18.

7) Czterech kierowców 3/4-t samochodów i 7 kucharzy.

8) AN/VRC-9 — 9, AN/VRC-10 — 2, AN/VRC-30 — 1.

9) Sześciu kucharzy, kierowca 2,5-t samochodu i 19 kierowców 3/4-t samochodów.

Ilość lekkich samolotów transportowych potrzebnych do

Zgrupowanie uderzeniowe (przerzucane na samolotach)

Pododdziały	Lu- dzie	Podstawowy sprzęt bojowy i uzbrojenie			
		106,7 mm moździer- ce	106 mm działa bezod- rzutowe	Radio- stacje	Ilość potrzeb- nych sa- molotów
Kompania do- wodzenia i ob- sługi	165	—	—	2 ¹⁾	17
Kompanie pie- choty (w każ- dej)	228	—	2	—	23
Bateria moż- dzierzy	112	8	—	—	12
Razem	1 189	8	8	2	121

¹⁾ Radiostacje RT-68 rozwijane na ziemi. Grupa bojowa może rozwinąć dwie radiostacje.

²⁾ Dziesięciu ludzi z sekcji personalnej; 50 ludzi z plutonu zaopatrzenia i remontu; 9 kierowców 3/4-t samochodów; 33 kierowców 1/4-t samochodów; 24 ludzi ze składu załóg czołgowych; 4 ludzi ze składu załóg transporterów opancerzonych; 8 kierowców 5-t samochodów; 7 kucharzy.

przerzutu zgrupowania uderzeniowego drogą powietrzną

Następny rzut (przerzucany transportem naziemnym)

Ludzie	Podstawowy sprzęt bojowy i uzbrojenie									
	2,5-t samo- chody	3/4-t samo- chody	1/4-t samo- chody	1,5-t przy- czepy	3/4-t przy- czepy	1/4-t przy- czepy	Czołgi M48, M41	Transpor- tery opanc.	5-t samo- chody	2-t przy- czepy
145 ²⁾	17 ³⁾	9	33	18 ⁴⁾	9	24	6 ⁵⁾	2	4	2
15 ⁶⁾	—	4	4	—	4	2	—	—	—	—
33 ⁷⁾	1	19	7	—	16	6	—	—	—	—
238	18	44	56	18	41	38	6	2	4	2

³⁾ W tej liczbie 2,5-t samochód do ewakuacji uszkodzonego sprzętu i 2,5-t warsztat ruchomy.

⁴⁾ W tej liczbie sześć 1,5-t przyczep-cystern na wodę.

⁵⁾ Cztery czołgi M48 i dwa czołgi M41.

⁶⁾ Ośmiu kierowców 3/4-t i 1/4-t samochodów i 7 kucharzy.

⁷⁾ Sześciu kucharzy, kierowca 2,5-t samochodu, 19 kierowców 3/4-t samochodów i 7 kierowców 1/4-t samochodów.

re mogą być przerzucone za pomocą lekkich samolotów transportowych lub średnich i lekkich śmigłowców transportowych. Uważa się, że przerzucanych razem ze zgrupowaniem uderzeniowym środków materiałowych wystarczy na pokrycie potrzeb wojsk jedynie w okresie wysadzenia desantu. Środki materiałowe, dostarczane po wysadzeniu desantu, potrzebne są do prowadzenia przez wojska działań obronnych lub do wykonania następnych etapów walki.

b) Zawarte w tabelach dane są sporządzone na podstawie etatowej liczby ludzi i uzbrojenia grupy bojowej oraz na następujących założeniach:

1) Dopuszczalne obciążenie:

- średniego śmigłowca — 2 718 kg;
- lekkiego śmigłowca — 1 359 kg;
- lekkiego samolotu transportowego — 1 042 kg.

2) Ciężar całkowicie wyposażonego żołnierza wynosi 109 kg (wchodzi tu ciężar osobistego wyposażenia i uzbrojenia oraz ciężar odpowiedniej części uzbrojenia grupowego, oprócz 106-mm działa bezodrzutowego i 106,7-mm moździerz).

3) Ciężar 1/4-t samochodów przyjęty bez obsługi.

4) Ciężar 1/4-t przyczep przyjęty wraz z ładunkiem.

5) W skład zgrupowania uderzeniowego włączono jedynie przedmioty zaopatrzenia znajdujące się na każdym żołnierzu lub w 1/4-t przyczepie.

INSTRUKCJA STAŁA

Gryf tajności

87 pp 1.1.55

*Załącznik F (instrukcja stała) 1/87 gr.b. do wysadzenia
desantu powietrznego*

1. Zasady ogólne

a) **Cel.** W niniejszym załączniku podana jest organizacja i kolejność przygotowania i wysadzenia desantu powietrznego. Tej organizacji i kolejności należy przestrzegać przy planowaniu wysadzenia desantu. We wszystkich pozostałych przypadkach należy kierować się wytycznymi zasadniczej instrukcji stałej. Załącznik ma na celu ułatwić planowanie, koordynację i dowodzenie przy korzystaniu z lotnictwa transportowego sił lądowych.

b) **Instrukcje stałe podległych pododdziałów.** Zgodnie z tą instrukcją stałą, podległe pododdziały opracowują własne instrukcje stałe.

2. Skład osobowy

a) Ewidencja składu osobowego i składanie meldunków

1) Dane o ilości ludzi zgrupowania uderzeniowego i następnego rzutu pododdziały meldują według poszczególnych kompanii po otrzymaniu zarządzenia przygotowawczego, w jak najkrótszym czasie.

2) Podczas wysadzania desantu powietrznego w sile kompanii albo większego pododdziału, dla każdego śmigłowca i samolotu konieczne należy sporządzić kartę lotu, której jeden egzemplarz składa się do sztabu grupy bojowej przed wylotem pododdziału z lotniska wyjściowego. Podczas wysadzania desantu powietrznego w sile poniżej kompanii, odpowiedzialność za ewidencję składu osobowego spoczywa na dowódcach pododdziałów uczestniczących w desancie.

3) Meldunki o liczebności składu osobowego składa się natychmiast po wysadzeniu desantu powietrznego.

b) Utrzymanie dyscypliny, przestrzeganie przepisów i wykonanie rozkazów

1) Odpowiedzialność za zapewnienie kontroli nad osobami wojskowymi, które odłączyły się od własnych pododdziałów, nakłada się na tych dowódców pododdziałów zgrupowania uderzeniowego, które pierwsze wykonają desant.

2) Żołnierze, którzy wylądowali w innych niż im wyznaczono rejonach, dołączają się do pierwszego napotkanego pododdziału wojsk własnych. Dołączanie tych ludzi do swoich pododdziałów odbywa się na rozkaz sztabu grupy bojowej.

3) O żołnierzach, którzy odłączyli się od innych pododdziałów, melduje się do sztabu grupy bojowej imiennie, z podaniem pododdziału, do którego oni należą.

c) **Jeńcy wojenni.** Do czasu połączenia się desantu powietrznego z wojskami nacierającymi od czoła, drogą powietrzną ewakuuje się tylko tych jeńców wojennych, których wyznaczy oficer rozpoznawczy grupy bojowej.

d) **Rejestracja mogił.** Do czasu połączenia się desantu powietrznego z wojskami nacierającymi od czoła, zabitych nie ewakuuje się.

e) **Kierownictwo.** Skład osobowy, który znajdował się na poprzednim stanowisku dowodzenia, po zwinięciu tego stanowiska dołącza do następnego rzutu desantu.

f) **Ludność miejscowa.** Miejscowa ludność cywilna jest wykorzystywana jedynie na podstawie zezwolenia sztabu grupy bojowej.

3. Rozpoznanie

a) Dane o pogodzie

1) Natychmiast po otrzymaniu zadania sporządza się prognozę pogody na dłuższy okres.

2) Prognozę pogody na najbliższy okres sporządza się przed odlotem desantu.

3) Sztab grupy bojowej określa możliwość wysadzenia desantu powietrznego przy niesprzyjającej pogodzie. W wypadku gdy warunki meteorologiczne są skrajnie niesprzyjające, wysadzenie desantu powietrznego odwołuje się — o ile nie będzie specjalnych zarządzeń ze sztabu grupy bojowej.

b) Dane o terenie

1) Mapy i zdjęcia lotnicze terenu pobiera się i rozsyła w następującej kolejności:

— mapy wykonane w dużej skali rejonu rozmieszczenia obiektu (rejonu wysadzenia desantu);

— perspektywiczne zdjęcia lotnicze rejonu wysadzenia desantu wykonane w dużej skali, szczególnie zaś rejonów rozmieszczenia obiektów i rejonów desantowania;

— mapy odpowiedniej skali rejonów korytarzy powietrznych.

2) W celu zaznajomienia składu osobowego uczestniczącego w desancie z charakterem terenu w rejonie działań bo-

jowych, należy koniecznie wykorzystywać w maksymalnym stopniu stoły plastyczne.

c) Zachowanie tajemnicy wojskowej

1) W czasie planowania wysadzenia desantu powietrznego należy koniecznie przesiębrać środki do zachowania tajemnicy wojskowej.

2) Zabrania się żołnierzom zabierania ze sobą do rejonu działań map z narysowaną sytuacją, zdjęć lotniczych i rozkazów.

d) Działania na wypadek przymusowego lądowania

Żołnierze, którzy przymusowo lądowali w rejonie położonym między rubieżą styczności z nieprzyjacielem i rejonem wysadzenia desantu, powinni przedsięwziąć następujące kroki:

— jeżeli istnieje możliwość, niezwłocznie posuwać się pieszo w celu dołączenia do wojsk własnych;

— jeśli nie ma możliwości posuwania się pieszo i dołączenia do wojsk własnych oraz jeżeli pozwala na to sytuacja, trzeba koniecznie oznaczyć dogodne lądowisko w pobliżu punktu przymusowego lądowania w celu ewakuacji drogą powietrzną;

— w wypadku gdy na skutek pościgu nieprzyjaciela wykonanie wymienionych przedsięwzięć jest niemożliwe, trzeba koniecznie uniknąć wzięcia do niewoli i usiłować dołączyć do wojsk własnych w drodze przedzierania się przez ugrupowanie nieprzyjaciela. Jeżeli sytuacja zmusza do pozostawienia rannych na miejscu, trzeba ich koniecznie zaopatrzyć w żywność i ukryć.

4. Przygotowanie i wysadzenie desantu powietrznego

a) Planowanie

1) Planowanie wykonania desantu powietrznego należy rozpocząć natychmiast po otrzymaniu zarządzenia przygo-

towawczego. Powinno ono przebiegać jednocześnie we wszystkich zainteresowanych sztabach.

2) Planowanie powinno odbywać się w następującej kolejności:

- opracowanie planu prowadzenia naziemnych działań bojowych;

- opracowanie planu wysadzenia desantu;

- opracowanie planu przerzutu drogą powietrzną;

- opracowanie planu załadowania do śmigłowców.

3) Planowanie wysadzenia desantu powietrznego w sile grupy bojowej wykonuje sztab grupy bojowej. W wypadku gdy wysadza się desant powietrzny w sile poniżej grupy bojowej, wówczas plany wysadzenia desantu uzgadnia się i zatwierdza przez sztab grupy bojowej.

4) W czasie planowania wysadzenia desantu powietrznego (z wyjątkiem wypadków, kiedy planowanie realizuje sztab wyższego szczebla) sztab grupy bojowej wspólnie z dowódcami podległych pododdziałów wykonuje następujące czynności:

- określa liczebność i skład sił niezbędnych do wykonania planu naziemnych działań bojowych;

- wskazuje istniejące rejony wysadzenia desantu lub te rejony, które będą wykorzystane przez wojska uczestniczące w desancie powietrznym;

- dokonuje podziału przydzielonych lotniczych środków transportowych i podaje podległym pododdziałom dane o dopuszczalnym obciążeniu śmigłowców i samolotów;

- podaje trasy przelotu do rejonu wysadzenia desantu, trasy powrotu, zapasowe trasy przelotu i korytarze powietrzne na tych trasach;

- podaje wysokość lotu i ugrupowanie bojowe samolotów i śmigłowców;

- ustala sposób regulowania ruchu w powietrzu łącznie z opracowaniem harmonogramu przerzutu drogą powietrzną (tabele przerzutu drogą powietrzną);

— podaje rejony załadowania, które będą wykorzystane przez wojska uczestniczące w desancie powietrznym.

5) Dowódcy pododdziałów lotnictwa transportowego powinni udzielać pomocy dowódcom pododdziałów przerzucanych drogą powietrzną w opracowaniu planu przerzutu ich pododdziałów.

b) Trening wojsk i przećwiczenie wykonania zadania

1) Trening pododdziałów w zakresie wykorzystania lotnictwa transportowego sił lądowych w działaniach bojowych wchodzi do odpowiedniego etapu szkolenia bojowego. Zapotrzebowanie na przydział lotnictwa transportowego sił lądowych składa się do sztabu grupy bojowej na jeden tydzień wcześniej (patrz zasadniczy program szkolenia bojowego).

2) Przed wysadzeniem desantu powietrznego składowi osobowemu pododdziałów uczestniczących w desancie udziela się instruktażu w zakresie następujących zagadnień:

- kolejność wysadzenia desantu powietrznego;
- cechy szczególne wysadzenia desantu ze śmigłowców;
- zaznajomienie z procesem załadowania, umocowania ładunków i rozładowania śmigłowców i samolotów (zapotrzebowanie na śmigłowce i samoloty składa sztab grupy bojowej);

— przedsięwzięcia w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wojsk w czasie załadowania, przelotu i wysadzenia desantu;

- sposób zbiórki pododdziałów po wysadzeniu desantu;
- sposób ucieczki z niewoli i uniknięcie niewoli.

3) Jeżeli pozwala sytuacja, wówczas z pododdziałami uczestniczącymi w desancie przerabia się wysadzenie desantu w podobnym terenie. Oprócz tego, w celu przerobienia wysadzenia desantu wykorzystuje się w maksymalnym stopniu stoły plastyczne, makiety terenu i perspektywiczne zdjęcia lotnicze, a także mapy rejonu desantowania wykonane w dużej skali.

c) **Załadowanie do śmigłowców**

- 1) Rejony załadowania wyznacza sztab grupy bojowej.
- 2) Rejony wyjściowe dla załadowania i punkty załadowania przygotowują podległe pododdziały.
- 3) W każdym rejonie załadowania tworzy się grupy kontroli przebiegu załadowania. W składzie takiej grupy powinien być jeden oficer i tylu szeregowców, ilu jest potrzebnych do kontrolowania przebiegu załadowania.
- 4) W celu ostatecznego sprawdzenia ładunku przeznaczonego do załadowania do śmigłowców i kierowania ruchem z rejonu wyjściowego do punktów załadowania, tworzy się punkty kierowania procesem załadowania.
- 5) Tabele załadowania do śmigłowców opracowuje się dla każdego rzutu w ramach grupy bojowej. Kopie tabel wydaje się dowódcom pododdziałów lotnictwa transportowego.
- 6) Rzuty śmigłowców dzieli się na grupy, wychodząc z założeń planu załadowania, wysadzenia desantu i prowadzenia naziemnych działań bojowych.
- 7) Do wyznaczonych miejsc załadowania śmigłowce powinny przybywać grupami, w miarę możliwości w najkrótszym czasie przed początkiem załadowania. Każdy śmigłowiec w składzie grupy zostaje oznaczony numerem zgodnie z tabelą załadowania, jeszcze przed przybyciem na punkt załadowania. Odpowiedzialność za numerację śmigłowców spoczywa na dowódcy pododdziału lotnictwa transportowego.
- 8) Dowódcy pododdziałów lotnictwa transportowego powinni udzielać pomocy w opracowaniu i wykonaniu planu załadowania do śmigłowców.
- 9) Ruch śmigłowców do punktów załadowania powinien odbywać się pod nadzorem oficera do spraw kierowania załadowaniem, zgodnie z rodzajem i charakterem ładunku.
- 10) Przedstawicielowi grupy kierowania załadowaniem na każdym punkcie załadowania doręcza się dokładną listę ludzi, sporządzoną dla każdego pojedynczego śmigłowca.

11) Obowiązek dopilnowania sprawności śmigłowca i jego gotowości do bezpiecznego lotu spoczywa na pilotach. Nadzór nad przebiegiem załadowania do śmigłowca sprawuje dowódca wysadzanych pododdziałów desantu.

12) Sprzęt bojowy i ładunki, przrzucane sposobem podwieszania, umocowuje się w siatkach ładunkowych albo podwiesza się na ławach ładunkowych. Do tego celu wykorzystuje się haki ładunkowe śmigłowców lub uchwyty bombowe samolotów. Ładunki i sprzęt podwiesza do śmigłowców i samolotów personel nie uczestniczący w desancie.

13) Podczas załadowania ludzi i środków materiałowych do śmigłowca, dowódca wojsk uczestniczących w wysadzeniu desantu powinien przedsięwziąć środki ku temu, ażeby:

— były przestrzegane wszystkie zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas załadowania do śmigłowca i poruszania się w nim;

— w czasie ładowania śmigłowca żołnierze podchodzili do niego od strony nosowej, ażeby pilot śmigłowca mógł to obserwować;

— w czasie ładowania śmigłowca ani jeden żołnierz nie przechodził w pobliżu ogona śmigłowca;

— w czasie ładowania samolotu żołnierze podchodzili do niego od strony ogona;

— w czasie ładowania śmigłowca ludzie i sprzęt znajdowali się znacznie niżej poziomu łopat górnego wirnika.

14) W celu udzielenia pomocy w przyjmowaniu i rozmieszczaniu sprzętu i uzbrojenia w łuku ładunkowym, ludzie powinni załadować się do śmigłowca (samolotu) przed załadowaniem sprzętu i uzbrojenia.

15) Po załadowaniu ludzi i sprzętu bojowego do śmigłowca, dowódca wojsk uczestniczących w desancie powinien sprawdzić:

— czy ładunki i sprzęt bojowy znajdują się na wyznaczonych miejscach;

- czy sprzęt i ładunki są dobrze umocowane;
- czy każdy żołnierz siedzi na swoim miejscu i jest przy-mocowany pasem;
- czy są zamknięte i zaryglowane drzwi luku ładunko-wego i czy pas mocujący jest prawidłowo przytwierdzony do drzwi.

16) Instruktaż w zakresie sygnałów awaryjnych prze-prowadza się w następującej kolejności:

- wstępny — dowódca wojsk uczestniczących w desan-cie — w rejonie wyczekiwania;
- ostateczny — przedstawiciel pododdziału lotnictwa transportowego — przed rozpoczęciem załadowania.

17) Po sprawdzeniu przez dowódcę wojsk uczestniczą-cych w desancie i przekonaniu się przez niego, że ludzie i ładunki w śmigłowcu są umocowane, powinien zameldo-wać o tym ustnie pilotowi śmigłowca.

18) W czasie przelotu pilot śmigłowca (samolotu) jest do-wódcą śmigłowca (samolotu). Dowódca wojsk uczestniczą-cych w desancie powinien w czasie przelotu przestrzegać, ażeby:

- we właściwym czasie sprawdzać pasy ładunkowe (o ile są wykorzystywane) po to, aby przekonać się, czy ładunki są dobrze umocowane;
- pasy mocujące ludzi były dobrze zapięte i ażeby nikt nie palił papierosów bez pozwolenia;
- wszyscy żołnierze siedzieli na swoich miejscach i aże-by nikt nie chodził bez pozwolenia po przedziale ładunko-wym.

d) Regulacja ruchu

1) Przelotami do rejonu wysadzenia desantu kieruje sztab grupy bojowej.

2) Dla udzielenia pomocy w kierowaniu przelotami na trasach przelotu i w rejonach wysadzenia desantu mogą być wykorzystane grupy naprowadzania lotnictwa sił lądowych.

3) Dla udzielenia pomocy w kierowaniu przelotami wyznacza się punkty kontrolne, punkt wyjściowy i punkt rozchodzenia się śmigłowców.

4) Czas startu, czas przybycia na punkty kontrolne i czas wysadzenia desantu powinny w miarę możliwości być podane w tabeli przerzutu drogą powietrzną. Jeśli nie ma możliwości dokładnego przestrzegania wyznaczonego czasu, wówczas dowódca rzutów śmigłowców (samolotów) powinni o tym zameldować.

e) **Wysadzenie (wylądowanie)**

1) Na cztery minuty przed przybyciem na lądowisko pilot śmigłowca powiadamia o tym dowódcę wojsk uczestniczących w desancie. Dowódca wojsk uczestniczących w desancie wydaje podległemu pododdziałowi rozkaz do przygotowania się do wysadzenia (wylądowania).

2) Podczas przerzutu wojsk na śmigłowcach wszelki ruch w przedziale ładunkowym jest zabroniony do czasu wydania zezwolenia przez pilota śmigłowca. Gdy pilot śmigłowca za pomocą dzwonka wyda zezwolenie, dowódca wojsk uczestniczących w desancie wydaje podległym pododdziałom rozkaz odpięcia pasów mocujących i rozwiązania ładunków. Następnie dowódca otwiera drzwi przedziału ładunkowego i wydaje rozkaz do wylądowania ludzi i sprzętu bojowego, w kolejności odwrotnej do załadowania. Według wskazówek dowódcy, najpierw wysiada jeden lub kilku żołnierzy, w celu udzielenia pomocy przy wylądowaniu zaopatrzenia.

3) Po wysadzeniu ludzi i wylądowaniu materiałów, wyznaczony przez dowódcę wojsk uczestniczących w desancie żołnierz powinien zamknąć drzwi przedziału ładunkowego i gestami rąk (w nocy stosuje się sygnały świetlne) powiadomić pilota o zakończeniu wylądunku.

4) Dowódca wojsk uczestniczących w desancie powinien przedsięwziąć środki ku temu, ażeby żołnierze jego pododdziału szybko i ostrożnie opuścili miejsce rozładowania, aby nie narażać ich na niepotrzebne niebezpieczeństwo i nie utrudniać startu lub lądowania innych śmigłowców.

5. Zabezpieczenie materiałowo-techniczne

a) **Zaopatrywanie**

1) Sztab grupy bojowej określa ilość ładunków przerzucanych razem ze zgrupowaniem uderzeniowym.

2) Dostarczanie zaopatrzenia wszystkich klas po wysadzeniu desantu odbywa się zarówno według planu, jak i na zapotrzebowanie.

3) *Zbieranie i ewakuacja sprzętu:*

— natychmiast po wysadzeniu desantu odbywa się zbieranie pojemników, spadochronów i siatek ładunkowych. Dowódcy powinni zapobiegać uszkodzeniu albo zniszczeniu tego sprzętu;

— w sprzyjających warunkach, w rejonie wysadzenia desantu pododdziały rozwijają punkty zbierania własnego i zdobytego sprzętu;

— o zebranych sprzęcie melduje się do sztabu grupy bojowej w celu otrzymania wytycznych co do wykorzystania tego sprzętu.

4) *Zdobyte materiały* mogą być wykorzystane przez pododdziały, które je zdobyły. Zdobyte paliwo i amunicja mogą być wykorzystywane tylko na podstawie zezwolenia sztabu grupy bojowej.

b) **Ewakuacja i leczenie.** Do czasu połączenia się desantu z wojskami nacierającymi od czoła lub do czasu wycofania się ranni i chorzy są ewakuowani drogą powietrzną.

c) Środki transportowe

1) *Transport samochodowy:*

— etatowe środki transportu samochodowego przerzucane razem ze zgrupowaniem uderzeniowym wyznaczają sztab grupy bojowej;

— dla zaspokojenia potrzeb w zakresie transportu samochodowego należy koniecznie w maksymalnym stopniu wykorzystywać zdobyte pojazdy mechaniczne.

2) *Lotnictwo.* Sztab grupy bojowej rozdziela lotnicze środki transportowe, przydzielone w celu przerzucenia desantu.

d) Obsługiwanie

1) Następny rzut powinien zapewnić obsługę techniczną i remont sprzętu bojowego i uzbrojenia zgrupowania uderzeniowego w jak największym stopniu.

2) W wypadku konieczności, do pododdziałów uczestniczących w desancie, na ich zapotrzebowanie, przydziela się grupy obsługi technicznej sprzętu bojowego i uzbrojenia.

3) Po połączeniu się desantu z wojskami nacierającymi od czoła, obsługiwanie zgrupowania uderzeniowego zapewnia najbliższy pododdział obsługi.

e) **Przedsięwzięcia przed rozpoczęciem załadowania do śmigłowców**

1) *Zaopatrywanie* (zgrupowanie uderzeniowe):

— przedmioty zaopatrzenia zgrupowania uderzeniowego wydaje się w rejonach wyjściowych;

— w rejonach wyjściowych tworzy się niewielkie zapasy zaopatrzenia, które są przeznaczone do zamiany albo uzupełnienia brakujących przedmiotów w wypadku konieczności.

2) *Ewakuacja.* Po krótkim instruktażu składu osobowego o oczekiwanych działaniach, ewakuacja ludzi powinna odbywać się pod ochroną.

3) *Srodki transportowe.* Ustala się kolejność wydzielania środków transportowych.

4) *Różne:*

— odpowiedzialność za ochronę i obronę rejonu (rejonów) załadowania nakłada się na następny rzut desantu;

— pluton zaopatrywania i remontu kompanii dowodzenia i obsługi pobiera, układa w pojemnikach (jeśli to jest niezbędne) i ładuje do śmigłowców przedmioty zaopatrzenia dostarczane po wysadzeniu desantu.

Pułkownik

Rozdzielnik — A.

Za zgodność: Oficer d/s operacyjnych
i szkolenia bojowego

4079